

AS “ATTĪSTĪBAS FINANŠU INSTITŪCIJA ALTUM”

Konsolidētais un atsevišķais finanšu pārskats
par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī.

(5. pārskata periods)

SATURA RĀDĪTĀJS

Lapa

Altum Koncerns	2
Vadības ziņojums	3 - 8
Informācija par vadību	9
Paziņojums par vadības atbildību	10
Finanšu pārskati:	
Visaptverošo ienākumu pārskats	11
Finanšu stāvokļa pārskats	12
Konsolidētais kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats	13
Sabiedrības kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats	14
Naudas plūsmas pārskats	15
Finanšu pārskata pielikumi	16 - 102
Revidenta ziņojums	103 - 111
Citi finanšu pārskata pielikumi	112 - 119

AS "Atfīstības finanšu institūcija Altum"
Doma laukums 4, Rīga, LV-1050, Latvija
tālrunis: + 371 67774010
fakss: + 371 67820143
Reģistrācijas Nr.: 50103744891
www.altum.lv

Altum Koncerns

- MISIJA** "Mēs palīdzam Latvijai augt!"
- VĪZIJA** "Sadarbības partneris un finanšu eksperts tautsaimniecības attīstībā"
- VĒRTĪBAS** "Izcilība / Komanda / Atbildība"

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum", kas ir Altum Koncerna mātes uzņēmums, ir Latvijas valstij piederoša sabiedrība, kas ar finanšu instrumentiem – aizdevumiem, garantijām, ieguldījumiem riska kapitāla fondos – nodrošina uzņēmumiem un mājsaimniecībām finanšu pieejamību jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā svarīgas un atbalstāmas, tādejādi attīstot tautsaimniecību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanos.

Ilgtermiņa finanšu mērķi, kas jāsasniedz līdz 2018. gadam

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" Valde un Padome ir apstiprinājušas Sabiedrības stratēģiskās attīstības virzienus un ilgtermiņa finanšu mērķus, kas jāsasniedz laikā posmā no 2016. – 2018. gadam:

Efektīva valsts līdzekļu pārvaldība, kapitāla saglabāšana un pozitīva kapitāla atdeve ilgtermiņā.

Jaunu valsts atbalsta programmu īstenošana, ieskaitot daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programmas, vairākus jaunus garantiju un lauksaimniecības zemes pārdošanas un reversās nomas produktus.

Būtiska darbības paplašināšana

- Strauja garantiju portfeļa izaugsme
- Mērens aizdevuma portfeļa un ieguldījumu riska kapitāla fondos portfeļa pieaugums

Darbības efektivitātes palielināšana

Vadības ziņojums

Darbība pārskata periodā

2018.gadā AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" koncerns (turpmāk Koncerns) ir strādājis ar 4,092 miljoni eiro lielu peļņu. Koncerna mātes sabiedrība AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk Sabiedrība) 2018.gadā ir strādājusi ar 4,462 miljoni eiro lielu peļņu.

Galvenie Koncerna finanšu un darbības rādītāji

	2018.gads (revidēts)	2017.gads (korģēts*)	2016.gads (korģēts*)
Galvenie finanšu dati			
Neto procentu un komisijas naudas ieņēmumi (EUR, tūkst.)	11,554	11,602*	11,024
Peļņa pārskata periodā (EUR, tūkst.)	4,092	8,709*	2,170
Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA)	77.1%	50.3%*	88.4%
Darbinieku skaits	222	230	242
Kopā aktīvi (EUR, tūkst.)	495,939	453,668*	443,400*
Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) / Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA)**	31.7%	35.1%*	36.5%*
Kapitāls un rezerves (EUR, tūkst.)	221,590	222,848*	210,406*
Riska segums, kopā: (EUR, tūkst.)	77,815	67,593*	66,508*
Riska seguma rezerve	85,276	62,651*	63,636*
Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem	-19,268	-4,753	-4,323
Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais rezerves kapitāls)	11,807	9,695	7,195
Likviditātes rādītājs 180 dienām***	227%	482%*	449%
Finanšu instrumenti (bruto vērtībā)			
Portfelis (EUR, tūkst.) (pa finanšu instrumentiem)			
Kredīti	217,131	207,585	217,429
Garantijas	236,895	182,376	147,175
Riska kapitāla fondi	59,698	62,299*****	64,785*****
Kopā	513,724	452,260*****	429,389*****
Līgumu skaits	18,280	14,402	11,449
Piešķirtie apjomi (EUR, tūkst.) (pa finanšu instrumentiem)			
Kredīti	66,443*****	51,869	59,465
Garantijas	88,765	68,615	56,109
Riska kapitāla fondi	4,149	2,638	21,356
Kopā	159,357	123,122	136,929
Līgumu skaits	5,464	4,697	4,461
Piesaisītā privātā finansējuma sviras koeficients	162%	185%	162%

* Uzskaites politikas maiņas attiecībā uz ieguldījumiem riska kapitāla fondos un SFPS nr. 9 ieviešanas dēļ, kas skar publiskā finansējuma riska seguma uzskaiti, atbilstoši koriģējot, ir mainīti arī salīdzinošie rādītāji par 2017. un 2016.gadu.

**KPA ņemot vērā ārpusbilancē uzskaitīto garantiju apjomu.

*** Likviditātes rādītāja aprēķinā ņemta vērā līdzšinējā pieredze un vadības aplēse par sagaidāmajiem garantiju pieprasījumu apmēriem un termiņiem.

**** Izsniegtie aizdevumi.

***** Riska kapitāla fondi uzrādīti to bruto vērtībā.

Rādītāju skaidrojums pieejams sadaļā Citi pielikumi Koncerna pārskatam "Galvenie finanšu un darbības rādītāji".

Finanšu instrumentu portfelis

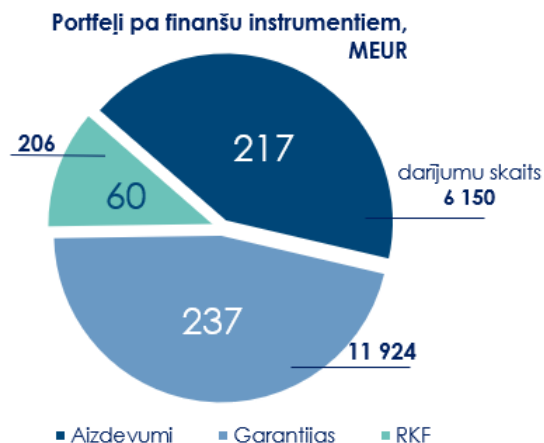
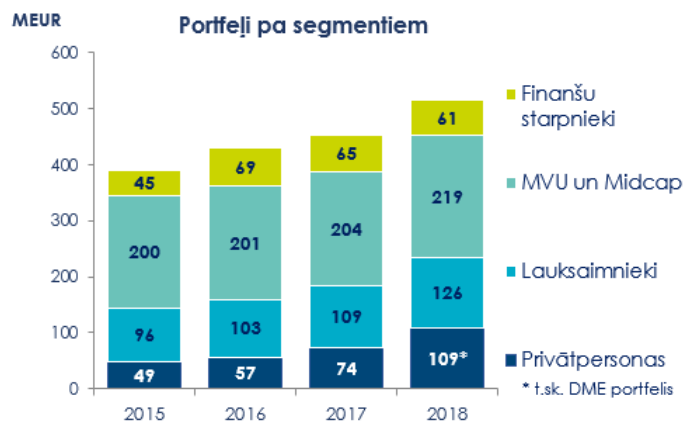
Koncerna uzskaitē 2018.gada 31.decembrī ir atbalsta programmu ietvaros izsniegto finanšu instrumentu (bruto) portfelis 514 milj. EUR apjomā, ko veido 18,280 projekti.

2018.gadā Koncerna finanšu instrumentu portfelis salīdzinot ar 2017.gada beigām pieauga par 13.6% (61.5 milj. EUR) pēc apjoma un par 26.9% (3,878 projektiem) pēc projektu skaita. No finanšu instrumentiem visstraujākais pieaugums ir garantiju portfelim, kas ir pieaudzis par 30% pēc apjoma (54.5 milj. EUR) un 48% pēc darījumu skaita.

Jau 2018.gada II ceturksnī garantiju portfeļa apjoms pārsniedzis aizdevumu portfeli, izpildot Sabiedrības Stratēģijas laika posmam 2016 – 2018 mērķi – būtiski palielināt darbības apjomus, akcentējot netiešos finanšu instrumentus (garantijas).

Segmentu griezumā lielākais apjoms portfelī ir Mazo, vidējo un vidēji lielo uzņēmumu (MVU un Midcap) finansēšanas projektiem. Lielākais pieaugums bija segmentā Privātpersonas +46.8% (+34.7 milj. EUR). Portfeļa apjoms pārskata periodā pieaudzis arī lauksaimnieku segmentā (+16.7 milj. EUR) un MVU un Midcap segmentā (+14.3 milj. EUR), bet samazinājies finanšu starpnieku segmentā (- 4.3 milj. EUR).

Vadības ziņojums (turpinājums)

Koncerns 31.12.2018

Pēc darījumu skaita vislielākais pieaugums, salīdzinot ar 2017.gada beigām, ir privātpersonu segmentā. Darījumu skaita pieaugumu šajā segmentā ietekmē Mājokļu galvojamu programma. Programmas īstenošana no 2018.gada marta ir guvusi jaunu papildus impulsu, jo stājušies spēkā grozījumi programmas nosacījumos, kas paplašina šo programmu arī uz jaunajiem speciālistiem.

Aizdevumu un garantiju finanšu instrumentu portfeļu struktūra atspoguļo Latvijas valdības prioritātes valsts atbalsta īstenošanā.

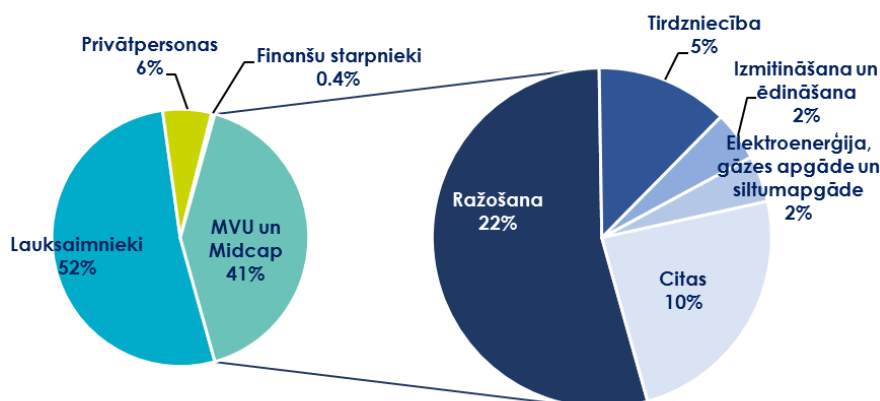
Koncerna realizētās valsts atbalsta programmas aptver plašu tautsaimniecības nozaru un klientu segmentu loku, kā rezultātā Koncerna izveidotie finanšu instrumentu portfeļi ir plaši diversificēti.

Jau vēsturiski Koncerns īsteno virkni aizdevumu programmu Lauksaimniekiem, kas atspoguļojas arī kredītportfeļa struktūrā, kur šis segments veido 52%, ievērojamu daļu kredītportfeļa veido arī ražošanas (22%) un firdzniecības (5%) uzņēmumi.

Ar apstiprinātajām atbalsta programmām novēršot tirgus nepilnības, lielākais Koncerna garantiju portfelis ir izveidots MVU un Midcap uzņēmumiem 55%, savukārt 40% garantiju ir garantijas privātpersonām, ko veido garantijas mājokļa iegādei ģimenēm ar bērniem un jaunajiem speciālistiem kā arī garantijas Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanas programmā (DME).

Pēc nozarēm apstrādes rūpniecībai izsniegto garantiju portfelis veido 19%, ievērojams garantiju apjoms izsniegts arī firdzniecībā 13% un būvniecībā 13%.

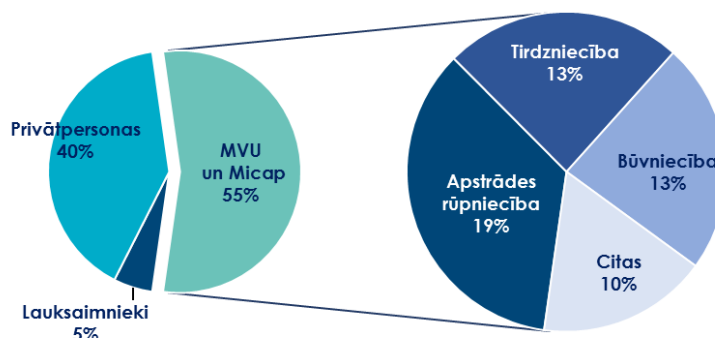
Aizdevumu portfelis pa nozarēm

Koncerns 31.12.2018

Vadības ziņojums (turpinājums)

Garantiju portfelis pa nozarēm

Koncerns 31.12.2018

Sniedzot valsts atbalstu mājojla iegādei ģimenēm ar bērniem, līdz 2018.gada 31.decembrim Mājokļu garantiju programmas ietvaros ģimenēm ar bērniem kopā izsniegtas 10,194 garantijas 72 milj. eiro apjomā. Programmas piedāvātās garantijas, kas palīdz risināt hipotekāro aizdevumu saņemšanai nepieciešamās pirmās iemaksas sakrāšanas grūtības, izmanto ģimenes visā Latvijā: 67% garantiju piešķirti aizdevumiem Rīgā un Pierīgā, Vidzemē 14%, Kurzemē 9%, Zemgalē 7%, savukārt Latgalē 3% no kopējā skaita. Vidējais vienas garantijas apjoms ir 7 tūkst. eiro. No 2018.gada 1.marta, kad programma tika paplašināta arī uz jaunajiem speciālistiem, līdz 2018.gada 31.decembrim jaunajiem speciālistiem kopā izsniegtas 849 garantijas 6 milj. eiro apjomā.

Koncerna administrētā Zemes fonda bilancē 2018.gada 31.decembrī ir uzskaitīti 429 īpašumi ar kopējo zemes platību 7,818 ha, 21.71 milj. eiro vērtībā, kur ieguldījuma īpašumi, kas iznomāti lauksaimniekiem, ir 5,633 ha, 14.79 milj. eiro vērtībā, savukārt noslēgtie reversās nomas darījumi, kas tiek klasificēti kredītportfelī, 2,185 ha, 6.92 milj. eiro vērtībā.

Jaunu darījumu apjoms

Pārskata periodā, ieviešot valsts atbalsta programmas, ir izsniegts finansējums 159.4 milj. eiro apjomā (56% - garantijas, 42% - aizdevumi un 2% - riska kapitāla fondu ieguldījumi). Kopā ir atbilstīgi 5,464 projekti. Jaunu darījumu apjoms, salīdzinot ar atbilstošo periodu gadu iepriekš, bija par 29% (36 milj. EUR) lielāks, tika izsniegtas par 29% (20 milj. EUR) vairāk garantijas un par 28% (15 milj. EUR) lielāks aizdevumu apjoms.

2018. gada 12 mēnešos ir izsniegti aizdevumi par 66.4 milj. eiro. No izsniegtajiem aizdevumiem, pēc nozarēm, vislielākais apjoms ir izsniegts lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozares uzņēmumiem 43.9 milj. EUR (66% no kopējā apjoma) kā arī apstrādes rūpniecības uzņēmumiem 13.9 milj. EUR (21% no kopējā apjoma). 2018. gadā līdz 74 tūkst. EUR ir pieaudzis no jauna izsniegto aizdevumu vidējais lielums (I un II ceturksnī 44 tūkst. EUR, III ceturksnī – 63 tūkst. EUR, IV ceturksnī 74 tūkst. EUR).

Uzņēmējdarbības veicināšanai šī gada 12 mēnešos uzņēmējdarbības projektiem izsniegtas jaunas garantijas par 49.7 milj. EUR. 2018. gadā komercbankas īpaši aktīvi izmantojušas kredītu garantijas apstrādes rūpniecības, tirdzniecības un būvniecības uzņēmumu finansēšanai kā nodrošinājumu banku garantiju līnijām. Tāpat kā iepriekšējos periodos jaunizsniegto garantiju portfelis ir bijis ļoti diversificēts. Pozitīvu ietekmi garantiju piešķiršanas apjomu pieaugumam devis lēmums 2017.gadā, palielināt maksimālo garantijas apmēru no 1.5 milj. EUR uz 3 milj. EUR, jo pēc jauna atbalsta tagad vērsas uzņēmumi, kas iepriekš bija sasnieguši maksimālos pieejamos garantiju limitus.

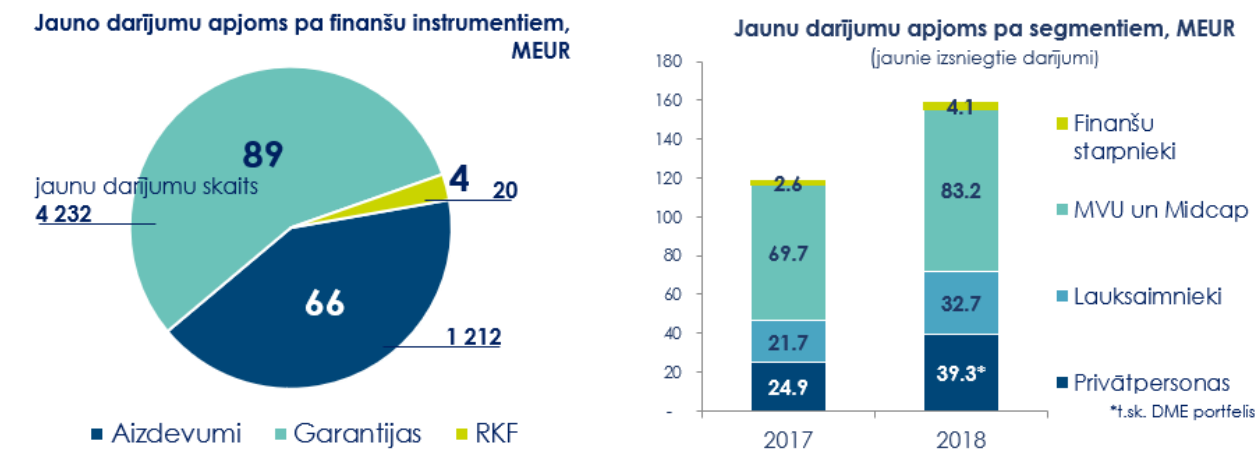
Īstenojot Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanas programmu, kopā izskatīšanai saņemti 436 programmas projekti par 75 milj. EUR, 336 projektiem par 59 milj. EUR ir sniegti pozitīvi atzini. Līdz šim iesniegto projektu skaits veido ap 39% no kopējā plānotā projektu skaita visam DME programmas īstenošanas periodam (programmas apguve paredzēta līdz 2022.gadam). Kopā programmā ir piešķirti 166 granti par 30.9 milj. EUR, izsniegtas 55 garantijas par 10.4 milj. EUR un 10 Altum aizdevumi par 1.6 milj. EUR.

2018. gadā būtiski - līdz 7.1 milj. EUR - pieaudzis izsniegto īstermiņa eksporta kredīta garantiju apjoms (atbilstošajā periodā pērn 2.9 milj. EUR). Pieaugumu ietekmēja pagājušajā gadā veiktā programmas paplašināšana arī darījumiem uz Eiropas Savienības un atsevišķām OECD dalībvalstīm maziem eksportētājiem (ar eksporta apgrozījumu zem 2 milj. eiro) vai pie lielāka eksporta apgrozījuma, bet ar pēcapmaksas termiņu virs 180 dienām, kā arī vietējās preces izcelsmes kritērija atcelšana, kas ļauj kvalificēties garantijas segumam arī tiem eksportētājiem, kas veic reeksportu.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Pārskata periodā vislielākais jauno darījumu apjoms ir Mazo, vidējo un vidēji lielo uzņēmumu segmentā 52%, Privātpersonu segmentā 25%, segmentā Lauksaimnieki 21%. Salīdzinot ar 2017.gada 12 mēnešiem, par 58% (14.4 milj. EUR) audzis jaunu darījumu apjoms Privātpersonu segmentā, kurā pieaugumu ietekmēja Mājokļu galvojumu programmas paplašināšana arī uz jauniešiem speciālistiem no šī gada marta, kā arī DME programmas pieejamības paplašināšana. Par 51% (11 milj. EUR) vairāk darījumu ir segmentā Lauksaimnieki un par 19% (13.5 milj. EUR) vairāk darījumu MVU un Midcap uzņēmumu segmentā.

Koncerns 31.12.2018

Finanšu starpnieku segmentā, kurā noteicošo apjomu veido riska kapitāla ieguldījumi, jaunu darījumu apjoms balstās uz jauno (4. paudzes) akcelerācijas fondu un riska kapitāla fondu pārvaldnieku veiktajām investīcijām, kuri aktīvu investēšanu uzņēmumos uzsāka 2018. gada 4.ceturksnī. Trīs akcelerācijas fondi ir veikuši 18 pirms-sēklas investīcijas 440 tūkst. EUR apmērā, kur Altum nodrošina finansējumu 100% apmērā, kā arī vienu investīciju ir veicis sākuma kapitāla fonda pārvaldnieks, kur Altum daļa ir 750 tūkst. EUR.

Jaunie produkti un darbības efektivitātes paaugstināšana

Lai sekmētu tautsaimniecības attīstību, ekonomikā ieplūstot vairāk finanšu resursiem, Koncerns atbilstoši Stratēģijai laika posmam 2016 – 2018 ievērojami paplašina darbību kredītu garantiju izsniegšanā uzņēmējdarbības veicināšanai un piekļuvei finansējumam, piedāvājot gan jaunus garantiju produktus, gan uzlabojot esošos.

2018.gadā tika paplašināts garantiju produktu saņēmēju loks - turpmāk garantijas var saņemt arī transportlīdzekļu, individuālās lietošanas priekšmetu, sadzīves aparatūras un sadzīves iekārtu iznomāšanas uzņēmumi, elektroenerģijas ražošanas un siltumapgādes uzņēmumi, kā arī komersanti nekustamā īpašuma attīstīšanai ar mērķi nodot to viesu izmītināšanas un apkalpošanas operatoram. Ņemot vērā pieprasījumu finanšu tirgū, koncerns ir ierosinājis grozīt garantiju piešķiršanas noteikumus, palielinot maksimālo piešķiramās garantijas summu no 3 milj. eiro uz 5 milj. eiro, kā arī paplašināt garantiju pielietojumu, paredzot garantijas arī kapitāldaļu iegādes darījumiem. Plānots, ka lēmumi šajos jautājumos tiks pieņemti 2019.gada 2.ceturksnī.

2018.gadā Altum atlasītās kredītiestādes ļoti veiksmīgi uzsāka piemērot Altum jauno garantiju produktu – portfeļgarantijas. Atšķirībā no individuālajām garantijām kredītiestāde pati var piemērot portfeļgarantiju instrumentu saviem finanšu pakalpojumiem, tai skaitā, aizdevumiem līdz 250 000 EUR, piedāvājot komersantiem izdevīgākus nosacījumus – zemāku aizdevumu procentu likmi, kā arī ātrāku aizdevuma saņemšanu (jaunais produkts ļauj saņemt garantiju pat pāris dienu laikā).

Lai vienkāršotu lauksaimnieku garantiju programmas īstenošanu, Koncerns sadarbībā ar Zemkopības ministriju pārstrādāja un vienkāršoja lauksaimnieku garantiju noteikumus, būtiski uzlabojot piekļuvi finansējumam lauksaimniekiem: nosakot garantijas apmēru līdz 80% (iepriekš no 50% līdz 80%) un vienotu maksimālo garantijas summu - 1 milj. EUR (iepriekš no 43 līdz 712 tūkst. EUR), kā arī paredzot garantijas finanšu līzīngam.

2018.gada septembrī Altum sāka piedāvāt jaunu aizdevumu produktu "Mazie aizdevumi lauku teritorijās", kas tika izstrādāts sadarbībā ar Zemkopības ministriju, lai atvieglotu pieeju finansējumam uzņēmējiem, kas saimniecisko darbību veic ārpus lielajām pilsētām un kuriem ir neliels gada apgrozījums (līdz 70 tūkst. EUR). Aizdevumi pieejami investīcijām un apgrozāmiem līdzekļiem līdz 100 tūkstošiem eiro. Šie aizdevumi īpaši piemēroti lauksaimniecības darbības uzsācējiem, jauniešiem un bioloģiskajiem lauksaimniekiem kā arī pakalpojumu sniedzējiem lauku apvidos. Šī aizdevuma produkta priekšrocības var izmantot arī zivsaimniecības nozares uzņēmumi neatkarīgi no apgrozījuma un atrašanās vietas.

2018.gadā tika ieviestas būtiskas izmaiņas lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes programmā, paplašinot aizdevumu saņēmēju loku ar lauksaimniecības darbības uzsācējiem, atvieglot prasības lauksaimniekiem, kuru ienākumi būtiski samazinājušies nelabvēlīgu dabas apstākļu (lietavas, sals, sausums) dēļ.

Nodrošinot pieeju finansējumam plašākam klientu lokam, MVU aizdevumos biznesa uzsācējiem veikta virkne būtisku uzlabojumu, kas stājās spēkā no 2018. gada februāra: pagarinot aizdevumu termiņu no 8 gadiem uz 10 gadiem, bet nekustamā īpašuma finansēšanas gadījumā līdz 15 gadiem, kā arī akceptējot uzņēmumus, kas darbojas līdz 5 gadiem (iepriekšējā 3 gadu termiņa vietā), kā aizdevumu pretendētus nosakot arī pašnodarbinātās personas.

Vadības ziņojums (turpinājums)

2018. gadā veiktie MK noteikumu Nr.160 grozījumi būtiski uzlabo DME programmas pieejamību un nodrošina lielāku interesi no projektu realizētājiem: ir noteikts lielāks attiecināmo izmaksu apjoms katram projektam, projekta atmaksāšanās periods pagarināts līdz 40 gadiem.

2018.gada septembrī Altum sāka ieviest Eiropas Investīciju fonda (EIF) COSME un EaSI garantijas aizdevumiem, kuru summa ir līdz 25 000 EUR, šādiem aizdevumu produktiem: starta, mikro, lauksaimnieku apgrozāmo līdzekļu aizdevumi, mazie aizdevumi lauku teritorijās. Ja aizdevums ir atbilstošs COSME vai EaSI garantiju nosacījumiem, tad aizdevums tiek piešķirts bez papildus nodrošinājuma, tikai ar personīgo galvojumu un ar mazāku aizdevuma procenta likmi, salīdzinot ar citiem nenodrošinātajiem aizdevumiem.

2018.gadā tika pabeigta 4. paaudzes riska kapitāla fondu pārvaldnieku atlase.

No 2018.gada III ceturkšņa ir pieejamas riska kapitāla akcelerācijas investīcijas ļoti agrīnās stadijas uzņēmumiem, kas ir jaunums Latvijas jaunuzņēmumu vidē. III ceturksnī noslēdzās visu trīs akcelerācijas fondu pārvaldnieku organizētās pirmās kārtas pieteikšanās un biznesa projektu vērtēšanas process. No 641 kopējā pieteikuma skaita tika izvēlētas 20 komandas. Plānotās akcelerācijas investīcijas trīs gadu laikā kopumā saņems aptuveni 120 perspektīvas idejas un kopējais publiskais finansējums Koncerna ieguldījumiem šajos fondos veidos 15 milj. eiro.

2018.gada II pusgadā investīciju periods sākās trīs ceturktās paaudzes fondiem - vienam izaugsmes kapitāla, vienam sēklas un vienam sākuma kapitāla fondam. Ar vienu izaugsmes kapitāla fondu tika parakstīts ieguldījuma līgums un plānots, ka šim fondam investīciju periods sāksies 2019.gada jūnijā. Kopējais publiskais finansējums no Koncerna ieguldījumiem 4. paaudzes riska kapitāla fondos plānots 75 milj. EUR; izaugsmes fondos ieguldījums sasniegs vismaz 30 milj. EUR, sākuma un sēklas kapitāla fondos – 30 milj. EUR, bet akcelerācijas fondos, kā norādīts iepriekš, – 15 milj. EUR. 2019. gada sākumā viens no izvēlētajiem sēklas kapitāla fondiem un viens no sākuma kapitāla fondiem paredzētajā termiņā nespēja piesaistīt nepieciešamo finansējumu no privātajiem investoriem, tāpēc 2019. gada martā tika pieņemts lēmums par šo fondu likvidāciju. Jānorāda, ka investoriem Baltijas reģionā ir plaša izvēle gan investīcijas sagaidāmās atdeves, gan riska apēfītes ziņā, gan ieguldījuma apjoma ziņā, kas paaugstina savstarpējo konkurenci starp fondu pārvaldniekiem. Altum izvērtēs likvidētajiem fondiem paredzētā finansējuma novirzīšanu citiem riska kapitāla fondiem.

Altum turpina aktīvu darbu, lai ieviestu klientu servisa uzlabojumus un padarītu efektīvāku pieteikumu izvērtēšanas procesu. Kopš 2018.gada augusta Altum klientiem ir iespēja attālināti reģistrēties un pieteikumu aizdevumu saņemšanai un tam nepieciešamos dokumentus iesniegt tikai elektroniski. Tas samazina laiku, kas nepieciešams lēmuma pieņemšanai par valsts atbalsta finansējuma piešķiršanu. Līdz ar pilnībā elektroniskas aizdevuma pieteikumu sistēmas ieviešanu klientiem ir samazināts arī iesniedzamo dokumentu skaits. Elektroniski iesniegto aizdevuma pieteikumu ātrāku izskatīšanas procesu jau sajutuši klienti, kuru biznesa projekta sākšanai vai attīstīšanai nepieciešami aizdevumi apjomā līdz 25 tūkst. eiro. Tagad klienti pilnīgi visas nepieciešamās darbības, kas saistītas ar aizdevuma pieteikumu, var veikt attālināti un uz Altum doties tikai aizdevuma līguma parakstīšanai.

Turpinot darbu pie programmu vadības izmaksu optimizācijas, 2018.gadā Koncernā tika īstenota pāreja uz jaunu darījumu uzskaites informācijas sistēmu, kas nodrošinās tālāku vadības izmaksu pakāpenisku samazināšanu tuvāko gadu laikā. Pēc jaunās sistēmas ieviešanas, sistēmas ikgadējie uzturēšanas izdevumi saruks par vairāk kā 0.4 milj. EUR, neskaitot saistītās specifiskās infrastruktūras atjaunināšanas un uzturēšanas izdevumus. Jaunā sistēma uzlabos informācijas aprites un klientu apkalpošanas operatīvitāti.

Īstenojot vairākus Altum darbības centralizācijas un automatizācijas projektus, tai skaitā, ieviešot jaunus informācijas tehnoloģiju risinājumus un veicot klientu apkalpošanas reģionālā tīkla darbības un atbalsta funkciju izpildes optimizāciju, 2018.gadā darbinieku skaits samazināts par 12% (no 231 uz 203 darbiniekiem). Vidējais darbinieku skaits 2018.gadā ir 222 (2017.gadā – 230).

Ilgtermiņa finansējums

Sabiedrība 2017.gada oktobrī ir veikusi pārvedamu parāda vērtspapīru obligāciju emisiju programmas veidā, to iegrāmatošanu Latvijas Centrālajā depozitārijā un kotācijas uzsākšanu *Nasdaq Riga*. 30 milj. EUR obligāciju emisijas programmas ietvaros, finansējuma bāzes diversifikācijai, 2018.gada 2.martā, Sabiedrība emitēja 7 gadu obligācijas 10 milj. EUR vērtībā. Latvijas, Lietuvas un Igaunijas investori par šo emisiju izrādīja būtisku interesi. Līdzīgi kā obligāciju emisijai, ko Sabiedrība veica 2017. gada oktobrī, arī šoreiz parakstītais apjoms vairāk nekā 6 reizes pārsniedza emitēto apjomu. Obligācijas iegādājās 14 investori - aktīvu pārvaldības fondi, apdrošināšanas sabiedrības un bankas - no Latvijas (53% no apjoma), Lietuvas (22%), Igaunijas (25%). Ar šo obligāciju emisiju Koncerns turpina ilgtermiņa dalību kapitāla tirgos, lai aktīvi tajos piedalītos un turpinātu diversificēt piesaistītā finansējuma struktūru. 2019. gada janvārī Altum saņēma *Nasdaq Baltic Awards 2019* balvu nominācijā "Biržas gada notikums Latvijā".

Risku vadība

Atbilstošas risku pārvaldības nodrošināšanai, Koncernā ir izveidota Risku vadības sistēma, kas nodrošina preventīvu risku vadību, kā arī savlaicīgu korektīvo pasākumu ieviešanu risku mazināšanai vai novēršanai. Uzņemoties riskus, Koncerns saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tā darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus. Risku pārvaldībai Koncerns pielieto dažādas risku vadības metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus. Risku vadības metodes tiek izvēlētas, ņemot vērā konkrēta riska būtiskumu un ietekmi uz Koncerna darbību.

Ņemot vērā Koncerna darbību paaugstināta riska jomās, realizējot valsts atbalsta programmas, Koncernā ir izveidots riska segums 78 milj. eiro (uz 31.12.2018.) apmērā, kas pieejams atbalsta programmu sagaidāmo kredītzaudējumu segumam. Sagaidāmie zaudējumi tiek aplēsti pirms attiecīgās atbalsta programmas ieviešanas un daļa no publiskā finansējuma, kas tiek

Vadības ziņojums (turpinājums)

saņemts attiecīgās atbalsta programmas ietvaros sagaidāmo kredītriska zaudējumu segumam, tiek novirzīts Riska segumam. Riska segumu veido Riska seguma rezerves un Portfeļa zaudējumu rezerves (speciālais rezerves kapitāls) kopsumma, no kuras atskaitīta Riska seguma rezerve, kas ir izmantota uzkrājumiem.

Kopš 2018.gada septembra ir uzsākta centralizēta klientu atbilstības izvērtēšana Noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma prasībām un Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma prasībām, kā arī automatizēts pats klientu atbilstības izvērtēšanas process.

Reitings

2019.gada 25.martā Moody's Investors Service ("Moody's") pārapstiprināja Altum (Koncerna mātes sabiedrībai) ilgtermiņa kredītreitingu Baa1. Bāzes kredītnovērtējums (baseline credit assessment, BCA) tika paaugstināts no ba2 uz baa3. Īstermiņa reitings apstiprināts P-2. Ilgtermiņa kredītreitings ir ar stabilu perspektīvas novērtējumu. Ar to tika pabeigts 2018.gada 12.decembrī Moody's uzsāktais reitanga paaugstināšanas novērtējums pēc Moody's aktualizētas finanšu uzņēmumu metodoloģijas ieviešanas 2018. gada 10.decembrī.

Starptautiskās kredītreitingu aģentūras Moody's ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 Altum sākotnēji saņēma 2017.gada jūnijā. Moody's ilgtermiņa kredītreitings Baa1 Altum ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem.

Savukārt Altum bāzes kredītnovērtējuma (baseline credit assessment) paaugstinājums no ba2 uz investīciju līmeņa reitingu baa3, kā izriet no Moody's vērtējuma, liecina par:

Altum spēcīgo finanšu stabilitāti ar ļoti augstu kapitalizācijas pakāpi, lielu riska seguma rezervi publiskā finansējuma ietvaros, kā arī finansējuma reinvestēšanu, ieviešot jaunus finanšu instrumentu produktus, kas līdzsvaro mērenu rentabilitāti un problemātisko kredītu apjomu, kas atbilst Altum darbības specifikai;

kā arī Altum unikālo pozīciju Latvijas finanšu pakalpojumu nozarē, akcentējot Altum mandātu, nodrošināt pieeju valsts un ES fondu līdzekļiem gan gala klientiem (biznesa uzsācējiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, lauksaimniekiem, u.c.), gan citām finanšu institūcijām.

Augstais reitings ļauj Koncernam sekmīgāk realizēt Koncerna ilgtermiņa stratēģiju finansējuma piesaistei, esot regulāram kapitāla tirgus dalībnieku un izlaižot obligācijas.

Nākotnes perspektīva

Ievērojot šobrīd jau sasniegto, kā arī, lai izvirzītu jaunus ilgtermiņa finanšu mērķus, šobrīd tiek izstrādāta Altum vidēja termiņa darbības stratēģija laika posmam 2019-2021. Stratēģija ir saskaņošanas stadijā.

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

2019. gada 29. martā.

Informācija par vadību

Padome

Vārds, uzvārds	Ieņemamais amats	Iecelšanas datums	Amata pilnvaru termiņa beigu datums
Līga Kļaviņa	Padomes priekšsēdētāja	29.12.2016.	28.12.2019.
Jānis Šnore	Padomes loceklis	29.12.2016.	28.12.2019.
Kristaps Soms	Padomes loceklis	29.12.2016.	28.12.2019.

Pārskata periodā nav notikušas izmaiņas Sabiedrības Padomes sastāvā.

Valde

Četri Sabiedrības valdes locekļi 2018. gada 11. jūnijā tika pārvēlēti uz jaunu pilnvaru termiņu.

Vārds, uzvārds	Ieņemamais amats	Iecelšanas datums	Amata pilnvaru termiņa beigu datums
Reinis Bērziņš	Valdes priekšsēdētājs	11.06.2018.	10.06.2021.
Jēkabs Krieviņš	Valdes loceklis	11.06.2018.	10.06.2021.
Juris Vaskāns	Valdes loceklis	11.06.2018.	10.06.2021.
Inese Zīle	Valdes locekle	11.06.2018.	10.06.2021.
Aleksandrs Bimbirulis	Valdes loceklis	07.07.2017.	06.07.2020.

Paziņojums par vadības atbildību

Rīgā

2019. gada 29. martā.

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk tekstā – Sabiedrība) Padome un Valde (turpmāk tekstā - Vadība) ir atbildīga par Sabiedrības finanšu pārskatu sagatavošanu un par Sabiedrības un tās meitas uzņēmumu (turpmāk tekstā – Koncerns) konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanu, kā arī par informāciju, kas ir pievienota Citos finanšu pārskata pielikumos.

Finanšu pārskati un to pielikumi, kas ir iekļauti no 11. līdz 102. lappusei, ir sagatavoti, balstoties uz pirmdokumentiem un atspoguļo faktisko un patieso Sabiedrības un Koncerna finanšu stāvokli uz 2018. gada 31. decembrī un 2017. gada 31. decembrī, un to darbību rezultātus, izmaiņas pašu kapitālā un naudas plūsmas minētajā datumā noslēgtajos gados.

Iepriekšminētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, pamatojoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Vadības lēmumi un pieņēmumi attiecībā uz šo pārskatu sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi.

Vadība ir atbildīga par atbilstošas grāmatvedības uzskaites nodrošināšanu, Koncerna aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas rīcības atklāšanu un novēršanu. Vadība ir arī atbildīga par Koncerna un Sabiedrības darba vadīšanu saskaņā ar Latvijas Republikas Attīstības finanšu institūcijas likumu, citiem Latvijas Republikas likumiem, kā arī Eiropas Savienības regulām, kas ir piemērojamas Sabiedrībai.

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

Visaptverošo ienākumu pārskats

visas summas ir tūkstošos eiro

	Pielikumi	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
		01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017. (korģēts)	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017. (korģēts)
Procentu ieņēmumi	4	11,934	12,194	11,934	11,950
<i>tai skaitā ienākumi pēc efektīvās procentu likmes</i>		11,934	11,950	11,934	11,950
Procentu izdevumi	5	(763)	(820)	(763)	(819)
Neto procentu ieņēmumi		11,171	11,374	11,171	11,131
Komisijas naudas ieņēmumi	6	539	484	539	484
Komisijas naudas izdevumi	7	(156)	(256)	(156)	(256)
Neto komisijas ieņēmumi		383	228	383	228
Peļņa /(zaudējumi) no parāda vērtspapīriem un ārvalstu valūtas darījumiem	8	122	(191)	122	(191)
Peļņas /(zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā	18	(1,348)	1,672	(1,348)	(3)
Peļņas daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	18	257	910	257	910
Peļņa, no kuras atskaitīti zaudējumi no saistībām patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā		953	-	953	-
Citi ieņēmumi	9	2,979	7,791	2,979	7,791
Peļņa no pārdošanai turēto aktīvu pārvērtēšanas		408	-	778	-
Pamatdarbības ienākumi pirms pamatdarbības izdevumiem		14,925	21,784	15,295	19,866
Personāla izmaksas	10	(7,368)	(6,522)	(7,368)	(6,522)
Administratīvie izdevumi	11	(3,517)	(4,010)	(3,517)	(4,010)
Nemateriālo aktīvu un pamatīdzekļu nolietojums	21,22	(620)	(417)	(620)	(417)
Uzkrājumi vērtības samazinājumam, neto	12	672	(2,001)	672	(2,001)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		4,092	8,834	4,462	6,916
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	13	-	(125)	-	(125)
Pārskata gada peļņa		4,092	8,709	4,462	6,791
<i>Citi visaptverošie ienākumi:</i>					
<i>Posteņi, kas nākamajos periodos pārklasificējami peļņā vai zaudējumos</i>					
Neto (zaudējumi) no finanšu aktīviem patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	35	(2,495)	(1,161)	(2,495)	(1,161)
Kopā pārskata gada visaptverošie ienākumi		1,597	7,548	1,967	5,630
<i>Peļņa ir attiecināma uz:</i>					
Uzņēmuma akcionāri		4,092	8,709	-	-
Nekontrolējoša līdzdalība		-	-	-	-
Pārskata gada peļņa		4,092	8,709	-	-
<i>Kopējie visaptverošie ienākumi ir attiecināmi uz:</i>					
Uzņēmuma akcionāri		(2,495)	(1,161)	-	-
Nekontrolējošo līdzdalība		-	-	-	-
Kopējie visaptverošie ienākumi par gadu		(2,495)	(1,161)	-	-

Pielikumi no 16. līdz 102. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Reinis Bērziņš
 Valdes priekšsēdētājs

Marina Baranoyska
 Galvenā grāmatvede

2019. gada 29. martā.

Finanšu stāvokļa pārskats

viss summas ir tūkstošos eiro

	Pielikumi	Koncerns	Koncerns (korģēts)	Koncerns (korģēts)	Sabiedrība	Sabiedrība (korģēts)	Sabiedrība (korģēts)
		31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2016.	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2016.
Aktīvi							
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	16	137,026	109,594	89,553	136,646	109,594	89,408
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	17	1,160	142	-	-	142	-
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	14	50,389	61,760	64,294	50,389	61,760	64,294
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:							
Ieguldījumu vērtspapīri	14	467	443	1,531	467	443	1,531
Kredīti	19	197,755	192,147	201,250	197,473	192,147	201,250
Nākamo periodu izdevumi	24	349	176	413	349	176	413
Uzkrātie ieņēmumi	25	1,723	2,080	1,646	1,723	2,080	1,647
Pārdošanai pieejamie aktīvi	26	11,343	12,935	1,367	11,343	10,565	1,367
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos	18	50,239	53,152	58,570	50,239	53,152	58,570
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	20	-	-	-	1,492	-	10,376
Ieguldījuma īpašumi	15	14,794	10,808	17,087	14,794	10,808	4,869
Pamatīdzekļi	22	4,228	3,828	3,507	4,228	3,828	3,507
Nemateriālie aktīvi	21	1,347	771	168	1,347	771	168
Pārējie aktīvi	23	25,119	5,832	4,014	25,119	5,832	3,875
Kopā aktīvi		495,939	453,668	443,400	495,609	451,298	441,275
Saistības							
Saistības pret kredītiestādēm	27	38,245	46,933	56,195	38,245	46,933	56,195
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos - atvasinātie līgumi	17	2	-	854	2	-	855
Saistības pret vispārējām valdībām	28	48,110	43,609	46,914	48,110	43,609	46,914
Amortizētajā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	33	29,943	19,852	-	29,943	19,852	-
Nākamo periodu ieņēmumi		2,181	1,395	777	2,181	1,395	777
Uzkrātie izdevumi	32	830	982	1,198	830	982	1,198
Saistības, kas ir tieši saistītas ar pārdošanai turētiem aktīviem	26	-	2,000	-	-	-	-
Uzkrājumi	30	25,373	14,531	16,864	25,373	14,531	16,864
Atbalsta programmu finansējums	29	126,959	93,661	98,058	126,959	96,520	96,850
Valsts atbalsts	29	-	3,968	5,575	-	3,968	5,575
Pārējās saistības	31	2,706	3,764	6,559	2,643	3,488	4,282
Uzņēmumu ienākumu nodokļi	13	-	125	-	-	125	-
Kopā saistības		274,349	230,820	232,994	274,286	231,403	229,510
Kapitāls un rezerves							
Akciju kapitāls	34	204,862	204,862	204,862	204,862	204,862	204,862
Rezerves	35	7,965	722	(8,197)	7,610	(386)	(6,911)
Pārdošanai turētās grupas pārvērtēšanas rezerve	26, 38	-	1,839	-	-	1,839	-
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerve	38	3,597	6,092	9,092	3,597	6,092	9,092
Uzkrātā peļņa		4,900	9,333	4,649	5,254	7,488	4,722
Neto aktīvi, kas attiecināmi uz Sabiedrības īpašniekiem		221,324	222,848	210,406	-	-	-
Nekontrollējoša līdzdalība		266	-	-	-	-	-
Kopā kapitāls un rezerves		221,590	222,848	210,406	221,323	219,895	211,765
Kopā pasīvi un kapitāls		495,939	453,668	443,400	495,609	451,298	441,275

Pielikumi no 16. līdz 102. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

Marina Baranovska
Galvenā grāmatvede

2019. gada 29. martā.

Konsolidētais kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats

vīsas summas ir tūkstošos eiro

	Attiecināms uz Sabiedrības akcionāriem						Kopā kapitāls un rezerves
	Akciju kapitāls	Rezerves	Finanšu aktīvu pašesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerve	Pārdošanai turētās grupas pārvērtēšanas rezerve	Nesadalītā peļņa	Nekontrolējoša līdzdalība	
2016. gada 31. decembrī	204,862	(8,235)	9,092	-	4,375	-	210,094
Uzskaites politikas maiņa (skat. 2.pielikuma (19). piezīmes (iv). punktu)	-	38	-	-	274	-	312
2016. gada 31. decembrī (koriģēts)	204,862	(8,197)	9,092	-	4,649	-	210,406
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	-	8,709	-	8,709
Citi visaptveroši ienākumi	-	-	(1,161)	-	-	-	(1,161)
Citi visaptveroši ienākumi, kas ir tieši saistīti ar pārdošanai turētiem aktīviem (skat. 38. pielikumu)	-	-	(1,839)	1,839	-	-	-
Kopējie visaptverošie ienākumi	-	-	(3,000)	1,839	8,709	-	7,548
Rezerves kapitāla izmaiņas (skat. 35. pielikumu, 2.pielikuma (19). piezīmes (iv). punktu)	-	2,394	-	-	-	-	2,394
Rezerves kapitāla palielināšana (skat. 35. pielikumu)	-	2,500	-	-	-	-	2,500
2016. gada Sabiedrības peļņas sadale (skat. 35. pielikumu)	-	4,025	-	-	(4,025)	-	-
2017. gada 31. decembrī (koriģēts)	204,862	722	6,092	1,839	9,333	-	222,848
SFPS NR.9 ieviešanas ietekme (skat. 2.pielikums (17). piezīmi)	-	-	-	(1,839)	(812)	-	(2,651)
2015. gada Sabiedrības peļņas sadales reklasifikācija	-	-	-	-	(1,829)	-	(1,829)
2018. gada 1. janvārī	204,862	722	6,092	-	6,692	-	218,368
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	-	4,092	-	4,092
Citi visaptveroši ienākumi	-	-	(2,495)	-	-	-	(2,495)
Kopējie visaptverošie ienākumi	-	-	(2,495)	-	4,092	-	1,597
Rezerves kapitāla izmaiņas (skat. 35. pielikumu)	-	(753)	-	-	-	-	(753)
Rezerves kapitāla palielināšana (skat. 35. pielikumu)	-	2,112	-	-	-	-	2,112
2017. gada Sabiedrības peļņas sadale (skat.35 pielikumu)	-	5,884	-	-	(5,884)	-	-
Nekontrolējoša līdzdalība	-	-	-	-	-	266	266
2018. gada 31. decembrī	204,862	7,965	3,597	-	4,900	266	221,590

Pielikumi no 16. līdz 102. lappusei ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Sabiedrības kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats

vīsas summas ir tūkstošos eiro

	Akciju kapitāls	Rezerves	Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerve	Pārdošanai turētās grupas pārvērtēšanas rezerve	Nesadalītā peļņa	Kopā kapitāls un rezerves
2016. gada 31. decembrī	204,862	(6,911)	9,092	-	4,025	211,068
Uzskaites politikas maiņa (skat. 2.pielikuma (19). piezīmes (iv). punktu)	-	-	-	-	697	697
2016. gada 31. decembrī (korigēts)	204,862	(6,911)	9,092	-	4,722	211,765
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	-	6,791	6,791
Citi visaptveroši ienākumi	-	-	(1,161)	-	-	(1,161)
Citi visaptveroši ienākumi, kas ir tieši saistīti ar pārdošanai turētiem aktīviem (skat. 38.pielikumu)	-	-	(1,839)	1,839	-	-
Kopējie visaptverošie ienākumi	-	-	(3,000)	1,839	6,791	5,630
Rezerves kapitāla palielināšana (skat. 35. pielikumu)	-	2,500	-	-	-	2,500
2016. gada peļņas sadale (skat. 35. pielikumu)	-	4,025	-	-	(4,025)	-
2017. gada 31. decembrī (korigēts)	204,862	(386)	6,092	1,839	7,488	219,895
SFPS NR.9 ieviešanas ietekme (skat 2.pielikuma 17.piezīmi)	-	-	-	(1,839)	(812)	(2,651)
2018. gada 1. janvārī	204,862	(386)	6,092	-	6,676	217,244
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	-	4,462	4,462
Citi visaptveroši ienākumi (skat. 35.pielikums)	-	-	(2,495)	-	-	(2,495)
Kopējie visaptverošie ienākumi	-	-	(2,495)	-	4,462	1,967
Rezerves kapitāla palielināšana	-	2,112	-	-	-	2,112
2017. gada peļņas sadale (skat. 35 pielikumu)	-	5,884	-	-	(5,884)	-
2018. gada 31. decembrī	204,862	7,610	3,597	-	5,254	221,323

Pielikumi no 16. līdz 102. lappusei ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Naudas plūsmas pārskats

vīsas summas ir tūkstošos eiro

	Pielikumi	Koncerns 01.01.2018.- 31.12.2018.	Koncerns 01.01.2017.- 31.12.2017. (korģēts)	Sabiedrība 01.01.2018.- 31.12.2018.	Sabiedrība 01.01.2017.- 31.12.2017. (korģēts)
Peļņa pirms nodokļiem		4,092	8,709	4,462	6,791
Nemateriālo aktīvu un pamatīdzekļu nolietojums	21.,22.	620	417	620	417
Procentu ieņēmumi	4.	(11,934)	(12,194)	(11,934)	(11,950)
Saņemtie procenti		8,687	10,446	8,687	10,200
Procentu izdevumi	5.	763	820	763	819
Samaksātie procenti		(542)	(207)	(542)	(191)
Uzkrājumu vērtības samazinājumam (samazinājums) / pieaugums	12.	(672)	2,001	(672)	2,001
Peļņas daļas no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā (palielinājums)		(207)	(907)	(207)	(907)
Naudas un tās ekvivalentu pieaugums pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās		807	9,085	1,177	7,180
Nākamo periodu ieņēmumu un uzkrāto izdevumu pieaugums		634	402	634	591
Nākamo periodu izdevumu un uzkrāto ieņēmumu (samazinājums)		184	(196)	184	(196)
Pārējo aktīvu (pieaugums)		(19,164)	(8,727)	(21,534)	(8,149)
Pārējo saistību pieaugums / (samazinājums)		33,131	(1,085)	34,803	388
Prasību pret kredītiestādēm (palielinājums)		888	(3,998)	888	(3,998)
Kredītu (pieaugums) / samazinājums		(4,237)	7,149	(3,954)	7,148
Saistību pret kredītiestādēm (samazinājums)		(4,246)	(12,776)	(4,247)	(12,775)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis		-	-	-	-
Pamatdarbības neto naudas plūsma		7,997	(10,146)	7,951	(9,811)
Naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā					
Ieguldījumu vērtspapīru pārdošana		12,856	5,066	12,856	4,876
Pamatīdzekļu un nemateriālo aktīvu iegāde		(1,596)	(5,818)	(1,596)	(5,818)
Ieguldījumu īpašumu iegāde	15.	(3,754)	(1,342)	(3,754)	(1,342)
Pārdošanai pieejamo aktīvu pārdošana		-	5,239	-	5,239
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	18.	1,961	746	1,961	746
Meiņas uzņēmumu ieguldījumi uzņēmumu kapitāldaļās		(1,160)	-	-	-
Ieguldījumi meiņas uzņēmumos		-	-	(1,492)	-
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		8,307	3,891	7,975	3,701
Naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā					
Emitētie parāda vērtspapīri		9,901	19,799	9,901	19,799
Akciju kapitāla palielinājums	35.	2,112	2,500	2,112	2,500
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		12,013	22,299	12,013	22,299
Naudas un tās ekvivalentu palielinājums		28,317	16,044	27,939	16,189
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā		100,597	84,553	100,597	84,408
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās	37.	128,916	100,597	128,536	100,597

Pielikumi no 16. līdz 102. lappusei ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Konsolidēto finanšu pārskatu apstiprināšana

Šos finanšu pārskatus Koncerna/Sabiedrības vadība apstiprinājusi 2019. gada 29. martā. Latvijas Republikas Komerclikums, kā arī Atfīstības finanšu institūcijas likums nosaka, ka akcionāru sapulcei ir tiesības pieņemt lēmumu par finanšu pārskatu apstiprināšanu.

1 Vispārēja informācija

(1) Informācija par Sabiedrību

Šie finanšu pārskati satur finanšu informāciju par akciju sabiedrību "Atfīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk – Sabiedrība) un tās meitas uzņēmumiem (turpmāk – Koncerns). Lai izpildītu likuma prasības, konsolidētajos finanšu pārskatos ir iekļauti atsevišķi Sabiedrības finanšu pārskati. Sabiedrība ir Koncerna mātes uzņēmums (39. pielikums).

Izmantojot finanšu instrumentus - aizdevumus, garantijas, ieguldījumus riska kapitāla fondos - Koncerns nodrošina uzņēmumiem un mājsaimniecībām finanšu pieejamību jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā svarīgas un atbalstāmas, tādejādi atfīstot tautsaimniecību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu.

Akciju sabiedrība "Atfīstības finanšu institūcija Altum" ir izveidota 2013. gada 27. decembrī ar Ministru kabineta lēmumu.

Sabiedrības mērķis ir, apvienojot VAS „Lauku atfīstības fonds” (turpmāk – LAF), vienotais reģistrācijas Nr. 40003227583, SIA „Latvijas Garantiju aģentūra” (turpmāk – LGA), vienotais reģistrācijas numurs 40003375584, un VAS "Latvijas Atfīstības finanšu institūcija ALTUM" (turpmāk – ALTUM), vienotais reģistrācijas Nr. 40003132437, vienā atbalsta sniedzēja institūcijā, kļūt par vienotu atfīstības finanšu institūciju, kas ar valsts atbalsta finanšu instrumentu palīdzību efektīvi un profesionāli sniedz atbalstu noteiktām mērķa grupām finanšu instrumentu veidā (aizdevumi, garantijas, ieguldījumi riska kapitāla fondos u.tml.), konkrētu programmu ietvaros, papildinot to arī ar nefinanšu atbalstu (konsultācijas, mācības, mentorings, u.tml.), kā arī realizē citas valsts deleģētas funkcijas.

Vienotas atfīstības finanšu institūcijas izveidošana norisinājās divos posmos. Pirmais posms ietvēra LAF, LGA un ALTUM kapitāldaļu nodošanu Sabiedrībai, izveidojot atfīstības finanšu institūciju koncernu. Šis posms tika veiksmīgi pabeigts 2014. gada 11. septembrī, kad ALTUM, LGA un LAF visas akcijas ieguldīja Sabiedrības pamatkapitālā kā mantisko ieguldījumu.

Otrajā posmā notika Sabiedrības, ALTUM, LGA un LAF reorganizācija, izveidojot vienotu atfīstības finanšu institūciju. 2014. gada 28. oktobrī ALTUM, LGA un LAF parakstīja reorganizācijas līgumu, kas paredzēja šo uzņēmumu pievienošanu AS "Atfīstības finanšu institūcija".

Šis posms veiksmīgi noslēdzās 2015. gada 15. aprīlī ar reģistrāciju Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā. Savukārt ALTUM, LGA, LAF un Sabiedrības grāmatvedības uzskaitē tika apvienota 2015. gada 1. aprīlī. Jaunizveidotā vienotā atfīstības finanšu institūcija īsteno ALTUM, LGA un LAF esošās valsts atbalsta programmas un finanšu instrumentus, un sadarbībā ar politikas veidotājiem izstrādās jaunas programmas un finanšu instrumentus.

Sabiedrībai ar 2015. gada 15. aprīli ir mainīts nosaukums no AS "Atfīstības finanšu institūcija" uz AS "Atfīstības finanšu institūcija Altum".

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums

(1) Vispārējie uzrādīšanas pamatprincipi

Koncerna un Sabiedrības finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), ņemot vērā uzņēmējdarbības turpināšanas principus. Finanšu pārskatu sastādīšanā, ņemot vērā uzņēmējdarbības turpināšanas principu, vadība ir apsvērusi Koncerna/Sabiedrības finanšu stāvokli, finanšu resursu pieejamību un veikusi ārējo faktoru ietekmes uz Koncerna/Sabiedrības nākotnes darbību analīzi.

Koncerna un Sabiedrības finanšu pārskati ir sastādīti saskaņā ar sākotnējo izmaksu uzskaites principu, papildus pielietojot pārvērtēšanu pēc patiesās vērtības finanšu aktīviem ar pārvērtēšanu pārējos visaptverošajos ienākumos, atvasinātiem finanšu instrumentiem, kā arī ieguldījumu īpašumiem un ilgtermiņa aktīviem turētiem pārdošanai pēc patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas, un valsts atbalsta finansējumam.

Finanšu pārskatu sagatavošana saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem ietver aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē aktīvu un saistību vērtību un ārpusbilances aktīvus un saistības finanšu pārskatu sastādīšanas datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ienākumus un izdevumus. Lai arī šādas aplēses ir balstītas uz Vadībai pieejamo ticamāko informāciju par attiecīgajiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm (2. pielikuma 16. piezīme).

Finanšu pārskati ir sastādīti tūkstošos eiro, ja vien nav norādīts citādi. Sabiedrības un tās meitas uzņēmumu uzskaites valūta ir eiro; Sabiedrības un Koncerna uzrādīšanas valūta arī ir eiro.

(2) Konsolidācija un ieguldījumi meitas uzņēmumos

Konsolidācija

Konsolidētie finanšu pārskati iekļauj Sabiedrības un tās meitas uzņēmumu finanšu pārskatus uz 2018. gada 31. decembri.

Meitasuzņēmumi ir Koncerna kontrolē esoši uzņēmumi. Koncerns kontrolē kādu uzņēmumu, ja minētais uzņēmums ir pakļauts Koncernam vai ja Koncernam, pamatojoties uz tā līdzdalību, ir tiesības saņemt mainīgu attiecīgā uzņēmuma peļņas daļu, kā arī ja Koncernam ir iespējas izmantot savas tiesības ietekmēt minētās peļņas apmēru. Uzskatāms, ka kontrole pastāv, ja mātes uzņēmumam (i) ir tiesības vadīt uzņēmuma, kurā tam ir līdzdalība, attiecīgās darbības, kuras būtiski ietekmē minētā uzņēmuma peļņu, (ii) ir ietekme vai tiesības uz uzņēmuma mainīgo peļņu, pamatojoties uz savu līdzdalību tajā un ja (iii) mātes uzņēmumam ir iespējas izmantot savas tiesības, lai ietekmētu uzņēmuma, kurā tam ir līdzdalība, peļņas apmēru.

Mātes uzņēmuma un konsolidēto meitas uzņēmumu finanšu pārskati aptver vienādu laikposmu, un tie ir sagatavoti saskaņā ar grāmatvedības uzskaites principiem, kurus piemēro Koncernam. Meitas uzņēmumu iekļauj konsolidētajos pārskatos no tā iegādes brīža, t.i., no dienas, kad mātes uzņēmums ir ieguvis kontroli pār to. Meitas uzņēmumu iekļauj konsolidētajos pārskatos līdz dienai, kurā mātes uzņēmuma kontrole pār to izbeidzas. Koncernā ietilpstošās sabiedrības uzrādītas 39. pielikumā.

Konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar iegādes izmaksu metodi. Iegādes vērtību nosaka kā nodoto aktīvu, emitēto pašu kapitāla instrumentu un radušos vai pārņemto saistību patieso vērtību.

Identificējamus iegādātos aktīvus, kā arī saistības un iespējamās saistības, kuras rodas, uzņēmumiem apvienojoties, sākotnēji novērtē to patiesajā vērtībā iegādes datumā, neņemot vērā mazākuma līdzdalību. Konsolidācijā neietver Koncerna uzņēmumu savstarpējos darījumus, savstarpējos atlikumus un to darījumus nerealizēto peļņu un zaudējumus.

Sabiedrības līmenī ieguldījumi meitas kapitālā pēc sākotnējās atzīšanas iegādes vērtībā tiek uzskaitīti pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Daļa no ieguldījumiem riska kapitāla fondos ir klasificēta kā ieguldījumi meitas kapitālos. Detalizēto informāciju skatīt 39. pielikumā.

Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos

Asociētie uzņēmumi ir visi tie uzņēmumi, kuros Koncernam ir būtiska ietekme, bet nav kontroles.

Koncerns/Sabiedrība zaudē būtisku ietekmi pār uzņēmumu, kad tas zaudē tiesības piedalīties uzņēmuma finanšu un pamatdarbības politikas lēmumu pieņemšanā. Būtiskas ietekmes zaudēšana var notikt ar vai bez izmaiņām absolūtā vai relatīvā līdzdalības apjomā.

Koncerns/Sabiedrība ieguldījumus asociētajos uzņēmumos dala divās grupās, pielietojot katrai grupai savu uzskaites metodi. Pirmā grupa tiek novērtēta pēc pašu kapitāla metodes (2. pielikuma (6). piezīme), savukārt otrā – pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (2. pielikuma (6). piezīmes (ii). punkts un 2. pielikuma (6). piezīmes (iii). punkts). Koncerns/Sabiedrība daļu no saviem ieguldījumiem riska kapitāla fondos klasificē kā ieguldījumus asociētajos uzņēmumos. Detalizēto informāciju skatīt 39. pielikumā.

(3) Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Pārskata periodā darījumi ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti eiro pēc darījuma dienā spēkā esošā Eiropas Centrālās Bankas noteiktā ārvalstu valūtas maiņas kursa. Monetārie aktīvi un pasīvi, kā arī ārpusbilances prasības un saistības ārvalstu valūtās tiek pārvērtētas eiro pēc Eiropas Centrālās Bankas noteiktā ārvalstu valūtu kursa pārskata perioda beigās. Ar ārvalstu valūtu kursu izmaiņām saistītie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti pārskata perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Nemonētārās pozīcijas, kas tiek vērtētas pēc to iegādes vērtības ārvalstu valūtā, tiek pārvērtētas, izmantojot sākotnējo darījumu datumos noteikto ārvalstu valūtas maiņas kursu. Nemonētārās pozīcijas, kas tiek vērtētas pēc to patiesās vērtības ārvalstu valūtā, tiek pārvērtētas, izmantojot patiesās vērtības noteikšanas datumā noteikto ārvalstu valūtas maiņas kursu. Patiesajā vērtībā novērtēto nemonētāro pozīciju pārvērtēšanas peļņu vai zaudējumus klasificē atbilstoši pozīcijas patiesās vērtības izmaiņu peļņas vai zaudējumu atzīšanai (t.i. pozīciju, kuru patiesās vērtības pieaugums vai zaudējums tiek atzīts visaptverošo ienākumu pārskatā, pārvērtēšanas atšķirības arī tiek atzītas attiecīgi visaptverošo ienākumu pārskatā).

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(3) Ārvalstu valūtu pārvērtēšana (turpinājums)

Pielietotie ārvalstu valūtu kursi nozīmīgākajām valūtām pārskata perioda beigās bija šādi:

2018. gada 31. decembrī	2017. gada 31. decembrī
1 USD = EUR 1.14500	1 USD = EUR 1.19930
1 GBP = EUR 0.89453	1 GBP = EUR 0.88723
1 CHF = EUR 1.12690	1 CHF = EUR 1.17020
1 NOK = EUR 9.94830	1 NOK = EUR 9.84030

(4) Ieņēmumu un izdevumu atzīšana

Koncerna/Sabiedrības ieņēmumu un izdevumu uzskaitē balstās uz uzkrāšanas principu, t.i.:

- ieņēmumi un izdevumi, kas attiecas uz pārskata periodu, tiek atspoguļoti visaptverošo ieņēmumu pārskatā neatkarīgi no to saņemšanas vai maksāšanas datuma;
- ieņēmumi visaptverošo ieņēmumu pārskatā tiek uzrādīti tad, kad tie ir iegūti vai nepastāv nekādas šaubas par to saņemšanu noteiktajā laikā, savukārt izdevumi tiek uzrādīti jau tad, kad ir iestājušies notikumi, kuri skaidri norāda uz izdevumu iestāšanos.

Ieņēmumi un izdevumi ārvalstu valūtā tiek aprēķināti un atspoguļoti eiro pēc Eiropas Centrālās bankas noteiktā ārvalstu valūtas maiņas kursa attiecīgajā dienā.

Daļēju ārvalstu valūtās ieņēmumi un izdevumi tiek atzīti pārskata perioda peļņā vai zaudējumos.

Procentu ieņēmumi un izdevumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos visiem procentus nesošiem instrumentiem, pamatojoties uz uzkrāšanas principu, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

Efektīvās procentu likmes metode ir finanšu aktīva vai finanšu saistības amortizētās iegādes vērtības aprēķina metode, kas balstīta uz procentu ieņēmumu un izdevumu atzīšanu attiecīgajā periodā. Efektīvā procentu likme paredz, ka nākotnē paredzētie maksājumi vai saņemamā nauda tiek precīzi diskontēti finanšu instrumenta sagaidāmajā dzīves laikā vai, kur nepieciešams, īsākā laika periodā līdz finanšu aktīva vai finanšu saistības neto bilances vērtībai. Aprēķinot efektīvo procentu likmi, Koncerns/Sabiedrība aplēs naudas plūsmas, balstoties uz finanšu instrumenta līgumā paredzētajiem nosacījumiem (piemēram, priekšapmaksas iespējas), bet neņem vērā nākotnes zaudējumus. Aprēķins ietver visus maksājumus, kas veikti vai saņemti starp līgumslēdzēju pusēm, un ir efektīvās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, tajā skaitā daļēja veikšanas izmaksas un citas prēmijas vai diskontus.

Uzkrātie procenti par kredītiem tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ievērojot šādus papildus principus:

- procentu uzkrāšanai tiek izmantotas dažādas dienu uzskaites metodes, kas ir atrunātas līgumos ar klientiem (30/360 vai faktiskās dienas/360).

Attiecībā uz līgumsodiem (nokavējuma procentiem) tiek izmantoti šādi principi:

- līgumsodi tiek aprēķināti par katru dienu un tiek uzskaitīti ārpusbilancē (tiek atzīti noteiktā laika brīdī);
- atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā tikai pēc klienta iemaksas (tiek atzīti noteiktā laika brīdī);
- tiek piemērots papildu termiņš (grace days) – t.i., ja klients 3 dienu laikā pēc grafika datuma pilnā apmērā samaksā visu summu, līgumsodi netiek aprēķināti.

Ar kredītu izsniegšanu un apkalpošanu saistītie komisijas naudas ieņēmumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ievērojot šādus principus:

- aizdevumu noformēšanas un izsniegšanas komisijas (ieskaitot pieteikumu izskatīšanas maksu) kopā ar saistītajām tiešajām izmaksām – visa aizdevuma termiņa laikā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi;
- pārējās komisijas (aizdevumu konta apkalpošana, nosacījumu maiņa, rezervēšanas maksa, u.c.) – attiecīgās komisijas iekasēšanas dienā (tiek atzīti noteiktā laika brīdī).

Ar finanšu garantiju un galvojumu izsniegšanu un apkalpošanu saistītie komisijas naudas ieņēmumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ievērojot šādus principus:

- komisijas par izsniegtajām finanšu garantijām – atbilstoši 2. pielikuma (5). piezīmes (xvi). punktā aprakstītajiem principiem (tiek atzīti laika gaitā);
- pārējās komisijas – attiecīgās komisijas iekasēšanas dienā (tiek atzīti noteiktā laika brīdī).

Aizdevumu procenti un ar finanšu garantiju izsniegšanu saistītie komisijas naudas ieņēmumi neietver kredītriska piecenojumu, ja to sedz atbalsta programmu piešķirtais finansējums. Skatīt 29. pielikumu.

Pārējie komisijas naudas ieņēmumi un izdevumi, kas neattiecas uz finanšu garantijām, tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā attiecīgajā daļēja veikšanas brīdī.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(5) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana

(i) **Sākotnējā atzīšana**

Finanšu instrumenti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (PVPZ) sākotnēji tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā. Pārējie finanšu instrumenti tiek sākotnēji uzskaitīti patiesajā vērtībā, kas koriģēta par darījuma izmaksu summu. Patieso vērtību, veicot sākotnējo atzīšanu, vislabāk pamato darījuma cena. Sākotnējās atzīšanas peļņa vai zaudējumi tiek uzskaitīti tikai tad, ja ir atšķirība starp patieso vērtību un darījuma cenu, ko var pamatot ar citiem novērojamiem tā paša instrumenta tirgus darījumiem vai ar vērtēšanas tehniku, kuras ievades dati ietver tikai novērojamu tirgu datus. Pēc sākotnējās atzīšanas sagaidāmie kredītzaudējumi (SKZ) tiek atzīti finanšu akīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā (AV), un ieguldījumiem parāda vērtspapīros, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos (PVCVI), nekavējoties atzīstot zaudējumus grāmatvedībā.

Visi finanšu akīvu pirkšanas un pārdošanas darījumi, kas pieprasa piegādi saskaņā ar pieņemtajiem tirgus principiem ("parastā" pirkšana un pārdošana) tiek uzskaitīti darījuma datumā, kas ir datums, kurā Koncerns/Sabiedrība arņemas piegādāt finanšu akīvu. Pārējie pirkumi tiek atzīti tad, kad Koncerns/Sabiedrība kļūst par instrumenta līguma nosacījumu līgumslēdzēju pusi.

(ii) **Finanšu akīvi – klasifikācija un turpmākā novērtēšana – novērtēšanas kategorijas**

Koncerns/Sabiedrība iedala finanšu akīvus šādās novērtēšanas kategorijās: PVPZ, PVCVI un AV. Parāda finanšu akīvu klasifikācija un turpmākā novērtēšana ir atkarīga no:

- Koncerna/Sabiedrības uzņēmējdarbības modeļa saistīto akīvu portfeļa pārvaldībai un
- akīva naudas plūsmas īpatnībām.

(iii) **Finanšu akīvi – klasifikācija un turpmākā novērtēšana – uzņēmējdarbības modelis**

Uzņēmējdarbības modelis parāda, kā Koncerns/Sabiedrība pārvalda akīvus, lai radītu naudas plūsmas – neatkarīgi no tā vai Koncerna/Sabiedrības mērķis ir:

- tikai iekasēt līgumiskās naudas plūsmas no akīviem ("turēti, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas",) vai
- iekasēt gan līgumiskās naudas plūsmas, gan naudas plūsmas, kas rodas no akīvu pārdošanas ("turēti, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas un pārdotu") vai,
- ja nav piemērojams ne (a), ne (b) variants, finanšu akīvi tiek klasificēti kā daļa no "cita" uzņēmējdarbības modeļa un novērtēti PVPZ.

Komerccarbības modelis tiek noteikts akīvu grupai (portfeļa līmenī), balstoties uz visiem atbilstošajiem pierādījumiem par darbībām, kuras Koncerns/Sabiedrība uzņemas, lai sasniegtu mērķi, kas izvirzīts vērtējuma datumā pieejamajam portfelim. Faktori, kurus Koncerns/Sabiedrība apsver, nosakot komerccarbības modeli, ietver: portfeļa mērķi un saturu, iepriekšējo pieredzi par attiecīgo akīvu naudas plūsmu iekasēšanu, risku novērtēšanu un pārvaldību un akīvu snieguma novērtējumu. Būtiskākos pieņēmumus, uz kuriem Koncerns/Sabiedrība balstās, nosakot savu finanšu akīvu komerccarbības modeļus, skatīt 2. (15) pielikumā.

(iv) **Finanšu akīvi – klasifikācija un turpmākā novērtēšana – naudas plūsmu iezīmes**

Ja komerccarbības modelis paredz turēt akīvus, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas, vai turēt līgumiskās naudas plūsmas un pārdot, Koncerns/Sabiedrība izvērtē vai naudas plūsmas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi (VPPM). Nosakot, vai finanšu akīvu ar iegultajiem atvasinātajiem instrumentiem naudas plūsmas atbilst VPPM iezīmei, tie tiek izvērtēti kopumā. Sagatavojot izvērtējumu, Koncerns/Sabiedrība ņem vērā, vai līgumiskās naudas plūsmas atbilst vienkārša aizdevuma noteikumiem, t.i., procenti iekļauj tikai atlīdzību par kredītrisku, naudas laukvērtību, citus vienkārša aizdevuma riskus un peļņas normu.

Ja līgumiskie noteikumi ievieš riska vai svārstīguma apdraudējumu, kas ir pretrunā ar vienkārša aizdevuma noteikumiem, finanšu akīvs tiek klasificēts un novērtēts PVPZ. VPPM izvērtējums tiek sagatavots, veicot akīva sākotnējo atzīšanu, un turpmāk netiek mainīts. Būtiskākos pieņēmumus, uz kuriem Koncerns/Sabiedrība balstās, veicot savu finanšu akīvu VPPM testu, skatīt 2. (15) pielikumā.

(v) **Finanšu akīvi – pārklasifikācija**

Finanšu instrumenti tiek pārklasificēti tikai tad, kad pilnībā mainās komerccarbības modelis, kas tiek izmantots portfeļa pārvaldīšanai. Pārklasificēšana tiek piemērota ar nākotnes datumu un stājas spēkā, sākot no pirmā pārskata perioda pēc komerccarbības modeļa maiņas.

(vi) **Finanšu akīvu vērtības samazināšanās – uzkrājumi sagaidāmiem kredītzaudējumiem**

SFPS Nr. 9 ievieš sagaidāmo kredītzaudējumu modeli vērtības samazināšanās novērtēšanai, saskaņā ar kuru kredītzaudējumi tiek atzīti FV un PVCVI klasificētiem finanšu akīviem un riskiem, kas izriet no aizdevumu saistībām un finanšu garantiju līgumiem. Sagaidāmie kredītzaudējumi (SKZ) tiek novērtēti, balstoties uz to, vai ir bijis ievērojams kredītriska pieaugums kopš instrumenta sākotnējās atzīšanas un objekta, uz nākotni vērstu informāciju, pat ja faktiski zaudējumu nav bijis. SKZ tiek aplēsti, ņemot vērā plašu informācijas klāstu, tai skaitā pagātnes notikumus, pašreizējos apstākļus un saprātīgas un pamatojamas nākotnes ekonomisko apstākļu prognozes, kas varētu ietekmēt nākotnes naudas plūsmu paredzamo saņemšanu. Tādējādi kredītzaudējumu atskaitījumi ir daudz jūfīgāki pret nākotnes ekonomiskās prognozes izmaiņām un, visticamāk, būs svārstīgāki salīdzinājumā ar SGS Nr. 39.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(5) Finanšu aktīvi un saistības - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(vi) Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās – uzkrājumi sagaidāmiem kredītzaudējumiem (turpinājums)

Kredītzaudējumi tiek novērtēti saskaņā ar SKZ modeli un ir objektīva un uz varbūtību balstīta summa, kas tiek noteikta, izvērtējot virkni iespējamo galarezultātu un ņemot vērā visu saprātīgo un pamatojamo informāciju, kas ir pieejama bez pārmērīgam izmaksām vai pūlēm pārskata datumā. Kredītzaudējumi tiek novērtēti atkarībā no tā, vai ir bijis ievērojams kredītriska pieaugums kopš instrumenta sākotnējās atzīšanas.

1. posms. Iekļauj finanšu instrumentus, kam nav bijis ievērojams kredītriska pieaugums kopš sākotnējās atzīšanas, un tos instrumentus, kas saskaņā ar Sabiedrības politiku tiek novērtēti kā zema riska instrumenti pārskata datumā.

2. posms. Iekļauj finanšu instrumentus, kuru kredītkvalitāte ir būtiski pasliktinājusies kopš sākotnējās atzīšanas, bet kuriem nav objektīvu aizdevuma vērtības samazināšanās pierādījumu.

3. posms. Iekļauj finanšu instrumentus, kuriem ir samazināta kredītvērtība un kuriem ir objektīvi vērtības samazināšanās pierādījumi.

12 mēnešu SKZ tiek atzīti 1. posma instrumentiem un visa darbības laika SKZ tiek atzīti 2. posma un 3. posma instrumentiem. Visa darbības laika SKZ ir zaudējumi, kas izriet no visiem finanšu instrumenta līguma darbības periodā iespējamiem saistību neizpildes gadījumiem, bet 12 mēnešu SKZ ir daļa no visa darbības laika SKZ, kas izriet no tiem saistību neizpildes gadījumiem, kas var iestāties 12 mēnešu laikā pēc finanšu pārskata sagatavošanas datuma. Līdz ar to 12 mēnešu SKZ nav tuvāko 12 mēnešu laikā paredzamā skaidras naudas nepietiekamība vai finanšu aktīvu, par kuriem ir izteiktas prognozes, ka tie neizpildīs savas saistības tuvāko 12 mēnešu laikā, kredītzaudējumi.

Sagaidāmo kredītzaudējumu novērtēšana

SKZ tiek novērtēti katram individuālajam riska darījumam kā diskontētais saistību neizpildes varbūtības (*probability of default, PD*), atlikuma saistību neizpildes brīdī (*exposure at default, EAD*) un zaudējumu saistību neizpildes gadījumā (*loss given default, LGD*) reizinājums. *PD* ir varbūtība, ka aizņēmējs neizpildīs savas saistības nākamā 12 mēnešu laikā vai saistību atlikušajā periodā. *EAD* ir sagaidāmā riska darījuma summa saistību neizpildes brīdī, kas ņem vērā grafikā paredzētās pamatsummas un procentu atmaksas un paredzamo turpmāko līdzekļu izņemšanu no aizdevuma piešķirumiem. *LGD* ir saistības nepilnā riska darījuma paredzamie zaudējumi, kas ņem vērā tādu faktorus kā darījuma puses raksturojums, nodrošinājums un produkta veids.

SKZ nosaka, prognozējot *PD*, *LGD* un *EAD* katram nākotnes mēnesim riska darījuma sagaidāmajā dzīvesciklā. Šie trīs parametri tiek sareizināti un koriģēti atbilstoši "dzīvotspējas" varbūtībai vai iespējamībai, ka riska darījums nav ticis priekšapmaksāts. Tādā veidā tiek faktiski aprēķināti ikmēneša SKZ, kas tiek diskontēti uz pārskata datumu, izmantojot sākotnējo efektīvo procentu likmi, un saskaitīti. Visu atlikušā sagaidāmā dzīvescikla mēnešu summa veido dzīvescikla SKZ, savukārt nākamā 12 mēnešu summa veido 12 mēnešu SKZ.

Risku parametri, kas tiek izmantoti, lai aplēstu SKZ, iekļauj makroekonomisko prognožu rezultātus un ar tiem saistītās paredzētās varbūtības, lai tādējādi noteiktu objektīvu, vidējo svērtu varbūtību.

Koncerns/Sabiedrība novērtē būtiskus riska darījumus, kuriem ir samazināta kredītvērtība, atsevišķi, neizmantojot modelētus datus. Uzkrājumi SKZ šādiem riska darījumiem tiek aprēķināti, izmantojot diskontētās paredzamās naudas plūsmas.

Saistību neizpildes un finanšu aktīvu, kuriem ir samazināta kredītvērtība, definīcija

Saistību neizpilde ir *PD* ievades dati, kas ietekmē gan ievērojama kredītriska pieauguma konstatēšanu, gan SKZ novērtēšanu. Finanšu aktīvi, kas ir klasificēti kā tādi, kam ir samazināta kredītvērtība, ir iekļauti 3. posmā. Saistību neizpilde un kredītvērtības samazināšanās iestājas, ja: darījuma termiņš ir nokavēts par vairāk nekā 90 dienām, aizņēmējs ir pasludināts par bankrotējušu vai līdzvērtīgu bankrotējušam, aizņēmējam tiek piemērots nerezultatīvs pārskatīšanas pasākums vai ir sagatavots izvērtējums, kas norāda, ka aizņēmējs, visticamāk, nespēs nokārtot savas saistības, kā paredzēts. Izvērtējot, vai aizņēmējs spēs nokārtot savas saistības, Koncerns/Sabiedrība ņem vērā gan kvalitatīvos, gan kvantitatīvos faktorus, tai skaitā, bet neaprobežojoties ar tā paša aizņēmēja citu saistību termiņa kavējuma statusu vai neveiktu maksājumu, paredzamu bankrotu un finanšu nolīgumu pārkāpumiem. Instrumentu pārstāj uzskatīt par saistības nepilnā vai ar samazinātu kredītvērtību tad, kad visas nokavētās summas ir atmaksātas, ir pietiekami pierādījumi, kas apliecina, ka nākotnes naudas plūsmu nesamaksāšanas risks ir ievērojami samazinājies un nav citu kredītvērtības samazināšanās pazīmju.

Kredītriska ievērojama palielinājuma kopš sākotnējās atzīšanas noteikšana

Koncerns/Sabiedrība izvērtē kredītriska izmaiņas, izmantojot gan atsevišķo, gan kolektīvo informāciju un atspoguļo ievērojamus kredītriska palielinājumus konkrētā finanšu instrumenta līmenī. Finanšu instrumentiem ar sākotnējo atzīšanas datumu 2018. gada 1. janvārī vai vēlāku sākotnējās atzīšanas datumu, galvenais indikators, kas tiek izmantots, lai novērtētu kredītriska izmaiņas, ir izmaiņas saistību neizpildes nākotnes varbūtībā visā periodā kopš sākotnējās atzīšanas, kas ietver pagātnes ietekmi un pašreizējos prognozētos ekonomiskos nosacījumus. Kad neviens no indikatoriem vairs netiek pārkāpts, finanšu instrumentu pārstāj uzskatīt par ievērojamu kredītriska palielinājumu piedzīvojošu.

2. pakāpe ietver finanšu instrumentus, kuru kredītkvalitāte ir būtiski pasliktinājusies kopš sākotnējās atzīšanas, bet kuriem nav objektīvu aizdevuma vērtības samazināšanās pierādījumu. Koncerns/Sabiedrība nosaka, vai būtisks kredītkvalitātes kritums saistīts ar kavējuma dienu statusa izmaiņu un izmaiņām kvalitatīvajos kredītriska indikatoros, piemēram, aizņēmēja finanšu rādītājiem, līguma nosacījumu pārkāpšanu, nozarei specifiskiem datiem, utt. Kredītiem un garantijām Koncerns/Sabiedrība piemēro 31+ kavēto dienu statusu, lai pārceltu riska darījumu no 1. pakāpes uz 2. pakāpi. Ieguldījumi vērtspapīros un aizdevumi kredītiestādēm tiek ievērtēti 1. pakāpē, ja to ārējais kredītreitings ir A3/A- vai lielāks, savukārt ārējā reitings pasliktināšanās par vismaz diviem punktiem (Baa1/BBB+ un zemāk) nozīmē to pārcelšanu no 1. pakāpes uz 2. pakāpi.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(5) Finanšu aktīvi un saistības - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(vi) Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās – uzkrājumi sagaidāmiem kredītzaudējumiem (turpinājums)

Paredzamais darbības laiks

Finanšu instrumenta paredzamais darbības laiks ir būtisks, gan izvērtējot ievērojamu kredītriska pieaugumu, kur tiek ņemtas vērā saistību neizpildes varbūtības izmaiņas paredzamajā darbības laikā, gan visa darbības laika SKZ novērtēšanā. Parasti paredzamais darbības laiks aprobežojas ar maksimālo līguma periodu, kurā Koncerns/Sabiedrība ir pakļauta kredītriskam, pat ja komercpraksi atbilst garāks periods. Nosakot paredzamo darbības laiku, tiek ņemti vērā visi līguma noteikumi, tai skaitā priekšapmaksas un līguma un finansējuma pagarināšanas iespējas, kas ir saistošas Koncernam/Sabiedrībai.

Līgumu izmaiņas

Ja aizdevums tiek izmainīts, bet netiek izslēgts, ievērojamus kredītriska palielinājumus vērtības samazināšanās vajadzībām turpina vērtēt, pretstatot sākotnējās atzīšanas kredītriskam. Izmaiņas automātiski nenoved pie kredītriska samazinājuma un turpinās visu kvantitatīvo un kvalitatīvo indikatoru izvērtēšana.

Aplēses

Lai noteiktu SKZ apmēru, Koncerns/Sabiedrība izmanto gan modeļus, gan ekspertu kredītvērtējumu. SKZ aplēšanas process ietver ekspertu vērtējumu, kura apjomu ietekmē modeļa rezultāti, būtiskums un detalizētas informācijas pieejamība. Modelis sniedz vadlīnijas un pārredzamību par to, kā ekonomiskie notikumi varētu ietekmēt finanšu aktīvu vērtības samazināšanos. Eksperta vērtējumu var piemērot modelētajam iznākumam ar mērķi iekļaut modelī tādu faktoru aplēsto ietekmi, kuri modelī nav ņemti vērā. Šādu vērtējuma korekciju SKZ, kuri noteikti saskaņā ar modeli, var piemērot būtiskiem riska darījumiem darījumu partnera līmenī. Par korekcijām lemj attiecīgā kredītkomiteja, izmantojot modeļa SKZ kā vadlīnijas.

Uzkrājumu SKZ atzīšana

AV novērtētajiem finanšu aktīviem kredītzaudējumu atskaiļņumi tiek uzrādīti Koncerna/Sabiedrības finanšu stāvokļa pārskatā kā aktīvu bruto uzskaites vērtības samazinājums.

Attiecībā uz aizdevumu saistībām un finanšu garantiju līgumiem, šādi atskaiļņumi tiek uzrādīti kā saistības Koncerna/Sabiedrības finanšu stāvokļa pārskatā.

Parāda instrumentiem, kas novērtēti PVCVI (ieguldījumu vērtspapīri) amortizētās vērtības, kas samazināta par kredītzaudējumu atskaiļņumiem SKZ, izmaiņas tiek atzītas kā peļņa vai zaudējumi, un citas izmaiņas bruto uzskaites vērtībā tiek atzītas CVI kā ieņēmumi, no kuriem atskaiļņi PVCVI novērtēto parāda instrumentu zaudējumi.

Norakstīšana samazina finanšu aktīva bruto uzskaites vērtību. Kredītzaudējumu atskaiļņumi un norakstītās summas tiek uzrādīti peļņā vai zaudējumos kā aizdevumu vērtības samazinājumi. Norakstītās summas tiek atzītas tad, kad ir noteikta galīgā zaudējuma summa, un veido summu pirms iepriekšējo uzkrājumu izmantošanas. Turpmākā norakstīto summu vai kredītzaudējumu atskaiļņumu atgūšana tiek atzīta peļņas vai zaudējumu pārskatā.

(vii) Finanšu aktīvi – norakstīšana

Finanšu aktīvi tiek norakstīti pilnībā vai daļēji tad, kad Koncerns/Sabiedrība ir izmēlusi visas praktiskās atgūšanas iespējas un ir secinājusi, ka nav pamata uzskatīt, ka summas tiks atgūtas. Norakstīšana ir izslēgšanas notikums. Koncerns/Sabiedrība var norakstīt finanšu aktīvus, kas joprojām atrodas piedziņas procesā, ja Koncernam/Sabiedrībai ir mērķis atgūt līgumiski piekritošās summas, par kurām nav pamata uzskatīt, ka tās tiks atgūtas.

(viii) Finanšu aktīvi – izslēgšana

Koncerns/Sabiedrība izslēdz finanšu aktīvus, kad:

- aktīvi ir dzēsti vai beidzas tiesības saņemt naudas plūsmas no aktīviem vai
- Koncerns/Sabiedrība nodod tiesības uz naudas plūsmām no finanšu aktīviem vai noslēdz attiecīgu vienošanos, vienlaicīgi (i) nododot visus būtiskos aktīva īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi, vai (ii) ne nododot, ne saglabājot visus būtiskos aktīva īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi, ne arī saglabājot kontroli. Kontrole tiek saglabāta, ja darījuma otrai pusei nav praktiskas iespējas pilnībā pārdot aktīvu nesaistītai trešajai pusei bez nepieciešamības uzlikt pārdošanas darījumam papildu ierobežojumus.

(ix) Finanšu aktīvi – izmaiņas

Koncerns/Sabiedrība mēdz atkārtoti vienoties vai savādāk izmainīt finanšu aktīvu līgumiskos noteikumus.

Situācijā, kad atkārtotu vienošanos nosaka darījuma puses finansiālās grūtības un nespēja veikt maksājumus, par kuriem tika panākta sākotnējā vienošanās, Koncerns/Sabiedrība salīdzina sākotnējās un pārskatītās prognozētās naudas plūsmas ar aktīviem un konstatē, vai aktīva riski un atdeve ir būtiski mainījušies līguma izmaiņu rezultātā. Ja riski un ieguvumi nemainās, izmainītais aktīvs ievērojami neatšķiras no sākotnējā aktīva un izmaiņu dēļ izslēgšana nenotiek. Koncerns/Sabiedrība pārreķina bruto uzskaites vērtību, diskontējot izmainītās līgumiskās naudas plūsmas ar sākotnējo efektīvo procentu likmi (vai pirktu vai iniciēto finanšu aktīvu ar samazinātu kredītvērtību (POCI) aizdevuma koriģēto efektīvo procentu likmi) un atzīst izmaiņas ieņēmumus vai zaudējumus peļņas vai zaudējumu pārskatā.

(x) Finanšu saistības – novērtēšanas kategorijas

Finanšu saistības tiek klasificētas kā turpmāk novērtētas AV, izņemot:

- finanšu saistības, kas novērtētas PVPZ: šī klasifikācija tiek piemērota atvasinātajiem instrumentiem, atbalsta programmu finansējumam.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(5) Finanšu aktīvi un saistības - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(xi) *Finanšu saistības – izslēgšana*

Finanšu saistības tiek izslēgtas tad, kad tās tiek dzēstas (t.i., kad līgumā noteiktais pienākums ir izpildīts, anulēts vai tam ir beidzies termiņš).

(xii) *Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi*

Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi tiek atzītas, kad Koncerns/Sabiedrība pārskaita naudu darījumā iesaisītajai kredītiestādei bez nodoma pārdot no darījuma izrietošo nekotēto neatvasināto prasību, ko paredzēts atgūt fiksētos vai noteiktos datumos. Prasības pret kredītiestādēm tiek uzskaitītas amortizētajā iegādes vērtībā.

Pozīcija *Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi* ietver naudas līdzekļus un pieprasījuma noguldījumus kredītiestādēs ar sākotnējo dzēšanas termiņu līdz 3 mēnešiem (skatīt 37. pielikumu) un pieprasījuma noguldījumus Valsts kasē un citās kredītiestādēs ar sākotnējo dzēšanas termiņu virs 3 mēnešiem.

(xiii) *Atvasinātie finanšu instrumenti*

Atvasinātie finanšu instrumenti, tajā skaitā valūtas mijmaiņas līgumi, sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā un turpmāk tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība tiek noteikta pēc kotētām tirgus cenām vai diskontētas naudas plūsmas modeļiem. Visi atvasinātie līgumi tiek atspoguļoti kā aktīvi, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, ja to patiesā vērtība ir negatīva. Izmaiņas patiesajā vērtībā tiek iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Koncerns/Sabiedrība neizmanto riska ierobežošanas uzskaiti.

(xiv) *Ieguldījumu vērtspapīri*

Balstoties uz komercdarbības modeli un naudas plūsmu iezīmēm, Koncerns/Sabiedrība klasificē ieguldījumus vērtspapīros kā uzskaitītus AV vai PVCVI.

Ieguldījumu vērtspapīri vai parāda vērtspapīri tiek uzskaitīti AV, ja tie tiek turēti līgumisko naudas plūsmu iekasēšanai, ja naudas plūsmas ir VPPM un ja tās nav brīvprātīgi norādītas PVPZ, lai ievērojami samazinātu uzskaites neatbilstības. Daļa no Koncerna/Sabiedrības turētajiem fiksēta ienākuma vērtspapīriem ir iekļauti šajā kategorijā.

Parāda vērtspapīri tiek uzskaitīti PVCVI, ja tie tiek turēti līgumisko naudas plūsmu iekasēšanai un pārdošanai, ja naudas plūsmas ir VPPM un ja tās nav norādītas PVPZ. Procentu ieņēmumi no šiem aktīviem tiek aprēķināti, izmantojot efektīvo procentu likmes metodi, un tiek atzīti peļņā vai zaudējumos. Uzkrājumi vērtības samazinājumam, kas tiek aplēsti, izmantojot paredzamo kredītzaudējumu modeli, tiek atzīti gada peļņā vai zaudējumos. Pārējās izmaiņas uzskaites vērtībā tiek atzītas CVI. Kad parāda vērtspapīrs tiek izslēgts, kumulatīvie ieņēmumi vai zaudējumi, kas iepriekš tika atzīti CVI, tiek pārklasificēti no CVI uz peļņu vai zaudējumiem. Valsts parādzīmes, fiksēta ienākuma vērtspapīri ir iekļauti šajā finanšu aktīvu novērtēšanas kategorijā.

(xv) *Aizdevumi*

Šīs sadaļas izpratnē aizdevumi (kredīti) ir:

- tiešās kredītēšanas produkti, t.i., Koncerns/Sabiedrība izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir līdzekļu gala saņēmējs. Tiešās kredītēšanas produkti ietver reversās nomas darījumu;
- netiešās kredītēšanas produkti bez riska uzņemšanās, t.i., Koncerns/Sabiedrība izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir starpnieks. Starpnieks izsniedz saņemto kredītu tālāk aizņēmējiem, kas ir līdzekļu gala saņēmēji. Koncerns/Sabiedrībā atzīst tikai tādus aizdevuma vērtības samazināšanās zaudējumus, kas radušies aizņēmēja maksātspējas problēmu gadījumā;
- netiešās kredītēšanas produkti ar riska uzņemšanos, t.i., Koncerns/Sabiedrība izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir starpnieks. Starpnieks izsniedz saņemto kredītu tālāk aizņēmējiem, kas ir līdzekļu gala saņēmēji. Koncerns/Sabiedrībā atzīst gan tādus aizdevuma vērtības samazināšanās zaudējumus, kas radušies starpnieka maksātspējas problēmu gadījumā, gan arī tādus, kas radušies gala saņēmēja maksātspējas problēmu gadījumā atbilstoši riska daļas proporcijai.

Aizdevumi tiek atzīti Koncerna/Sabiedrības finanšu pārskatos, pamatojoties uz naudas izsniegšanas brīdi. Apstiprinātie, bet vēl neizsniegtie aizdevumi tiek uzskaitīti ārpusbilances saistībās.

Balstoties uz komercdarbības modeli un naudas plūsmu iezīmēm, Koncerns/Sabiedrība klasificē aizdevumus kā novērtētus AV. Tādējādi aizdevumi tiek turēti līgumisko naudas plūsmu iekasēšanai.

Reversā noma

Reversā noma – lauksaimniecības zemes iegādes darījums, kas īpašuma pārdevējam līgumā paredz nomas un atpakaļpirkšanas tiesības.

Tika secināts, ka reversās nomas darījumi praktiski vienmēr nomniekam nodrošina atpakaļpirkšanas iespēju. Saskaņā ar SFPS tika secināts, ka uz reverso nomu neattiecas nomas definīcija, jo nomnieks saglabā aktīva lietošanas tiesības un tās netiek nodotas citam.

Reversās nomas darījuma būtība atbilst finanšu aktīva definīcijai, kur pirkuma cena ir nomniekam izsniegts ilgtermiņa aizdevums (tiesības saņemt naudu tuvākā nākotnē), bet zeme pilda nodrošinājuma lomu.

Vadība novērtē vērtības samazināšanos un nepieciešamību veidot uzkrājumus vērtības samazinājumam finanšu pārskata sagatavošanas datumā tāpat kā pārējiem aizdevumiem. Vērtības samazināšanās novērtējums un aprēķins ir daļēji saistīts ar ķīlas vērtējumu.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(5) Finanšu aktīvi un saistības - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(xv) **Aizdevumi** (turpinājums)

Pārņemtās ķīlas

Pārņemtās ķīlas ir finanšu vai nefinanšu aktīvi, kurus Koncerns/Sabiedrība ir ieguvusi kavēto aizdevumu atmaksas procesā. Aktīvi iegādes brīdī tiek sākotnēji atzīti patiesajā vērtībā un iekļauti citu aktīvu sarakstos atkarībā no to būtības un Koncerna/Sabiedrības mērķa attiecībā uz šo aktīvu atgūšanu, un turpmāk tiek pārvērtēti un uzskaitīti atbilstoši šādu kategoriju aktīvu uzskaites politikai. Skatīt 2. pielikuma 9. piezīmes (vii).punktu un 2.pielikuma 9. piezīmes (viii). punktu.

Aizdevumu saistības

Koncerns/Sabiedrība uzņemas saistības, lai izsniegtu aizdevumus. Saistības ir neatsaucamas vai ir atsaucamas tikai, reaģējot uz būtiskām nelabvēlīgām izmaiņām. Saņemtas komisijas vai maksas par aizdevumu piešķiršanu tiek lineāri amortizētas par visu saistību termiņu. Turpmāk šīs aizdevumu saistību maksas tiek atliktas un iekļautas aizdevumu uzskaites vērtībā pie sākotnējās atzīšanas. Pārskata perioda beigās saistības tiek novērtētas par:

- sākotnējās atzīšanas summas atlikušo neamortizēto atlikumu plus
- zaudējumu atskaitījumu summu, kuru aprēķina, balstoties uz paredzamo kredītzaudējumu modeli, ja vien saistības neparedz izsniegt aizdevumu ar procentu līkmi zem tirgus vērtības, kad novērtējums ir lielāks no šīm divām summām.

Aizdevumu saistību uzskaites vērtība tiek uzrādīta kā ārpusbilances saistības.

Attiecībā uz līgumiem, kas iekļauj gan aizdevumu, gan izsniedzamo aizdevumu saistības un kur Koncerns/Sabiedrība nevar nodalīt SKZ par izsniedzamo aizdevumu komponenti no aizdevuma komponentes, SKZ par izsniedzamo aizdevumu saistībām tiek atzīti kopā ar aizdevuma kredītzaudējumiem. Līdz apmēram, kādā kombinētie SKZ pārsniedz aizdevuma bruto uzskaites vērtību, tie tiek atzīti kā saistības.

(xvi) **Finanšu garantijas**

Saskaņā ar finanšu garantijām Koncernam/Sabiedrībai ir jāveic noteikti maksājumi, lai kompensētu garantijas turētāja zaudējumus, kurus tas cietīs tāpēc, ka norādītais parādnieks savlaicīgi neveic maksājumu atbilstoši parāda instrumenta sākotnējiem vai izmainītajiem noteikumiem. Finanšu garantijas sākotnēji atzīti patiesajā vērtībā, kuru parasti apliecina saņemto maksājumu summa. Šī summa tiek amortizēta lineāri visā garantijas periodā. Katra pārskata perioda beigās garantijas tiek novērtētas par lielāko summu no (i) zaudējumu atskaitījumu summas par garantēto risku, kas noteikts, balstoties uz paredzamo zaudējumu modeli un (ii) sākotnējās atzīšanas summas atlikušo neamortizēto atlikumu. Papildus SKZ zaudējumu atskaitījumi tiek atzīti par saņemtajām maksām, kas tiek atzītas finanšu stāvokļa pārskatā kā aktīvs.

Maksājumi, kurus Koncerns/Sabiedrība veic, lai kompensētu garantijas turētājam zaudējumus, ir iekļauti pozīcijā *Citi aktīvi* (23. pielikums).

Finanšu garantiju līgumu uzskaites vērtība tiek atspoguļota ārpusbilances saistībās. Skatīt 36. pielikumu.

(xvii) **Finanšu saistības, kas atspoguļotas amortizētajā vērtībā**

Finanšu saistības, kas atspoguļotas amortizētajā vērtībā, galvenokārt ietver saistības pret Valsts kasi un kredītiestādēm. Šādas saistības tiek sākotnēji atzītas darījuma izmaksu vērtībā. Turpmāk finanšu saistības tiek novērtētas amortizētajā vērtībā un starpība starp neto ieņēmumiem un dzēšanas vērtību tiek atzīta peļņā vai zaudējumos par aizņēmumu periodu, izmantojot efektīvo procentu metodi, kā arī atskaitot jebkādas vērtības samazināšanas summas. Gadījumos, kad aizņēmumi tiek atmaksāti pirms termiņa, jebkura starpība starp atmaksāto summu un uzskaites summu nekavējoties tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(xviii) **Emitētie parāda vērtspapīri**

Koncerns un Sabiedrība atzīst emitētos parāda vērtspapīrus datumā, kad attiecīgās summas tiek saņemtas. Pēc sākotnējās atzīšanas, kad šīs finanšu saistības ir tikušas uzrādītas patiesajā vērtībā, ieskaitot tiešās darījuma izmaksas, tās vēlāk tiek uzrādītas amortizētajā vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

Pārdodot emitētos parāda vērtspapīrus ar diskontu, starpība tiek amortizēta, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi līdz brīdim, kamēr parādam iestājas termiņš, un iekļauta visaptverošo ienākumu pārskatā kā procentu izdevumi.

(xix) **Finanšu saistības, kas norādītas PVPZ**

Veicot sākotnējo atzīšanu, Koncerns/Sabiedrība norāda saistības, piemēram, *Atbalsta programmu finansējumu*, PVPZ. Šādu saistību ieņēmumi un zaudējumi tiek atspoguļoti peļņā vai zaudējumos.

2018. gadā Koncerns/Sabiedrība nomainīja šādu saistību uzskaites principu no amortizētās vērtības uz PVPZ. Skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (iii).punktu.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(6) Ieguldījumi riska kapitāla fondos

Daļa no Koncerna un Sabiedrības ieguldījumiem riska kapitāla fondos (RKF) tiek pielīdzināti *Asociētajiem uzņēmumiem*, daļa – ieguldījumiem meitas uzņēmumos.

Koncerna/Sabiedrības ieguldījumi Asociētajos uzņēmumos tiek uzrādīti saskaņā ar pašu kapitāla metodi, izņemot ieguldījumus *Baltic Innovation Fund*.

Ieguldījumi Asociētajos uzņēmumos sākotnēji tiek atzīti iegādes vērtībā. Turpmākam novērtējumam tiek izmantota pašu kapitāla metode, balstoties uz šādu principu: bilancē Koncerns/Sabiedrība atzīst RKF vērtību proporcionāli tā daļai riska kapitāla fondu neto aktīvu vērtībā (NAV). RKF NAV ir balstīta uz patiesās vērtības novērtējumu, kuru Koncerns/Sabiedrība var koriģēt, lai saskaņotu Asociētā uzņēmuma uzskaites principus ar Koncerna uzskaites principiem.

Ieguldījuma uzskaites vērtība iekļauj izmaiņas Koncerna/Sabiedrības NAV asociētajā uzņēmumā kopš iegādes datuma. Izmaiņas RKF NAV darbības rezultātos ir iekļautas Koncerna/Sabiedrības peļņas vai zaudējumu pārskatā kā *Ieguldījuma kopuzņēmumā un asociētajā uzņēmumā peļņas vai (zaudējumu) daļa*.

Gūtā peļņa, kas tiek saņemta no Asociētā uzņēmuma, tiek atzīta kā RKF uzskaites vērtības samazinājums.

Asociētā uzņēmuma un Koncerna finanšu pārskati aptver to pašu pārskata periodu.

2018. gadā Sabiedrības vadība nolēma vienādot ieguldījumu riska kapitāla fondos uzskaites principus Sabiedrības atsevišķajos un konsolidētajos finanšu pārskatos. Ieguldījumu riska kapitāla fondos uzskaitē Sabiedrības atsevišķajos finanšu pārskatos tika mainīta no izmaksu vērtības, atskaitot vērtības samazināšanos, metodes uz pašu kapitāla metodi. Skatīt 2.pielikuma 19. piezīmes (i).punktu un 2. pielikuma 19. piezīmes (iii). punktu.

(i) Citi grāmatvedības jautājumi

Riska kapitāla fondu pārvaldības maksas, kas ir attiecināmas uz finanšu pārskata periodu (iepriekšējiem periodiem), pielīdzina maksai par saņemtajiem pakalpojumiem un iekļauj peļņā vai zaudējumos.

Saskaņā ar LR Ekonomikas ministriju noslēgto 2015. gada 23. decembrī Līguma Nr. 2015/15 "Par ieguldījumu fonda īstenošanu" jauno redakciju, Koncernam/Sabiedrībai no LR Ekonomikas ministrijas finansējuma tiek kompensēti:

- finanšu starpnieku pārvaldīšanas maksas par finansēšanas vadības instrumentu ieviešanu;
- finansēšanas vadības instrumentu ieguldījumu vērtības samazinājumi vērtēšanas vai pārvērtēšanas rezultātā.

Šis risku seguma mehānisms attiecas tikai uz otrās un trešās paaudzes riska kapitāla fondiem, tādiem kā *BaltCap Latvia Venture Capital Fund*, *Imprimatur Capital Technology Venture Fund*, *Imprimatur Capital Seed Fund*, *ZGI-3 fund*, *FlyCap Investment Fund I* un *Expansion Capital Fund* (18. pielikums), kā arī uz *Baltic Innovation fund* no 2017. gada decembra.

(ii) Ieguldījumi *Baltic Innovation Fund*

2018. gadā Koncerns/Sabiedrība mainīja uzskaites metodi ieguldījumiem *Baltic Innovation Fund* uz patiesajā vērtībā vērtēti aktīvi, kas atzīti peļņā vai zaudējumos.

Skatīt 2. pielikuma 19.piezīmes (ii). punktu.

(iii) Meitas uzņēmumu ieguldījumi uzņēmumu akcijās

Ieguldījumi kapitāla vērtspapīros tiek novērtēti PVPZ, izņemot, kad Koncerns, veicot sākotnējo atzīšanu, izlemj neatsaucami norādīt kapitāla ieguldījumus PVCVI. Nosakot Koncerna tiesības saņemt maksājumus, dividendes arvien tiek atzītas peļņā vai zaudējumos, izņemot, ja tās atspoguļo ieguldījuma atgūšanu, nevis ieguldījuma peļņu. Riska kapitāla fondu veiktie ieguldījumi kapitāla vērtspapīros Koncerna līmenī tiek iekļauti šo finanšu aktīvu novērtēšanas kategorijā.

(7) Aktīvu un saistību patiesā vērtība

Patiesā vērtība ir cena, par kādu aktīvu var pārdot vai samaksāt par saistības nodošanu organizētā darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā. Finanšu aktīvu un saistību, ieskaitot atvasinātos finanšu instrumentus, patiesās vērtības tiek noteiktas, izmantojot aktīvā tirgū kotētas tirgus cenas.

Ja finanšu aktīva vai saistības tirgus nav aktīvs (kā arī biržā nekotētām akcijām), Koncerns/Sabiedrība nosaka patieso vērtību, izmantojot vērtēšanas modeļus, tajā skaitā diskontētās naudas plūsmas analīzi, iespēju līgumu cenāšanas modeļus un nesen veiktus salīdzināmus darījumus. Ja pēc Koncerna/Sabiedrības vadības domām finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība būtiski atšķiras no to bilancē uzrādītās vērtības, tad šo aktīvu un pasīvu patiesā vērtība tiek atsevišķi atspoguļota finanšu pārskata pielikumos.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(7) Aktīvu un saistību patiesā vērtība (turpinājums)

Koncerns/Sabiedrība novērtē finanšu instrumentus, piemēram, atvasinātos finanšu instrumentus, daļu no ieguldījumiem vērtspapīros, ieguldījumus *Baltic Innovation Fund*, nefinanšu aktīvus, piemēram, ieguldījumu īpašumus un pārdošanai turētos aktīvus, piemēram, ieguldījumus alternatīvajos ieguldījumu fondos, un finanšu saistības, piemēram, Atbalsta programmas finansējums, patiesajā vērtībā katrā bilances datumā. Informācija par finanšu un nefinanšu aktīviem un saistībām, kas novērtēti patiesajā vērtībā vai kuru patiesā vērtība ir norādīta, ir apkopota turpmāk tekstā norādītajos pielikumos:

▪ Informācija par vērtēšanas metodēm, būtiskākajām aplēsēm un pieņēmumiem	2. pielikuma 5., 6., 8., 9., 15., 17., 19., 20. piezīme
▪ Kvantitatīva informācija par patiesās vērtības noteikšanas hierarhiju	42. pielikums
▪ Ieguldījumu īpašumi	2. pielikuma 9. piezīmes (viii) punkts
▪ Finanšu instrumenti (t.sk. tie, kas tiek uzskaitīti amortizētajā vērtībā)	2. pielikuma 5. piezīme

(8) Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un finanšu stāvokļa pārskatā uzrādīti neto vērtībā gadījumos, ja pastāv juridiskas tiesības veikt šo posteņu ieskaitu un ir paredzēts dzēst šos posteņus to neto vērtībā vai arī vienlaikus realizēt aktīvus un saistības.

(9) Nefinanšu aktīvi – sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana

(i) Nemateriālie aktīvi

Iegūtās datorprogrammas un to licences tiek atzītas kā nemateriālie aktīvi pēc to pašizmaksas, ieskaitot pirkšanas cenu un izmaksas, kas saistītas ar datorprogrammu sagatavošanu to paredzētajai izmantošanai. Nemateriālie aktīvi tiek amortizēti visā to lietderīgās izmantošanas laikā (5 gados), atskaitot vērtības samazināšanos, ja ir vērtības samazināšanās pazīmes. Izmaksas, kas saistītas ar datorprogrammu uzturēšanu tiek atzītas izmaksās to rašanās brīdī.

(ii) Pamatlīdzekļi un to nolietojums

Pamatlīdzekļi tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazināšanās, ja tāda ir konstatēta. Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas perioda garumā, lai norakstītu pamatlīdzekļu vērtību līdz to aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Aktīvu atlikušās vērtības un lietderīgās izmantošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katrā pārskata datumā.

Nolietojuma aprēķinā izmanto šādas likmes:

<u>Pamatlīdzekļu kategorija</u>	<u>Nolietojums procentos</u>
Ēkas	2% gadā
Mēbeles un aprīkojums	10 - 20% gadā
Datori un iekārtas	16.67 – 33.33% gadā
Transportlīdzekļi	20% gadā
Ieguldījumi nomāto telpu rekonstrukcijā	pēc noslēgto nomas līgumu termiņa

Ja pamatlīdzekļa atgūstamā vērtība kļūst mazāka par tā bilances vērtību, šī pamatlīdzekļa bilances vērtība tiek samazināta līdz tā atgūstamajai vērtībai. Peļņa vai zaudējumi, kas rodas, pamatlīdzekļus pārdodot vai norakstot, ir starpība starp pārdošanas ieņēmumiem un pamatlīdzekļu bilances vērtību un tiek iekļauti pamatdarbības ieņēmumos vai izdevumos. Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ietilps Koncernā/Sabiedrībā un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Citi pamatlīdzekļu uzturēšanas un remontu izdevumi tiek ieskaitīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Pamatlīdzekļi tiek periodiski pārskatīti, lai noteiktu to vērtības samazināšanos.

(iii) Nefinanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā Koncerns/Sabiedrība izvērtē, vai pastāv kāda aktīva vērtības samazināšanās pazīme. Ja šādas pazīmes eksistē vai ja jāveic aktīva ikgadējā vērtības samazināšanās pārbaude, Koncerns/Sabiedrība aplēs attiecīgā aktīva atgūstamo summu. Aktīva atgūstamā summa ir aktīva vai naudu ienesošās vienības patiesā vērtība, no kuras atņemtas pārdošanas izmaksas, vai tā lietošanas vērtība atkarībā no tā, kura no šīm summām ir lielāka. Ja aktīva vai naudu ienesošās vienības bilances vērtība ir lielāka par to atgūstamo summu, tiek atzīta aktīva vērtības samazināšanās un aktīva uzskaites vērtība tiek norakstīta līdz tā atgūstamajai summai. Nosakot lietošanas vērtību, aplēstās nākotnes naudas plūsmas tiek diskontētas līdz to tagadnes vērtībai, izmantojot pirms nodokļa diskonta likmi, kas atspoguļo pašreizējo tirgus vērtējumu naudas vērtībai laikā un aktīvam raksturīgos riskus. Lai noteiktu patieso vērtību mīnus pārdošanas izmaksas, tiek izmantots atbilstošs vērtēšanas modelis. Šajos aprēķinos izmanto arī vērtēšanas multiplikatorus, biržās kotēto meitas uzņēmumu akciju cenas vai citus pieejamus patiesās vērtības rādītājus.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(9) Nefinanšu aktīvi – sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā tiek izvērtēts, vai nav kādas pazīmes, kas liecina, ka iepriekšējos periodos atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās aktīvam, izņemot nemateriālo vērtību, varētu būt samazinājušies vai vairs nepastāvēt. Ja šādas pazīmes ir, Koncerns/Sabiedrība aplēš attiecīgā aktīva vai naudu ienesošās vienības atgūstamo summu. Iepriekš atzītie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek reversēti tikai tādā gadījumā, ja kopš pēdējās reizes, kad tika atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās, ir notikušas izmaiņas tajos pieņēmumos, uz kuru pamata tika noteikta aktīva atgūstamā summa. Šis aktīva vērtības reverss koriģēšanas rezultātā tā bilances vērtība nedrīkst pārsniegt ne tā atgūstamo summu, ne arī tādu bilances vērtību, kas būtu noteikta, atskaitot nolietojumu, ja aktīvam iepriekšējos gados nebūtu atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās. Šāda vērtības reversa korekcija tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Zaudējumi no nemateriālās vērtības samazināšanās nevar tikt reversēti nākamajos periodos.

(iv) Ieguldījuma īpašumi

Nefinanšu aktīvus, tādus kā ieguldījuma īpašumus, veido zeme un ēkas, kuras tiek turētas ar mērķi gūt nomas ienākumu vai vērtības pieaugumu, vai abiem mērķiem, un kurus Koncerns/Sabiedrība neizmanto savām vajadzībām, kā arī netur pārdošanai. Īpašumi, kas tiek turēti nomas bez izpirkuma tiesībām vajadzībām, tiek uzskaitīti kā ieguldījumu īpašumi tikai un vienīgi tad, ja tie atbilst ieguldījuma īpašumu definīcijai.

Ieguldījuma īpašumi tiek atspoguļoti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība balstās uz aktīva tirgus cenām, kuras nepieciešamības gadījumā tiek koriģētas par jebkādam izmaiņām īpašuma būvībā, izvietojumā vai stāvoklī. Ieguldījumu īpašumu patiesā vērtība balstās uz neatkarīga eksperta, kam ir atzīta un atbilstoša kvalifikācija un aktuāla pieredze darbā ar vērtējamo ieguldījumu īpašuma kategoriju konkrētajā atrašanās vietā, vērtējumu. Ja šāda informācija nav pieejama, Koncerns/Sabiedrība pielieto alternatīvas novērtējuma metodes, piemēram, diskontētās naudas plūsmas metodi. Izmaiņas ieguldījumu īpašumu patiesajā vērtībā tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā daļa no pamatdarbības ieņēmumiem.

Peļņa vai zaudējumi no ieguldījumu īpašumu pārdošanas tiek atzīti pārdošanas brīdī kā starpība starp pārdošanas ieņēmumiem un ieguldījumu īpašuma uzskaites vērtību (patieso vērtību).

(v) Krājumi (iekļauti posteņi *Pārējie aktīvi*)

Krājumus veido kustamā manta, zeme un ēkas, kas ir pārņemtas parādu piedziņas procesā un kuras tiek turētas ar mērķi realizēt tās parastā uzņēmējdarbības gaitā. Krājumi tiek atspoguļoti zemākajā no izmaksu vērtības vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtība ir Koncerna/Sabiedrības parastās uzņēmējdarbības gaitā aplēstā pārdošanas cena mīnus pārdošanas izmaksas. Krājumiem nolietojums netiek aprēķināts. Izmaiņas krājumu uzskaites vērtībā tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Krājumu uzskaites vērtība tiek pārskatīta katrā pārskata perioda datumā, lai nodrošinātu tā uzrādīšanu zemākajā no izmaksu vai neto realizācijas vērtības. Krājumus veido pārņemtie īpašumi pārdošanai tuvākajā laikā.

Realizētie ieņēmumi no pārņemto īpašumu pārdošanas tiek atzīti pārdošanas brīdī kā starpība starp krājumu pārdošanas cenu un uzskaites vērtību pārdošanas darījuma brīdī.

(vi) Pārdošanai turētie aktīvi

Ilgtermiņa ieguldījumi vai atsavināšanas grupas, kas klasificētas kā turētas pārdošanai, tiek novērtētas zemākajā no uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Ilgtermiņa ieguldījumi un atsavināšanas grupas tiek klasificētas kā turētas pārdošanai, ja to uzskaites vērtība tiks atgūta, veicot pārdošanas darījumu, nevis ilgstošas lietošanas rezultātā. Šis nosacījums tiks uzskatīts par izpildītu tikai tādā gadījumā, ja pārdošanas darījuma varbūtība ir liela un attiecīgais aktīvs vai atsavināšanas grupa ir pieejama tūlītējai pārdošanai to pašreizējā stāvoklī. Jābūt vadības lēmumam pārdot attiecīgo aktīvu, turklāt pārdošanas darījumam jābūt atzītam par pabeigtu viena gada laikā no klasifikācijas datuma.

Detalizētāku finanšu informāciju par šiem ieguldījumiem skatīt 26. pielikumā. Informāciju par pārejas uz SFPS Nr. 9 ietekmi uz šiem aktīviem skatīt 17. pielikumā (iv). punktā.

(10) Noma

(i) Finanšu nomas debitoru parādi

Ja Koncerns ir iznomātājs nomas darījumā, kurā visi ar īpašumtiesībām saistītie riski un ieguvumi tiek lielā mērā nodoti nomniekam, iznomātie aktīvi tiek atspoguļoti kā finanšu nomas parāds un uzrādīti nākotnes nomas maksājumu pašreizējā vērtībā. Sākotnēji finanšu nomas debitoru parādi tiek atzīti nomas sākumā (tad, kad sākas nomas termiņš), izmantojot diskonta likmi, kas noteikta nomas uzsākšanas brīdī (agrākais datums no nomas līguma datuma un datuma, kurā puses ir piekritušas galvenajiem nomas nosacījumiem).

Starpība starp bruto parādu un pašreizējo vērtību ir nenopelnītie finanšu ienākumi. Šie ienākumi tiek atzīti par visu nomas termiņu, izmantojot neto ieguldījumu metodi (pirms nodokļiem), kas atspoguļo pastāvīgu, periodisku atdeves likmi. Papildu izmaksas, kas ir tieši attiecināmas uz nomas apspriešanu un organizēšanu tiek iekļautas sākotnējā finanšu nomas debitoru parādu novērtējumā un samazina ienākumu summu, kas tiek atzīta par nomas termiņu. Finanšu ienākumi no nomas tiek uzskaitīti attiecīgā gada peļņā vai zaudējumus posteņi *Citi ieņēmumi*.

Kredītzaudējumu atskaitījumi tiek atzīti, izmantojot vienkāršotu pieeju visa perioda SKZ. SKZ tiek noteikti tādā pašā veidā kā AV novērtētiem aizdevumiem un avansa maksājumiem un tiek atzīti uzkrājumu kontā, lai norakstītu debitoru parādu neto uzskaites vērtību līdz paredzamo naudas plūsmu pašreizējai vērtībai, kas diskontēta ar finanšu nomām raksturīgām procentu likmēm. Prognozētās nākotnes naudas plūsmas atspoguļo naudas plūsmas, kas var rasties no iznomājamo aktīvu iegādes un pārdošanas.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(10) Noma (turpinājums)

(ii) Finanšu nomas saistības

Ja Koncerns/Sabiedrība ir nomnieks nomas darījumā, kurā visi ar īpašumtiesībām saistītie riski un ieguvumi tiek lielā mērā nodoti Koncernam/Sabiedrībai, iznomātāie aktīvi tiek kapitalizēti posteņī *telpas un iekārtas* nomas sākumā zemākajā no iznomātā aktīva patiesās vērtības un minimālo nomas maksājumu pašreizējās vērtības. Katrs nomas maksājums tiek sadalīts starp saistībām un finanšu maksām, lai nodrošinātu pastāvīgu likmi nenokārtotajām debitoru parādam. Attiecīgās nomas maksas saistības, atskaitot nākotnes finanšu maksas, ir iekļautas citos aizņemtos līdzekļos. Procentu izmaksas tiek pieskaitītas attiecīgā gada peļņai vai zaudējumiem par visu nomas periodu, izmantojot efektīvo procentu metodi. Ar finanšu nomu iegūtiem aktīviem nolietojumu aprēķina par to lietderīgās lietošanas laiku vai īsāko nomas termiņu, ja Koncerns/Sabiedrība nav pamatoti pārliecināta, ka iegūs īpašumtiesības līdz nomas termiņa beigām.

(iii) Noma bez izpirkuma tiesībām

Ja Koncerns/Sabiedrība ir iznomātājs nomas darījumā, kurā iznomātājs lielā mērā nenodod visus ar īpašumtiesībām saistītos riskus un ieguvumus Koncernam/Sabiedrībai, kopējie nomas maksājumi tiek pieskaitīti attiecīgā gada peļņai vai zaudējumiem (nomas ieņēmumi) pēc lineārās metodes par visu nomas periodu. Noma bez izpirkuma tiesībām iekļauj Zemes fonda iegādātās zemes ilgtermiņa nomu (15. pielikums).

(11) Uzņēmumu ienākuma nodoklis

2017. gada 28. jūlijā Latvijas Republikas Saeima pieņēma grozījumus Latvijas nodokļu likumos, kas stājās spēkā 2018. gada 1. janvārī. Grozījumi attiecās uz uzņēmumu ienākuma nodokļa regulējumu un citiem nodokļiem Latvijā. Līdz šim uzņēmumu ienākuma nodoklis Latvijā bija jāmaksā par ar nodokli apliekamo peļņu, ko varēja daļēji kompensēt ar no iepriekšējiem taksācijas periodiem uz priekšu pārnestajiem nodokļu zaudējumiem. Saskaņā ar jauno regulējumu uzņēmumu ienākuma nodoklis ir maksājams tikai par izmaksātajām dividendēm (neatkarīgi no konkrētajā periodā gūtās peļņas) un noteiktiem izdevumiem, kas taksācijas nolūkos tiek uzskatīti par sadalīto peļņu (piemēram, ar komercdarbību nesaistīti izdevumi un reprezentācijas izdevumi, kas pārsniedz noteiktu sliekšni). Saskaņā ar šiem grozījumiem par peļņu, kas ir gūta Latvijas jurisdikcijā un nav izmaksāta dividendēs, uzņēmumu ienākuma nodoklis nebūs jāmaksā.

Atbilstoši Latvijas likumdošanas grozījumiem, sākot no 2017. gada 31. decembra, Koncerns/Sabiedrība neatzīst atliktā nodokļa aktīvu vai saistības.

(12) Uzkrājumi

Koncerns/Sabiedrība izmanto ārpusbilances finanšu instrumentus, kas ietver aizdevumu saistības un finanšu garantijas (36. pielikums). Šādi finanšu darījumi tiek atzīti finanšu pārskatos, sākot no attiecīgo līgumu datumiem.

Uzkrājumu veidošanas principi aizdevumu saistībām un finanšu garantijām ir aprakstīti 2. pielikuma 5. piezīmes (vi). punktā.

(13) Uzkrājumi darbinieku atvaļinājumu apmaksai

Uzkrājumi darbinieku atvaļinājumu apmaksai tiek atzīti pēc uzkrāšanas principa.

Uzkrājumu apjoms darbinieku atvaļinājumu apmaksai tiek aprēķināts, pamatojoties uz Koncernā/Sabiedrībā ietilpstošo darbinieku nopelnīto, bet neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu un ievērojot šādus principus:

- uzkrājumi tiek veidoti darbinieku visu neizmantoto atvaļinājumu dienu apmaksai;
- vienas neizmantotās atvaļinājuma dienas vērtība tiek noteikta kā štata darbinieku vidējā amatalgā dienā uz pārskata gada beigām, kam pieskaitītas attiecīgās sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;
- izmaiņas uzkrājumos tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(14) Darbinieku labumi

Koncerns/Sabiedrība veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai un valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, ar kuru saskaņā Koncernam/Sabiedrībai jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi, un tiem nerodas papildus juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildus maksājumus, ja valsts pensiju apdrošināšanas sistēma vai valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(15) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi

Turpmāk tekstā ir aprakstīti galvenie nākotnes notikumu pieņēmumi un citi būtiskākie aplēšu neskaidības avoti pārskata datumā, kam piemīt ievērojams risks būtiski ietekmēt akciju un saistību uzskaites vērtības nākamajā pārskata periodā. Koncerna un Sabiedrības pieņēmumi un aplēses balstās uz parametriem, kas bija pieejami finanšu pārskatu sagatavošanas brīdī. Tomēr tirgus izmaiņu vai apstākļu dēļ, kurus Koncerns/Sabiedrība nevar ietekmēt, pašreizējie apstākļi un pieņēmumi par nākotnes notikumiem var mainīties. Tiklīdz šādas izmaiņas parādās, tās tiek atspoguļotas pieņēmumos.

Aplēses un pieņēmumi tiek regulāri izvērtēti un ir balsīti uz vēsturisko pieredzi un citiem faktoriem, tai skaitā paredzamajiem nākotnes notikumiem, kuri tiek uzskatīti par iespējamiem konkrētajos apstākļos. Šādas aplēses ir aprakstītas turpmāk.

- **Uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam.** Lai novērtētu uzkrājumu apjomu, vadībai jāveic pieņēmumi attiecībā uz kredītu iespējamajām saņemamajām naudas plūsmām. Vadībai ir jāveic būtiski pieņēmumi saistībā ar kredītu nodrošinājuma vērtību. Nodrošinājuma novērtējums ietver tās vērtības samazinājuma summas, kuras sedz valsts atbalsta programmu finansējums, skatīt 29. pielikumu. Detalizētu informāciju skatīt 2. pielikuma 5.piezīmes (vi).punktā, 19. un 20. pielikumā.
- **Uzkrājumi ieguldījumu riska kapitāla fondos vērtības samazinājumam.** Koncerna/Sabiedrības vadība regulāri pārbauda, vai riska kapitāla fondu ieguldījumu vērtība ir pienācīgi atspoguļota. Ja informācija par ieguldījumu novērtējumu ir nepilnīga vai neapstiprina to vērtību, vadībai jāveic pieņēmumi par riska kapitāla fondu patieso vērtību. Detalizētu informāciju par grāmatvedības politikas maiņu skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (i) un (ii). punktā, kā arī 18. pielikumā.
- **Uzkrājumi sagaidāmiem kredītaudējiem amortizētajā vērtībā novērtētiem vērtspapīriem.** Līdzīgi kā aizdevumiem klientiem, Koncerns / Sabiedrība aplēš sagaidāmos kredītaudējumus, lai atspoguļotu izmaiņas kredītriskā kopš sākotnējās parāda vērtspapīru atzīšanas. Uzkrājumi sagaidāmiem kredītaudējiem tiek atzīti, pamatojoties uz nākotnes informāciju pat tad, ja zaudējumu gadījums nav noticis. Izvērtējums ņem vērā plašu informācijas apjomu, bet tā kā lielākajai daļai šo riska darījumu ir kredītreitings, aprēķins būtiski balstās uz ārējiem kredītreitingsiem un aprēķinātajām saistību neizpildes varbūtībām, kas atvasinātas no reitingu aģentūru aprēķinātajām daudz-periodu reitingu migrācijas matricām. Kredītriska indikatori (maksātspējas gadījums, maksājuma kavējums, restrukturizācija) un individuāla emitenta kredītriska izvērtēšana arī tiek ņemta vērā. Koncerns / Sabiedrība uzskata riska darījumus ar ieguldījuma līmeņa kredītreitingu par zema riska aktīviem, tādēļ tiek pieņemts, ka tiem kopš iegādes nav būtiski pieaudzis kredītrisks. Riska darījumiem, kuru kredītreitings ir zem investīciju līmeņa, samazinājums kredītreitingsā vairāk nekā par 3 pakāpēm kopš sākotnējās iegādes tiek uzskatīts par tādu, kurš liecina par būtisku pieaugumu kredītriskā. Sagaidāmie kredītaudējumi tiek atzīti, balstoties uz uzkrājumu līmeni, kurā riska darījums ir iedalīts pārskata datumā. 12 mēnešu sagaidāmie kredītaudējumi tiek atzīti 1. posmā iekļautajiem riska darījumiem, kur kredītrisks nav būtiski palielinājies kopš sākotnējās atzīšanas. Dzīvescikla sagaidāmie kredītaudējumi tiek atzīti 2. posmā iekļautajiem riska darījumiem, kuru kredītrisks ir būtiski pieaudzis kopš sākotnējās atzīšanas, un 3. posmā iekļautajiem riska darījumiem, kurām ir novērojama saistību neizpilde. 3. posmā iekļautajiem riska darījumiem, ja tādi tiktu identificēti, papildus tiktu visaptveroši izvērtēti, tajā skaitā salīdzinot ar tirgus vērtējumiem līdzīgiem riska darījumiem, attiecīgā vērtspapīra tirgus dziļumu, iepriekšējo firdzniecības darījumu rezultātiem un citu pieejamo informāciju.
- **Ieguldījumu īpašumu pārvērtēšana.** Koncerns/Sabiedrība uzskaita ieguldījumu īpašumus patiesajā vērtībā, atzīstot patiesās vērtības izmaiņas peļņas vai zaudējumu pārskatā. Lai noteiktu ieguldījumu īpašumu patieso vērtību uz 2018. gada 31. decembri un 2017. gada 31. decembri, Koncerns/Sabiedrība ir piesaistījusi neatkarīgu vērtētāju. Ieguldījumu īpašumi sastāv no lauksaimniecības zemes. Ieguldījumu īpašumiem galvenokārt tiek izmantota salīdzinošā darījuma metode. Papildus informāciju skatīt 2. pielikuma 9. piezīmes (vii). punktā un 15. pielikumā.

Tālāk ir aprakstīti šādi pieņēmumi:

- **1., 2. un 3. paauzdes riska kapitāla fondu klasifikācija.** Koncerns/Sabiedrība uzskata, ka tā nekontrolē riska kapitāla fondus, lai gan tās līdzdalība vairākumā fondu pārsniedz 50%. Tiek secināts, ka Koncernam/Sabiedrībai ir būtiska ietekme riska kapitāla fondos, tādēļ ieguldījumi tajos tiek pielīdzināti asociētajiem uzņēmumiem un novērtēti pēc pašu kapitāla metodes.

Koncerns/Sabiedrība ir ieguldījusi vairākos riska kapitāla fondos ar 20% un 33% līdzdalību divos fondos un līdzdalību no 64% līdz 100% pārējos fondos (detaļizētu informāciju skatīt 18. pielikumā). Galvenais iemesls, kāpēc Koncerns/Sabiedrība iegulda šajos fondos, ir saistīts ar valdības deleģēto publiskā finansējuma funkcijas veikšanu. Neraugoties uz ievērojamiem tiešajiem ieguldījumiem un vairāk nekā 50% kapitāla līdzdalības vairumā fondu, Koncerna/Sabiedrības iespējas kontrolēt riska kapitāla fondus ierobežoti starp Koncernu/Sabiedrību un fondu pārvaldniekiem noslēgto līgumu nosacījumi. Lai gan Koncernam/Sabiedrībai nav atļauts piedalīties fondu uzņēmējdarbības pārvaldē, Koncerna/Sabiedrības pārstāvji ir iekļauti dažādās fondu struktūrās (piemēram, Konsultatīvajā padomē, ieguldījumu komitejā, utt.), kas dod tiesības apstiprināt vai noraidīt noteiktus, ierobežota veida darījumus un konsultēt fondu pārvaldnieku. Koncerns/Sabiedrība nekontrolē fondus, bet tam ir būtiska ietekme fondu darbībā. Koncernam/Sabiedrībai ir pienākums ieviest ieguldījumu fondu saskaņā ar uzņēmējdarbības plānu un ar valsti parakstīto vienošanos. Koncernam/Sabiedrībai, rīkojoties saskaņā ar likumdošanas aktu prasībām, jāuzrauga finanšu instrumentu īstenošana, jāizvēlas finanšu starpnieki un jātiecas palielināt ieguldījumu fondu summu. Koncerns/Sabiedrība var pārtraukt sadarbību ar fondu pārvaldniekiem tikai tad, ja fondu pārvaldnieki pārtrauc darbību vai to darbībā tiek atklātas nelikumības. Šādā gadījumā attiecīgie fondi tiek slēgti – tiek uzsākts likvidācijas process, netiek veikti jauni ieguldījumi vai arī ar publiska konkursa palīdzību tiek meklēts jauns pārvaldnieks. Lai ieceltu vai nomainītu fondu pārvaldniekus valsts atbalsta programmās, jāievēro publisko iepirkumu likumdošana, kas nosaka, ka fondu

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(15) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

pārvaldnieku var nomainīt tikai reorganizācijas rezultātā, turklāt atlases procedūra ir dārga un laikietilpīga. Sadarbības ar fonda pārvaldnieku pārrāvums apdraudētu valsts un ES atbalsta programmu īstenošanu, bet, tā kā Koncerns/Sabiedrība ir attīstības finanšu institūcija, šo programmu veiksmīga darbība ir tās galvenais mērķis. Koncerna/Sabiedrības vadība uzskata, ka summas, kas nepieciešamas, lai nomainītu fonda pārvaldnieku ir ievērojamas un būtiskas (prognozētie izdevumi un soda naudas saistībā ar fonda pārvaldnieka nomaiņu svārstās no 2,6% līdz 5,9% no neto ieguldījuma fondā) un, apvienojumā ar iepriekš aprakstītajiem apstākļiem, kavē kontroles īstenošanu riska ieguldījumu fondos.

4. paaudzes riska kapitāla fondu klasifikācija.

2018. gadā sākās aktīva sadarbība ar 4. paaudzes riska kapitāla fondiem. Koncerns/Sabiedrība detalizēti izvērtēja noslēgtus līgumus ar mērķi noteikt kontroles esamību vai būtiskas ietekmes esamību, piemērojot 10.SFPS kritērijus par kontroli un 28.SGS kritērijus par būtisku ietekmi.

Veicot visu faktoru izvērtējumu, līgumos ietvertās tiesības un pienākumi norāda, ka tie RKF, kur Sabiedrība ir vienpersoniskas tiesības atlaist Fonda pārvaldnieku bez papildus iemesliem, būtu uzskatāmi par Koncerna/Sabiedrības meitas sabiedrībām, jo Koncernam/Sabiedrībai pastāv vara pār ieguldījuma objektu. Savukārt ieguldījumi tajos RKF, kur Koncerna/Sabiedrības šādas tiesības nav, būtu uzskatāmi par asociētajām sabiedrībām, pār kurām Koncernam/Sabiedrībai nav kontroles, tomēr kurās ir būtiska ietekme.

Koncerna/Sabiedrības vadības apzinās, ka apstākļi, kas vairumā gadījumu norāda uz Koncerna/Sabiedrības varu pār ieguldījumu, beigs pastāvēt divus gadus pēc Minimālās kapitālieguldījumu summas sasniegšanas. Līdz ar to pēc šī termiņa beigām Koncerna/Sabiedrības vadība veiks atkārtotu izvērtējumu attiecībā uz to vai joprojām pastāv kontroles indikatori.

Ieguldījumu vērtības un tās samazināšanās uzraudzība. Saskaņā ar Komandītsabiedrības līgumu galvenais partneris un riska kapitāla nozares profesionāļi ir pilnībā atbildīgi par visiem ieguldījumu fonda darbības aspektiem, ieskaitot ieguldījuma novērtēšanu, vērtības samazinājuma pārvērtēšanu un noteikšanu, ja ieguldījuma uzskaites vērtība pārsniedz atgūstamo summu. Uzskaites vērtību un vērtības samazinājumu atzīst un atspoguļo fonda finanšu pārskatā, kas tiek auditēts katru gadu.

Riska kapitāla fondu veikto ieguldījumu vērtība Koncerna pārskatos tiek uzrādīta patiesajā vērtībā, piemērojot Koncerna uzskaites politikas. Cits fondu darbības aspekts ir saistīts ar patiesās vērtības, uz kuras balstās fondu vadības pieņemtie lēmumi, tai skaitā par ieguldījuma izbeigšanas stratēģiju, laika izvēli, noteikšanu. Patiesā vērtība tiek norādīta fondu ceturkšņa ieguldījumu pārskatos. Ieguldījuma vērtība tiek noteikta, izmantojot piemērotāko no Starptautiskajās privātā kapitāla un riska kapitāla vērtēšanas vadlīnijās aprakstītajām metodēm. Izmantotās metodes ietver trešās puses vērtējumu, nozares vērtēšanas standartus (Industry Valuation Benchmarks), diskontētās naudas plūsmas metodi un citas.

Atbilstoši Koncerna/Sabiedrības noteiktajiem principiem Koncerns/Sabiedrība uzskata fonda vadības iesniegtos vērtējumus par uzticamu avotu, jo tikai profesionāļi ar atbilstošu pieredzi un apliecināmu praktisko pieredzi tiek izvēlēti būt par fonda pārvaldniekiem. Tomēr, lai nodrošinātu stabilu un caurskatāmu finanšu pārvaldību, Koncerns/Sabiedrība īsteno regulāru uzraudzības procedūru (parasti reizi ceturksnī), lai attīstītu ieguldījumu fondu portfeļa vērtību. Novērtējums tiek sagatavots, balstoties uz fondu vadības iesniegto informāciju. Process ir sadalīts vairākos posmos:

- Finanšu starpnieku daļa, riska kapitāla segmenta uzņēmējdarbības īpašnieks, ir atbildīgs par Fonda iegrāmatotās un atzītās ieguldījuma vērtības sākotnējo analīzi, balstoties uz fonda vadības sagatavoto un atsūtīto pamatojošo informāciju. Par katru ieguldījumu riska daļījumu ieguldījumu fondi sagatavo šādu informāciju: ieguldījuma pašreizējā attīstība un dinamika, finansiālie rezultāti un prognozes. Jāuzsver, ka fondi, kas specializējušies agrīnā posma ieguldījumos (galvenokārt, projektos, kas vēl nenes peļņu) nevar sagatavot informāciju par projektu finansiālo sniegumu. Šādos gadījumos izmanto pieeju, kur ieguldījums tiek novērtēts pēc punktiem (investment scoring approach);
- Finanšu starpnieku daļa organizē jautājumu un atbilžu sesijas ar riska kapitāla fonda vadību, kuru laikā fonda vadība atskaitās par katru portfeļa ieguldījumu. Ja pamatojošā informācija norāda uz neprecīzi aplēstu patieso vērtību, tiek koriģēts atzītā vērtība;
- koriģētā (ja bija nepieciešams) informācija tiek iesniegta Risku vadības departamentam uzskaites vērtības pārskatīšanai, pēc tam – Riska vadības komitejai galīgā apstiprinājuma sagatavošanai pirms informācijas atzīšanas Koncerna/Sabiedrības grāmatvedības sistēmā.

Ja ir pierādījumi vērtības samazinājumam, Koncerns/Sabiedrība samazina riska kapitāla fondu neto aktīvu vērtību (NAV) un atzīst zaudējumus peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Koncerns/Sabiedrība piemēro riska seguma rezervi, lai kompensētu riska kapitāla fondu NAV izmaiņas. Riska seguma mehānisms attiecas uz otrās un trešās paaudzes riska kapitāla fondiem, tādiem kā *BaltCap LatviaVenture Capital Fund*, *Imprimatur Capital Technology Venture Fund*, *Imprimatur Capital Seed Fund*, *ZGI-3 fund*, *FlyCap Investment Fund I* un *Expansion Capital Fund* (18. pielikums), kā arī uz *Baltic Innovation fund* no 2017. gada decembra.

Riska seguma mehānisms ir pieejams arī 4. paaudzes riska kapitāla fondiem.

- **Reversā noma.** Meklējot risinājumu reversā nomas daļījumu uzskaitē un atbilstībai SFPS, vadība balsīja savu viedokli uz daļījuma būvību un tā ekonomisko pamatojumu, nevis uz juridisko formu. Vērtējot šos daļījumus, vadība lielu uzmanību veltīja nomnieka atpakaļpirkuma tiesību izmantošanai.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(15) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

- **Aģents vai Principāls.** Lielākajā daļā valsts atbalsta programmu Koncerns/Sabiedrība darbojas kā Principāls.

Koncerna/Sabiedrības vadība uzskata, ka Koncerns/Sabiedrība ir Principāls, jo ar klientiem noslēgtie aizdevuma līgumi ietver līgumiskas tiesības saņemt aizdevuma atmaksu no aizņēmējiem vai citiem ieguldījumu saņēmējiem. Turklāt aizdevuma līgumi tiek noslēgti par pilnu aizdevuma summu un piešķirtie aizdevumi tiek uzrādīti kā aktīvs Koncerna/Sabiedrības finanšu stāvokļa pārskatā, un veiktie ieguldījumi atbilst aktīva definīcijai. Koncerns/Sabiedrība ir atbildīga par pakalpojuma sniegšanu un var ietekmēt procentu likmi. Tomēr dažām programmām ir noteikts procentu likmes limits, ko nedrīkst pārkāpt.

Koncerns/Sabiedrība uzskata, ka izmanto Principāla principu arī tajās valsts atbalsta programmās, kas balstītas uz garantiju produktiem.

Koncerns/Sabiedrība atzīst peļņas vai zaudējumu pārskatā izdevumus, kas ir saistīti ar aizdevumu, garantiju vai riska kapitāla fondu neto aktīvu vērtību, par to vērtības samazinājuma daļu, kas attiecas uz Koncernu/Sabiedrību (no 20% līdz 100%). Zaudējumu daļa, ko kompensē valdība, samazinot valdībai atmaksājamā aizdevuma summu, neietekmē Koncerna/Sabiedrības peļņas vai zaudējumu pārskatu, jo valdības aizdevums tiek debetēts. Aktīvi un saistības ir uzrādītas bruto vērtībās.

Saņemtie procentu ieņēmumi no iepriekš minēto programmu un aktivitāšu ietvaros izsniegtajiem aizdevumiem ietver sevi citu personu vārdā un labā iekasētās summas, kas nepalielina Koncerna/Sabiedrības pašu kapitālu, un tādēļ nav Koncerna/Sabiedrības ieņēmumi. Tādejādi Koncerns/Sabiedrība ieņēmumos iekļauj tikai to Kredītu fonda finanšu līdzekļu daļu, ko izmanto Kredītu fonda pārvaldības izmaksu segšanai, un šo summu iekļauj peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

- **Aizdevumi, kas izsniegti ar likmi, kas ir zemāka par tirgus likmi.** Koncerns/Sabiedrība īsteno valsts atbalsta programmas saskaņā ar valdības noteikto tautsaimniecības politiku, atbalstot mazos un vidējos uzņēmumus (MVU). Valsts atbalsta programmu finansējums sastāv no – (i) Eiropas Savienības fondiem, citas ārzemju finansiālās palīdzības, valsts budžeta finansējuma kā arī (ii) ieviešanas iestādes pašu līdzekļiem. Finansējumam, kas saņemts, lai īstenotu programmas, t.i., lai izsniegtu aizdevumus MVU, netiek piemēroti procenti. Tad, kad publiskais finansējums valsts atbalsta programmu īstenošanai tiek izsniegts ar procentu likmi, kas ir zemāka par pašreiz spēkā esošo tirgus procentu likmi, šādas labvēlīgas procentu likmes efektu, proti, starpību starp saistību patieso vērtību un gūtajiem ieņēmumiem, pielīdzina ar ienākumiem saistītai valsts dotācijai.

Lai gan daļa no atsevišķu Koncerna/Sabiedrības īstenoju valsts atbalsta programmu publiskā finansējuma var ietvert valsts budžeta un Koncerna/Sabiedrības akcionāru līdzekļus, šis finansējums netiek uzskatīts par akcionāru ieguldījumu kapitālā, jo noteiktas valsts atbalsta programmas realizācijai paredzētais publiskais finansējums tiek saņemts esot konkrētās valsts atbalsta programmas publiskajā atlasē izvēlēta ieviešana statusā, kas izslēdz iespēju realizēt akcionāru uzdevumu vai norādījumus.

Informāciju par piemēroto grāmatvedības politiku 2018. gadā skatīt 2. pielikuma 5. piezīmes (xvi). punktu, bet par 2017. gadā – 2. pielikuma (20). piezīmes (vi) punktu. Detalizētu informāciju par garantijām skatīt 12. un 36. pielikumā.

Valsts finansējums iedalās trīs kategorijās – kapitāla finansējums (par garantijām skatīt 2. pielikuma 5. piezīmes (xvi). punktu), aizdevumi (19. un 29. pielikums) un dotācijas (29. pielikums).

- **Valsts atbalsts.** Katras valsts atbalsta programmas ieviešjs, kā iepriekš, tā šobrīd, tiek noteikts pretendentu atlases rezultātā. Savukārt pretendentu dalība atlasē ir katra pretendenta vadības, tai skaitā arī Koncerna un Sabiedrības vadības, lēmums, parakstot un iesniedzot konkrētās sabiedrības projekta pieteikumu un biznesa plānu atbalsta programmas ieviešana atlasē.

Lai gan daļa no atsevišķu Koncerna/Sabiedrības īstenoju valsts atbalsta programmu publiskā finansējuma var ietvert valsts budžeta un Koncerna/Sabiedrības akcionāru līdzekļus, jebkura no ministriem varētu tikt izmantota, lai caur to novirzītu noteiktas valsts atbalsta programmas publisko finansējumu, jo šis finansējums pašreiz netiek uzskatīts/nekad nav tikusi uzskatīts par akcionāru ieguldījumu kapitālā, jo noteiktas valsts atbalsta programmas realizācijai paredzētais publiskais finansējums tiek saņemts esot konkrētās valsts atbalsta programmas publiskajā atlasē izvēlēta ieviešana statusā, kas izslēdz iespēju realizēt akcionāru uzdevumu vai norādījumus.

- **Sagaidāmie kredītriska zaudējumi.** Koncerna/Sabiedrības īstenojās valsts atbalsta programmas ir izstrādātas, balstoties uz tirgus nepilnību analīzi, lai nodrošinātu uzņēmumu un iedzīvotāju piekļuvi finanšu resursiem jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas tautsaimniecības sasaitīšanā ar valsts ekonomiku vai kurās ir nepietiekama piekļuve tirgū pieejamajiem finanšu resursiem. Sagaidāmie zaudējumi, programmas ietekme, riska novērtējums, finansiālās iespējas un īstenošanas izmaksas tiek prognozētas pirms konkrēto programmu apstiprina Ministru Kabinets.

Novērtējot programmas sagaidāmos zaudējumus, Koncerns/Sabiedrība izvērtē piemītošo kredītrisku un darbības risku, kā arī citus riskus, piemēram, tirgus riskus. Lai segtu programmas sagaidāmos kredītriska zaudējumus, programmai pieejamā publiskā finansējuma daļa tiek piešķirta daļēji vai pilnā apmērā no kopējiem sagaidāmajiem aizdevumu zaudējumiem, atkarībā no programmai apstiprinātās struktūras. Publiskā finansējuma daļa, kas ir piešķirta programmas sagaidāmajā kredītriska zaudējumu segšanai, tiek ieskaitīta konkrētās atbalsta programmas rezerves kapitālā Koncerna/Sabiedrības pozīcijas Rezerves kapitāls ietvaros, piemēram, Rezerves kapitālā Mājokļu garantiju programmā (skatīt 35. pielikumu), vai uzskaitīta atsevišķi kā uzkrājums riska segumam (Riskā seguma rezerve), kas tiek klasificēts kā saistības (skatīt 29. pielikumu).

Ja publiskais finansējums, kas klasificēts kā Riska seguma rezerve noteiktas programmas sagaidāmo kredītrisku zaudējumu segšanai, pārsniedz faktiskos kredītu zaudējumus, kas radušies programmas īstenošanas gaitā, tad publiskā finansējuma pāri palikušā daļa ir atmaksājama saskaņā ar programmas finansēšanas līguma nosacījumiem.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(16) SFPS Nr. 9 "Finanšu instrumenti" piemērošana

Klasificējot finanšu aktīvus un saistības atbilstoši SFPS Nr. 9 klasifikācijai – a) novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, b) novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu citos visaptverošajos ienākumos vai c) novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos – tika mainīta klasifikācija *Pārdošanai turētiem aktīviem* un *Atbalsta programmu finansējumam un valsts atbalstam*, kas atstāja ietekmi uz Koncerna/Sabiedrības finanšu rezultātu.

Salīdzinājums finanšu instrumentu klasifikācijas, saskaņā ar SGS nr. 39 un SFPS nr. 9 ir sekojošs:

	Klasifikācija saskaņā ar SGS nr.39	Klasifikācija saskaņā ar SFPS nr.9
Finanšu aktīvi		
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	Kredīti un debitoru parādi	Amortizētajā iegādes vērtībā
Atvasinātie līgumi	Patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	Patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami pārdošanai	Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	Patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu apvienoto ienākumu pārskatā
Ieguldījumu vērtspapīri –līdz termiņa beigām turēti	Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	Amortizētajā iegādes vērtībā
Pārdošanai turētie aktīvi	Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	Patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā
Kredīti un debitoru parādi	Kredīti un debitoru parādi	Amortizētajā iegādes vērtībā
Pārējie finanšu aktīvi	Kredīti un debitoru parādi	Amortizētajā iegādes vērtībā
Finanšu saistības		
Saistības pret kredītiestādēm	Amortizētajā iegādes vērtībā	Amortizētajā iegādes vērtībā
Atvasinātie līgumi	Patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	Patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā
Saistības pret vispārējām valdībām	Amortizētajā iegādes vērtībā	Amortizētajā iegādes vērtībā
Emitētie parāda vērtspapīri	Amortizētajā iegādes vērtībā	Amortizētajā iegādes vērtībā
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts (saistību daļa)	Amortizētajā iegādes vērtībā	Patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā
Pārējās finanšu saistības	Amortizētajā iegādes vērtībā	Amortizētajā iegādes vērtībā
Finanšu garantijas	Kredīti un debitoru parādi	Amortizētajā iegādes vērtībā

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(16) SFPS Nr.9 "Finanšu instrumenti" piemērošana (turpinājums)

Šajā tabulā tiek sniegts salīdzinājums Koncerna katras finanšu aktīvu un finanšu saistību kategorijas bruto uzskaites summai, kas tika aplēsta, izmantojot SGS Nr. 39, un jaunajai summai, kas tika noteikta pēc SFPS Nr. 9 pieņemšanas 2018. gada 1. janvārī.

	Novērtēšanas kategorija		Bruto uzskaites vērtība saskaņā ar SGS Nr. 39 - 2017. gada 31. decembrī	SFPS Nr. 9 pieņemšanas ietekme		Bruto uzskaites vērtība saskaņā ar SFPS Nr. 9 - 2018. gada 1. janvārī
	SGS Nr. 39	SFPS Nr. 9		Reklasifikācija		
				Obligāti	Brīvprātīgi	
Finanšu aktīvi						
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	Kredīti un debitoru parādi (K&DP)	AV	109,594	-	-	109,594
Ieguldījumu vērtspapīri – līdz termiņa beigām turēti	LTB	AV	4,247	-	-	4,247
Aizdevumi	K&DP	AV	207,585	-	-	207,585
Garantiju pasākumu ietvaros izmaksātās kompensācijas	K&DP	AV	5,073	-	-	5,073
Finanšu aktīvi – atsauktās dotācijas	K&DP	AV	2,772	-	-	2,772
Citi finanšu aktīvi	K&DP	AV	197	-	-	197
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā vērtībā, kopā			329,468	-	-	329,468
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami pārdošanai	PP	PVCVI	61,760	-	-	61,760
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā Citos visaptverošos ienākumos, kopā			61,760	-	-	61,760
Atvasinātie līgumi	Norādīti PVPZ	Obligāti PVPZ	142	-	-	142
Meitas uzņēmumu ieguldījumi uzņēmumu akcijās	Norādīti PVPZ	Obligāti PVPZ	-	-	-	-
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā Peļņas un zaudējumu aprēķinā, kopā			142	-	-	142
Kopā finanšu aktīvi			391,370	-	-	391,370
Finanšu saistības						
Pārdošanai turētās atsavināšanas grupas rezerve	PVCVI	P&Z	1,839	-	(1,839)	-
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā Citos visaptverošos ienākumos, kopā			1,839	-	(1,839)	-
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts	AV	Obligāti saskaņā ar PVPZ	97,629	-	(8,449)	89,180
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā Peļņas un zaudējumu aprēķinā, kopā			97,629	-	(8,449)	89,180
Kopā finanšu saistības			99,468	-	(10,288)	89,180
Finanšu garantijas	K&DP	AV	182,376	-	-	182,376
Ārpusbilances finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā vērtībā, kopā			182,376	-	-	182,376

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(16) SFPS Nr.9 "Finanšu instrumenti" piemērošana (turpinājums)

Šajā tabulā tiek sniegts salīdzinājums Sabiedrības katras finanšu aktīvu un finanšu saistību kategorijas bruto uzskaites summai, kas tika aplēsta, izmantojot SGS Nr. 39, un jaunajai summai, kas tika noteikta pēc SFPS Nr. 9 pieņemšanas 2018. gada 1. janvārī.

	Novērtēšanas kategorija		Bruto uzskaites vērtība saskaņā ar SGS Nr. 39 - 2017. gada 31. decembrī	SFPS Nr. 9 pieņemšanas ietekme		Bruto uzskaites vērtība saskaņā ar SFPS Nr. 9 - 2018. gada 1. janvārī
	SGS Nr. 39	SFPS Nr. 9		Reklasifikācija		
				Obligāti	Brīvprātīgi	
Finanšu aktīvi						
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	Kredīti un debitoru parādi (K&DP)	AV	109,594	-	-	109,594
Ieguldījumu vērtspapīri –līdz termiņa beigām turēti	LTB	AV	4,247	-	-	4,247
Aizdevumi	K&DP	AV	207,585	-	-	207,585
Garantiju pasākumu ietvaros izmaksātās kompensācijas	K&DP	AV	5,073	-	-	5,073
Finanšu aktīvi	K&DP	AV	197	-	-	197
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā vērtībā, kopā			326,696	-	-	326,696
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami pārdošanai	PP	PVCVI	61,760	-	-	61,760
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā Citos visaptverošos ienākumos, kopā			61,760	-	-	61,760
Atvasinātie līgumi	Norādīti PVPZ	Obligāti PVPZ	142	-	-	142
Meitas uzņēmumu ieguldījumi uzņēmumu akcijās	Norādīti PVPZ	Obligāti PVPZ	-	-	-	-
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā Peļņas un zaudējumu aprēķinā, kopā			142	-	-	142
Kopā finanšu aktīvi			388,598	-	-	388,598
Finanšu saistības						
Rezerves	PVCVI	P&Z	1,839	-	(1,839)	-
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā Citos visaptverošos ienākumos, kopā			1,839	-	(1,839)	-
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts	AV	Obligāti PVPZ	100,488	-	(8,449)	92,039
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā Peļņas un zaudējumu aprēķinā, kopā			100,488	-	(8,449)	92,039
Kopā finanšu saistības			102,327	-	(10,288)	92,039
Finanšu garantijas	K&DP	AV	182,376	-	-	182,376
Ārpusbilances finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā vērtībā, kopā			182,376	-	-	182,376

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(17) Ietekme no pārejas uz SFPS Nr. 9 "Finanšu instrumenti"

(i) Uzkrājumu vērtības samazinājumam apjoma izmaiņas, pārejot uz SFPS Nr. 9.

No 2018. gada 1. janvāra Koncerns/Sabiedrība sāka piemērot SFPS Nr. 9 prasības attiecībā uz finanšu instrumentu atzīšanu un novērtēšanu. Pārejot no SGS Nr. 39 uz SFPS Nr. 9, pašu kapitāla samazinājums 2018. gada 1. janvārī bija 1,667 tūkst. eiro, ko veidoja papildus izdevumi finanšu instrumentu vērtības samazinājumam.

Koncerna/Sabiedrības kopējie vērtības samazināšanās kredītzaudējumi uz 2018. gada 1. janvāri bija 56,158 tūkst. eiro (43,760 tūkst. eiro uz 2017. gada 31. decembri), no kuriem 29,011 tūkst. eiro (4,753 tūkst. eiro uz 2017. gada 31. decembri) bija riska seguma daļa (daļa no atbalsta programmu finansējuma, kas ir saistības pret valsti un ES fondiem) un 27,148 tūkst. eiro (39,007 tūkst. eiro uz 2017. gada 31. decembri) Sabiedrības daļa.

Finanšu instrumenti, kuriem vērtības samazinājuma noteikšanai piemēro SFPS Nr. 9 prasības:

31.12.2017.							
	Bruto uzskaites vērtība	Vērtības samazināšanās kredītzaudējumi					
		SGS Nr. 39			SGS Nr. 37		
		Kopā	Riska segums	Altum daļa	Kopā	Riska segums	Altum daļa
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	109,594	-	-	-	-	-	-
Ieguldījumu vērtspapīri – līdz termiņa beigām turēti	4,247	3,804	-	3,804	-	-	-
Kredīti un debitoru parādi	207,585	17,995	2,557	15,438	-	-	-
Finanšu aktīvi – izmaksātas kompensācijas	2,772	-	-	-	-	-	-
Pārējie finanšu aktīvi	6,588	5,201	-	5,201	-	-	-
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, kopā	330,786	27,000	2,557	24,443	-	-	-
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami pārdošanai	61,760	-	-	-	-	-	-
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos visaptverošajos ienākumos, kopā	61,760	-	-	-	-	-	-
Finanšu garantijas	182,376	8,182	2,196	5,986	8,544	-	8,544

Finanšu instrumenti, kuriem vērtības samazinājuma noteikšanai piemēro SFPS Nr. 9 prasības (turpinājums)

01.01.2018.							
	Bruto uzskaites vērtība	Vērtības samazināšanās kredītzaudējumi					
		SFPS Nr. 9			SGS Nr. 37		
		Kopā	Riska segums	Altum daļa	Kopā	Riska segums	Altum daļa
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	109,594	5	-	5	-	-	-
Ieguldījumu vērtspapīri – līdz termiņa beigām turēti	4,247	3,804	-	3,804	-	-	-
Kredīti un debitoru parādi	207,586	24,064	4,412	19,652	-	-	-
Finanšu aktīvi – izmaksātas kompensācijas	2,772	2	-	2	-	-	-
Pārējie finanšu aktīvi	6,588	5,404	-	5,404	-	-	-
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, kopā	330,877	33,279	4,412	28,867	-	-	-
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami pārdošanai	61,760	33	-	33	-	-	-
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos visaptverošajos ienākumos, kopā	61,760	33	-	33	-	-	-
Finanšu garantijas	182,376	22,849	9,359*	13,490	-	-	-

* 7,163 tūkst. eiro, kas ir daļa no 9,359 tūkst. eiro, attiecas uz 31.12.2017., kas bija sedzami ar Riska seguma rezervi.

Sabiedrības kopējos kredītzaudējumus uz 2017. gada 31. decembri veidoja kredītzaudējumi 30,462 tūkst. eiro apmērā, kas noteikti saskaņā ar SGS Nr. 39, un kredītzaudējumi 8,544 tūkst. eiro apmērā, kas noteikti saskaņā ar SGS Nr. 37, savukārt uz 2018. gada 1. janvāri kredītzaudējumus veidoja tikai kredītzaudējumi, kas noteikti saskaņā ar SFPS Nr. 9.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(17) Ietekme no pārejas uz SFPS Nr. 9 "Finanšu instrumenti" (turpinājums)

(ii) Atbalsta programmu finansējums

Līdz 2018. gada 1. janvārim Sabiedrība uzskaitīja Atbalsta programmu finansējumu, kas ir saistīts pret valsti un ES fondiem, pēc to amortizētās iegādes vērtības, atzīstot starpību starp aizdevuma faktisko likmi un tirgus likmi kā valsts atbalstu.

Lai arī šīs saistības ir bezprocentu vai ar procentu likmi, kas ir atšķirīga no vidējās likmes tirgū, tām ir papildus daļība peļņā vai zaudējumos, kas saistīta ar akšīviem, kuros Sabiedrība ir veikusi ieguldījumus, izmantojot šos resursus. Sabiedrības vadība uzskata, ka šīm saistībām ir cita veida procentu atdeve, kas saistīta ar pamatā esošo akšīvu atdevi. Šāda veida procentu atdeve SFPS ietvarā uzskatāma par iegulto atvasināto instrumentu. Saskaņā ar 9.SFPS 4.3.5 punktu iegultos atvasinājumus var, neatdalot no līguma, uzskaitīt kopā ar visu līgumu pēc tā patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Sabiedrības vadība pieņēma lēmumu saistības vērtēt pēc to patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kas palīdzēs sasniegt finanšu pārskatu lietotājam iespēju maksimāli adekvāti novērtēt faktisko Koncerna un Sabiedrības saistību apmēru. Šādi noteiktās saistības patiesā vērtība sastāvēs no iepriekš uzskaitīt esošā Programmu finansējuma apvienojumā ar valsts atbalsta daļu, kas tiku koriģēta par to nākotnes naudas plūsmas daļu, kas attiecas uz papildus maksājumiem / maksājumu samazinājumiem dēļ saistīto akšīvu vērtības pieauguma vai samazinājuma.

Aprēķinot saistību jeb Atbalsta programmu finansējuma patieso vērtību, ir veikta sākotnēja korekcija (8,449) tūkst. euro. Rezultātā (7,465) tūkst. euro ir attiecināti uz saistību summu un (984) tūkst. euro – uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu.

Saistību vērtēšana pēc patiesās vērtības ietekmēja Koncerna/Sabiedrības uzkrājumu vērtības samazinājumam apjomu. Ja līdz 2018. gada 1. janvārim Koncerns/Sabiedrība savos finanšu pārskatos atspoguļoja uzkrājumus vērtības samazinājumam, atskatot riska seguma summu, tad kopā ar 9.SFPS ieviešanu uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek atspoguļoti bruto summā, t.i., ņemot vērā riska seguma summu. Uzkrājumu apjomu maiņa ietekmēja Koncerna/Sabiedrības Pārskatus par finanšu stāvokli uz 2018. gada 31. decembri, savukārt uz Koncerna/Sabiedrības peļņas vai zaudējumu pārskatu ietekmes neatstāja.

(iii) Riska kapitāla fondu ieguldījumi

Līdz 2018. gada 1. janvārim bija spēkā 39. SGS "Finanšu instrumenti", kas tajā skaitā paredzēja ieguldījumu fondu gadījumā ieguldījumus akšījās vērtēt kā finanšu instrumentus, t.i., iekļaujot šos ieguldījumus postenī *Pārdošanai pieejamie akšīvi*, kurus bija atļauts vērtēt pēc to iegādes vērtības mīnus uzkrātais vērtības samazinājums tajos gadījumos, kad nebija pieejamas patiesās vērtības. Tādējādi Koncernam bija iespējams izmantot risku kapitāla fondu pārskatos iekļautās iegādes vērtības pašu kapitāla metodes aprēķina mērķiem.

Sākot ar 2018. gada 1. janvāri, stājas spēkā 9. SFPS "Finanšu instrumenti". Saskaņā ar 9.SFPS vadlīnijām šāda veida ieguldījumi kļūst par ieguldījumiem, kurus atspoguļo vai nu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos, vai arī patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Ne vienā, ne otrā gadījumā iespēja izmantot iegādes izmaksas vairs nav paredzēta, izņemot tos gadījumus, kad iegādes izmaksas ir tuvu patiesai vērtībai. Līdz ar to, rēķinot NAV riska kapitāla fondiem, ir jāņem vērā šo ieguldījumu patiesās vērtības. Koncerna un Sabiedrības pārskatos tiek norādīta NAV ņemot vērā fondu patiesās vērtības korekcijas, t.i. ieguldījumu akšījās patiesās vērtības.

Detalizēto informāciju par riska kapitāla ieguldījumu uzskaites politikas maiņu un kvantitatīvo ietekmi uz Sabiedrības un Koncerna finanšu pārskatiem skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (i), (ii) un (iv) punktu.

(iv) Pārdošanai turētie akšīvi

Bilances pozīcija *Pārdošanai turētie akšīvi* iekļauj sevī ieguldījumus alternatīvos ieguldījumu fondos "Hipo Latvīa Real Estate Fund I" un "Hipo Latvīa Real Estate Fund II", par kuriem 2017. gada beigās tika pieņemts lēmums par šo akšīvu pārdošanu. Rezultātā Koncerna finanšu pārskatos šie ieguldījumi tiek klasificēti kā *Pārdošanai turēta atsavināšanas grupa*, bet Sabiedrības atsevišķajos pārskatos šie ieguldījumi tika pārklasificēti no *Ieguldījumiem meitas sabiedrībās uz Pārdošanai turētiem akšīviem*.

SFPS nr. 5 atļauj *Pārdošanai turētas atsavināšanas grupas*, kuras iepriekš vērtētas, piemērojot 9. SFPS, turpināt vērtēt, piemērojot 9. SFPS (2017. gadā piemērojot 39. SGS). Uzsākot 9.SFPS piemērošanu 2018. gada 1. janvārī, vadība, balstoties uz lēmumu par šo ieguldījumu pārdošanu, kā arī vēlmi padoāit caurspīdīgāku ieguldījumu uzskaiti, kas vienlaicīgi sniegtu Finanšu pārskatu lietotājiem skaidrāku izpratni, pieņēma lēmumu *Pārdošanai turētas atsavināšanas grupas* ieguldījumus vērtēt patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pirms tam *Pārdošanai turētas atsavināšanas grupas* ieguldījumi tika vērtēti patiesajā vērtībā, pārvērtēšanas rezultātu atzīstot pārējos ienākumos.

Pārklasifikācija no vienas kategorijas uz citu tika veikta līdz ar SFPS nr. 9 ieviešanu 2018. gada 1. janvārī, iepriekš pārējos ienākumos atzīta pārvērtēšanas rezerve, kas veidojās, vērtējot patiesajā vērtībā, uz 2017. gada 31. decembri, 1,839 tūkst. euro apmērā tika pārceļta uz iepriekšējo periodu nesadalīto peļņu, savukārt 2018. gada pārvērtēšanas rezultāts, vērtējot patiesajā vērtībā, uz 2018. gada 31. decembri 778 tūkst. euro apmērā ir iekļauts Sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā, savukārt Koncernā peļņas vai zaudējumu aprēķinā – 408 tūkst. euro. Papildus informācija ir pieejama 2. pielikuma 9. piezīmes (ix).punktā un 26. pielikumā .

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(17) Ietekme no pārejas uz SFPS Nr. 9 "Finanšu instrumenti" (turpinājums)

(iv) Pārdošanai turētie aktīvi (turpinājums)

2018. gada sākumā tika uzsākts aktīvs pārdošanas process alternatīvajiem ieguldījumu fondiem "Hipo Latvia Real Estate Fund I" un "Hipo Latvia Real Estate Fund II" piederošajiem aktīviem, ievērojot Fondu pārvaldnieka sagatavoto pārdošanas plānu. Viens no fondu piederošajiem aktīviem ir pārdots 2018. gada augustā, savukārt otrā aktīva pārdošana pilnībā noslēgusies 2019. gada janvārī. Tādējādi minētie ieguldījumi tiek klasificēti kā Pārdošanai turētas atsavināšanas grupa uz 2018. gada 31. decembri.

(18) SFPS Nr. 16 ieviešana

SFPS Nr. 16 "Noma"— (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk. Agrāka piemērošana ir atļauta, ja uzņēmums piemēro arī SFPS Nr.15). SFPS Nr. 16 sniedz vienotu nomnieka grāmatvedības uzskaites modeli. Nomnieks atzīst aktīva lietošanas tiesības (LT), kas paredz tiesības lietot attiecīgo aktīvu, un nomas saistības, kas uzliek par pienākumu veikt nomas maksājumus. Pastāv izvēlēs kārtā pielietojami izņēmumi īstermiņa nomai un zemas vērtības aktīviem. Iznomātāja grāmatvedība paliek līdzīga esošajam standartam – t.i., iznomātāji turpina klasificēt nomas līgumus kā finanšu nomu vai operatīvo nomu. SFPS Nr. 16 aizstāj esošo nomas regulējumu, tai skaitā SGS Nr. 17 "Noma", SFPIK 4. interpretāciju "Nomas darījuma identificēšana", Pastāvīgās interpretācijas komitejas (PIK) 15. interpretāciju "Operatīvā noma – stimuli" un PIK 27. interpretāciju "Darījuma būtības izvērtēšana, ja tā juridiskā forma ir noma".

Koncerns un Sabiedrība ir secinājuši, ka SFPS Nr. 16 ieviešana ietekmēs to finanšu pārskatus.

Galvenie Koncerna un Sabiedrības nomas veidi, kas ietilpst SFPS Nr. 16 darbības sfērā:

- automašīnu noma valdes locekļu vajadzībām;
- telpu noma klientu apkalpošanas centru vajadzībām visā Latvijas teritorijā;
- automašīnu noma Sabiedrības speciālistu vajadzībām.

IFRS Nr. 16 ietekmēs Koncerna un Sabiedrības finanšu pārskatu lielumus, palielinot gan bilances aktīvu, gan bilances pasīvu posteņu kopsummu, kā arī palielinot nolietojuma un procentu izmaksas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Aplēses liecina, ka aktīvi palielināsies par 603 tūkst. eiro, ilgtermiņa saistības par 482 tūkst. eiro, un īstermiņa saistības par 118 tūkst. eiro.

(19) Uzskaites politikas maiņa

(i) Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos, izņemot ieguldījumu Baltic Innovation Fund

Līdz 2018. gada 1. janvārim Sabiedrība ieguldījumi riska kapitāla fondos tika uzskaitīti kā asociētie uzņēmumi, kurus atsevišķajos finanšu pārskatos uzskaitīja pēc to iegādes izmaksām minus vērtības samazinājums, savukārt konsolidētajos finanšu pārskatos riska kapitāla fondi tika uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes.

Pašu kapitāla metodes pamatā bija šāds princips – Koncerns savā bilancē atspoguļo riska kapitāla fondu vērtību kā savu daļu no riska kapitāla fondu neto aktīvu vērtības (NAV). NAV tika koriģēta tā, lai atspoguļotu Koncerna uzskaites politikas, t.i. SFPS. Riska kapitāla fondu NAV veidojās pārsvarā no riska kapitāla fondu veiktajiem ieguldījumiem uzņēmumu akcijās un izsniegtajiem kredītiem, kā arī uzņemtajām saistībām.

Ņemot vērā 9. SFPS prasības attiecībā uz riska kapitāla fondu ieguldījumu vērtībām, kā arī Sabiedrības vadības vēlmi izveidot salīdzināmākus Koncerna un Sabiedrības finanšu pārskatus, kas vienlaicīgi sniegtu finanšu pārskatu lietotājiem pilnīgāku izpratni par Sabiedrības un Koncerna finanšu pozīciju un darbības rezultātiem, pieņēma lēmumu par riska kapitāla fondu ieguldījumiem pielietotās uzskaites politikas vienādošanu Sabiedrības atsevišķajos un konsolidētajos finanšu pārskatos. Tas nozīmē, ka Sabiedrības atsevišķajos finanšu pārskatos riska kapitāla fondu ieguldījumiem tika mainīta uzskaites politika no iegādes izmaksu metodes uz pašu kapitāla metodi.

Grāmatvedības metodes maiņa tika piemērota retrospektīvi.

(ii) Ieguldījumi Baltic Innovation Fund

Līdz 2018. gada 1. janvārim Sabiedrība savos atsevišķajos finanšu pārskatos ieguldījumu Baltic Innovation Fund (BIF) novērtēja pēc iegādes izmaksu metodes. Konsolidētajos finanšu pārskatos šis ieguldījums tika uzskaitīts un novērtēts pēc pašu kapitāla metodes, līdzīgi kā citi ieguldījumi asociētajos uzņēmumos.

2018. gadā, līdz ar 28. SGS izmaiņu attiecībā uz asociēto sabiedrību novērtēšanu stāšanos spēkā, veicot papildus BIF izvērtējumu, tika secināts, ka:

- Sabiedrības Finanšu starpnieku daļa un BIF atbilst riska kapitāla fonda vai tam pielīdzināmas institūcijas definējumam 28. SGS izpratnē;
- BIF veiktie ieguldījumi būtu klasificējami kā asociētās sabiedrības 28. SGS izpratnē;
- BIF vērtē savus ieguldījumus pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā saskaņā ar 39. SGS/ 9. SFPS.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(19) Uzskaites politikas maiņa (turpinājums)

(ii) Ieguldījumi Baltic Innovation Fund (turpinājums)

Iepriekš veiktie secinājumi ļauj Koncernam un Sabiedrībai piemērot 28. SGS minēto izņēmumu attiecībā uz BIF vērtēšanu un savos konsolidētajos un atsevišķajos finanšu pārskatos vērtēt BIF un tā veiktos ieguldījumus, piemērojot 9. SFPS un izvēloties novērtēšanu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā. Grāmatvedības metodes maiņa tika piemērota retrospektīvi.

(iii) Atbalsta programmu finansējums

Uzskaites politikas maiņas, kura ir aprakstīta šī punkta (i) un (ii). apakšpunktos, ietekme arī Atbalstu programmu finansējuma posteņi. Daļu no Atbalstu programmu finansējuma Koncerns/Sabiedrība izmanto kā Riska seguma rezervi, lai kompensētu riska kapitāla fondu vērtības izmaiņas. Riska seguma mehānisms attiecas uz otrās un trešās paaudzes riska kapitāla fondiem, tādēļ kā *BaltCap LatviaVenture Capital Fund, Imprimatur Capital Technology Venture Fund, Imprimatur Capital Seed Fund, ZGI-3 fund, FlyCap Investment Fund I* un *Expansion Capital Fund*, kā arī uz *Baltic Innovation fund* no 2017. gada decembra.

Uzskaites politikas maiņas, kura ir aprakstīta iepriekš minētos punktos, ietekme tika atspoguļota retrospektīvi, mainot atlikumu/apgrozījumu iepriekšējā perioda pārskatos.

Sākot ar 2018. gada 1. janvāri, šādi noteiktā Atbalstu programmu finansējums patiesā vērtība sastāvēs no uzskaitē esošās saistības apvienojumā ar valsts atbalsta daļu, kas tiktu koriģēts par to nākotnes naudas plūsmas daļu, kas attiecas uz papildus maksājumiem/maksājumu samazinājumu dēļ saistīto aktīvu vērtības pieauguma vai samazinājuma, t.i., atzīstot saistību tik lielā apmērā, cik atbilst Sabiedrības paredzētajam saistības atmaksas apjomam.

Detalizēto informāciju skatīt 29. pielikumā.

(iv) Kvantitatīva ietekme no uzskaites politikas maiņas

Turpmāk sniegta detalizēta informācija par ietekmi uz finanšu pārskatiem no veiktajām korekcijām:

Koncerns, 2016. gads		Sākotnējais atlikums uz 31.12.2016. (tūkst.eiro)	Korekcija (tūkst.eiro)	Koriģētais atlikums uz 31.12.2016. (tūkst.eiro)
Koriģētie finanšu stāvokļa pārskata posteņi:	Pielikums	Koncerns		Koncerns
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos, kur:		58,296	274	58,570
	<i>Ieguldījumi RKF, izņemot BIF</i> 18.	52,691	-	52,691
	<i>BIF</i> 18.	5,605	274	5,879
Atbalsta programmu finansējums	29.	(98,096)	(38)	(98,058)
Rezerves	35.	(8,235)	38	(8,197)
Nesadalītā peļņa		4,375	274	4,649

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(19) Uzskaites politikas maiņa (turpinājums)

(iv) Kvantitatīva ietekme no uzskaites politikas maiņas (turpinājums)

Koncerns, 2016. gads		Sākotnējais apjoms 2016. gadā (tūkst.eiro)	Korekcija (tūkst.eiro)	Koriģētais apjoms 2016. gadā (tūkst.eiro)
Koriģētie visaptverošo ienākumu pārskata posteņi:	Pielikums/Komentārs	Koncerns		Koncerns
(Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā	18. pielikums; - BIF pārvērtēšanas reverss - 92 tūkst. eiro; - ZGI-3 atmaksu summas korekcija - (38) tūkst. eiro.	(1,758)	54	(1,704)
Atmaksāts no risku kapitāla fondiem	18. pielikums – ZGI-3 atmaksu summas korekcija	(684)	38	(646)
Peļņa no ieguldījumiem patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā	18. pielikums – BIF pārvērtēšana pēc patiesās vērtības	-	(134)	(134)
Izmaiņas pārskata gada nesadalītā peļņa kopā		-	(42)	-
Pārskata gada nesadalītā peļņa līdz 2016. gadam		-	316	-
Pārskata gada nesadalītā peļņa kopā	Koncerna kapitāla kustības pārskats, pozīcija <i>Uzskaites politika maiņa</i>	4,375	274	4,649

Sabiedrība, 2016. gads		Sākotnējais atlikums uz 31.12.2016. (tūkst.eiro)	Korekcija (tūkst.eiro)	Koriģētais atlikums uz 31.12.2016. (tūkst.eiro)
Koriģētie finanšu stāvokļa pārskata posteņi:	Pielikums	Sabiedrība		Sabiedrība
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos, kur:		56,722	1,848	58,570
	<i>Ieguldījumi RKF, izņemot BIF</i> 18.	50,962	1,729	52,691
	<i>Ieguldījumi BIF</i> 18.	5,760	119	5,879
Atbalsta programmu finansējums	29.	(95,699)	(1,151)	(96,850)
Nesadalītā peļņa		4,025	697	4,722

Sabiedrība, 2016. gads		Sākotnējais apjoms 2016. gadā (tūkst.eiro)	Korekcija (tūkst.eiro)	Koriģētais apjoms 2016. gadā (tūkst.eiro)
Koriģētie visaptverošo ienākumu pārskata posteņi:	Pielikums/Komentārs	Sabiedrība		Sabiedrība
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12. pielikums – BIF uzkrājumu reverss	(3)	3	-
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12. pielikums – BIF uzkrājumu reversa kompensācija no Programmas finansējuma	3	(3)	-
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12. pielikums – 2. un 3. paudzes RKF uzkrājumu reverss	(2,630)	2,630	-
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12. pielikums – 2. un 3. paudzes RKF uzkrājumu reversa kompensācijas no Programmu finansējuma	2,630	(2,630)	-
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12. pielikums – 1. paudzes RKF uzkrājumu reverss	(249)	249	-
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12., 18. pielikums – 2. un 3. paudzes RKF uzkrājumu palielināšana	-	(245)	(245)
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12. pielikums – 2. un 3. paudzes RKF uzkrājumu palielināšanas kompensācija No Programmu finansējuma	-	245	245
Peļņa no ieguldījumiem patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā	18. pielikums – BIF pārvērtēšana pēc patiesās vērtības	-	(134)	(134)
(Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā	18. pielikums – 1., 2. un 3. paudzes RKF ieguldījumu pārvērtēšana pēc kapitāla metodes	-	(1,704)	(1,704)
Peļņas daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā	2. un 3. paudzes RKF ieguldījumu pārvērtēšana tiek attiecināta uz Programmu finansējumu	-	1,423	1,423
Procentu ieņēmumi	2. un 3. paudzes RKF saņemto procentu ieņēmumu kompensācijas reverss no Programmu finansējuma	(465)	465	-
Procentu ieņēmumi	saskaņā ar kapitāla metodi no 1., 2. un 3. paudzes RKF saņemtie procentu ieņēmumi samazina uz RKF ieguldījumu vērtību	480	(480)	-
Izmaiņas pārskata gada nesadalītā peļņa kopā		-	(181)	-
Pārskata gada nesadalītā peļņa līdz 2016. gadam		-	868	-
Pārskata gada nesadalītā peļņa kopā	Sabiedrības kapitāla kustības pārskats, pozīcija <i>Uzskaites politika maiņa</i>	4,025	697	4,722

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(19) Uzskaites politikas maiņa (turpinājums)

(iv) Kvantitatīva ietekme no uzskaites politikas maiņas (turpinājums)

Koncerns, 2017. gads		Sākotnējais atlikums uz 31.12.2017. (tūkst.eiro)	Korekcija (tūkst.eiro)	Koriģētais atlikums uz 31.12.2017. (tūkst.eiro)
Koriģētie finanšu stāvokļa pārskata posteņi:	Pielikums	Koncerns		Koncerns
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos, kur:				
		51,170	1,982	53,152
	<i>Ieguldījumi RKF, izņemot BIF</i>	18	44,758	-
	<i>Ieguldījumi BIF</i>	18	6,412	1,982
Atbalsta programmu finansējums	29	(92,041)	(1,619)	(93,661)
Rezerves (korekcija attiecas uz Rezerves kapitāla palielinājuma izmaiņām)	35	2,398	1,676	722
Nesadalītā peļņa		-	2,039	-
Nesadalītā peļņa, kas ir attiecināta uz 2016. gadu		-	(274)	-
Nesadalītā peļņa par 2017. gada		6,945	1,765	8,709

Koncerns, 2017. gads		Sākotnējais apjoms 2017. gadā (tūkst.eiro)	Korekcija (tūkst.eiro)	Koriģētais apjoms 2017. gadā (tūkst.eiro)
Koriģētie visaptverošo ienākumu pārskata posteņi:	Pielikums/Komentārs	Koncerns		Koncerns
18. pielikums:				
Peļņas daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā	- BIF pārvērtēšanas reverss - 798 tūkst. euro;	818	854	1,672
	- BIF pārvērtēšanas rezultāta korekcija – 193 tūkst. euro;			
	- 2. un 3. paaudzes 2017. gada RKF pārvērtēšanas rezultāta korekcija – 1,521 tūkst. euro;			
	- BIF, 2. un 3. paaudzes RKF pārvērtēšanas rezultāta korekcijas attiecināšana uz Programmu finansējumu – (1,658) tūkst. euro;			
Peļņa no ieguldījumiem patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā	18. pielikums – BIF pārvērtēšana pēc patiesās vērtības	-	910	910
Izmaiņas pārskata gada nesadalītā peļņa			1,764	

Sabiedrība, 2017. gads		Sākotnējais atlikums uz 31.12.2017. (tūkst.eiro)	Korekcija (tūkst.eiro)	Koriģētais atlikums uz 31.12.2017. (tūkst.eiro)
Koriģētie finanšu stāvokļa pārskata posteņi:	Pielikums	Sabiedrība		Sabiedrība
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos, kur:				
		49,108	4,044	53,152
	<i>Ieguldījumi RKF, izņemot BIF</i>	18	41,738	3,020
	<i>Ieguldījumi BIF</i>	18	7,370	1,024
Atbalsta programmu finansējums	29	(94,080)	(2,440)	(96,520)
Nesadalītā peļņa		-	1,604	-
Nesadalītā peļņa, kas ir attiecināta uz 2016. gadu		-	(697)	-
Nesadalītā peļņa par 2017. gada		5,884	907	6,791

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(19) Uzskaites politikas maiņa (turpinājums)

(iv) Kvantitatīva ietekme no uzskaites politikas maiņas (turpinājums)

Sabiedrība, 2017. gads		Sākotnējais apjoms 2017. gadā (tūkst.eiro)	Korekcija (tūkst.eiro)	Koriģētais apjoms 2017. gadā (tūkst.eiro)
Koriģētie visaptverošo ienākumu pārskata posteņi:	Pielikums/Komentārs	Sabiedrība		Sabiedrība
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12. pielikums – BIF uzkrājumu reverss	(1,024)	1,024	-
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12. pielikums – BIF uzkrājumu reversa kompensācija no Programmas finansējuma	1,024	(1,024)	-
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12. pielikums – 2. un 3. paudzes RKF uzkrājumu reverss	(7,194)	7,194	-
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12. pielikums - 2. un 3. paudzes RKF uzkrājumu reversa kompensācijas no Programmu finansējuma	7,194	(7,194)	-
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12., 18. pielikums – 2. un 3. paudzes RKF uzkrājumu samazināšana	-	105	105
Vērtības samazināšanās zaudējumi	12. pielikums – 2. un 3. paudzes RKF uzkrājumu palielināšanas kompensācija No Programmu finansējuma	-	(105)	(105)
Peļņa no ieguldījumiem patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā	18. pielikums – BIF pārvērtēšana pēc patiesās vērtības	-	910	910
(Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā	18. pielikums – 2. un 3. paudzes RKF ieguldījumu pārvērtēšana pēc kapitāla metodes	-	(5,682)	(5,682)
(eļņas daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā	2. un 3. paudzes RKF ieguldījumu pārvērtēšanas kompensācija no Programmu finansējuma	-	5,682	5,682
(Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā	12. pielikums – 1. paudzes RKF ieguldījumu pārvērtēšana pēc kapitāla metodes	-	(3)	(3)
Procentu ieņēmumi	2. un 3. paudzes RKF saņemto procentu ieņēmumu kompensācijas reverss no Programmu finansējuma	(1,245)	1,245	-
Procentu ieņēmumi	saskaņā ar kapitāla metodi no 1., 2. un 3. paudzes RKF saņemtie procentu ieņēmumi samazina RKF ieguldījumu vērtību	1,245	(1,245)	
Izmāņas pārskata gada nesadalītā peļņa			907	

(20) Grāmatvedības politikas izmantojamas pirms SFPS Nr. 9 ieviešanas

(i) Tirgojamie un ieguldījumu vērtspapīri

Tirgojamos un ieguldījumu vērtspapīrus veido šādu kategoriju vērtspapīri:

- Tirgojamie vērtspapīri sastāv no Koncerna/Sabiedrības turētiem parāda vērtspapīriem, kurus Sabiedrība tur firdzniecības nolūkā. Tie tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā, visa pārvērtēšanas un firdzniecības peļņa vai zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā un ietverti postenī "Peļņa no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu". 2017. gada 31. decembrī Sabiedrībai/Koncernam nebija fiksēta ienākuma vērtspapīru, kurus klasificētu kā Tirgojamos vērtspapīrus.
- *Pārdošanai pieejamie ieguldījumu vērtspapīri* ir valsts parādzīmes, ieguldījumi biržās kotētās akcijās un citi parāda vērtspapīri, kurus Koncerns/Sabiedrība tur nenoteiktu laiku un kas var tikt pārdoti likviditātes vajadzībām vai arī, mainoties procentu likmēm un valūtas kursiem. Tie tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā, visa pārvērtēšanas peļņa vai zaudējumi tiek atzīti citu visaptverošo ienākumu pārskatā, kas tiek pārklasificēti uz peļņu/zaudējumiem turpmākos periodos, izņemot aktīvu vērtības samazināšanās zaudējumus, kas tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā līdz brīdim, kad tie tiek izslēgti no finanšu stāvokļa pārskata. Kumulatīvās izmaiņas, kas atzītas kā citi ienākumi, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, atspoguļotas kapitālā un rezervēs kā pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve. Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā Koncerns/Sabiedrība pārbauda savus parāda vērtspapīrus, kas klasificēti kā pārdošanai pieejamie ieguldījumi, lai izvērtētu iespējamo to vērtības samazinājumu. Šajā gadījumā nepieciešams vērtēt līdzīgi kā veicot kredītu individuālu izvērtējumu. Tāpat Koncerns/Sabiedrība fiksē vērtības samazinājumu pārdošanai pieejamiem kapitāla ieguldījumiem, ja ir bijuši būtiski vai ilgstoši patiesās vērtības kritumi zem to izmaksām. Nepieciešams novērtēt, lai varētu noteikt, kas ir 'būtisks' vai 'ilgstošs'. Lai pieņemtu šo lēmumu, Koncerns/Sabiedrība, cita starpā, izvērtē vēsturiskās vērtspapīru cenu svārstības un to ilgstošumu, kā arī līmeni, pie kura ieguldījuma patiesā vērtība ir zem tā izmaksas.
- *Līdz termiņa beigām turētie vērtspapīri* ir parāda vērtspapīri ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem un fiksētu termiņu, kurus Koncerns/Sabiedrība ir izlēmusi un spēj turēt līdz termiņa beigām. Tie tiek uzskaitīti amortizētajā vērtībā, uzskaites vērtībai par pamatu ņemot vērtspapīru iegādes vērtību, kura koriģēta ar vērtspapīra diskontu vai prēmiju, kas tiek amortizēta līdz vērtspapīru dzēšanas termiņam, izmantojot efektīvo procentu likmi. Ja Koncerns/Sabiedrība pārdotu vai pārklasificētu vairāk nekā nenozīmīgu daļu no līdz termiņa beigām turētiem ieguldījumiem pirms to dzēšanas termiņa, visa kategorija tiktu pārklasificēta par pārdošanai pieejamiem ieguldījumiem. Turklāt Koncerns/Sabiedrība nevarētu turpmāko divu gadu laikā klasificēt nevienu finanšu aktīvu kā turētu līdz termiņa beigām.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(20) Grāmatvedības politikas izmantojamas pirms SFPS Nr. 9 ieviešanas (turpinājums)

(ii) Aizdevumi un debitoru parādu uzkaite

Šīs sadaļas izpratnē aizdevumi (kredīti) ir:

- tiešās kredītēšanas produkti, t.i., Koncerns/Sabiedrība izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir līdzekļu gala saņēmējs. Tiešās kredītēšanas produkti ietver reversās nomas darījumu. Reversā noma – lauksaimniecības zemes iegādes darījums, kas īpašuma pārdevējam līgumā paredz nomas un atpakaļpirkšanas tiesības;
- netiešās kredītēšanas produkti bez riska uzņemšanās, t.i., Koncerns/Sabiedrība izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir starpnieks. Koncerns/Starpnieks izsniedz saņemto kredītu tālāk aizņēmējiem, kas ir līdzekļu gala saņēmēji. Koncerns/Sabiedrībā atzīst tikai tādus kredīta vērtības samazināšanās zaudējumus, kas radušies starpnieka maksātspējas problēmu gadījumā;
- netiešās kredītēšanas produkti ar riska uzņemšanos, t.i., Koncerns/Sabiedrība izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir starpnieks. Starpnieks izsniedz saņemto kredītu tālāk aizņēmējiem, kas ir līdzekļu gala saņēmēji. Koncerns/Sabiedrībā atzīst gan tādus kredīta vērtības samazināšanās zaudējumus, kas radušies starpnieka maksātspējas problēmu gadījumā, gan arī tādus, kas radušies gala saņēmēja maksātspējas problēmu gadījumā atbilstoši riska daļas proporcijai.

Izsniegtie kredīti tiek uzskaitīti kā aizdevumi un debitoru parādi. Aizdevumi un debitoru parādi ir neatvasināti finanšu aktīvi, kam ir fiksēti vai nosakāmi maksājumi un kas netiek kotēti aktīvā tirgū. Aizdevumi un prasības sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk tiek uzskaitīti to amortizētajā vērtībā.

Aizdevumi un debitoru parādi tiek uzskaitīti un atzīti Koncerna/Sabiedrības finanšu pārskatos, pamatojoties uz naudas izsniegšanas brīdi. Apstiprinātie, bet vēl neizsniegtie kredīti tiek uzskaitīti kā ārpusbilances saistības.

Vadība ņem vērā riskus visiem aizdevumiem, lai noteiktu uzkrājumus kredītu kvalitātes samazināšanai. Uzkrājumi individuālajiem kredītiem to vērtības samazinājumam tiek veidoti, ja ir radušies pārliecība, ka netiks atmaksāta daļa vai viss aizdevums, kuru būtu jāatmaksā saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem. Uzkrājumu apjoms ir starpība starp kredīta uzskaites vērtību un atgūstamo vērtību, kas ir noteikta kā sagaidāmās naudas plūsmas tagadnes vērtība, ieskaitot atgūstamos līdzekļus no garantijām un citiem kredīta nodrošinājumiem. Uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam tiek atzīti, izmantojot uzkrājumu kontu.

Papildus uzkrājumiem individuālajiem kredītiem ir izveidoti uzkrājumi viendabīgu aizdevumu grupām. Viendabīgu aizdevumu grupā tiek iekļauti aizdevumi ar līdzīgu kredītrisku, aizdevumu apmēru, kvalitāti un termiņu. Veidojot uzkrājumus viendabīgu aizdevumu grupām, tiek ņemts vērā vēsturisko zaudējumu apmērs, maksājumu savlaicīgums un konkrētās nozares ekonomiskā situācija.

Ja turpmākajos periodos uzkrājumu kredītu vērtības samazinājumam apmērs samazinās un šādu samazinājumu var objektīvi attiecināt uz notikumu, kas noticis pēc vērtības samazināšanās atzīšanas (piemēram, aizņēmēja kredītreitinga uzlabošanās), iepriekš atzītais vērtības samazinājums tiek apvērsts, koriģējot uzkrājumu kontu, un atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā samazinājums uzkrājumiem kredītu vērtības samazinājumam.

Uzkrājumu kredītu vērtības samazinājumam un iespējamiem zaudējumiem metodes un pieņēmumi tiek regulāri pārskatīti, lai novērstu jebkuras atšķirības starp izveidoto uzkrājumu vērtības samazinājumam un faktisko zaudējumu apjomu.

Ja aizdevums vai debitora parāds nav atgūstams, tas tiek norakstīts no iepriekš izveidotajiem uzkrājumiem aizdevuma vai debitora parāda vērtības samazinājumam, turpmāka šī aizdevuma vai debitora parāda atgūšana tiek atspoguļota kā ienākumi peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(iii) Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Koncerns/Sabiedrība vispirms izvērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi amortizētajās izmaksās uzskaitīto finanšu aktīvu (piemēram, prasības pret kredītiestādēm, kredīti un līdz termiņa beigām turētie ieguldījumu vērtspapīri) vērtības samazinājumam, kā arī izvērtē, vai katrs atsevišķs finanšu aktīvs ir uzskatāms par nozīmīgu. Par finanšu aktīviem, kuriem pastāv objektīvi pierādījumi vērtības samazinājumam (impaired), tiek uzskatīti tādi finanšu aktīvi, kuriem ir konstatēti zaudējumu notikumi un kuri, visticamāk, netiks pilnībā atgūti. Par tādiem tiek uzskatīti kavētie finanšu aktīvi, tas ir, kuru kārtējie pamatsummas vai procentu maksājumi tiek kavēti, kā arī finanšu aktīvi, kuriem nav izpildīti citi būtiski līguma nosacījumi. Par finanšu aktīviem ar vērtības samazināšanās pazīmēm netiek uzskatīti tādi finanšu aktīvi, kuru nodrošinājums ir pietiekams un kuru realizācijas gadījumā finanšu aktīvs tiks pilnībā atgūts.

Finanšu aktīvi ar vērtības samazināšanās pazīmēm, kuri katrs tiek uzskatīti par nozīmīgu, tiek izvērtēti individuāli un tie netiek iekļauti viendabīgās finanšu aktīvu grupās to vērtības samazinājuma izvērtēšanas mērķiem. Ja Koncerns/Sabiedrība uzskata, ka nepastāv objektīvi pierādījumi atsevišķi izvērtēta finanšu aktīva vērtības samazinājumam, tas tiek iekļauts kredītu grupā ar līdzīgiem kredītriskiem un izvērtēts kopā ar visu attiecīgo kredītu grupu. Lai veiktu kredītu vērtības samazinājuma izvērtēšanu kredītu grupai, kredīti tiek grupēti, pamatojoties uz līdzīgiem kredītriska faktoriem.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(20) Grāmatvedības politikas izmantojamas pirms SFPS Nr. 9 ieviešanas (turpinājums)

(iii) Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās (turpinājums)

Kumulatīvie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek aprēķināti kā starpība starp aktīva uzskaites vērtību un aplēsto nākotnes naudas plūsmas (izņemot nākotnes kredītu zaudējumus, kas vēl nav radušies) tagadnes vērtību, kas diskontēta, piemērojot finanšu aktīva sākotnējo efektīvo procentu likmi. Kumulatīvie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek samazināti, izmantojot uzkrājumu kontu, un zaudējumu summa tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Procentu ieņēmumus turpina uzkrāt par samazināto uzskaites vērtību, izmantojot procentu likmi, kas tika piemērota nākotnes naudas plūsmu diskontēšanai zaudējumu no vērtības samazināšanās novērtēšanas nolūkā, un šie procentu ieņēmumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī „Procentu ieņēmumi”. Ja kredīts nav atgūstams, tas tiek norakstīts, attiecīgi samazinot uzkrājumus iespējamiem kredītu zaudējumiem. Ja norakstīto kredītu summas vēlāk tiek atgūtas, tās tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Koncerns/Sabiedrība pārskata finanšu aktīvu vērtības samazinājumu ne retāk kā reizi ceturksnī. Lai noteiktu, vai zaudējumi no vērtības samazināšanās ir jāiekļauj peļņas vai zaudējumu aprēķinā, Koncerns/Sabiedrība izvērtē un izdara pieņēmumus par to, vai ir pieejami objektīvi pierādījumi, kas norādītu, ka ir iespējama aplēsto nākotnes naudas plūsmu samazināšanās, un vai tās apmēru var novērtēt, pirms šādu samazināšanos var identificēt attiecībā uz atsevišķu finanšu aktīvu. Vadība izmanto pieņēmumus, pamatojoties uz iepriekšējo periodu pieredzi saistībā ar zaudējumiem no kredītriska ziņā līdzīgiem aktīviem, kā arī, ņemot vērā ekonomisko vidi, kurā darbojas aizņēmēji. Metodoloģija un pieņēmumi tiek regulāri pārskatīti, lai samazinātu jebkuras atšķirības starp aplēstajiem un faktiskajiem zaudējumiem no vērtības samazināšanās. Tomēr, pamatojoties uz esošo pieredzi un zināšanām, var ticami prognozēt, ka nākamā gada rezultāti atšķirsies no pašreizējiem pieņēmumiem. Līdz ar to, iespējams, ka attiecīgā aktīva vai saistību uzskaites vērtību nāktos būtiski koriģēt.

(iv) Restrukturizēti aizdevumi

Ja iespējams, Koncerns/Sabiedrība dod priekšroku kredītu restrukturizācijai, nevis ķīlas pārņemšanai. Parasti tas nozīmē aizņēmēja maksājumu koriģēšanu atbilstoši šāda aizņēmēja finansiālajām iespējām (uz laiku samazinot pamatsummas maksājumus, pagarinot atmaksas termiņus) un vienošanos par jauniem kredīta nosacījumiem. Kad vienošanās par jaunajiem noteikumiem ir panākta un noformēta, kredīts vairs netiek uzskatīts par ienākumus nenesošu, kamēr aizņēmējs ievēro jaunpieņemtos noteikumus un nosacījumus. Šādi kredīti tiek pastāvīgi pārskatīti, lai nodrošinātu visu kritēriju ievērošanu, nākotnes maksājumu saņemšanu un procentu un komisijas maksājumu aprēķināšanu un iekļaušanu pārskatos tāpat kā citiem ienākumus nesošiem kredītiem. Restrukturizētie kredīti tiek pakļauti individuālam ik ceturkšņa novērtējumam, lai noteiktu iespējamo pasliktināšanos, ja tikuši pārskatīti noteikumi finanšu aktīviem, kas pretējā gadījumā būtu uzskatāmi par kavētiem vai ar samazinājušos vērtību. Kad tiek veikta kredītu restrukturizācija, papildus tiek izvērtēts, vai ir nepieciešama to izslēgšana.

(v) Pārdošanai pieejamie finanšu instrumenti

Katra pārskata perioda beigās Koncerns/Sabiedrība izvērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi pārdošanai pieejamo vērtspapīru vērtības samazinājumam. Ja šādi pierādījumi pastāv, kumulatīvie zaudējumi no pārdošanai pieejamo vērtspapīru vērtības samazināšanās tiek izslēgti no citu ienākumu, kas netiek atspoguļoti peļņas un zaudējumu aprēķinā, posteņa un atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Kumulatīvie zaudējumi no pārdošanai pieejamo vērtspapīru vērtības samazināšanās tiek aprēķināti kā starpība starp aktīva amortizētajām izmaksām un pašreizējo patieso vērtību, atskaitot jebkādas iepriekš atzītos vērtības samazināšanās zaudējumus.

Peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzītie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek reversēti, ja attiecīgā aktīva patiesā vērtība objektīvi palielinās saistībā ar kādu notikumu pēc minēto zaudējumu atzīšanas. Vērtības samazināšanās pierādījumu izvērtēšanai un tās atzīstamā vai reversējamā apmēra noteikšanai vadībai jāizdara attiecīgi pieņēmumi un aplēses.

Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā Koncerns/Sabiedrība pārbauda savus parāda vērtspapīrus, kas klasificēti kā pārdošanai pieejamie ieguldījumi, lai izvērtētu iespējamo to vērtības samazinājumu. Šai gadījumā nepieciešams vērtēt līdzīgi kā, veicot kredītu individuālu izvērtējumu. Tāpat Koncerns/Sabiedrība fiksē vērtības samazinājumu pārdošanai pieejamiem kapitāla ieguldījumiem, ja ir bijuši būtiski vai ilgstoši patiesās vērtības kritumi zem to izmaksām. Nepieciešams novērtēt, lai varētu noteikt, kas ir 'būtisks' vai 'ilgstošs'. Lai pieņemtu šo lēmumu, Koncerns/Sabiedrība tajā skaitā izvērtē vēsturiskās akciju cenu svārstības un to ilgstošumu, kā arī līmeni, pie kura ieguldījuma patiesā vērtība ir zem tā izmaksas. Vērtības samazināšanās netiek reversēta.

(vi) Finanšu garantijas

Koncerna/Sabiedrības izsniegto finanšu garantiju līgumi ir līgumi, ar kuriem saskaņā ir jāveic maksājums, lai atmaksātu garantijas turētājam zaudējumus, kas tam radušies, ja konkrētais parādnieks nav laikus samaksājis, kā to paredz parāda instrumenta noteikumi.

Koncerns/Sabiedrība uzskaita garantiju komisijas maksas nākamo periodu ieņēmumos, par kuriem ir saņemta priekšapmaksā par turpmākajiem 12-18 mēnešiem un lineāri atzīst šos ieņēmumus peļņas vai zaudējumu pārskatā (kas lielā mērā atspoguļo efektīvās procentu likmes amortizāciju). Koncesijas zaudējumi, kas ir diskontētā starpība starp faktiski saņemamo komisijas maksu kopsummu un zem tirgus likmes esošo komisijas maksu kopsummu, tiek iegrāmatoti garantijas izsniegšanas dienā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pie apgrūtināšo līgumu uzkrājumiem un lineāri norakstīti kā komisijas maksas ieņēmumi visā garantiju termiņā. Tādējādi finanšu garantijas tiek novērtētas par augstāko summu, kas noteikta saskaņā ar SGS Nr. 37, un sākotnēji atzīto summu, no kuras lineāri norakstīta kumulatīvā amortizācija par visu garantijas termiņu.

Atbilstoši SGS Nr. 37, izdevumu, kas nepieciešami saistību segšanai bilances datumā, labākais aprēķins ir norādīt tos kā uzkrājumus finanšu garantijām un par pilnu summu, ja ir ticama informācija par nepieciešamību nokārtot uzņemtais saistības (piemēram, ir pieprasījums nosegt izsniegtu garantiju).

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(20) Grāmatvedības politikas izmantojamais pirms SFPS Nr. 9 ieviešanas (turpinājums)

(vii) Valsts atbalsts

Koncerns un Sabiedrība īsteno valsts atbalsta programmas, realizējot valsts politiku tautsaimniecībā, sniedzot atbalstu noteiktās tautsaimniecības jomās, kurās ar tirgus instrumentiem netiek nodrošināta nepieciešamā finanšu resursu pieejamība vai netiek sasniegti citi ekonomikas attīstībai svarīgi mērķi.

Valsts atbalsta programmas finansējums var būt strukturēts no (i) šādiem publiskā finansējuma avotiem – Eiropas Savienības fondiem, citas ārvalstu finanšu palīdzības finansējuma, valsts budžeta finansējuma, kā arī (ii) programmas ieviešana pašu līdzekļiem. Katras valsts atbalsta programmas publiskā finansējuma izmantošanas nosacījumi, tai skaitā vadības izmaksu segšana, kā arī kredītriska zaudējumu segšana, ir atrunāti līgumā, kas tiek noslēgts starp programmas ieviešanu un konkrēto ministriju un/vai valsts aģentūru "Centrālā finanšu un līgumu aģentūra". Saskaņā ar SGS Nr. 20. šāda veida valsts atbalsts, kas tiek sniegts Koncernam/Sabiedrībai, kas ir valsts atbalsta programmas ieviešājs, ir uzskatāms par valsts dotāciju. Ja valsts finansējums valsts atbalsta programmu īstenošanai tiek sniegts ar procentu likmi, kas ir zemāka par faktisko tirgus likmi, SGS Nr. 20 labvēlīgākas procentu likmes ietekmi uzskata par papildus valsts atbalstu.

Finansējumam, kas saņemts, lai īstenotu programmas, netiek piemēroti procenti. Saskaņā ar SFPS, sākotnēji atzīstot finanšu saistības, tās jānovērtē patiesajā vērtībā, pieskaitot darījuma izmaksas, kas ir tieši saistītas ar nodibinātajām finanšu saistībām, gadījumā, kad saistības nav vērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Tādējādi no valsts saņemtais finansējums tiek diskontēts, izmantojot tirgus procentu likmi. Saskaņā ar SGS Nr. 20 starpība starp saistību patieso vērtību un saņemto finansējuma apmēru tiek uzskatīta par valsts dotāciju.

Koncerns un Sabiedrība atzīst valsts atbalstu, ja pastāv pamatota pārliecība, ka valsts dotācija tiks saņemta un tiks izpildīti visi ar to saistītie nosacījumi. Ievērojot SGS Nr. 20.12., valsts dotācijas sistemātiski tiek atzītas par ienākumiem nepieciešamajos periodos, lai saskaņotu tās ar saistītajām izmaksām, kuras paredz kompensēt ar tām. Koncerns un Sabiedrība valsts dotācijas saņem, ievērojot ar dotācijām saistītos nosacījumus un pildot paredzētos pienākumus. Tādēļ tās jāatzīst par ienākumiem un jāsaskaņo ar saistītajām izmaksām, kuras paredzēs kompensēt ar dotāciju. Tādējādi Koncerns un Sabiedrība piemēro *ienākumu metodi* valsts dotācijas uzskaitē. Ar aktīviem saistītas valsts dotācijas tiek uzrādītas bilancē kā nākamo periodu ienākumi un atzīti ienākumos vienādā apmērā visā aktīva lietderīgās lietošanas laikā. Papildus atzītais valsts atbalsts no labvēlīgākas procentu likmes tiek atzīts kā ienākumi valsts atbalsta programmu realizēšanas laikā.

(viii) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi

Garantijas, kas ir izsniegtas ar likmi, kas ir zemāka par tirgus likmi. Līdz 2016. gada vidum valsts atbalsta programmas, kuru ietvaros Latvijas saimnieciskās darbības veicējiem izsniedza garantijas, tika realizētas ar valsts atbalsta finansējumu, kas bija ieguldīts Koncerna/Sabiedrības kapitālā. Garantiju programmas paredz Koncerna/Sabiedrības klientiem saņemt garantijas ar likmi, kas ir zemāka par pašreiz spēkā esošajām tirgus likmēm. Attiecīgi par starpību starp tirgus un garantijas līguma likmēm tika veidoti uzkrājumi apgrūtināšiem līgumiem atbilstoši SGS Nr. 37.

2016. gadā Koncerna/Sabiedrības valsts atbalsta programmu portfeli tika iekļautas divas garantiju programmas, kuru finansējumi tika piesaistīti caur ilgtermiņa saistībām. 2017. gada 31. decembrī šādas programmas bija: Fondu fonda Garantiju programma un 2.2.1.4.2. apakšaktivitāte "Mezānīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurētspējas uzlabošanai".

Sākot ar 2016. gada 8. jūniju, attiecībā Fondu fonda Garantiju programmu uzkrājumi apgrūtināšiem līgumiem netiek veidoti tādēļ, ka šai programmai tiek izmantots *Aģenta* princips. Šajā gadījumā Koncerns/Sabiedrība izpilda starpnieka lomu un neuzņemas nekādu risku.

Sākot ar 2016. gada 31. oktobri, attiecībā uz 2.2.1.4.2. apakšaktivitāti "Mezānīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurētspējas uzlabošanai" Koncernam/Sabiedrībai ir tiesības izmantot programmas realizācijai piesaistīto finansējumu zaudējumu, kas radušies no programmas realizācijas, segšanai pēc finansējuma apguves. Finansējumu var piemērot gan zaudējumiem, kas ir jau radušies no izsniegtām garantijām, gan sagaidāmo zaudējumu segšanai jaunajām garantijām (SGS Nr. 37). Uz 2017. gada 31. decembri pieejamais finansējums bija 5,3 milj. eiro apmērā. Tā kā līgums paredz, ka finansējums zaudējumu segšanai var tikt piemērots kredītriska segšanai, Koncerns/Sabiedrība uzskata, ka līdzfinansējums kompensē kredītriska komponenti tirgus likmes aprēķinā, samazinot to, un finansējums ir piemērojams, lai segtu nepieciešamos uzkrājumus apgrūtināšiem līgumiem. Pieejamais finansējums tiek mazināts brīdī, kad faktiski iestājas kredītrisks, t.i., garantija tiek norakstīta zaudējumos vai arī tiek veikta faktiskā izmaksa.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(21) Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana

No 2019. gada 1. janvāra stājas spēkā jauni standarti vai to grozījumi un interpretācijas, kuri var ietekmēt Koncerna/Sabiedrības finanšu pārskatus.

Grozījumi 28. SGS – Ilgtermiņa ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos

(spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk; nav vēl apstiprināti lietošanai ES)

Grozījumi skaidro, ka uzņēmumiem jāpiemēro 9. SFPS ilgtermiņa aizņēmumiem, priekšrocību akcijām un līdzīgiem instrumentiem, kas ir daļa no ieguldījuma vērtības, kas noteikta pēc pašu kapitāla metodes, pirms šāda uzskaites vērtība tiek samazināta par daļu no ieguldījuma zaudējumiem, kas pārsniedz ieguldītāja daļas ieguldījumā vērtību. Koncerna/Sabiedrības vadība izvērtē, vai šiem grozījumiem būs būtiska ietekme uz finanšu pārskatiem.

Izmaiņas Finanšu ziņošanas Konceptuālajā ietvarā

(spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk; nav vēl apstiprināti lietošanai ES).

Pārskatītais Konceptuālais ietvars iekļauj jaunu sadaļu par novērtēšanu; vadlīnijas ziņojot par finanšu rezultātiem; uzlabotas definīcijas un skaidrojums – īpaši attiecībā uz saistības definīciju –, kā arī skaidrojumus par tik nozīmīgām jomām kā pārvaldības loma, piesardzība un ar finanšu ziņošanu saistītā novērtēšanas nenoteiktība. Koncerna/Sabiedrības vadība izvērtē, vai šiem grozījumiem būs būtiska ietekme uz finanšu pārskatiem.

Izmaiņas 1. SGS un 8. SGS – Būtiskuma definīcija

(spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk; nav vēl apstiprināti lietošanai ES).

Grozījumi skaidro būtiskuma definīciju un tās pielietošanu, iekļaujot iepriekš dažādos standartos izkaišītās vadlīnijas pašā definīcijā. Papildus ir papildināti skaidrojumi, kas iepriekš bija pieejami kopā ar definīciju. Turklāt grozījumi nodrošina vienotu būtiskuma definīciju visā SFPS ietvarā. Informācija ir būtiska, ja tās neuzrādīšana, kļūdaina vai nepatiesa uzrādīšana var ticami ietekmēt lēmumus, kurus, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem, kas sniedz informāciju par noteiktu ziņojošo vienību, pieņem vispārējā mērķa finanšu pārskatu pamata lietotāji. Koncerna/Sabiedrības vadība izvērtē, vai šiem grozījumiem būs būtiska ietekme uz finanšu pārskatiem.

Grozījumi 10. SFPS un 28. SGS – Pārdošanas vai aktīvu nodošanas darījumi starp investoru un tā asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu

(spēkā stāšanās datums šobrīd nav noteikts, pagaidām nav pieņemti ES).

Grozījumi saskaņo iepriekš pastāvošās neatbilstības starp 10. SFPS un 28. SGS attiecībā uz pārdošanu vai aktīvu nodošanu starp ieguldītāju un tā asociēto sabiedrību vai kopuzņēmumu. Grozījumu rezultātā pilna peļņa vai pilni zaudējumi tiks atzīti tad, ja darījums attiecas uz uzņēmējdarbības nodošanu. Daļēja peļņas vai zaudējumu atzīšana notiks gadījumos, ja darījums attiecas uz tāda aktīva nodošanu, kas nav uzņēmējdarbība, pat ja šādu aktīvu tur ar meitas sabiedrības starpniecību un darījuma rezultātā notiek meitas sabiedrības daļu nodošana. Koncerna/Sabiedrības vadība izvērtē, vai šiem grozījumiem būs būtiska ietekme uz finanšu pārskatiem.

3 Riska pārvaldība

Koncernā/Sabiedrībā risku pārvaldībai ir izveidota risku vadības sistēma, ņemot vērā Koncerna/Sabiedrības lielumu, struktūru un to darbības specifiku, kā arī ņemot vērā tās ierobežotās iespējas vadīt atsevišķus riskus. Koncerns/Sabiedrība īsteno tās darbību ietekmējošo risku pārvaldīšanu atbilstoši Koncernā/Sabiedrībā apstiprinātajiem risku vadības iekšējiem normatīvajiem dokumentiem, kas apraksta un nosaka līdzekļu kopumu, kādi tiek izmantoti tās darbībai piemēroto risku vadībai.

Risku pārvaldībā tiek ievēroti šādi galvenie principi:

- pārvaldība ir ikdienas funkciju sastāvdaļa;
- Koncernā/Sabiedrībā nosaka un novērtē iespējamos riskus pirms jaunu produktu vai pakalpojumu ieviešanas;
- uzņemoties riskus, Koncerns/Sabiedrība saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tās darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus;
- Koncerns/Sabiedrība neiesaistās darījumos, neveic darbības u.tml., kas rada riskus, kuri apdraud to darbības stabilitāti, vai arī kas ievērojami var kaitēt to reputācijai.

Risku pārvaldībai Koncerns/Sabiedrība pielieto dažādas risku analīzes metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus.

Nozīmīgākie riski, kuriem Koncerns/Sabiedrība ir pakļauta, ir kredītrisks, likviditātes risks un operacionālais risks.

Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka Koncerna/Sabiedrības klients vai sadarbības partneris nespēs vai atteiksies pildīt saistības pret Koncernu/Sabiedrību pilnā apmērā un noteiktajā termiņā. Tā kā Koncerna/Sabiedrības darbības mērķis ir realizēt valsts atbalsta un atfīsbības programmas, Koncerns/Sabiedrība kredītriskam galvenokārt ir pakļauta tās kreditēšanas darbību ietvaros, izsniedzot garantijas trešajām personām, kā arī, realizējot citus finanšu instrumentus valsts atbalsta un atfīsbības programmas ietvaros. Koncerns/Sabiedrība ir pakļauta kredītriskam arī tās investīciju darbību ietvaros. Kredītrisks ietver arī koncentrācijas risku, kas var būt gan lieli, atsevišķi riska darījumi, gan ievērojami riska darījumi ar klientu grupām vai sadarbības partneriem, kuru saistību neizpildes varbūtību virza kopējie noteicošie faktori, piemēram, nozare, ekonomika vai instrumenta veids.

Kredītriska pārvaldība

Kredītriska pārvaldību nosaka Koncerna/Sabiedrības Risku pārvaldības politika un Kredītpolitika:

- Padome lemj par kopējo uzņemto risku apjomu, kas tiek sīkāk sadalīts noteiktu nozaru, ģeogrāfisko reģionu un produktu konkrētos riska limitos un mērķos, kā arī tiek noteikti limiti katram klientam vai sadarbības partnerim un saistītu klientu vai sadarbības partneru grupai.
- Uzņēmējdarbības vienības ir atbildīgas par kredītooperācijām, tai skaitā par kreditēšanas procesu un kredītriskiem, kas izriet no vienības klientiem vai sadarbības partneriem. Uzņēmējdarbības vienības novērtē, lemj par, pārvalda un seko līdzi visām kredītriska ekspozīcijām saskaņā ar aizdevumu regulējumu, tai skaitā, ieviešot kreditēšanas procesā augstākās kvalitātes integrētu iekšējo kontroli. Uzņēmējdarbības vienībai ir arī jāpārlicinās par to, ka kredītriska ekspozīcijas atbilst Koncerna/Sabiedrības stratēģijām, politikām un instrukcijām.
- Risku vadības departaments ir atbildīgs par kredītriska pārvaldības neatkarīgu uzraudzību un kontroli. Risku vadības departamenta galvenais uzdevums ir uzturēt, izstrādāt un uzraudzīt risku limitus un risku klasifikācijas sistēmas. Risku limitu sistēma konstatē, kurās jomās ir jānosaka ierobežojumi, lai nodrošinātu, ka kredītriskam pakļautie portfeļi nepārkāpj riska apjomu, par kuru tika panākta vienošanās. Risku vadības departaments arī kontrolē atbilstību iekšējiem kreditēšanas noteikumiem.
- Iekšējais audīts veic neatkarīgas un periodiskas kredītu pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmas pārbaudes.

Kredītriska novērtēšana un uzraudzīšana

Koncerna/Sabiedrības kredītriska pārvaldības pamatprincips ir klientu vai sadarbības partneru spēja pildīt saistības pret Koncernu/Sabiedrību, kas tiek nodrošināts, novērtējot klientus un sadarbības partnerus pirms darījuma uzsākšanas, kā arī īstenojot turpmāku nepārtrauktu uzraudzību un novērtēšanu.

Lai uzturētu pietiekami diversificētu aizdevumu portfeli ar zemu riska profilu un rastu izdevīgu līdzsvaru starp risku un peļņu, Koncerns/Sabiedrība nepārtraukti tiecas izprast klientus un viņu tirgus apstākļus. Izskatot aizdevuma pieteikumu, Koncerns/Sabiedrība pamatīgi analizē klienta vai sadarbības partnera spēju un vēlni atmaksāt jauno, kā arī iepriekšējos aizdevumus. Klienta vai sadarbības partnera naudas plūsma un maksātspēja ir galvenie mainīgie, lemjot par aizdevumu, un Koncerns/Sabiedrība cenšas iegūt pietiekamu ķīlu.

Kredītriskam pakļauto portfeļu riska profils tiek nepārtraukti analizēts. Portfeļa segmenti un atsevišķi klienti vai sadarbības partneri ar lielāku saistību neizpildes risku tiek pārbaudīti biežāk. Ja klienta vai sadarbības partnera riska profils ir pasliktinājies, tiek apsvērti un īstenoti korektīvie pasākumi. Ikvienu uzņēmējdarbības vienību ir atbildīga par signālu un nosacījumu, kas norāda uz atsevišķu riska darījumu kredītriska palielināšanos, uzraudzību. Šādās situācijās bez vilcināšanās ir jāīsteno virkne situācijai pielāgotu darbību, lai samazinātu Koncerna/Sabiedrības risku vai zaudējumus. Īpaša restrukturizācijas un piedziņas vienība atbalsta uzņēmējdarbības vienības, kad ar konkrēto riska darījumu saistītais risks ir palielinājies, un piedāvā savas zināšanas un prasmes maksātspējas pārvaldībā un restrukturizācijā.

3 Riska pārvaldība (turpinājums)

Kredītriska samazināšana

Koncerns/Sabiedrība samazina savu pakļauību kredītriskam, pieprasot ķīlu vai citu riska darījumam un mērķprogrammas nosacījumiem atbilstošu nodrošinājumu. Ķīla, tās vērtība un riska mazināšanas ietekme tiek vērtēta visā kredītēšanas procesā. Termins "ķīla" ietver ķīlas un garantijas. Parasti ķīla netiek pieprasīta par nelieliem aizdevumiem. Galvenokārt tiek noteikti īpaši aizdevuma nolīgumi, kas Koncernam/Sabiedrībai dod tiesības pārskatīt vai izbeigt līgumu, ja aizņēmēja spēja atmaksāt aizdevumu pasliktinās vai ja nolīgumi tiek savādāk pārkāpti.

Nodrošinājuma novērtējums balstās uz iekļāto aktīvu rūpīgu izskatīšanu un analīzi un ir klienta kredītriska izvērtējuma neatņemama sastāvdaļa. Nodrošinājuma vērtības noteikšana ietilpst aizdevuma lēmuma pieņemšanā. Nodrošinājuma vērtība tiek atkārtoti noteikta, veicot aizņēmējam izsniegtā aizdevuma periodisku pārskatīšanu, kā arī situācijās, kad Koncernam/Sabiedrībai ir iemesls uzskatīt, ka vērtība ir samazinājusies vai ka riska darījums ir kļuvis par problēmaizdevumu.

Kredītriskam pakļauto aktīvu un ārpusbilances saistību analīzi skat. finanšu pārskatu 41. pielikumā.

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir saistīts ar risku, ka Koncerns/Sabiedrība var nespēt savlaicīgi izpildīt klientu un citu kreditoru juridiski pamatotās prasības vai iespējamās saistības, ka Koncernam/Sabiedrībai var nebūt pietiekoša apjoma finansējums un likviditāte, lai nodrošinātu Koncerna/Sabiedrības aktīvus, vai ka nepieciešamības gadījumā Koncernam/Sabiedrībai nebūs pieejami resursi tirgū un/vai tās nespēs īsā laika periodā un bez ievērojamiem zaudējumiem likvidēt pozīcijas (piemēram, pārdot aktīvus) likviditātes nodrošināšanai.

Likviditātes riska pārvaldīšanas mērķis ir uzturēt pietiekošā apjomā un atbilstošā kvalitātē likvidos aktīvus un nodrošināt tādu finansējuma termiņstruktūru, kas nodrošina savlaicīgu saistību izpildi.

Aktīvu, pasīvu un riska vadības komiteja ir atbildīga par likviditātes riska uzraudzību un vadību atbilstoši Koncerna/Sabiedrības resursu vadības stratēģijai un risku pārvaldīšanas stratēģijai.

Šī finanšu pārskata 44. pielikumā ir apkopota informācija par Koncerna/Sabiedrības aktīvu un saistību sadalījumu pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa.

Operacionālais risks

Operacionālais risks izriet no apzinātām vai neapzinātām atkāpēm no pieņemtajiem principiem Koncerna/Sabiedrības ikdienas darbībā, piemēram, cilvēku kļūdas vai krāpšana, informācijas sistēmu darbības traucējumi, nepietiekamas kontroles procedūras vai to neievērošana u.tml.

Operacionālā riska pārvaldības mērķis ir savlaicīgi identificēt iespējamus operacionālos riskus un veikt pasākumus, lai maksimāli minimizētu operacionālā riska ietekmi uz Koncerna/Sabiedrības finanšu rādītājiem, kā arī nodrošinātu to darbības nepārtrauktību. To Koncerns/Sabiedrība nodrošina, identificējot operacionālo risku cēloņus un veicot preventīvās un korektīvās darbības operacionālo risku cēloņu novēršanai.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir saistīts ar vispārēju tirgus procentu likmju izmaiņu iespējamu ietekmi uz Koncerna procentu ienākumiem un izdevumiem.

Procentu likmju riska pārvaldīšanas principi ir noteikti Risku pārvaldīšanas politikā. Procentu likmju riska uzraudzību veic Aktīvu, pasīvu un risku vadības komiteja, bet par procentu likmju riska vadību ikdienā ir atbildīgs Plānošanas un finanšu vadības departaments.

Novērtējot procentu likmju risku, Koncerns analizē procentu likmju riska neto pozīcijas noteiktās termiņu grupās, kā arī aprēķina un novērtē Koncerna kopējo procentu likmju riska pozīciju un tās jutīgumu pret procentu likmju izmaiņām.

Aprēķinu scenārijos ir ņemti vērā faktisko līgumu nosacījumi attiecībā uz minimālo iespējamo likmi (jeb floor) – ja likmes fiksēšanas brīdī tā ir ar negatīvu vērtību, tad procentu likme tiek fiksēta ar nulles vērtību. Procentu likmju riska jutīguma analīze tiek veikta, aprēķinot iespējamo eiro likmju izmaiņu ietekmi uz Koncerna firažiem procentu ieņēmumiem, procentu likmēm mainoties par 100 bāzes punktiem.

Nākamā tabula atspoguļo eiro procentu likmju vienlaicīgu paralēlu izmaiņu par 100 bāzes punktiem ietekmi uz Koncerna procentu ieņēmumiem un izdevumiem 12 mēnešu laikā:

Procentu likmju izmaiņu ietekme uz firažiem procentu ieņēmumiem pie:	Koncerns 31.12.2018. (tūkst. eiro)	Koncerns 31.12.2017. (tūkst. eiro)	Sabiedrība 31.12.2018. (tūkst. eiro)	Sabiedrība 31.12.2017. (tūkst. eiro)
+ 100 bp	1 081	973	1 081	973
-100 bp	(335)	(402)	(335)	(402)

3 Riska pārvaldība (turpinājums)

Ārvalstu valūtu risks

Ārvalstu valūtu risks ir risks, ka riska darījuma patiesā vērtība vai nākotnes naudas plūsmas svārstīsies valūtas maiņas kursu izmaiņu dēļ. Vadība uzskata, ka Koncerna/Sabiedrības ārvalstu valūtu risks nav nozīmīgs, jo lielākā daļa darījumu tiek veikti eiro. Koncerns/Sabiedrība kontrolē ārvalstu valūtu risku, piesaistot finansējumu un emitējot finanšu instrumentus eiro.

Ja procentu likmes valūtām, kurās Koncernam un Sabiedrībai ir atvērtās pozīcijas, negatīvi mainās atbilstoši turpmāk tekstā piedāvātajam scenārijam, iespējama kopējais Koncerna un Sabiedrības kopējā kapitāla (neņemot vērā nodokļu ietekmi) samazinājums būtu šāds:

	Koncerns	Sabiedrība
Scenārijs:	USD, tūkst. eiro	USD, tūkst. eiro
2018. gads		
+5%	(111)	(111)
-5%	111	111
2017. gads		
+5%	(576)	(576)
-5%	576	576

Informāciju par aktīvu un saistību uzskaites vērtību sadalījumā pa valūtu profiliem skatīt 45. pielikumā.

NILLTFN / sankciju risks

Koncerns/Sabiedrība ievēro Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas (NILLTFN) likumu, kā arī starptautiskos un Latvijas Republikas tiesību aktus, kas regulē noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu un nodrošina atbilstību sankciju sarakstiem (NILLTFN/sankcijas).

Koncerna/Sabiedrības iekšējā kontroles sistēma ir balstīta uz "Zini savu klientu" (*Know Your Customer, (KYC)*) principiem. NILLTFN/sankciju politikas un procedūras, kā arī kontroles pasākumi ir izstrādāti, balstoties uz starptautiskajiem un Latvijas Republikas NILLTFN/sankciju tiesību aktiem, kas regulē NILLTFN/sankciju jomu. Tiek ievēroti arī starptautiskie standarti, paraugprakses vadlīnijas un Latvijas Finanšu nozares asociācijas politika un vadlīnijas NILLTFN/sankciju jomā.

Koncerns/Sabiedrība nodrošina atbilstību sankciju sarakstu prasībām, kuras izvirza ES regulas, ASV Finanšu ministrijas ārvalstu aktīvu kontroles birojs (OFAC) un ANO regulas.

Kopš 2018. gada septembra Koncerns/Sabiedrība ir centralizējusi NILLTFN/sankciju atbilstības funkciju nodrošināšanu Risku vadības departamentā, kas veic klientu attālinātu NILLTFN/sankciju atbilstības pārbaudi, izmantojot automatizētu aizdevumu novērtēšanas sistēmu.

2019. gada februārī Koncerns/Sabiedrība sāka izmantot klientu NILLTFN novērtēšanas sistēmu – ikvienam klientam, kas piesakās aizdevumam, dotācijai vai eksportkredīta garantijas instrumentam, kā arī riska kapitāla instrumentu ieguldījumiem, tiek piešķirts NILLTFN riska novērtējums.

4 Procentu ieņēmumi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017. (korģēts)	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017. (korģēts)
Procentu ienākumi, kas aprēķināti, izmantojot efektīvo likmi	11,934	11,950	11,934	11,950
Procentu ieņēmumi no kredītiem un galvojumiem *	9,934	9,791	9,934	9,791
Procentu ieņēmumi no vērtspapīriem amortizētajā vērtībā	25	46	25	46
Procentu ieņēmumi no vērtspapīriem patiesajā vērtībā	1,966	2,094	1,966	2,094
Procentu ieņēmumi no prasībām pret kredītiestādēm	9	19	9	19
Procentu ienākumi, kas aprēķināti bez efektīvās likmes	-	244	-	-
Citi procentu ieņēmumi	-	244	-	-
Procentu ieņēmumi no riska kapitāla fondiem **	-	-	-	-
Kopā procentu ieņēmumi	11,934	12,194	11,934	11,950

*Saskaņā ar 2016. gadā ar LR Ekonomikas ministriju noslēgto līgumu Par Mezanīna un Garantiju fonda īstenošanu (Līg. Nr. 2011/16), LR Ekonomikas ministrijas sniegtais finansējums jāpalielina par Mezanīna un Garantiju fonda ieņēmumiem no brīvo līdzekļu izvietojuma, procentu ieņēmumiem par aizdevumiem, prēmiju ieņēmumiem no izsniegtajām garantijām, komisijas naudām un līgumsodiem, u.c. Rezultātā Koncerna/Sabiedrības apakšpozīcija *Procentu ieņēmumi no kredītiem un galvojumiem* ir samazināta par 703 tūkst. euro (2017: 645 tūkst. euro).

** Sabiedrības pozīcija *Procentu ieņēmumi no riska kapitāla fondiem* tika koriģēta par iepriekšējo periodu (skatīt 2.pielikuma 19. piezīmes (iv). punktu)

5 Procentu izdevumi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.
Procentu izdevumi par saistībām pret kredītiestādēm	184	218	184	218
Pārējie procentu izdevumi	579	602	579	601
Kopā procentu izdevumi	763	820	763	819

6 Komisijas naudas ieņēmumi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.
No kredītooperācijām	537	472	537	472
Pārējie komisijas naudas ieņēmumi	2	12	2	12
Kopā komisijas naudas ieņēmumi	539	484	539	484

7 Komisijas naudas izdevumi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.
Par riska kapitāla fondu pārvaldīšanu *	54	193	54	193
Par vērtspapīru portfeļa apkalpošanu	62	50	62	50
Par aktīvu pārvaldīšanu	-	7	-	7
Pārējie komisijas naudas izdevumi **	40	6	40	6
Kopā komisijas naudas izdevumi	156	256	156	256

* Realizējot ieguldījumu fonda programmu, finanšu pārskata periodā Koncerna/Sabiedrības izdevumos ir iekļautas pārvaldīšanas komisijas par riska kapitāla fondiem 1,339 tūkst. eiro apmērā (2017: 1,715 tūkst. eiro) no kurām tika kompensēti 1,339 tūkst. eiro (2016: 1,522 tūkst. eiro) (18. pielikums). Kompensācijas mehānismu paredz 2015.gada 23.decembra "Līguma par ieguldījumu fonda īstenošanu Nr. Līg.- 2011/15" jaunā redakcija.

No "Baltic Innovation Fund" pārvaldīšanas komisijas 175 tūkst. eiro apmērā (2017: EUR 193 tūkst.), 121 tūkst. eiro tika kompensēti no Atbalsta programmas finansējuma.

** Pozīcija *Pārējie komisijas naudas izdevumi* iekļauj finanšu starpnieku AS "SEB" un AS "Swedbank" aktīvu pārvaldīšanas komisijas. Attiecībā uz ieguldījumu fonda programmu, Koncerna/Sabiedrības izdevumi pārskata periodā iekļauj finanšu starpnieku AS "SEB" un AS "Swedbank" pārvaldīšanas komisijas 8 tūkst. eiro apmērā (2017: 15 tūkst. eiro), no kurām, saskaņā ar "Līgumu par ieguldījumu fonda īstenošanu Nr. Līg.- 2011/15", tika kompensēti 8 tūkst. eiro (2017: 8 tūkst. eiro).

8 Peļņa /(zaudējumi) no parāda vērtspapīriem un ārvalstu valūtas darījumiem

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.
Peļņa no tirdzniecībai pieejamajiem vērtspapīriem	405	-	405	-
Zaudējumi no ārvalstu valūtu un citu finanšu instrumentu tirdzniecības un pārvērtēšanas, neto	(283)	(191)	(283)	(191)
Kopā zaudējumi no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu, neto	122	(191)	122	(191)

9 Citi ieņēmumi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.
Citi pamatdarbības ienākumi *	48	4,542	418	4,542
Kompensācijas **	1,877	2,992	1,877	2,992
Ieņēmumi no ieguldījumu īpašumu pārvērtēšanas	234	121	234	121
Ieņēmumi no nomas maksājumiem par nomu bez izpirkuma tiesībām	421	136	421	136
Ienākumi no nomas maksājumiem par finanšu nomu	29	-	29	-
Kopā citi ieņēmumi	2,979	7,791	2,979	7,791

* 2018. gadā Koncerna/Sabiedrības citi pamatdarbības ienākumi ievērojami samazinājās Koncerna/Sabiedrības nekustamā īpašuma, kas atrodas Elizabetes ielā 41/43, Rīgā, pārdošanas dēļ 2017. gadā.

** Kompensācijas ietver Koncerna/Sabiedrības realizēto valsts atbalsta programmu vadības izdevumu kompensāciju 1,877 tūkst. eiro apmērā. Izdevumi 1,050 tūkst. eiro apmērā (pamatojoties uz naudas plūsmu) Koncernam/Sabiedrībai tiek kompensēti atbilstoši katras konkrētas programmas apstiprinātajiem nosacījumiem un budžetam. Vadības izdevumu kompensācija iekļauj personāla atalgojumu 810 tūkst. eiro (2017: 2,012 tūkst. eiro) (10. pielikums) un administratīvos un citus pamatdarbības izdevumus 240 tūkst. eiro (2017: 980 tūkst. eiro) (11. pielikums).

10 Personāla izmaksas

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.
Padomes un Valdes locekļu atalgojums	503	376	503	376
<i>Padomes atalgojums</i>	72	66	72	66
<i>Valdes atalgojums</i>	431	310	431	310
Personāla atalgojums	5,434	4,886	5,434	4,886
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	1,431	1,260	1,431	1,260
Kopā personāla izmaksas	7,368	6,522	7,368	6,522

2018. gadā saskaņā ar valsts atbalsta programmu īstenošanas līgumiem, kas noslēgti ar Atbildīgajām institūcijām, Koncerns/Sabiedrība ir kompensējusi (pamatojoties uz naudas plūsmu) personāla izdevumus 810 tūkst. eiro apmērā (2017: 2,012 tūkst. eiro) (9. pielikums).

Pārskata periodā Koncerns/Sabiedrība nodarbināja vidēji 227 darbiniekus (2017: 234). Uzņēmējdarbības optimizācijas dēļ darbinieku skaits ir samazināts līdz 208 uz 2018. gada 31. decembri.

11 Administratīvie izdevumi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.
Informācijas un sakaru sistēmu izdevumi	677	945	677	945
Pārņemto īpašumu uzturēšanas izdevumi	311	360	311	360
Telpu un tehnikas ekspluatācijas izdevumi	890	843	890	843
Citi izdevumi	516	258	516	258
Pārņemto īpašumu pārvērtēšana *	116	297	116	297
Reklāmas un sabiedrisko attiecību izdevumi	291	495	291	495
Profesionālie pakalpojumi **	398	428	398	428
Personāla attīstības izdevumi	166	247	166	247
Nekustamā īpašuma nodoklis	152	137	152	137
Kopā administratīvie izdevumi	3,517	4,010	3,517	4,010

2018. gadā saskaņā ar valsts atbalsta programmu īstenošanas līgumiem, kas noslēgti ar Atbildīgajām institūcijām, Koncerns/Sabiedrība ir kompensējusi (pamatojoties uz naudas plūsmu) administratīvos un citus pamatdarbības izdevumus 240 tūkst. eiro apmērā (2017: 980 tūkst. eiro) (9. pielikums).

*Aktīvu, kas pārņemti parāda piedziņas procesā, grāmatvedības politika ir aprakstīta 2. pielikuma 9. piezīmes (viii). Detalizēto informāciju skatīt 23. pielikumā .

** Pozīcija *Profesionālie pakalpojumi* ietver nodokļa un grāmatvedības konsultāciju pakalpojumus 12 tūkst. eiro apmērā, kas tika saņemti 2018. gadā no Koncerna / Sabiedrības zvērināta revidenta PricewaterhouseCoopers, SIA.

12 Uzkrājumi vērtības samazinājumam, neto

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	01/01/2018-31/12/2018.	01/01/2017-31/12/2017. (korģēts)	01/01/2018-31/12/2018.	01/01/2017-31/12/2017. (korģēts)
Izdevumi uzkrājumu veidošanai:	9,540	11,467	9,540	11,467
kredītiem, neto	4,710	5,683	4,710	5,683
<i>Izdevumi uzkrājumu veidošanai (19.pielikums)</i>	5,917	5,683	5,917	5,683
<i>Izdevumi no vērtības samazināšanās nosegtie no riska seguma rezerves</i>	(1,207)	-	(1,207)	-
pārējiem aktīviem, neto:	1,803	2,526	1,803	2,526
<i>Izdevumi uzkrājumu veidošanai (23.pielikums)</i>	1,826	-	1,826	-
<i>Izdevumi no vērtības samazināšanās nosegtie no riska seguma rezerves</i>	(23)	-	(23)	-
parāda vērtspapīriem	-	-	-	-
ieguldījumiem riska kapitāla fondos*	-	-	-	-
garantijām, neto:**	2,939	3,258	2,939	3,258
<i>Izdevumi uzkrājumu veidošanai (30.pielikums)</i>	8,174	3,258	8,174	3,258
<i>Izdevumi no vērtības samazināšanās nosegtie no riska seguma rezerves</i>	(5,235)	-	(5,235)	-
piešķirtie kredīti, neto:	88	-	88	-
<i>Izdevumi uzkrājumu veidošanai (30.pielikums)</i>	1,220	-	1,220	-
<i>Izdevumi no vērtības samazināšanās nosegtie no riska seguma rezerves</i>	(1,132)	-	(1,132)	-
Uzkrājumu samazināšanas ieņēmumi:	(8,764)	(7,811)	(8,764)	(7,811)
kredītiem, neto	(2,685)	(2,112)	(2,685)	(2,112)
<i>Uzkrājumu samazināšanas ieņēmumi (19. pielikums)</i>	(3,408)	(2,112)	(3,408)	(2,112)
<i>Uzkrājumu samazināšanas ieņēmumi nosegtie no riska seguma rezerves</i>	723	-	723	-
pārējiem aktīviem, neto	(424)	(467)	(424)	(467)
<i>Uzkrājumu samazināšanas ieņēmumi (23. pielikums)</i>	(1,229)	-	(1,229)	-
<i>Uzkrājumu samazināšanas ieņēmumi nosegtie no riska seguma rezerves</i>	805	-	805	-
parāda vērtspapīriem	(211)	(130)	(211)	(130)
ieguldījumiem riska kapitāla fondos*	-	-	-	-
garantijām, neto**	(5,444)	(5,102)	(5,444)	(5,102)
<i>Uzkrājumu samazināšanas ieņēmumi (30. pielikums)</i>	(6,876)	(5,102)	(6,876)	(5,102)
<i>Uzkrājumu samazināšanas ieņēmumi nosegtie no riska seguma rezerves</i>	1,432	-	1,432	-
Uzkrājumu apgrūtinātiem līgumiem (garantijām) samazināšanas ieņēmumi	-	(474)	-	(474)
Ienākumi no norakstīto kredītu atgūšanas	(1,448)	(1,181)	(1,448)	(1,181)
Kopā uzkrājumi vērtības samazinājumam, neto	(672)	2,001	(672)	2,001

* Sabiedrības pozīcijas Izdevumi uzkrājumu veidošanai ieguldījumiem riska kapitāla fondos un Uzkrājumu samazināšanas ieņēmumi ieguldījumiem riska kapitāla fondos tika koriģētas par iepriekšējo periodu (skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktu)

** Sākot ar 2018. gada 1. janvāri un 9.SFPS spēkā stāšanos, finanšu garantiju uzkrājumu veidošanas pamatprincipus pilnībā regulē 9.SFPS, pakļaujot finanšu garantijas sagaidāmo kredītzaudējumu aprēķināšanai, pretstatā 39.SGS. Detalizētu informāciju skatīt 2. pielikuma 17. piezīmes (i) punktā.

13 Uzņēmumu ienākuma nodoklis

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	125	-	125
Atliktais nodoklis	-	-	-	-
Kopā uzņēmumu ienākuma nodokļa (ienākumi)	-	125	-	125

Koncernam/Sabiedrībai nav piemērots īpašs nodokļu režīms.

Saskaņā ar izmaiņām Latvijas Republikas likumdošanā, Uzņēmumu ienākumu nodokļa likuma jauna kārtība paredz, ka nodokļu zaudējumi tiek izmantoti uzņēmumu ienākumu nodokļa samazināšanai tikai par aprēķinātājām dividendēm 5 gadu laikā. Koncerna/Sabiedrības uz nākamo pārskata periodu pārnesamie nodokļu zaudējumi ir 42,041 tūkst. eiro. No tā izriet, ka Koncerns/Sabiedrība nevarēs izmantot pārnesamos nodokļu zaudējumus uzņēmumu ienākumu nodokļa samazināšanai, jo Koncerns/Sabiedrība saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likuma 15.2.(5). punktu nevar izmaksāt dividendes. Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 11. piezīmē.

14 Ieguldījumu vērtspapīri

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Ieguldījumu vērtspapīri, kas novērtēti amortizētajā vērtībā				
Latvijas valdības obligācijas un parādzīmes	427	404	427	404
OECD valstu kredītiestāžu obligācijas	3,879	3,843	3,879	3,843
Ieguldījumu vērtspapīri, kas novērtēti amortizētajā vērtībā kopā	4,306	4,247	4,306	4,247
Uzkrājumi vērtspapīru vērtības samazinājumam	(3,839)	(3,804)	(3,839)	(3,804)
Neto ieguldījumu vērtspapīri, kas novērtēti amortizētajā vērtībā kopā	467	443	467	443
Ieguldījumu vērtspapīri, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos				
Latvijas valdības obligācijas un parādzīmes	50,390	61,760	50,390	61,760
Ieguldījumu vērtspapīri, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos kopā	50,390	61,760	50,390	61,760
Kopā ieguldījumu vērtspapīri	50,857	62,203	50,857	62,203

Veicot ieguldījumus vērtspapīros, Koncernā/Sabiedrībā tiek veikta finanšu institūcijām piešķirto ārējo kredītreitingu analīze, kā arī finanšu un darbības novērtējums. Pēc darījumu attiecību uzskaites Koncerns/Sabiedrība veic monetāro finanšu institūciju uzraudzību un seko piešķirto limitu atbilstībai kredītriska novērtējumam. Visas Latvijas valdības parādzīmes un obligācijas ir 1. posma instrumenti SKZ mērķiem, savukārt visas OECD korporatīvās obligācijas ir 3. posma instrumenti, jo tie jau ir defilējoši vērtspapīri. Kusība starp posmiem gada laikā nenotika.

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna/Sabiedrības parāda vērtspapīru sadalījumu pēc emitentiem piešķirtajiem ilgtermiņa kredītreitingiem (Moody's Investors Service) 2018. gada 31. decembrī:

	Ieguldījumu vērtspapīri, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu caur pārējiem visaptverošajiem ienākumiem	Ieguldījumu vērtspapīri, kas novērtēti amortizētajā vērtībā	Neto kopā
A1 - A3	50,390	427	50,817
Bez reitīnga	-	40	40
Kopā	50,390	467	50,857

* Sākot ar 2018. gada 1. janvāri un 9.SFPS spēkā stāšanos, ieguldījumu vērtspapīru klasifikācija tika mainīta. Detalizēto informāciju skatīt 2.pielikuma 16. piezīmē.

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna/Sabiedrības parāda vērtspapīru sadalījumu pēc emitentiem piešķirtajiem ilgtermiņa kredītreitingiem (Moody's Investors Service) 2017. gada 31. decembrī:

	Pārdošanai pieejamie*	Līdz termiņa beigām turētie*	Neto kopā
A1 - A3	61,760	405	62 165
Bez reitīnga	-	38	38
Kopā	61,760	443	62,203

* Sākot ar 2018. gada 1. janvāri un 9.SFPS spēkā stāšanos, ieguldījumu vērtspapīru klasifikācija tika mainīta. Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 16. piezīmē.

Informācija par ieguldījumu vērtspapīru klasifikāciju, kas bija spēkā 2017. gadā, ir pieejama 2. pielikuma 2. piezīmes (i).punktā.

Visi vērtspapīri tiek kotēti biržā. Vidējā ienesīguma likme no parāda vērtspapīriem 2018. gada 31. decembrī bija 3.16% (2017: 3.42%).

15 Ieguldījumu īpašumi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzskaites vērtība perioda sākumā	10,808	17,087	10,808	17,087
Pārklassificēti uz Pārdošanai turēti aktīvi (26. pielikums)	-	(12,218)	-	(12,218)
Iegādātie pārskata periodā *	3,988	5,839	3,988	5,839
Pārdoši un norakstīti pārskata periodā	(234)	(21)	(234)	(21)
Neto pārvērtēšanas peļņa	232	121	232	121
Uzskaites vērtība perioda beigās	14,794	10,808	14,794	10,808

* Pārskata periodā visi ieguldījumu īpašumi tika iegādāti Zemes fondam. Zemes fonds savu darbību uzsāka 2015. gada 1. jūlijā, un tā pārvaldītājs saskaņā ar 2015. gada 11. marta Ministru kabineta rīkojumu ir Sabiedrība.

Latvijas zemes fonda izveidošana ir noteikta likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos". Zemes fonda izveide ir viens no valsts instrumentiem, lai sekmētu, ka Latvijā lauksaimniecībā izmantojamā zeme tiek saglabāta un izmantota lauksaimniecības vajadzībām.

Koncerns/Sabiedrība sniedz pilnu informāciju par Zemes fonda darbības rezultātiem un finanšu stāvokli.

Uzskaites principi, kas tiek izmantoti *Ieguldījumu īpašumiem* ir aprakstīti 2. pielikuma 9. piezīmes (viii). punktā.

16 Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
LR reģistrētas kredītiestādes un Valsts kase	137,031	109,594	136,651	109,594
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(5)	-	(5)	-
Neto kopā	137,026	109,594	136,646	109,594

Izvērtējot finanšu resursus Latvijas Republikas Valsts kasē un monetārajās finanšu institūcijās, tiek vērtēti finanšu iestādēm noteiktie ārējie kredītreitings, bet finanšu iestādēm, kurām nav piešķirts individuālais reitings, to novērtējumā tiek ņemts vērā mātes bankas reitings, kā arī finanšu un darbības novērtējums. Pēc darījumu attiecību uzsākšanas Koncerns/Sabiedrība veic monetāro finanšu institūciju uzraudzību un seko piešķirto limitu atbilstībai kredītriska novērtējumam. Visi šīs kategorijas aktīvi ir 1. posma instrumenti SKZ aprēķina vajadzībām, un gada laikā to posma vērtība nav mainījusies. Nav konstatētas izmaiņas SKZ aprēķinā gada laikā.

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna prasību pret kredītiestādēm un Latvijas Republikas Valsts kasi sadalījumu pēc kategorijām uz 2018. gada 31. decembri (bruto vērtība):

Moody` s reitings	Aaa	Aa1-Aa3	A1-A3	Baa1-Baa3	Ba1-Ba3	B1-B3	Caa-C	Anulēts reitings (WR)	Kopā
LR reģistrētas kredītiestādes un Valsts kase	-	12,595	96,875	22,159	5,402	-	-	-	137,031
Bruto kopā	-	12,595	96,875	22,159	5,402	-	-	-	137,031

Nākamā tabula atspoguļo Sabiedrības prasību pret kredītiestādēm un Latvijas Republikas Valsts kasi sadalījumu pēc kategorijām uz 2018. gada 31. decembri (bruto vērtība):

Moody` s reitings	Aaa	Aa1-Aa3	A1-A3	Baa1-Baa3	Ba1-Ba3	B1-B3	Caa-C	Anulēts reitings (WR)	Kopā
LR reģistrētas kredītiestādes un Valsts kase	-	12,411	96,875	21,963	5,402	-	-	-	136,651
Bruto kopā	-	12,411	96,875	21,963	5,402	-	-	-	136,651

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna/Sabiedrības prasību pret kredītiestādēm un Latvijas Republikas Valsts kasi sadalījumu pēc kategorijām uz 2017. gada 31. decembri:

Moody` s reitings	Aaa	Aa1-Aa3	A1-A3	Baa1-Baa3	Ba1-Ba3	B1-B3	Caa-C	Anulēts reitings (WR)	Kopā
LR reģistrētas kredītiestādes un Valsts kase	-	21,094	85,297	-	3,203	-	-	-	109,594
Bruto kopā	-	21,094	85,297	-	3,203	-	-	-	109,594

16 Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi (turpinājums)

Koncerna/Sabiedrības Prasību pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi pieaugums ir saistīts ar 2018.gadā saņemto avansa maksājumu 28 milj. eiro apmērā no Centrālās finanšu un līgumu aģentūras (CFLA) Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanas programmā paredzēto grantu izsniegšanai. Papildus tam 2018. gada martā Sabiedrība emitēja 10 milj. eiro obligācijas ar dzēšanas termiņu 2025. gada 7. marts (33. pielikums).

2018. gada 31. decembrī Koncernam/Sabiedrībai bija norēķinu konti 4 bankās un Valsts kasē.

2018. gada 31. decembrī pozīcijas Prasību pret citām kredītiestādēm vidējā procentu likme bija 0.012% (2017 gada 31. decembrī: -0.078%).

Informācija par skaidru naudu un tās ekvivalentiem ir sniegta 37. pielikumā.

17 Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Meitas uzņēmumu ieguldījumi uzņēmumu kapitāldaļās	1,160	-	-	-
Atvasinātie līgumi	-	142	-	142
Kopā	1,160	142	-	142

2018. gadā tika veiktas izmaksas 4. paaudzes riska kapitāla fondiem, no kurām daļa tiek klasificēta kā *Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā*. Detalizēto informāciju par klasifikāciju skatīt 39. pielikumā, par piemērotu grāmatvedības politiku 2. pielikuma 6. piezīmi.

Koncerna līmenī *Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā* ir konsolidēta.

Koncerns/Sabiedrība izmanto atvasinātos finanšu instrumentus tādus kā valūtas mijmaiņas līgumi (currency swaps), kas paredz apmaiņu ar maksājumu plūsmām. Mijmaiņas līgumu rezultātā notiek apmaiņa ar valūtām.

Koncerna/Sabiedrības atvasināto finanšu instrumentu nosacītās līgumu pamatvērtības un patiesās vērtības ir atspoguļotas šajā tabulā:

	31.12.2018.			31.12.2017.		
	Nosacītā līguma pamatvērtība	Patiesā vērtība		Nosacītā līguma pamatvērtība	Patiesā vērtība	
		Aktīvi	Saisības		Aktīvi	Saisības
Valūtas mijmaiņas līgumi	1,507	-	2	11,435	142	-
Kopā			2		142	

Līgums ir spēkā līdz 2019. gada 21. janvārim.

18 Ieguldījumi riska kapitāla fondos

Koncerns/Sabiedrība ir veikusi virkni ieguldījumu turpmāk tekstā minēto riska kapitāla fondu kapitālā.

Visi riska kapitāla fondi, izņemot "Baltic Innovation Fund", ir Latvijā reģistrētas komandītsabiedrības. "Baltic Innovation Fund" ir Fondu fonda iniciatīva, kuru aizsācis Eiropas Investīciju fonds (EIF) ciešā sadarbībā ar Lietuvas, Latvijas un Igaunijas valdībām, lai sekmētu kapitāla ieguldījumus Baltijas mazajos un vidējos uzņēmumos ar augstu izaugsmes potenciālu. "Baltic Innovation Fund" ir reģistrēts Luksemburgā. Neviena fonds nav kotēts biržā.

Koncerna līmenī, kopā ar 9. IFRS spēkā stāšanos, ir nomainīta BIF un tā veiktiem ieguldījumiem novērtēšana uz ieguldījumiem patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Sabiedrības līmenī, kopā ar 9. IFRS spēkā stāšanos, ir veiktas vairākas izmaiņas uzskaites metodēs:

- visiem ieguldījumiem asociētajos uzņēmumos, izņemot BIF, Sabiedrība nomainīja uzskaites metodi no iegādes izmaksu metodes uz pašu kapitāla metodi;
- BIF un tā veiktiem ieguldījumiem uzskaites metode mainīta uz novērtēšanu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Uzskaites metodes maiņa ir veikta retrospektīvi. Vairāk skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (i). un (ii). punktus.

18 Ieguldījumi riska kapitāla fondos (turpinājums)

Koncerna / uzņēmuma ieguldījumi asociētajos uzņēmumos uz 31/12/2018, pamatojoties uz riska kapitāla fondu pārvaldnieku sniegtiem revidētajiem gada pārskatiem par 2018. gadu:

Uzņēmums vai RKF paaudze	Reģistrācijas valsts	31/12/2018 RKF kapitāls	31/12/2018 Uzskaites vērtība
1. paaudzes RKF	LV	2,387	746
2. paaudzes RKF	LV	20,399	14,623
3. paaudzes RKF	LV	24,950	23,763
4. paaudzes RKF	LV	186	119
Baltic Innovation fund	LU	54,942	10,988
Kopā ieguldījumi		102,864	50,239

Uz 2018. gada 31. decembri RKF portfeļa vērtība pēc iegādes vērtības ir 59,698 tūkst. eiro.

Koncerna/Sabiedrības izmaiņas ieguldījumos asociētos uzņēmumos 2018. gadā:

	Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos	Ieguldījumi BIF	Koncerns/Sabiedrība 01.01.2018.-31.12.2018. Kopā
Uzskaites vērtība perioda sākumā (koriģēts)	44,898	8,394	53,292
Ieguldīts	255	2,825	3,080
Atmaksāts	(4,553)	(488)	(5,041)
Neto (zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētajā uzņēmumā (2. pielikuma 19. piezīmes (iv).punkts)*	(1,348)	-	(1,348)
Peļņa no ieguldījumiem patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā (2. pielikuma 19. piezīmes (iv).punkts)	-	257	257
Uzskaites vērtība perioda beigās	39,252	10,988	50,239
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	-	-	-
Neto vērtība perioda beigās	39,252	10,988	50,239

* 2. un 3. paaudzes riska fondu 2018. gada pārvērtēšanas rezultāts tika kompensēts no riska seguma rezerves EUR 1,298 tūkst. eiro apmērā. 1. paaudzes riska fondu pārvērtēšanas rezultāts 2018. gadā 50 tūkst. eiro apmērā tika iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī (Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētajā uzņēmumā.

Koncerna/ Sabiedrības ieguldījumi asociētajos uzņēmumos uz 2017. gada 31. decembri:

Uzņēmums	Reģistrācijas valsts	31.12.2017. (koriģēts) Uzņēmumu kapitāls	Koncerna korekcija*	Koncerna/Sabiedrības daļa kopējā akciju kapitālā, %	31.12.2017. (koriģēts) Uzskaites vērtība
KS ZGI Fonds	LV	-	-	-	-
KS Otrais Eko Fonds	LV	2,387	-	33.33	796
KS Baltcap Latvia Venture Capital Fund	LV	10,272	-	66.67	6,848
KS Imprimatur Capital Seed Fund	LV	4,474	(24)	100	4,450
KS Imprimatur Capital Technology Venture Fund	LV	3,899	(18)	67	2,600
KS Expansion Capital Fund	LV	13,738	-	95.24	13,084
KS ZGI-3	LV	7,474	-	95.24	7,118
KS Flycap Investment Fund	LV	10,502	-	95.24	10,002
Baltic Innovation Fund	LU	41,970	-	20	8,394
Kopā ieguldījumi		94,716	(42)	x	53,292

*Pārrēķins atbilstoši Koncerna grāmatvedības politikai

18 Ieguldījumi riska kapitāla fondos (turpinājums)

Koncerna/Sabiedrība izmaiņas ieguldījumos asociētos uzņēmumos 2017. gadā:

	Koncerns/Sabiedrība		
	Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos	Ieguldījumi BIF	01.01.2017.-31.12.2017. Kopā (korģēts)
Uzskaites vērtība perioda sākumā	52,936	5,879	58,815
Ieguldīts	677	1,605	2,282
Atmaksāts	(3,030)	-	(3,030)
Neto (zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētajā uzņēmumā (2. pielikuma 19. piezīmes (iv).punkts)*	(5,685)	-	(5,685)
Peļņa no ieguldījumiem patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā (2. pielikuma 19. piezīmes (iv).punkts)	-	910	910
Uzskaites vērtība perioda beigās	44,898	8,394	53,292
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(140)	-	(140)
Neto vērtība perioda beigās	44,758	8,394	53,152

* 2. un 3. paaudzes RKF 2017. gada ieguldījumu pārvērtēšanas rezultāts tika kompensēts no Programmu finansējuma 5,682 tūkst. eiro apmērā. Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 19 piezīmes (iv). punktā.

Koncerna/Sabiedrības ieguldījumi asociētajos uzņēmumos uz 2016. gada 31. decembri:

Uzņēmums	Reģistrācijas valsts	31.12.2016. (korģēts)	Koncerna korekcija*	Koncerna/Sabiedrības daļa kopējā akciju kapitālā, %	31.12.2016. (korģēts)
		Uzņēmumu kapitāls			Uzskaites vērtība
KS ZGI Fonds	LV	5	-	65.07	3
KS Otrais Eko Fonds	LV	2,387	-	33.33	796
KS Baltcap Latvia Venture Capital Fund	LV	14,341	-	66.67	9,561
KS Imprimatur Capital Seed Fund	LV	7,429	(1,869)	100	5,560
KS Imprimatur Capital Technology Venture Fund	LV	6,173	(2,070)	67	2,749
KS Expansion Capital Fund	LV	13,883	-	95.24	13,222
KS ZGI-3	LV	11,195	(1,957)	95.24	8,798
KS Flycap Investment Fund	LV	12,860	-	95.24	12,247
Baltic Innovation Fund	LU	29,385	-	20	5,879
Kopā ieguldījumi		97,659	(5,896)	X	58,815

*Pārrēķins atbilstoši Koncerna grāmatvedības politikai

Koncerna/Sabiedrības izmaiņas ieguldījumos asociētos uzņēmumos 2016. gadā:

	Koncerns/Sabiedrība		
	Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos	Ieguldījumi BIF	01.01.2016.-31.12.2016. Kopā (korģēts)
Uzskaites vērtība perioda sākumā	37,491	2,754	40,245
Ieguldīts	17,795	3,259	21,054
Atmaksāts	(646)	-	(646)
Neto (Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētajā uzņēmumā (2. pielikuma 19. piezīmes (iv).punkts)*	(1,704)	-	(1,704)
Neto (Zaudējumu) no ieguldījumiem patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā (2. pielikuma 19. piezīmes (iv).punkts)	-	(134)	(134)
Uzskaites vērtība perioda beigās	52,936	5,879	58,815
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(245)	-	(245)
Neto vērtība perioda beigās	52,691	5,879	58,570

* 2. un 3. paaudzes RKF 2016. gada ieguldījumu pārvērtēšanas rezultāts tika kompensēts no Programmu finansējuma 1,423 tūkst. eiro apmērā. Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 19 piezīmes (iv). punktā.

Koncerna / Sabiedrības izdevumi pārskata periodā ietver:

- 2. un 3. paaudzes riska kapitāla fondu pārvaldības maksas 1,339 tūkst. eiro apmērā (2017. gads: 1,521 tūkst. eiro), kas 100 % apmērā, tika kompensēti no Publiskā finansējuma;
- Baltijas Inovācijas fonda pārvaldības maksas 175 tūkst. eiro apmērā (2017. gads: 193 tūkst. eiro), no kurām 121 tūkst. eiro tika kompensēti no Publiskā finansējuma.

Programma, kuras ietvaros tiek veikti ieguldījumi 4. paaudzes riska kapitāla fondos, ir balstīta uz *Agenta* uzskaites principa. Līdz ar to 4. paaudzes riska kapitāla fondu pārvaldības maksas 469 tūkst. eiro apmērā, 100 % apmērā tika kompensēti no Publiskā finansējuma, neaizskarot Koncerna/Sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinu.

2018. gadā ir veiktas izmaksas 4. paaudzes riska kapitāla fondiem, daļa no kurām ir klasificētas kā *Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā*. Detalizēto informāciju par klasifikāciju skatīt 2. pielikuma 2.piezīmē, pielikuma 6.piezīmē un 23. pielikumā.

Informācija par fondu parakstīto kapitālu ir pieejama 36. pielikumā.

19 Kredīti

Sabiedrības kredītportfelis sastāv no Sabiedrības (kredītu veidā) īstenoto valsts atbalsta programmu portfeļiem. Izsniegto kredītu sadalījums pēc aizņēmēja veida:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Kredīti privātuņēmumiem	189,549	180,833	189,267	180,833
Kredīti privātpersonām	25,853	23,324	25,853	23,324
Kredīti finanšu iestādēm	867	2,431	867	2,431
Kredīti pašvaldībām	239	292	239	292
Kredīti sabiedriskajām un reliģiskajām organizācijām	623	269	623	269
Bruto kredīti kopā	217,131	207,585	216,849	207,585
Uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam*	(19,376)	(15,438)	(19,376)	(15,438)
Neto kredīti kopā	197,755	192,147	197,473	192,147

* Uzkrājumu kredītu vērtības samazinājumam palielinājumu ietekmēja pāreja no SGS Nr. 39 uz SFPS Nr. 9, kas ietver sevī divus faktorus:

- pāreja uz sagaidāmo kredītaudējumu modeli (detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 5.piezīmes (vi). punktu);
- atbalsta programmu finansējuma (saistību) bruto atzīšana patiesajā vērtībā.

Izsniegtie kredīti ir Koncerna/Sabiedrības prasības pret Latvijas rezidentiem.

Izsniegto kredītu sadalījums pa tautsaimniecības nozarēm:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Lauksaimniecība un mežsaimniecība	94,954	84,124	94,954	84,124
Apstrādājamo ražošana	46,192	44,949	46,192	44,949
Privātpersonas	23,481	23,373	23,481	23,373
Pārējās nozares	21,508	14,599	21,226	14,599
Mazumtirdzniecība un vairumtirdzniecība	11,371	14,167	11,371	14,167
Viesnīcas un restorāni	4,256	6,578	4,256	6,578
Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	3,958	5,562	3,958	5,562
Transports, noliktavu saimniecība un sakari	1,166	1,889	1,166	1,889
Darbības ar nekustamo īpašumu	4,219	4,341	4,219	4,341
Būvniecība	2,586	3,139	2,586	3,139
Finanšu starpniecība	867	1,221	867	1,221
Zvejniecība	2,334	3,352	2,334	3,352
Pašvaldību iestādes	239	293	239	293
Bruto kredīti kopā	217,131	207,585	216,849	207,585

Nākamā tabula atspoguļo vienu klientam izsniegto kredītu apjomu, kas vienāds vai pārsniedz 1,000 tūkst. eiro, analīzi:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Klientu skaits	16	23	16	23
Kopā izsniegtie kredīti, tūkst. eiro	19,420	36,895	19,420	36,895
Procentos no visiem bruto kredītiem kopā	8.9%	17.7%	8.9%	17.7%

Koncerna/Sabiedrības izsniegto kredītu sadalījums pēc to kvalitatīvā novērtējuma pēc SFPS Nr.9 ieviešanas:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	01.01.2018.	31.12.2018.	01.01.2018.
Kredīti, kuriem nav noticis būtisks kredītriska pieaugums (1.posms)	163,133	149,296	162,851	149,296
Kredīti, kuriem ir noticis būtisks kredītriska pieaugums (2.posms)	16,597	10,349	16,597	18,349
Kredīti, kuriem ir vērtības samazinājuma pazīmes (3.posms)	37,401	47,940	37,401	39,940
Bruto kredīti kopā	217,131	207,585	216,849	207,585
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(19,376)	(24,064)	(19,376)	(24,064)
Neto kredīti kopā	197,755	183,521	197,473	183,521

19 Kredīti (turpinājums)

Izmaiņas Grupas uzkrājumos kredītvērtības samazinājumam un bruto aizdevumu summā:

	Uzkrājumi kredītvērtības samazinājumam				Bruto aizdevumu summa			
	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīves- cikla SKZ bez kredīt- vērtības samazi- nājuma)	3.posms (dzīves-cikla SKZ ar kredīt- vērtības samazi- nājumu)	Kopā	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīves- cikla SKZ bez kredīt- vērtības samazi- nājuma)	3.posms (dzīves-cikla SKZ ar kredīt- vērtības samazi- nājumu)	Kopā
Aflikums 2018.gada 1.janvārī	1,393	1,895	20,775	24,063	151,247	10,311	46,027	207,585
Izmaiņas ar ietekmi uz uzkrājumiem kredītvērtības samazinājumam periodā:								
Izmaiņas starp posmiem:								
uz dzīvescikla SKZ (no 1.posma uz 2. un 3.posmu)	(255)	1,398	-	1,143	(7,298)	6,569	-	(729)
uz dzīvescikla SKZ ar kredīt-vērtības samazinājumu (no 1. un 2.posma uz 3.posmu)	(194)	(300)	2,573	2,079	(5,830)	(902)	6,553	(179)
uz dzīvescikla SKZ bez kredīt-vērtības samazinājuma (no 3.posma uz 2.posmu)	-	60	(697)	(637)	-	2,399	(2,916)	(517)
uz 12 mēnešu SKZ (no 2.posma uz 1.posmu)	139	(428)	(6)	(295)	2,224	(2,486)	(23)	(285)
No jauna izsniegtie vai iegādātie	744	706	989	2,439	57,157	2,694	3,089	62,940
Pārtraukta atzīšana periodā	(77)	(133)	(3,467)	(3,677)	(14,292)	(1,123)	(6,028)	(21,443)
Kopā izmaiņas ar ietekmi uz uzkrājumiem kredītvērtības samazinājumam periodā:	357	1,303	(608)	1,052	31,961	7,151	675	39,787
Izmaiņas bez ietekmes uz uzkrājumiem kredītvērtības samazinājumam periodā:								
Norakstījumi	-	-	(7,200)	(7,200)	-	-	(7,851)	(7,851)
Izmaiņas valūtu kursu un līdzīgu rezultātā	-	-	3	3	-	-	-	-
Izmaiņas līgumiskajās naudas plūsmās (bez izmaiņām starp posmiem)*	248	(433)	1,643	1,458	(19,949)	(807)	(1,393)	(22,149)
Citas izmaiņas (izmaiņas SFPS Nr. 9 korekciju rezultātā)	-	-	-	-	(409)	(60)	(54)	(523)
Pārējās izmaiņas	-	-	-	-	282	-	-	282
Kopā izmaiņas bez ietekmes uz uzkrājumiem kredītvērtības samazinājumam periodā	248	(433)	(5,554)	(5,739)	(20,076)	(867)	(9,298)	(30,241)
Aflikums 2018.gada 31.decembrī	1,998	2,765	14,613	19,376	163,132	16,595	37,404	217,131

* Līgumā noteiktās parastās naudas plūsmas no pamatsummas atmaksāšanas.

Izmaiņas Sabiedrības uzkrājumos kredītvērtības samazinājumam un bruto aizdevumu summā:

	Uzkrājumi kredītvērtības samazinājumam				Bruto aizdevumu summa			
	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīves- cikla SKZ bez kredīt- vērtības samazi- nājuma)	3.posms (dzīves-cikla SKZ ar kredīt- vērtības samazi- nājumu)	Kopā	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīves- cikla SKZ bez kredīt- vērtības samazi- nājuma)	3.posms (dzīves-cikla SKZ ar kredīt- vērtības samazi- nājumu)	Kopā
Aflikums 2018.gada 1.janvārī	1,393	1,895	20,776	24,064	151,247	10,311	46,027	207,585
Izmaiņas ar ietekmi uz uzkrājumiem kredītvērtības samazinājumam periodā:								
Izmaiņas starp posmiem:								
uz dzīvescikla SKZ (no 1.posma uz 2. un 3.posmu)	(255)	1,398	-	1,143	(7,298)	6,569	-	(729)
uz dzīvescikla SKZ ar kredīt-vērtības samazinājumu (no 1. un 2.posma uz 3.posmu)	(194)	(300)	2,573	2,079	(5,830)	(902)	6,553	(179)
uz dzīvescikla SKZ bez kredīt-vērtības samazinājuma (no 3.posma uz 2.posmu)	-	60	(697)	(637)	-	2,399	(2,916)	(517)
uz 12 mēnešu SKZ (no 2.posma uz 1.posmu)	139	(428)	(6)	(295)	2,224	(2,486)	(23)	(285)
No jauna izsniegtie vai iegādātie	744	706	989	2,439	57,157	2,694	3,089	62,940
Pārtraukta atzīšana periodā	(77)	(133)	(3,467)	(3,677)	(14,292)	(1,123)	(6,028)	(21,443)
Kopā izmaiņas ar ietekmi uz uzkrājumiem kredītvērtības samazinājumam periodā:	357	1,303	(608)	1,052	31,961	7,151	675	39,787
Izmaiņas bez ietekmes uz uzkrājumiem kredītvērtības samazinājumam periodā:								
Norakstījumi	-	-	(7,199)	(7,199)	-	-	(7,851)	(7,851)
Izmaiņas valūtu kursu un līdzīgu rezultātā	-	-	3	3	-	-	-	-
Izmaiņas līgumiskajās naudas plūsmās (bez izmaiņām starp posmiem)*	248	(433)	1,641	1,456	(19,949)	(807)	(1,393)	(22,149)
Citas izmaiņas (izmaiņas SFPS Nr. 9 korekciju rezultātā)	-	-	-	-	(409)	(60)	(54)	(523)
Kopā izmaiņas bez ietekmes uz uzkrājumiem kredītvērtības samazinājumam periodā	248	(433)	(5,555)	(5,740)	(20,358)	(867)	(9,298)	(30,523)
Aflikums 2018.gada 31.decembrī	1,998	2,765	14,613	19,376	162,850	16,595	37,404	216,849

* Līgumā noteiktās parastās naudas plūsmas no pamatsummas atmaksāšanas.

19 Kredīti (turpinājums)

Koncerna/Sabiedrības izsniegto kredītu sadalījums pēc kavējumu termiņiem, neiekļaujot kredītu uzkrātos procentus:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Bez kavējumiem	178,557	171,964	178,275	171,964
Kavējums līdz 30 dienām	17,565	12,062	17,565	12,062
Kavējums 31 līdz 60 dienām	3,012	887	3,012	887
Kavējums 61 līdz 90 dienām	618	284	618	284
Kavējums virs 90 dienām	17,379	22,388	17,379	22,388
Bruto kredīti kopā, neskaitot uzkrātos procentus	217,131	207,585	216,849	207,585

Koncerna/Sabiedrības izsniegto aizdevumu kredītkvalitātes analīze:

Saisību neizpildes varbūtības diapazons, PD	01.01.2018.				31.12.2018.			
	Koncerns		Sabiedrība		Koncerns		Sabiedrība	
	Bruto bilances vērtība	Uzkrājumi SKZ	Bruto bilances vērtība	Uzkrājumi SKZ	Bruto bilances vērtība	Uzkrājumi SKZ	Bruto bilances vērtība	Uzkrājumi SKZ
0.00% - 2.00%	55,836	148	55,836	148	98,094	337	97,812	337
2.01% - 5.00%	86,401	650	86,401	650	63,465	901	63,465	901
5.01% - 10.00%	13,605	1,333	13,605	1,333	1,246	47	1,246	47
10.01% - 15.00%	829	21	829	21	13,784	2,622	13,784	2,622
15.01% - 99.00%	66	4	66	4	1,328	297	1,328	297
99.01% - 100.00%	50,848	21,907	50,848	21,908	39,214	15,172	39,214	15,172
Kopā bruto aizdevumi, neskaitot aizdevumu uzkrātos procentus	207,585	24,063	207,585	24,064	217,131	19,376	216,849	19,376

Koncerna/Sabiedrības uzkrājumu aizdevumu vērtības samazināšanai kusības analīze:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.
Uzkrājumi perioda sākumā	15,438	16,179	15,438	16,179
Ar riska segumu nosegtie uzkrājumi *	2,557	-	2,557	-
SFPS Nr.9 ieviešanas ietekme	4,324	-	4,324	-
Uzkrāto ieņēmumu uzkrājums	1,745	-	1,745	-
Uzkrājumi 2018. gada 1.janvārī	24,064	16,179	24,064	16,179
Uzkrājumu palielinājums (12. pielikums)	5,917	5,683	5,917	5,683
Uzkrājumu samazinājums (12. pielikums)	(3,408)	(2,112)	(3,408)	(2,112)
Uzkrātie procenti	-	(793)	-	(793)
Norakstītie kredīti	(7,200)	(3,519)	(7,200)	(3,519)
Valūtas kursa svārstības	3	-	3	-
Uzkrājumi perioda beigās 31.decembrī	19,376	15,438	19,376	15,438
Koncerna/Sabiedrības uzkrājumu daļa	14,426	15,438	14,426	15,438
Ar riska segumu nosegtie uzkrājumi*	4,950	2,557**	4,950	2,557**

* Sākot ar 2018. gada 1. janvāri, Koncerna/Sabiedrības uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek atspoguļoti bruto summā, t.i., ņemot vērā riska seguma summu. Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 17. piezīmes (i). punktā.

** Saskaņā ar Koncerna/Sabiedrības aplēsēm 2017. gada 31. decembrī, kredītu zaudējumu uzkrājumiem vajadzētu būt 17,836 tūkst. eiro, neskaitot riska seguma summu 2,557 tūkst. eiro apmērā.

Koncerns/Sabiedrība ir sagatavojuši jūfīguma analīzi par Koncerna/Sabiedrības uzkrājumiem SKZ aizdevumiem 2018. gada 31. decembrī, apkopojot rezultātus šajā tabulā:

		Izmaiņas nekustamā īpašuma cenās		IKP izmaiņas	
	Bruto bilances vērtība	+ 5%	- 5%	+ 1%	- 1%
Uzkrājumi SKZ aizdevumiem	14,426	(258)	343	(132)	142
Kopā uzkrājumi SKZ aizdevumiem	14,426	(258)	343	(132)	142

19 Kredīti (turpinājums)

Novērtējot SKZ, Koncerns/Sabiedrība izmanto divus makroekonomiskos faktorus – izmaiņas nekustamā īpašuma cenās un IKP izmaiņas. Lai veiktu jutīguma analīzi, Sabiedrība piemēroja šādus augšupejošus un lejupejošus scenārijus:

- pirmā gada prognozētās nekustamā īpašuma cenas tika koriģētas par +/- 5% un šī korekcija tika piemērota a) zaudējumiem saistību neizpildes gadījumā (LGD), kas tiek izmantoti, lai aprēķinātu SKZ viendabīgās grupās vērtētiem aizdevumiem un b) nodrošinājuma vērtībai, kas tiek izmantota, lai aprēķinātu SKZ individuāli vērtētiem aizdevumiem;
- pirmā gada prognozētais IKP tika koriģēts par +/- 1% un šī korekcija tika piemērota maržinālajai saistību neizpildes varbūtībai (PD), kas tiek izmantota, lai aprēķinātu SKZ viendabīgās grupās un individuāli vērtētiem aizdevumiem.

Aprēķinot zaudējumus no aktīvu vērtības samazinājuma, kas radies aizdevumu pamatsummas vai procentu nemaksāšanas gadījumā vai citu zaudējumu izraisīšu notikumu gadījumā, tiek ņemts vērā nodrošinājums, t.sk., nekustamie īpašumi un komercķīli priekšmeti, kuru vērtības ir aplēstas tirgus vērtībā. Nodrošinājuma vērtība ir balstīta uz neatkarīgu ekspertu vērtējumiem.

Informācija par nodrošinājuma vērtību un pozīciju pret neto kredītportfeli:

	Koncerns		Koncerns		Sabiedrība		Sabiedrība	
	31.12.2018.		31.12.2017.		31.12.2018.		31.12.2017.	
Nekustamais īpašums (kredīti)	155,299	151,321	155,299	151,321	155,299	151,321	155,299	151,321
Kredīti, kuriem nav noticis būtisks kredītriska pieaugums (1.posms)		125,426		116,786		125,426		116,786
Kredīti, kuriem ir noticis būtisks kredītriska pieaugums (2.posms)		8,192		6,559		8,192		6,559
Kredīti, kuriem ir vērtības samazinājuma pazīmes (3.posms)		21,681		27,977		21,681		27,977
Nekustamais īpašums (reversā noma)	6,923	520	6,923	520	6,923	520	6,923	520
Kredīti, kuriem nav noticis būtisks kredītriska pieaugums (1.posms)		6,620		520		6,620		520
Kredīti, kuriem ir noticis būtisks kredītriska pieaugums (2.posms)		303		-		303		-
Kredīti, kuriem ir vērtības samazinājuma pazīmes (3.posms)		-		-		-		-
Kustamā mantā	22,273	26,250	22,273	26,250	22,273	26,250	22,273	26,250
Kredīti, kuriem nav noticis būtisks kredītriska pieaugums (1.posms)		15,608		19,493		15,608		19,493
Kredīti, kuriem ir noticis būtisks kredītriska pieaugums (2.posms)		1,514		1,528		1,514		1,528
Kredīti, kuriem ir vērtības samazinājuma pazīmes (3.posms)		5,151		5,230		5,151		5,230
Garantijas	305	238	305	238	305	238	305	238
Kredīti, kuriem nav noticis būtisks kredītriska pieaugums (1.posms)		204		99		204		99
Kredīti, kuriem ir noticis būtisks kredītriska pieaugums (2.posms)		-		23		-		23
Kredīti, kuriem ir vērtības samazinājuma pazīmes (3.posms)		101		116		101		116
Kopā nodrošinājums	184,800	178,329	184,800	178,329	184,800	178,329	184,800	178,329
Kredītportfelis bruto	217,131	207,585	216,849	207,585	216,849	207,585	216,849	207,585
<i>Koncerna/Sabiedrības uzkrājumu daļa</i>	(14,426)	(19,652)	(14,426)	(19,652)	(14,426)	(19,652)	(14,426)	(19,652)
<i>Ar riska segumu nosegtie uzkrājumi</i>	(4,950)	(4,412)	(4,950)	(4,412)	(4,950)	(4,412)	(4,950)	(4,412)
Kredītportfelis, neto	197,755	183,521	197,473	183,521	197,473	183,521	197,473	183,521
Nesegtā daļa	6.55%	3.11%	6.42%	3.11%	6.42%	3.11%	6.42%	3.11%

2018. gada 31. decembrī vidējā Koncerna/Sabiedrības kredītportfeļa procentu likme gadā bija 4.15% (2017. gada 31. decembrī: 4.15%).

20 Līdzdalība meitas sabiedrību pamatkapitālā

2018. gadā ir veiktas izmaksas 4. paudzes riska kapitāla fondiem, no kurām daļa ir klasificētas kā *ieguldījumi meitas uzņēmumos*, bet daļa kā *ieguldījumi asociētos uzņēmumos*. Visi šie ieguldījumi tiek veikti jaunizveidotajos riska kapitāla fondos ar maksājumiem, kas veikti pēc pieprasījuma. Sabiedrībai ir tiesības iecelt fondu pārvaldnieku un fonda pārvaldītāju, kas pārvalda katru konkrēto riska kapitāla fondu. Sabiedrībai ir arī spēja bez nosacījumiem atbrīvot fonda pārvaldnieku no pienākumu pildīšanas. Šī spēja beidzas divu gadu laikā pēc noteikta datuma, kas noteikts katrā atsevišķā līgumā ar fonda pārvaldnieku. Papildus informācija par klasifikāciju ir pieejama 23. pielikumā. Koncerna līmenī līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā ir konsolidēta.

Sabiedrības ieguldījumi meitas uzņēmumu pamatkapitālā:

	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.
KS Overkill Ventures Fund I	231	-
KS Buildit Latvia Pre-Seed Fund	300	-
KS Commercialization Reactor Pre-seed Fund	141	-
KS INEC 1	787	-
KS INEC 2	33	-
KS AIF Imprimatur Seed Fund 2	-	-
KS AIF Imprimatur Venture Fund 2	-	-
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	1,492	-

Informācija par Koncerna struktūru ir pieejama 39. pielikumā.

Ieguldījumu meitasuzņēmumos grāmatvedības politika ir aprakstīta 2. pielikuma 2. un 6. piezīmēs.

Nākamajā tabulā tiek sniegta informācija par meitasuzņēmumu neto aktīvu vērtībām uz 2018. gada 31. decembri, kā arī peļņas vai zaudējumu apjomu 2018. gadā. Informācija balstās uz revidētajiem riska kapitāla fondu finanšu pārskatiem par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī:

	KS Overkill Ventures Fund I	KS Buildit Latvia Pre-Seed Fund	KS Commercialization Reactor Pre-seed Fund	KS INEC 1	KS INEC 2
Neto aktīvu vērtība (NAV)	231	300	141	1,050	36
Peļņa vai zaudējumi	(186)	(204)	(126)	(22)	(16)

21 Nemateriālie aktīvi

Nemateriālo aktīvu bilances vērtībā ir iekļauti šādi nemateriālie aktīvi:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Programmnodrošinājums	1,347	771	1,347	771
Nemateriālo aktīvu atlikusī bilances vērtība	1,347	771	1,347	771

Nākamā tabula atspoguļo izmaiņas programmnodrošinājuma atlikušajā vērtībā:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Sākotnējā vērtība				
Perioda sākumā	6,470	5,791	6,470	5,791
Gada laikā iegādāti *	765	679	765	679
Gada laikā pārdoti un norakstīti**	(2,124)	-	(2,124)	-
31.decembrī	5,111	6,470	5,111	6,470
Uzkrātais nolietojums				
Perioda sākumā	5,699	5,623	5,699	5,623
Gada laikā aprēķinātais nolietojums	189	76	189	76
Gada laikā pārdoti un norakstīti	(2,124)	-	(2,124)	-
31.decembrī	3,764	5,699	3,764	5,699
Atlikusī bilances vērtība perioda sākumā	771	168	771	168
Atlikusī bilances vērtība 31.decembrī	1,347	771	1,347	771

*Pozicija *Gada laikā iegādāti* ietver 494 tūkst. eiro (2017:547 tūkst. eiro), kas saistīti ar programmnodrošinājuma izstrādi, lai efektīvā veidā atbalsta procesus.

** Pozicija *Gada laikā pārdoti un norakstīti* ietver 2,120 tūkst. eiro no grāmatvedības programmatūras norakstīšanas, kas tika aizstāts ar jauno programmatūru.

22 Pamatlīdzekļi

Pilnībā amortizēti aktīvi

Koncerns/Sabiedrība izmanto aktīvus, kas ir pilnībā amortizēti. Kopējā šo aktīvu vērtība uz pārskata perioda beigām ir 7,538 tūkst. eiro (2017: 10,807 tūkst. eiro).

Nākamā tabula atspoguļo pārskata periodā notikušās izmaiņas Koncerna/Sabiedrības pamatlīdzekļos:

	Ēkas un zeme	Transportlīdzekļi	Biroja aprīkojums *	leguldījumi nomāto telpu rekonstrukcijā	Kopā
Sākotnējā vērtība					
Perioda sākumā	4,358	450	6,307	380	11,495
legādāti	251	-	579	-	830
Pārdoiti un norakstīti	-	(40)	(1,392)	-	(1,432)
Pārklasificēti (23.pielikums)	-	17	-	-	17
2018. gada 31. decembrī	4,609	427	5,494	380	10,910
Uzkrātais nolietojums					
Perioda sākumā	1,205	448	5,644	324	7,621
Aprēķinātais nolietojums	135	2	281	12	430
Pārdoiti un norakstīti	-	(40)	(1,387)	-	(1,427)
Pārklasificēti (23.pielikums)	-	17	-	-	17
2018. gada 31. decembrī	1,340	427	4538	336	6,641
Uzkrājumi vērtības samazinājumam					
Perioda sākumā	-	-	-	(46)	(46)
Uzkrājumu izmaiņas	-	-	-	5	5
2018. gada 31. decembrī	-	-	-	(41)	(41)
Atilikusi bilances vērtība perioda sākumā	3,153	2	663	10	3,828
Atilikusi bilances vērtība 2018. gada 31. decembrī	3,269	-	956	3	4,228

Nākamā tabula atspoguļo izmaiņas Koncerna/Sabiedrības pamatlīdzekļos 2017. gadā:

	Ēkas un zeme	Transportlīdzekļi	Biroja aprīkojums *	leguldījumi nomāto telpu rekonstrukcijā	Kopā
Sākotnējā vērtība					
Perioda sākumā	4,130	774	7,154	380	12,438
legādāti	238	-	425	-	663
Pārdoiti un norakstīti	(10)	(324)	(1,272)	-	(1,606)
Pārklasificēti	-	-	-	-	-
2017. gada 31. decembrī	4,358	450	6,307	380	11,495
Uzkrātais nolietojums					
Perioda sākumā	1,107	765	6,692	312	8,876
Aprēķinātais nolietojums	98	7	223	12	340
Pārdoiti un norakstīti	-	(324)	(1,271)	-	(1,595)
2017. gada 31. decembrī	1,205	448	5,644	324	7,621
Uzkrājumi vērtības samazinājumam					
Perioda sākumā	-	-	(4)	(51)	(55)
Uzkrājumu izmaiņas	-	-	4	5	9
2017. gada 31. decembrī	-	-	-	(46)	(46)
Atilikusi bilances vērtība perioda sākumā	3,023	9	458	17	3,507
Atilikusi bilances vērtība 2017. gada 31. decembrī	3,153	2	663	10	3,828

* Biroja aprīkojuma pozīcijā ir iekļautas tādas pamatlīdzekļu kategorijas kā *Mēbeles un aprīkojums* un *Datori un iekārtas*. Skatīt 2. pielikuma 9. piezīmes (v). punktu.

23 Pārējie aktīvi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Finanšu aktīvi	30,349	16,735	30,349	16,735
Pārējie aktīvi (krājumi)	819	1,946	819	1,946
Kopā pārējie aktīvi (bruto)	31,168	18,681	31,168	18,681
Uzkrājumi finanšu aktīvu vērtības samazinājumam	(6,049)	(12,849)	(6,049)	(12,849)
<i>Koncerna/Sabiedrības uzkrājumu daļa</i>	<i>(3,828)</i>	<i>(11,742)</i>	<i>(3,828)</i>	<i>(11,742)</i>
<i>Ar riska segumu nosegtie uzkrājumi</i>	<i>(23)</i>	<i>(1,107)</i>	<i>(23)</i>	<i>(1,107)</i>
<i>Ar riska segumu nokompensētie uzkrājumi</i>	<i>(2,198)</i>	<i>-</i>	<i>(2,198)</i>	<i>-</i>
Kopā pārējie aktīvi (neto)	25,119	5,832	25,119	5,832

* Sākot ar 2018. gada 1. janvāri, Koncerns/Sabiedrība atspoguļo uzkrājumu vērtības samazinājumam bruto vērtībā, ņemot vērā riska seguma rezervē ietvertu summu. Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 17. piezīmes (i). punktā.

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna/Sabiedrības aktīvu uzskaites vērtības kustību 2018. gadā, tūkst. eiro:

	Izmaksātās kompensācijas	Granti*	Finanšu aktīvi, saistīti ar aizdevumu līgumiem	Citi finanšu aktīvi	Depozīti likvidējamā AS "Latvijas Krājbanka"	Kopā
Finanšu aktīvi						
Perioda sākumā	5,073	2,772	1,045	197	7,648	16,735
Izmaiņas	621	19,803	97	758	(7,648)	13,631
Pārklasificēti (22. pielikums)	-	-	-	(17)	-	(17)
2018. gada 31. decembrī	5,694	22,575	1,142	938	-	30,349
Uzkrājumi vērtības samazinājumam						
Perioda sākumā	5,073	-	6	122	7,648	12,849
SFPS Nr.9 ieviešanas ietekme**	-	2	-	-	-	2
Izmaiņas uzkrājumos vērtības samazinājumam	621	12	70	143	(7,648)	(6,802)
2018. gada 31. decembrī	5,694	14	76	265	-	6,049
Neto uzskaites vērtība perioda sākumā	-	2,772	1,039	75	-	3,886
Neto uzskaites vērtība 2018. gada 31. decembrī	-	22,561	1,066	673	-	24,300

*Uzkrājumi SKZ izsniegtajiem grantiem ir noteikti, ņemot vērā vēsturisko rādītāju, attiecinot ES fondu veikto maksājumu summu, kurā konstatētas neatbilstības pret pārbaudītajiem izdevumiem ES fondos un kopējo ES fondu veikto maksājumu summu. Visi izsniegtie granti ir iekļauti 1. posmā SKZ aprēķina mērķiem un gada laikā nav bijušas izmaiņas to kredītkvalitātē. Gada laikā nav bijušas būtiskas izmaiņas aprēķinātajos SKZ.

**Sākot ar 2018. gada 1. janvāri, Koncerns/Sabiedrība atspoguļo uzkrājumu vērtības samazinājumam bruto vērtībā, ņemot vērā riska seguma rezervē ietvertu summu. Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 17. piezīmes (i). punktā.

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna/Sabiedrības aktīvu uzskaites vērtības kustību 2017. gadā, tūkst. eiro:

	Izmaksātās kompensācijas	Granti	Finanšu aktīvi, saistīti ar aizdevumu līgumiem	Citi finanšu aktīvi	Depozīti likvidējamā AS "Latvijas Krājbanka"	Kopā
Finanšu aktīvi						
Perioda sākumā	2,713	-	719	191	7,648	11,271
Izmaiņas	2,360	2,772	326	6	-	5,464
2017. gada 31. decembrī	5,073	2,772	1,045	197	7,648	16,735
Uzkrājumi vērtības samazinājumam						
Perioda sākumā	2,686	-	10	26	7,648	10,370
Izmaiņas uzkrājumos vērtības samazinājumam	2,387	-	(4)	96	-	2,479
2017. gada 31. decembrī	5,073	-	6	122	7,648	12,849
Neto uzskaites vērtība perioda sākumā	27	-	709	165	-	901
Neto uzskaites vērtība 2017. gada 31. decembrī	-	2,772	1,039	75	-	3,886

23 Pārējie aktīvi (turpinājums)

Pārējie aktīvi – aktīvi, kas tika pārņemti parādu piedziņas procesā un kuri tiek turēti, lai tos realizētu parastā uzņēmējdarbības gaitā.

Nākamā tabula atspoguļo kusu aktīviem, kas tika pārņemti parādu piedziņas procesā, uzskaites vērtībā, tūkst. eiro:

	Koncerns	Sabiedrība
Uzskaites vērtība perioda sākuma	3,113	3,113
iegāde	271	271
Pārdošana	(1,141)	(1,141)
Pārklasificēts uz Zemes fondu	-	-
Pārvērtēšana	(297)	(297)
Uzskaites vērtība 2017. gada 31.Decembrī	1,946	1,946
iegāde	264	264
Pārdošana	(1,118)	(1,118)
Pārklasificēts	(157)	(157)
Pārvērtēšana	(116)	(116)
Uzskaites vērtība 2018. gada 31.Decembrī	819	819

24 Nākamo periodu izdevumi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Avansā samaksātās pārvaldības maksas	122	65	122	65
Pārējie nākamo periodu izdevumi	227	111	227	111
Kopā nākamo periodu izdevumi	349	176	349	176

25 Uzkrātie ieņēmumi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Valsts atbalsta programmu vadības izdevumu kompensācija	1,717	2,066	1,717	2,066
Pārējie uzkrātie ieņēmumi	6	14	6	14
Kopā uzkrātie ieņēmumi	1,723	2,080	1,723	2,080

26 Pārdošanai turētie aktīvi

Pārskata sagatavošanas datumā uzskaites vērtība ir vienāda ar instrumentu patieso vērtību.

	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.
"Hipo Latvia Real Estate Fund I"	10,550	9,013
"Hipo Latvia Real Estate Fund II"	793	1,552
Pārdošanai turētie aktīvi	11,343	10,565

Nākamajā tabulā tiek sniegta informācija par Sabiedrības peļņu no pārdošanai turēto aktīvu pārvērtēšanas:

	Sabiedrība	Sabiedrība
	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017. (koriģēts)
Peļņa no pārdošanai turēto aktīvu pārvērtēšanas	778	-
Kopā	778	-

Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 9. piezīmes (ix).punktā un 2. pielikuma 17. piezīmes (iii).punktā.

26 Pārdošanai turētie aktīvi (turpinājums)

Alternatīvā ieguldījumu fonda "Hipo Latvia Real Estate Fund I" un alternatīvā ieguldījumu fonda "Hipo Latvia Real Estate Fund II" lielākās aktīvu un saistību kategorijas, kas klasificētas kā pārdošanai turētas uz 2018. gada 31. decembri un 2017. gada 31. decembri, ir šādas:

	Koncerns 31.12.2018.	Koncerns 31.12.2017.
Aktīvi		
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	3,539	256
Ieguldījumu īpašumi	7,804	12,540
Pārējie aktīvi	-	139
Pārdošanai turēti aktīvi	11,343	12,935
Saistības		
Pārējās saistības	-	2,000
Saistības, kas tieši saistītas ar pārdošanai turētiem aktīviem	-	2,000
Summas, kas iekļautas Koncerna Kapitālā un rezervēs		
Rezerves	-	1,839
Pārdošanai turētās atsavināšanas grupas rezerve	-	1,839

Nākamajā tabulā tiek sniegta informācija par Koncerna peļņu no pārdošanai turēto aktīvu pārvērtēšanas:

	Sabiedrība 01.01.2018.- 31.12.2018.	Sabiedrība 01.01.2017.- 31.12.2017. (koriģēts)
Peļņa no pārdošanai turēto aktīvu pārvērtēšanas	408	-
Kopā	408	-

Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 9. piezīmes (ix). punktā un 2. pielikuma 17. piezīmes (iii). punktā.

27 Saistības pret kredītiestādēm

	Koncerns 31.12.2018.	Koncerns 31.12.2017.	Sabiedrība 31.12.2018.	Sabiedrība 31.12.2017.
OECD reģistrētas kredītiestādes	38,245	46,933	38,245	46,933
Kopā	38,245	46,933	38,245	46,933

Pozīcija OECD reģistrētas kredītiestādes iekļauj Koncerna/Sabiedrības saņemtus aizņēmumus no Eiropas Investīciju bankas (EIB) 38,245 tūkst. eiro apmērā, no kuriem 58 tūkst. eiro ir uzkrāto procentu izdevumi.

Pārskata periodā Koncerns/Sabiedrība ir atmaksājusi 8,855 tūkst. eiro, no kuriem uzkrātie procenti veidoja 175 tūkst. eiro.

Finanšu ministrija ir izsniegusi aizdevumam garantiju par 38,187 tūkst. eiro (41. pielikums), kas uzskatāma par mātes uzņēmuma izsniegtu garantiju Koncernam/Sabiedrībai.

Vidējā procentu likme Saistībām pret kredītiestādēm 2018. gada 31. decembrī bija 0.41% (2017: 0.41%).

28 Saistības pret vispārējām valdībām

	Koncerns 31.12.2018.	Koncerns 31.12.2017.	Sabiedrība 31.12.2018.	Sabiedrība 31.12.2017.
Saistības pret valsts struktūrām	2,724	1,723	2,724	1,723
Saņemtie aizņēmumi no Lauku atbalsta dienesta (LAD)	7,171	9,685	7,171	9,685
Saņemtie aizņēmumi no Valsts kases	38,215	32,201	38,215	32,201
Kopā saistības pret vispārējām valdībām	48,110	43,609	48,110	43,609

Saistības pret valsts iestādēm iekļauj sevī saistības 2,723 tūkst. eiro apmērā (2017: 1,723 tūkst. eiro), kas veidojas, 1,723 tūkst. eiro apmērā, no 2013. gadā notikušās ALTUM ERAFIL, ESFIL aizdevumu fondu kapitāla samazināšanas, kuras rezultātā daļa no ERAFIL, ESFIL publiskās daļas netika atmaksātas investoriem (valsts uzņēmumiem), bet ir panākta vienošanās ar investoriem par summas turpmāko uzskaiti ārpus ERAFIL, ESFIL aizdevumu fondu bilances, t.i., Sabiedrības Finanšu stāvokļa pārskata saistību sastāvā.

28 Saistības pret vispārējām valdībām (turpinājums)

2018. gadā *Saistības pret valsts iestādēm* palielinājās par 1,001 tūkst. eiro, pateicoties Valsts atbalsta kumulatīvās kreditēšanas programmas finansējuma sadalīšanai.

Saņemtie aizņēmumi no LAD – saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 20. jūlija noteikumiem Nr. 664 "Kārtība, kādā tiek administrēts un uzraudzīts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai, lauku un zivsaimniecības attīstībai, izveidojot Kredītu fondu", un 2010. gada 7. septembrī starp Zemkopības ministriju, Lauku atbalsta dienestu un Sabiedrības noslēgto Finansējuma līgumu, kas paredz nosacījumus Kredītu fonda ieviešanai, tā darbībai, uzraudzībai, finanšu līdzekļu apgūšanai un Uzņēmējdarbības plāna un tā mērķa izpildei, Sabiedrībai tika piešķirti 44,711 tūkst. eiro (7,114 tūkst. eiro – EZF līdzekļi; 37,596 tūkst. eiro – ELFLA līdzekļi) ar mērķi piešķirt šos Kredītu fonda finanšu līdzekļus atbalsta pretendentiem, izmantojot finanšu starpniekus.

Saskaņā ar saņemtajiem Zemkopības ministrijas finanšu līdzekļu pieprasījumiem Koncerns/Sabiedrība Lauku atbalsta dienestam uz 2018. gada 31. decembri ir atmaksājis 35,308 tūkst. eiro, no kuriem 11,855 tūkst. eiro (EZF – 2,503 tūkst. eiro; ELFLA – 9,352 tūkst. eiro) ir aizdevumos neizsniegtie līdzekļi un 23,453 tūkst. eiro (EZF – 2,449 tūkst. eiro; ELFLA – 21,004 tūkst. eiro) ir finanšu starpnieku atmaksātās pamatsummas.

Pārskata periodā Koncerns/Sabiedrība nav veikusi atmaksas LAD. Tomēr 2018. gadā, saskaņā ar Līgumu Nr.2018/88, kas datēts ar 2018. gada 29. augustu starp Altum un Zemkopības ministriju, kā arī 2018. gada 24. jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.446 "Noteikumi par lauksaimniecības, lauku un zivsaimniecības saimnieciskās darbības veicēju aizdevumu programmu" 4.1. un 4.2. punktiem, tika veikti ieguldījumi 2,5 miljonu eiro apmērā Lauksaimniecības un Lauku saimnieciskās darbības aizdevumu programmā, kā arī Zivsaimniecības saimnieciskās darbības aizdevumu programmā, par 2 miljoniem eiro samazinot atmaksājamo finansējumu "Kredītu fondam" programmas "Attīstība 121" ietvarā un par 500 tūkstošiem eiro samazinot atmaksājamo finansējumu "Kredītu fondam" programmas "EEF līdzekļi" ietvarā.

Uz 2018. gada beigām Koncerna/Sabiedrības saistības pret LAD veido pamatsumma 6.903 tūkst. eiro apmērā un uzkrātie procenti – 269 tūkst. eiro.

Piešķirtais finansējums ir atmaksājams līdz 2030. gada 31. decembrim.

Pozicija *Aizņēmumi no Valsts kases* iekļauj Koncerna/Sabiedrības saņemto aizņēmumu 38,215 tūkst. eiro apmērā, kas paredzēts zemes iegādes programmu realizēšanai. Izpildot Ministru kabineta 2012. gada 29. maija noteikumu Nr.381 „Valsts atbalsta lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai piešķiršanas kārtība” 9. un 13. punktu, 2012. gada 25. jūnijā starp Latvijas Republiku, Koncernu/Sabiedrību un Valsts Kasi tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.A1/1/F12/296.

Koncerns/Sabiedrība līdz 2018. gada 31. decembrim ir izsniegusi 1,483 kredītus (2017: 1,253 kredītus) par 60,198 tūkst. eiro (2017: 51,465 tūkst. eiro). Šie aktīvi ir iekļauti. Prasījuma summa ir 38,215 tūkst. eiro. Skatīt 41. pielikumu.

29 Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts

	Koncerns	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017. (koriģēts)	31.12.2016. (koriģēts)	31.12.2018.	31.12.2017. (koriģēts)	31.12.2016. (koriģēts)
Atbalsta programmu finansējums	126,959	93,661	98,058	126,959	96,520	96,850
Valsts atbalsts	-	3,968	5,575	-	3,968	5,575

Koncerns/Sabiedrība ir mainījusi uzskaites metodiku Atbalsta programmu finansējumam. Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 17. piezīmes (ii). punktā un 2. pielikuma 19. piezīmes (iii). punktā.

Informācija par Riska seguma rezervi, kas ir iekļauta Atbalsta programmu finansējumā, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantoti Koncerna kredītriska zaudējumu segšanai uz 2018. gada 31. decembri, 2017. gada 31. decembri un 2016. gada 31. decembri:

Programma	Programmas finansējums 31.12.2018., tūkst. EUR	Kredītriska segums 31.12.2018., tūkst. EUR	Izveidoti uzkrājumi, izmantojot riska segumu 31.12.2018 tūkst. EUR	Neto programmu finansējums 31.12.2018., tūkst. EUR	Programmas finansējums 31.12.2017., tūkst. EUR (koriģēts)	Kredītriska segums 31.12.2017., tūkst. EUR (koriģēts)	Programmas finansējums 31.12.2016., tūkst. EUR (koriģēts)	Kredītriska segums 31.12.2016., tūkst. EUR (koriģēts)
ERAF II	11,888	5,208	(984)	10,904	25,269	6,451	25,746	9669
ESF II	1,422	1,225	(363)	1059	6,392	2,436	9,466	3937
Šveices Mikrokreditēšanas programma	5,435	1,366	(43)	5,392	5,643	1,657	5,711	2201
ERAF I	606	197	(28)	578	1,285	620	1,470	972
ESF I	380	157	(77)	303	1,008	184	987	210
Mikroaizdevumi	15	-	-	15	605	3	616	5
ERAF II (2. kārtā)	5,733	1,662	(186)	5,547	5,528	2,703	5,051	3685
Inkubatori (no ESF II)	78	20	(2)	76	546	546	545	545
ERAF II 2 Publiskais fonds	2,396	317	(16)	2,380	2,485	960	2,485	1691
Fondu fonds un riska kapitāla fondi	24,914	19,931	-	24,914	16,424	12,699	24,207	12609
Fondu fonda programma – Iesācējuzņēmumu aizdevumi	2,283	2,282	(354)	1,929	1,316	1,079	625	513
Fondu fonda programma – Mikroaizdevumi	297	297	(42)	255	257	141	80	44
Fondu fonda programma – Parālēlie aizdevumi	2,143	2,143	(2,044)	99	1,200	1,080	1,200	1080
Fondu fonda programma- Garantijas	14,981	14,981	(4,254)	10,727	9,500	8645	3,522	3205
DMEEP* aizdevumu fonds	2,388	2,388	-	2,388	2,512	452	2,512	452
DMEEP garantijas	3,008	2,400	(530)	2,478	2,994	2,006	3,051	2044
DMEEP granti	31,305	-	-	31,305	4,856	-	-	-
Mājokļu garantiju programma	6,849	6,849	(5,769)	1,080	2,849	2,849	-	-
Sociālās uzņēmējdarbības programma	302	-	-	302	-	-	-	-
Iesācējuzņēmumu valsts atbalsta kumulācijas aizdevumu programma	1,000	1,000	(342)	658	2,000	2,000	-	-
KBLG **	6,158	6,158	(1,090)	5,068	5,000	4,750	5,000	4,750
Citi Iesācējuzņēmumu aizdevumi	2,407	898	(94)	2,313	2,239	1,677	2,481	1,677
Mezaņiņa aizdevumu programma	3,806	3,045	(2,906)	900	4,462	3,793	5,322	4,524
Ieguldījumu fonda īstenošana***	1,130	836	-	1,130	2,693	2,586	11,441	10,984
"Baltic Innovation Fund"****	1,860	930	-	1,860	1,420	1,420	-	-
Garantiju un procentu likmju subsīdiju programma	4,278	4,278	-	4,278	1,904	1,904	-	-
Parālēlie aizdevumi lielajiem darbības veicējiem	580	580	-	580	-	-	-	-
Portfeljgarantijas fonds	1,923	1,923	(42)	1,881	-	-	-	-
Parālēlie aizdevumi	2,000	2,000	(21)	1,979	-	-	-	-
Eksporta garantijas	2,030	2,030	(79)	1,951	-	-	-	-
Mazie aizdevumi lauku teritorijās	2,499	175	(2)	2,497	-	-	-	-
Energoefektivitātes fonds	133	-	-	133	-	-	-	-
Kopā	146,227	85,276	(19,268)	126,959	110,387	62,641	111,518	64,797

* DMEEP – Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma.

** KBLG – Valsts atbalsta kumulācijas, kredītblīvdienu un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma.

*** Programmu finansējumi Ieguldījumu fonda īstenošanai un "Baltic Innovation Fund" ir koriģēti par iepriekšējiem periodiem. Korekcijas ir saistītas ar riska kapitāla fondu uzskaites metodes maiņu. Detalizēto informāciju skatīt 2.pielikuma (5). piezīmes 5.3. punktā.

29 Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts (turpinājums)

Informācija par Riska seguma rezervi, kas ir iekļauta Atbalsta programmu finansējumā, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantoti Sabiedrības kredītriska zaudējumu segšanai uz 2018. gada 31. decembri, 2017. gada 31. decembri un 2016. gada 31. decembri:

Programma	Programmas finansējums 31.12.2018., tūkst. EUR	Kredītriska segums 31.12.2018., tūkst. EUR	Izveidoti uzkrājumi, izmantojot riska segumu 31.12.2018 tūkst. EUR	Neto programmu finansējums 31.12.2018., tūkst. EUR	Programmas finansējums 31.12.2017., tūkst. EUR	Kredītriska segums 31.12.2017., tūkst. EUR	Programmas finansējums 31.12.2016., tūkst. EUR	Kredītriska segums 31.12.2016., tūkst. EUR
ERAFII	11,888	5,208	(984)	10,904	25,269	6,451	25,746	9,669
ESF II	1,422	1,225	(363)	1059	6,392	2,436	9,466	3,937
Šveices Mikrokreditēšanas programma	5,435	1,366	(43)	5,392	5,643	1,657	5,711	2,201
ERAF I	606	197	(28)	578	1,285	620	1,470	972
ESF I	380	157	(77)	303	1,008	184	987	210
Mikroaizdevumi	15	-	-	15	605	3	616	5
ERAF II (2. kārtā)	5,733	1,662	(186)	5,547	5,528	2,703	5,051	3,685
Inkubatori (no ESF II)	78	20	(2)	76	546	546	545	545
ERAF II 2 Publiskais fonds	2,396	317	(16)	2,380	2,485	960	2,485	1,691
Fondu fonds un riska kapitāla fondi	24,914	19,931	-	24,914	16,424	12,699	24,207	12,609
Fondu fonda programma – Iesācējuzņēmumu aizdevumi	2,283	2,282	(354)	1,929	1,316	1,079	625	513
Fondu fonda programma – Mikroaizdevumi	297	297	(42)	255	257	141	80	44
Fondu fonda programma – Parālie aizdevumi	2,143	2,143	(2,044)	99	1,200	1,080	1,200	1,080
Fondu fonda programma- Garantijas	14,981	14,981	(4,254)	10,727	9,500	8,645	3,522	3,205
DMEEP* aizdevumu fonds	2,388	2,388	-	2,388	2,512	452	2,512	452
DMEEP garantijas	3,008	2,400	(530)	2,478	2,994	2,006	3,051	2,044
DMEEP granti	31,305	-	-	31,305	4,856	-	-	-
Mājokļu garantiju programma	6,849	6,849	(5,769)	1,080	2,849	2,849	-	-
Sociālās uzņēmējdarbības programma	302	-	-	302	-	-	-	-
Iesācējuzņēmumu valsts atbalsta kumulācijas aizdevumu programma	1,000	1,000	(342)	658	2,000	2,000	-	-
KBLG **	6,158	6,158	(1,090)	5,068	5,000	4,750	5,000	4,750
Citi iesācējuzņēmumu aizdevumi	2,407	898	(94)	2,313	2,239	1,677	2,481	1,677
Mezānina aizdevumu programma	3,806	3,045	(2,906)	900	4,462	3,793	5,322	4,524
Ieguldījumu fonda īstenošana***	1,130	836	-	1,130	2,704	2,596	10,232	9,823
"Baltic Innovation Fund"***	1,860	930	-	1,860	1,420	1,420	-	-
Garantiju un procentu līkmju subsīdiju programma	4,278	4,278	-	4,278	1,904	1,904	-	-
Parālie aizdevumi lielajiem darbības veicējiem	580	580	-	580	-	-	-	-
Portfeljgarantijas fonds	1,923	1,923	(42)	1,881	-	-	-	-
Parālie aizdevumi	2,000	2,000	(21)	1,979	-	-	-	-
Eksporta garantijas	2,030	2,030	(79)	1,951	-	-	-	-
Mazie aizdevumi lauku teritorijās	2,499	175	(2)	2,497	-	-	-	-
Energoefektivitātes fonds	133	-	-	133	-	-	-	-
Kopā	146,227	85,276	(19,268)	126,959	110,398	62,651	110,309	63,636

* DMEEP – Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma.

** KBLG – Valsts atbalsta kumulācijas, kredītbūvdienu un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma.

*** Programmu finansējumi ieguldījumu fonda īstenošanai un "Baltic Innovation Fund" ir koriģēti par iepriekšējiem periodiem. Korekcijas ir saistītas ar riska kapitāla fondu uzskaites metodes maiņu. Detalizēto informāciju skatīt 2.pielikuma (5). piezīmes 5.3. punktā.

Uzkrājumi, kuri nosegti ar riska segumu

	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2016.
Uzkrājumi finanšu garantijām, nosegti ar riska segumu (30.pielikums)	13,162	2,196	1,218
Uzkrājumi kredītiem, nosegti ar riska segumu (19. pielikums)	4,951	2,557	3,105
Uzkrājumi piešķirtiem kredītiem, nosegti ar riska segumu (30. pielikums)	1,132	-	-
Uzkrājumi Finanšu akīviem (izmaksātās kompensācijas) (23. pielikums)	23	-	-
Uzkrājumi nosegti no riska seguma kopā	19,268	4,753	4,323

29 Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts (turpinājums)

Saņemtie finansējumi, balstoties uz noslēgtajiem līgumiem par programmu realizēšanu, varētu būt samazināti par aizdevumu, kas klasificēti kā zaudēti, neatmaksāto saistību pamatsummas daļu un/vai garantiju kompensāciju izmaksām. Finansējuma samazinājumi Koncernam/Sabiedrībai nav jāatmaksā finansējuma samazinājumu dēvējam.

Programma	Programmas finansējums 31.12.2017., tūkst. EUR	Saņemtais finansējums pārskatā periodā, tūkst. EUR	Pārdaļīts finansējums starp programām, tūkst. EUR	Kompensētie granti, tūkst. EUR	Kompensācijas par norakstītajiem kredītiem un uzmaksātam kompensācijām, tūkst. EUR	SFPS Nr.9 ieviešanas ietekme, tūkst. EUR	Pārvaldnieku komisijas kompensācija no finansējuma, tūkst. EUR	Altum vadības izmaksas, tūkst. EUR	Citas izmaksas, tūkst. EUR	Saistību pārvērtēšana, tūkst. EUR	Programmas finansējums 31.12.2018., tūkst. EUR	Izveidoti uzkrājumi, izmantojot riska segumu 31.12.2018 tūkst. EUR	Neto programmu finansējums 31.12.2018., tūkst. EUR
ERAF II	25,269	-	(6,655)	-	(32)	(4,405)	-	-	(1,971)	(316)	11,890	(984)	10,904
ESF II	6,392	-	(4,500)	-	(218)	(302)	-	-	(43)	93	1,422	(363)	1059
Šveices Mikrokreditēšanas programma	5,643	-	-	-	(2)	(100)	-	-	(50)	(56)	5,435	(43)	5,392
ERAF I	1,285	-	-	-	(351)	(291)	-	-	(19)	(17)	606	(28)	578
ESF I	1,008	-	(676)	-	-	-	-	-	37	11	380	(77)	303
Mikroaizdevumi	605	-	(580)	-	(3)	-	-	-	(7)	-	15	-	15
ERAF II (2. kārtā)	5,528	-	-	-	(17)	(476)	-	-	401	297	5,733	(186)	5,547
Inkubatori (no ESF II)	546	-	(483)	-	-	-	-	-	10	5	78	(2)	76
ERAF II 2 Publiskais fonds	2,485	-	-	-	-	(89)	-	-	-	-	2,396	(16)	2,380
Fondu fonds un riska kapitāla fondi	16,424	17,020	(8,420)	-	519	-	(597)	(719)	535	152	24,914	-	24,914
Fondu fonda programma – Iesācējuzņēmumu aizdevumi	1,316	-	904	-	-	(46)	-	-	109	-	2,283	(354)	1,929
Fondu fonda programma – Mikroaizdevumi	257	-	24	-	-	(11)	-	-	27	-	297	(42)	255
Fondu fonda programma – Paralēlie aizdevumi	1,200	1,160	-	-	-	(217)	-	-	(5)	5	2,143	(2,044)	99
Fondu fonda programma- Garantijas	9,500	-	6,000	-	(519)	-	-	-	-	-	14,981	(4,254)	10,727
DMEEP** aizdevumu fonds	2,512	-	-	-	-	(129)	-	-	5	-	2,388	-	2,388
DMEEP garantijas	2,994	-	-	-	-	-	-	(37)	51	-	3,008	(530)	2,478
DMEEP granti	4,856	28,000	-	(1,109)	-	-	-	(442)	-	-	31,305	-	31,305
Mājokļu garantiju programma	2,849	4,000	-	-	-	-	-	-	-	-	6,849	(5,769)	1,080
Sociālās uzņēmējdarbības programma	-	1,208	120	(1,027)	-	-	-	-	-	-	302	-	302
Iesācējuzņēmumu valsts atbalsta kumulācijas aizdevumu programma	2,000	-	(1,000)	-	-	(16)	-	-	16	-	1,000	(342)	658
KBLG **	5,000	-	1,158	-	-	-	-	-	-	-	6,158	(1,090)	5,068
Citi iesācējuzņēmumu aizdevumi	2,239	-	(82)	-	-	(136)	-	-	212	171	2,404	(94)	2,313
Mezariņa aizdevumu programma	4,462	-	-	-	(835)	(264)	-	(261)	705	-	3,807	(2,906)	900
Ieguldījumu fonda īstenošana***	2,704	-	2,000	-	-	(983)	(1,378)	(134)	219	(1,298)	1,130	-	1,130
"Baltic Innovation Fund"****	1,420	-	580	-	-	-	(120)	(20)	-	-	1,860	-	1,860
Garantiju un procentu likmju subsīdiju programma	1,904	-	2,500	-	-	-	-	-	(126)	-	4,278	-	4,278
Paralēlie aizdevumi lielajiem darbības veicējiem	-	-	580	-	-	-	-	-	-	-	580	-	580
Portfeljgarantijas fonds	-	-	2,000	-	-	-	-	(77)	-	-	1,923	(42)	1,881
Paralēlie aizdevumi	-	-	2,000	-	-	-	-	-	-	-	2,000	(21)	1,979
Eksporta garantijas	-	-	2,030	-	-	-	-	-	-	-	2,030	(79)	1,951
Mazie aizdevumi lauku teritorijās	-	-	2,499	-	-	-	-	-	-	-	2,499	(2)	2,497
Energoefektivitātes fonds	-	133	-	-	-	-	-	-	-	-	133	-	133
Kopā	110,398	51,521	-	(2,136)	(1,458)	(7,465)	(2,095)	(1,690)	106	(953)	146,227	(19,268)	126,959

* DMEEP – Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma.

** KBLG – Valsts atbalsta kumulācijas, kredītbūvdienu un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma.

*** Programmu finansējumi ieguldījumu fonda īstenošanai un "Baltic Innovation Fund" ir koriģēti par iepriekšējiem periodiem. Korekcijas ir saistītas ar riska kapitāla fondu uzskaites metodes maiņu. Detalizēto informāciju skatīt 2.pielikuma (5). piezīmes 5.3. punktā.

30 Uzkrājumi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzkrājumi finanšu garantijām	24,144	14,531	24,144	14,531
Uzkrājumi saistībām par kredītu izsniegšanu	1,220	-	1,220	-
Uzkrājumi saistībām par grantu izsniegšanu	9	-	9	-
Kopā uzkrājumi	25,373	14,531	25,363	14,531

Sākot ar 2018. gada 1. janvāri un 9.SFPS spēkā stāšanās, finanšu garantiju uzkrājumu veidošanas pamatprincipus pilnībā regulē 9.SFPS, pakļaujot finanšu garantijas sagaidāmo kredītzaudējumu aprēķināšanai, pretstatā 39.SGS. Detalizētu informāciju skatīt 2. pielikuma 5. piezīmes (vi). punktā un 2. pielikuma 17. piezīmes (i). punktā.

Uzkrājumi vērtības samazinājumam finanšu garantijām:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzkrājumi:				
Uzkrājumi apgrūtinātiem līgumiem*	-	8,544	-	8,544
Pārējām garantiju programmas	10,294	3,818	10,294	3,818
Garantijas programma	1,219	941	1,219	941
Kredītu garantijām lauku uzņēmējiem	2,220	824	2,220	824
Mežaņina garantiju programma	1,421	391	1,421	391
Mājokļu galvojumu programma	8,990	13	8,990	13
Kopā uzkrājumi *	24,144	14,531	24,144	14,531
Koncerna/Sabiedrības uzkrājumu daļa	10,982	14,531	10,982	14,531
Ar riska segumu nosegtie uzkrājumi**	13,162	-	13,162	-

*2017. gada 31. decembrī Koncerna/Sabiedrības kopējie finanšu garantiju uzkrājumi vērtības samazinājumam tika aprēķināti saskaņā ar 39. SGS un 37. SGS, savukārt 2018. gada 1. janvārī Koncernam / Sabiedrībai uzkrājumi vērtības samazinājumam tika novērtēti saskaņā ar 9. SFPS. Plašāku informāciju skatīt 2. piezīmes 17. piezīmes (i). punktā.

**Sākot ar 2018. gada 1. janvāri Koncerns/Sabiedrība uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek atspoguļoti bruto summā, t.i. ņemot vērā riska seguma summu. Uzkrājumi, uz kuriem attiecas riska segums 2018. gada 1. janvārī, ir 9,359 tūkst. eiro, kas veido 2,196 tūkst. eiro, piemērojot 39. SGS, un 7,163 tūkst. eiro, piemērojot 37. SGS, laika posmam līdz 2017. gada 31. decembrim. Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 5. piezīmes (vi). Punktā un 2. pielikuma 17. piezīmes (i). punktā.

Parejot uz sagaidāmo kredītzaudējumu modeli, kas ir pamatā 9.SFPS standartam, Koncerns/Sabiedrība ir aplēsusi uzkrājumus vērtības samazinājumam saistībām par kredītu izsniegšanu:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Kopā uzkrājumi saistībām par kredītu izsniegšanu	1,220	-	1,220	-
Koncerna/Sabiedrības uzkrājumu daļa	88	-	88	-
Ar riska segumu nosegtie uzkrājumi	1,132	-	1,132	-

Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 5. piezīmes (vi). punktā.

Parejot uz sagaidāmo kredītzaudējumu modeli, kas ir pamatā 9.SFPS standartam, Koncerns/Sabiedrība ir aplēsusi uzkrājumus vērtības samazinājumam saistībām par grantu izsniegšanu:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Kopā uzkrājumi saistībām par grantu izsniegšanu	9	-	9	-
Koncerna/Sabiedrības uzkrājumu daļa	9	-	9	-
Ar riska segumu nosegtie uzkrājumi	-	-	-	-

Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 5. piezīmes (vi). punktā.

30 Uzkrājumi (turpinājums)

Koncerna/Sabiedrības finanšu garantiju uzkrājumu kustības analīze, izņemot uzkrājumus apgrūtināšiem līgumiem:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzkrājumi perioda sākumā	5,986	7,845	5,986	7,845
SFPS Nr.9 ieviešanas ietekme*	6,123	-	6,123	-
Reklasifikācija IAS 37 (Uzkrājumi apgrūtināšiem līgumiem)**	8,544	-	8,544	-
Ar riska segumu nosegtie uzkrājumi *	2,196	-	2,196	-
Uzkrājumi 2018. gada 1.janvārī	22,849	7,845	22,849	7,845
Uzkrājumu palielinājums (12. pielikums)	8,174	3,258	8,174	3,258
Uzkrājumu samazinājums (12. pielikums)	(6,876)	(5,101)	(6,876)	(5,101)
Valūtas kursa svārstības	(3)	(16)	(3)	(16)
Uzkrājumi perioda beigās 31.decembrī	24,144	5,986	24,144	5,986
Koncerna/Sabiedrības uzkrājumu daļa	10,982	5,986	10,982	5,986
Ar riska segumu nosegtie uzkrājumi	13,162	2,196***	13,162	2,196***

* Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 5. piezīmes (vi). punktā.

** Sākot ar 2018. gada 1. janvāri un 9.SFPS spēkā stāšanos, finanšu garantiju uzkrājumu veidošanas pamatprincipus pilnībā regulē 9.SFPS, pakļaujot finanšu garantijas sagaidāmo kredītzaudējumu aprēķināšanai, pretstatā 39.SGS. Detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 17. piezīmes (i). punktā.

***Saskaņā ar Koncerna/Sabiedrības aplēsēm 2017. gada 31.decembrī, uzkrājumiem garantijām (neieskaitot uzkrājumus apgrūtināšiem līgumiem) būtu jāsasniedz 8,182 tūkst. eiro, neskaitot riska seguma summu 2,196 tūkst. eiro apmērā.

Koncerns/Sabiedrība ir sagatavojusi jutīguma analīzi par Koncerna/Sabiedrības uzkrājumiem SKZ finanšu garantijām uz 2018. gada 31. decembri, apkopojot rezultātus šajā tabulā:

		Izmaiņas nekustamā īpašuma cenās		IKP izmaiņas	
	Bruto bilances vērtība	+ 5%	- 5%	+ 1%	- 1%
Uzkrājumi SKZ finanšu garantijām	10,982	(96)	96	(9)	9
Kopā uzkrājumi SKZ finanšu garantijām	10,982	(96)	96	(9)	9

Novērtējot SKZ, Koncerns / Sabiedrība izmanto divus makroekonomiskos faktoros – izmaiņas nekustamā īpašuma cenās un IKP izmaiņas. Lai veiktu jutīguma analīzi, Sabiedrība piemēroja šādus augšupejošus un lejupejošus scenārijus:

- pirmā gada prognozētās nekustamā īpašuma cenas tika koriģētas par +/- 5% un šī korekcija tika piemērota zaudējumiem saistību neizpildes gadījumā (LGD), kas tiek izmantoti, lai aprēķinātu SKZ finanšu garantijām;
- pirmā gada prognozētais IKP tika koriģēts par +/- 1% un šī korekcija tika piemērota maržinālajai saistību neizpildes varbūtībai, kas tiek izmantota, lai aprēķinātu SKZ gan kolektīvi, gan individuāli vērtētiem aizdevumiem.

30 Uzkrājumi (turpinājums)

Izmaiņas 2018. gadā Koncerna/Sabiedrības uzkrājumos kredītvērtības samazinājumam un bruto vērtībā finanšu garantijām :

	Uzkrājumi kredītvērtības samazinājumam				Bruto aizdevumu summa			
	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīves- cikla SKZ bez kredīt- vērtības samazi- nājuma)	3.posms (dzīves-cikla SKZ ar kredīt- vērtības samazi- nājumu)	Kopā	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīves- cikla SKZ bez kredīt- vērtības samazi- nājuma)	3.posms (dzīves-cikla SKZ ar kredīt- vērtības samazi- nājumu)	Kopā
Aflikums 2018.gada 1.janvārī	15,627	267	6,955	22,849	171,753	1,461	9,162	182,376
Izmaiņas ar ietekmi uz uzkrājumiem kredītvērtības samazinājumam periodā:								
Izmaiņas starp posmiem:								
uz dzīvescikla SKZ (no 1.posma uz 2. un 3.posmu)	(146)	260	-	114	(1,122)	779	-	(343)
uz dzīvescikla SKZ ar kredīt-vērtības samazinājumu (no 1. un 2.posma uz 3.posmu)	(160)	(19)	1,176	997	(1,682)	(41)	1,709	(14)
uz dzīvescikla SKZ bez kredīt-vērtības samazinājuma (no 3.posma uz 2.posmu)	-	17	(536)	(519)	-	656	(820)	(164)
uz 12 mēnešu SKZ (no 2.posma uz 1.posmu)	3	(8)	1	(4)	24	(31)	-	(7)
No jauna izsniegtie vai iegādātie	6,600	-	-	6,600	88,590	-	-	88,590
Pārtraukta atzīšana periodā	(1,101)	(2)	(1,212)	(2,315)	(21,201)	(74)	(1,447)	(22,722)
Citas izmaiņas (izmaiņas, kas radušās, izmaksājot kompensāciju un pārklassificējot no ārpusbilances saistībām uz debitoru parādiem)	(31)	-	(1,351)	(1,382)	(610)	-	(1,863)	(2,473)
Kopā izmaiņas ar ietekmi uz uzkrājumiem kredītvērtības samazinājumam periodā:	5,165	248	(1,922)	3,491	63,999	1,289	(2,421)	62,867
Izmaiņas bez ietekmes uz uzkrājumiem kredītvērtības samazinājumam periodā:								
Izmaiņas valūtu kursu un līdzīgu rezultātā	-	-	(1)	(1)	-	-	-	-
Izmaiņas līgumiskajās naudas plūsmās (bez izmaiņām starp posmiem)	(1,774)	(43)	(378)	(2,195)	(7,671)	(254)	(423)	(8,348)
Kopā izmaiņas bez ietekmes uz uzkrājumiem kredītvērtības samazinājumam periodā	(1,774)	(43)	(379)	(2,196)	(7,671)	(254)	(423)	(8,348)
Aflikums 2018.gada 31.decembrī	19,018	472	4,654	24,144	228,081	2,496	6,318	236,895

Koncerna/Sabiedrības izsniegto kredītu sadalījums pēc to kvalitatīvā novērtējuma pēc SFPS Nr.9 ieviešanas:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	01.01.2018.	31.12.2018.	01.01.2018.
Garantijas, kurām nav noticis būtisks kredītriska pieaugums (1.posms)	228,081	171,753	228,081	171,753
Garantijas, kurām ir noticis būtisks kredītriska pieaugums (2.posms)	2,496	1,461	2,496	1,461
Garantijas, kurām ir vērtības samazinājuma pazīmes (3.posms)	6,317	9,163	6,317	9,163
Bruto garantijas kopā	236,895	182,376	236,895	182,376
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(24,144)	(22,849)	(24,144)	(22,849)
Neto garantijas kopā	212,750	159,527	212,750	159,527

Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 17. piezīmes (i). punktā.

Koncerna / Sabiedrības Uzkrājumu aprgrūtinošiem līgumiem garantijām kustības analīze:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Uzkrājumi perioda sākumā	8,544	9,019	8,544	9,019
SFPS Nr.9 ieviešanas ietekme*	(8,544)	-	(8,544)	-
Uzkrājumi 2018. gada 1.janvārī	-	9,019	-	9,019
Uzkrājumu palielinājums	-	3,940	-	3,940
Uzkrājumu samazinājums	-	(4,415)	-	(4,415)
Uzkrājumi perioda beigās	-	8,544	-	8,544
Koncerna/Sabiedrības uzkrājumu daļa	-	8,544	-	8,544
Ar riska segumu nosegtie uzkrājumi	-	-	-	-

*Sākot ar 2018. gada 1. janvāri un 9.SFPS spēkā stāšanās, finanšu garantiju uzkrājumu veidošanas pamatprincipus pilnībā regulē 9.SFPS, pakļaujot finanšu garantijas sagaidāmo kredītzaudējumu aprēķināšanai, pretstatā 37.SGS. Detalizētu informāciju skatīt 2. pielikuma 17. piezīmes (i). punktā.

30 Uzkrājumi (turpinājums)

Finanšu garantiju bruto un neto summas:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Maksimālais kredītrisks par ārpusbilances summu	236,895	182,376	236,895	182,376
Uzkrājumi finanšu garantijām	(24,144)	(5,986)	(24,144)	(5,986)
Neto summa	212,751	176,390	212,751	176,390

Saisību par kredītu izsniegšanu bruto un neto summas:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Saisības par kredītu izsniegšanu	19,611	8,788	19,611	8,788
Uzkrājumi saistībām par kredītu izsniegšanu	(1,220)	-	(1,220)	-
Neto summa	18,391	8,788	18,391	8,788

Saisību par grantu izsniegšanu bruto un neto summas:

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Saisības par grantu izsniegšanu	7,320	365	7,320	365
Uzkrājumi saistībām par grantu izsniegšanu	(9)	-	(9)	-
Neto summa	7,311	365	7,311	365

Informāciju par garantiju, par kredītu un grantu saistību apjomiem skatīt 36. pielikumā.

31 Pārējās saistības

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Saistības pret klientiem	1,895	2,148	1,895	2,148
Pārējās saistības	811	1,616	748	1,340
Kopā pārējās saistības	2,706	3,764	2,643	3,488

Pozīcija *Saistības pret klientiem* iekļauj no Koncerna/Sabiedrības klientiem saņemtos līdzekļus, kas izmantojami aizdevumu atmaksai vēlāk.

Pozīcija *Pārējās saistības* iekļauj īstermiņa līdzekļus, kas ir saistīti ar pārējām saistībām.

32 Uzkrātie izdevumi

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Pārējie uzkrātie izdevumi	461	488	461	488
Uzkrātie izdevumi darbinieku un Valdes prēmijām	354	479	354	479
Revīzijas pakalpojumi	15	15	15	15
Kopā uzkrātie izdevumi	830	982	830	982

33 Emitētie parāda vērtspapīri

2018. gada martā Sabiedrībai notika otrā obligāciju emisija 10 miljonu eiro apmērā. Visas obligācijas tiek kotētas "Nasdaq Rīga" Baltijas obligāciju sarakstā.

ISIN	Valūta	Sākotnēji emitēto vērtspapīru skaits	Nomināl-vērtība	Emisijas datums	Termiņš	Diskonta / kupona likme, %	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
							31.12.2018. (nerevidēts)	31.12.2017. (revidēts)	31.12.2018. (nerevidēts)	31.12.2017. (revidēts)
LV0000802353	EUR	20,000	1,000	17.10.2017	17.10.2024	1,37	19,883	19,852	19,883	19,852
LV0000880037	EUR	10,000	1,000	07.03.2018	07.03.2025	1,3	10,060	-	10,060	-
Emitētie parāda vērtspapīri kopā							29,943	19,852	29,943	19,852

Zaļajām obligācijām līdzīgi finanšu instrumenti tiek izmantoti, lai atbalstītu ilgtspējīgus projektus Latvijā, dodot Sabiedrībai iespēju dažādot tās finansējuma bāzi un atbalstīt Baltijas obligāciju tirgus attīstību.

Detalizētu informāciju par šo saistību atzīšanu un novērtēšanas metodēm skatīt 2. pielikuma 5. piezīmes (xviii). punktā.

Nākamā tabula tiek sniegta informācijas par emitēto parāda vērtspapīru kustību:

	Group	Group	Company	Company
	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.	01.01.2018.- 31.12.2018.	01.01.2017.- 31.12.2017.
Perioda sākumā	19,852	-	19,852	-
Vērtspapīru emisija	10,000	20,000	10,000	20,000
Uzkrātie procenti	370	53	370	53
Kupona izmaksa	(260)	-	(260)	-
Amortizācija	(19)	(201)	(19)	(201)
Perioda beigās	29,943	19,852	29,943	19,852

34 Akciju kapitāls

Sabiedrības akciju kapitāls ir šāds:

	31.12.2018.		31.12.2017.	
	Skaits	EUR	Skaits	EUR
Apmaksātais akciju kapitāls				
Parastās akcijas	204,862,332	204,862,332	204,862,332	204,862,332
Kopā apmaksātais akciju kapitāls	204,862,332	204,862,332	204,862,332	204,862,332

Sabiedrība izveidota saskaņā ar 2013. gada 17. decembra Latvijas Republikas Ministru kabineta lēmumu. Sabiedrība reģistrēta Komercreģistrā 2013. gada 27. decembrī ar pamatkapitālu 400,130 latu, kas atbilst 569,334 eiro.

2014. gada 11. septembrī ir veikta pamatkapitāla palielināšana, ieguldot SIA "Latvijas Garantiju aģentūra" (LGA), VAS „Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum” un VAS "Lauku Attīstības fonds" (LAF) kapitāla daļas. Pamatkapitāla apjoms pēc tā palielināšanas noteikts 204,862,333 eiro. Katras akcijas nominālvērtība ir 1 eiro.

Visas AS „Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum” akcijas pieder Latvijas valstij. Līdz 2015. gada 28. februārim par akciju turētāju tika noteikta Finanšu ministrija. Atbilstoši Attīstības finanšu institūcijas likumam, kas stājās spēkā 2015.gada 1.martā, ar likuma spēkā stāšanās dienu finanšu institūcijas 40 procentu akciju turētājs ir Finanšu ministrija, 30 procentu akciju turētājs – Ekonomikas ministrija un 30 procentu akciju turētājs – Zemkopības ministrija.

Papildu informāciju skat. 1. pielikuma 1. piezīmē.

35 Rezerves kapitāls

Informācija par Koncerna rezervju kufību:

	Specifiskās rezerves		Vispārējais rezerves kapitāls, tūkst. EUR	Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējo ienākumu pārvērtēšanas rezerve, tūkst. EUR	Rezerves, tūkst. EUR
	Starpība, kas atzīta Koncerna reorganizācijas rezervē, tūkst. EUR	Rezerves kapitāls Mājokļu garantiju programmai, tūkst. EUR			
Rezerves 31.12.2016.	(17,259)	7,195	1,829	9,092	857
Uzskaites politikas maiņa (2.pielikuma 19. piezīmes (iv). punkts)	38	-	-	-	38
Rezerves 31.12.2016. (korigēts)	(17,221)	7,195	1,829	9,092	895
Rezerves izmaiņas (2.pielikuma 17. piezīmes (i). punkts)	2,394	-	-	-	2,394
2016. gada Sabiedrības peļņas sadale	-	-	4,025	-	4,025
Rezerves kapitāla palielinājums	-	2,500	-	-	2,500
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējo ienākumu pārvērtēšanas rezerves (samazinājums) (38. pielikums)	-	-	-	(1,161)	(1,161)
Rezerves 31.12.2017. (korigēts)	(14,827)	9,695	5,854	7,931	8,653
SFPS NR.9 ieviešanas ietekme (2.pielikuma 17. piezīme)	-	-	-	(1,839)	(1,839)
Rezerves 01.01.2018. (korigēts)	(14,827)	9,695	5,854	6,092	6,814
Rezerves izmaiņas	(753)	-	-	-	(753)
2017. gada Sabiedrības peļņas sadale	-	-	5,884	-	5,884
Rezerves kapitāla palielinājums	-	2,112	-	-	2,112
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējo ienākumu pārvērtēšanas rezerves (samazinājums) (38. pielikums)	-	-	-	(2,495)	(2,495)
Rezerves 31.12.2018.	(15,580)	11,807	11,738	3,597	11,562

Veicot ieguldījumu riska kapitāla fondos pārrēķinu atbilstoši jaunai metodei, tika koriģēts iepriekšējo gadu Rezerves izmaiņas postenis. Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktā.

35 Rezerves kapitāls (turpinājums)

Informācija par Sabiedrības rezervju kustību:

	Starpība, kas atzīta Sabiedrības reorganizācijas rezervē, tūkst. EUR	Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējo ienākumu pārvērtēšanas rezerve, tūkst. EUR	Rezerves kapitāls Mājokļu garantiju programmai, tūkst. EUR	Vispārējais rezerves kapitāls, tūkst. EUR	Rezerves, tūkst. EUR
Rezerves 31.12.2016.	(15,935)	9,092	7,195	1,829	2,181
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējo ienākumu pārvērtēšanas rezerves (samazinājums) (38. pielikums)	-	(1,161)	-	-	(1,161)
2016. gada peļņas sadale	-	-	-	4,025	4,025
Rezerves kapitāla palielinājums	-	-	2,500	-	2,500
Rezerve 31.12.2017.	(15,935)	7,931	9,695	5,854	7,545
SFPS NR.9 ieviešanas ietekme (2.pielikuma 17. piezīme)	-	(1,839)	-	-	(1,839)
Rezerve 01.01.2018.	(15,935)	6,092	9,695	5,854	5,706
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējo ienākumu pārvērtēšanas rezerves (samazinājums) (38. pielikums)	-	(2,495)	-	-	(2,495)
2017. gada peļņas sadale	-	-	-	5,884	5,884
Rezerves kapitāla palielinājums	-	-	2,112	-	2,112
Rezerve 31.12.2018.	(15,935)	3,597	11,807	11,738	11,207

36 Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības

	Koncerns 31.12.2018.	Koncerns 31.12.2017.	Sabiedrība 31.12.2018.	Sabiedrība 31.12.2017.
Iespējamās saistības:				
galvojumi un garantijas	236,895	182,376	236,895	182,376
Finansiālās saistības:				
saistības par kredītu izsniegšanu	19,611	8,788	19,611	8,788
saistības riska kapitāla fondiem	60,258	27,020	60,258	27,020
saistības par grantu izsniegšanu	7,320	-	7,320	-
Kopā iespējamās saistības	324,084	218,184	324,084	218,184

Koncerna/Sabiedrības ārpusbilances posteņos lielāko summu veido Koncerna/Sabiedrības izsniegtās garantijas. Sabiedrības garantiju portfelis sastāv no valsts atbalsta programmu, kas īstenošanas izsniedzot garantijas, portfeļiem.

Saistības riska kapitāla fondiem ir iespējamās saistības, kas balstās uz līgumiem starp Koncernu/Sabiedrību un riska kapitāla fondu, kas Koncernam/Sabiedrībai uzliek pienākumu ieguldīt fondā. Pārskata periodā Koncerns/Sabiedrība ir noslēgusi vairākus līgumus ar 4. paudzes riska kapitāla fondiem.

Papildus informācija par jauno riska kapitāla fondu klasifikāciju ir pieejama 39. pielikumā

36 Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības (turpinājums)

Apstiprinātie finansējumi riska kapitāla fondiem:

	Līguma periods	legulājums, tūkst. EUR	Apstiprinātā finansējuma summa, kas nav ieguldīta fondā 31.12.2018., tūkst. EUR	Apstiprinātā finansējuma summa, kas nav ieguldīta fondā 31.12.2017., tūkst. EUR
KS BaltCap LatviaVentureCapital Fund	22.01.2020.	20,000	3,994	4,114
KS Impr.Cap.Technol.Vent.Fund	11.06.2020.	4,966	419	638
KS Imprimatur Capital Seed Fund	11.06.2020.	10,000	755	893
KS ZGI-3	31.12.2020.	11,800	1,236	1,502
KS FlyCap Investment Fund I	31.12.2020.	15,000	1,484	1,875
KS Expansion Capital Fund	31.12.2020.	15,000	299	331
Baltic Innovation Fund	01.01.2029.	26,000	14,667	17,667
KS Overkill Ventures Fund I	09.05.2026.	3,200	2,783	-
KS Overkill Ventures Fund II	09.08.2026.	1,800	1,771	-
KS Buildit Latvia Seed Fund	20.06.2026.	1,800	1,765	-
KS Buildit Latvia Pre-Seed Fund	31.06.2026.	3,200	2,697	-
KS Commercialization Reactor Pre-seed Fund	24.07.2026.	3,200	2,933	-
KS Commercialization Reactor Seed Fund	22.08.2026.	1,800	1,773	-
KS ZGI-4	24.08.2028.	15,000	14,778	-
KS INEC 1	29.11.2028.	5,250	4,449	-
KS INEC 2	29.11.2020.	4,500	4,456	-
Kopā		142,516	60,259	27,020

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna/Sabiedrības ārpusbilances aktīvu un iespējamo saistību sadalījumu uz 2018. gada 31. decembri pēc to atlikušā termiņa no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām:

	Līdz 1 mēnesim	1 -3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Iespējamās saistības:							
galvojumi un garantijas	236,895 *	-	-	-	-	-	236,895
Finansiālās saistības:							
saistības par kredītu izsniegšanu	19,611	-	-	-	-	-	19,611
saistības par grantu izsniegšanu	7,320	-	-	-	-	-	7,320
saistības riska kapitāla fondiem	600	2,100	4,600	10,000	38,000	4,958	60,258
Kopā finanšu saistības	27,531	2,100	4,600	10,000	38,000	4,958	87,189
Kopā	264,426*	2,100	4,600	10,000	38,000	4,958	324,084

* Saskaņā ar 7.SGS "Finanšu instrumenti: Atspoguļošana" prasībām lielākā daļa no Koncerna/Sabiedrības izsniegto garantiju portfeļa ir klasificēta termiņā "Līdz 1 mēnesim", tādējādi "Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības" būtiski pārsniedz Likvidos aktīvus ar termiņu "Līdz 1 mēnesim". Līdzšinējā pieredze par garantiju kompensāciju pieprasījumiem rāda, ka pieprasīto garantiju kompensāciju apjoms šajā termiņā ir būtiski zemāks nekā termiņstruktūras analizē norādītais uzņemto saistību apjoms. Tā rezultātā Koncerna/ Sabiedrības likviditāte nav pasliktinājusies.

36 Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna/Sabiedrības ārpusbilances aktīvu un iespējamo saistību sadalījumu uz 2017. gada 31. decembri pēc to atlikušā termiņa no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām:

	Līdz 1 mēnesim	1 -3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Iespējamās saistības:							
galvojumi un garantijas	182,376 *	-	-	-	-	-	182,376
Finansiālās saistības:							
saistības par kredītu izsniegšanu	8,788	-	-	-	-	-	8,788
saistības riska kapitāla fondiem	436	714	1,676	3,732	16,246	4,216	27,020
Kopā finanšu saistības	9,224	714	1,676	3,732	16,246	4,216	35,808
Kopā	191,600 *	714	1,676	3,732	16,246	4,216	218,184

* Saskaņā ar 7.SGS "Finanšu instrumenti: Atspoguļošana" prasībām lielākā daļa no Koncerna / Sabiedrības izsniegto garantiju portfeļa ir klasificēta termiņā "Līdz 1 mēnesim", tādējādi "Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības" būtiski pārsniedz Likvidos aktīvus ar termiņu "Līdz 1 mēnesim". Līdzšinējā pieredze par garantiju kompensāciju pieprasījumiem rāda, ka pieprasīto garantiju kompensāciju apjoms šajā termiņā ir būtiski zemāks nekā termiņstruktūras analizē norādītais uzņemto saistību apjoms. Tā rezultātā Koncerna/Sabiedrības likviditāte nav pasliktinājusies.

37 Nauda un tās ekvivalenti

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Pieprasījuma noguldījumi citās kredītiestādēs	128,916	100,597	128,536	100,597
Kopā	128,916	100,597	128,536	100,597

38 Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerve

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Atlikums uz 31.12.2017.	7,931	9,092	7,931	9,092
Atsavināšanas grupas, kas klasificēta, kā turēta pārdošanai, rezerves izmaiņas sakarā ar SFPS NR.9*	(1,839)	-	(1,839)	-
Atlikums uz 01.01.2018.	6,092	9,092	6,092	9,092
(Zaudējumi) no patiesās vērtības izmaiņām	(2,472)	(1,161)	(2,472)	(1,161)
Peļņa no pārdošanas	(55)	-	(55)	-
Vērtības samazināšanas zaudējumi**	32	-	32	-
Citi visaptveroši ienākumi (35. pielikums)	(2,495)	(1,161)	(2,495)	(1,161)
Atlikums uz perioda beigām	3,597	7,931	3,597	7,931
Atsavināšanas grupas, kas klasificēta, kā turēta pārdošanai, rezerve *	-	(1,839)	-	(1,839)
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumu pārvērtēšanas rezerve	3,597	6,092	3,597	6,092

Informācija, kas ir saistīta ar ieguldījumu vērtspapīru pārvērtēšanu, ir pieejama 2. pielikuma 5. piezīmes (xiv). punktā.

39 Darījumi ar saistītām personām

Par saistītām personām tiek uzskaitīti Koncerna/Sabiedrības Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvi radnieki, kā arī viņu kontrolē esošās uzņēmēj sabiedrības.

Saskaņā ar SGS Nr. 24 "Informācijas atklāšana par saistītām personām" ar Koncernu/Sabiedrību saistītās personās tiek uzskaitīti arī vadošais personāls, kas tieši vai netieši ir pilnvarots un atbildīgs par Koncerna/Sabiedrības darbības plānošanu, vadīšanu un kontroli.

Saskaņā ar Koncerna/Sabiedrības struktūrvienību vadītājiem piešķirtajām pilnvarām, piešķirtais pilnvarojums nedod tiesības vadīt Koncerna/Sabiedrības darbību, lemt par būtiskiem darījumiem, kas var ietekmēt Sabiedrības darbību un/vai radīt tiesiskas sekas.

Sabiedrības Padomes un Valdes locekļu atalgojums pārskata periodā bija 503 tūkst. eiro (2017: 376 tūkst. eiro) (10. pielikums).

Sabiedrībai ir bijuši vairāki darījumi ar citām valsts struktūrām. Nozīmīgākie no tiem ir saistīti ar finansējuma saņemšanu no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras, LR Finanšu ministrijas, LR Ekonomikas ministrijas, Lauku atbalsta dienesta un Centrālās finanšu un līgumu aģentūras, kas līdzfinansē Sabiedrības attīstības programmas.

Informācija par darījumiem, kurus Koncerns/Sabiedrība noslēdzis/noslēdza ar saistītām personām pārskata periodā, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, un finanšu gadā, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, kopsummām:

		Saņemtā valsts atbalsta finansējums, tūkst. EUR	Piešķirtā valsts atbalsta finansējums vai finansējuma atmaksa, tūkst. EUR
Darījumi ar akcionāriem:			
LR Finanšu ministrija	31.12.2018.	-	-
	31.12.2017.	-	(336)
LR Ekonomikas ministrija	31.12.2018.	6,244	-
	31.12.2017.	5,349	(217)
LR Labklājības ministrija	31.12.2018.	1,209	(1,027)
	31.12.2017.	-	-
Asociētie uzņēmumi:			
Riska kapitāla fondi	31.12.2018.	4,553	(6,821)
	31.12.2017.	3,030	(3,998)
Citi uzņēmumi, kas pieder Altum akcionāriem:			
Lauku atbalsta dienests	31.12.2018.	-	-
	31.12.2017.	-	(3,304)
Centrālā finanšu un līgumu aģentūra	31.12.2018.	46,180	(1,109)
	31.12.2017.	4,946	-

Vērtējot *Pārdošanai turētus aktīvus* pēc patiesās vērtības uz 2018. gada 31. decembri, 778 tūkst. eiro apmērā ir iekļauti Sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā, savukārt, Koncerna peļņas vai zaudēju aprēķinā – 408 tūkst. eiro (26. pielikums).

39 Darījumi ar saistītām personām (turpinājums)

Koncerna darījumu ar saistītām personām atlikumi, ieskaitot ārpusbilances finansiālās saistības, uz 2018. gada 31. decembri un 2017. gada 31. decembri:

		Būtiskas ietekmes persona, tūkst. EUR	Darījumi ar akcionāriem, tūkst. EUR	Asociētie uzņēmumi, tūkst. EUR	Citi uzņēmumi, kas pieder Altum akcionāriem, tūkst. EUR
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi (16.pielikums)	31.12.2018.	-	-	-	-
	31.12.2017.	-	-	-	-
Patiesā vērtībā vērtētie finanšu aktīvi, kuru patiesās vērtības izmaiņas tiek atzītas peļņā vai zaudējumos	31.12.2018.	-	-	-	-
	31.12.2017.	-	-	-	-
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētos uzņēmumos (18.pielikums)	31.12.2018.	-	-	50,239	-
	31.12.2017.	-	-	53,292	-
	31.12.2017.	-	-	(140)	-
Kredīti (19.pielikums)	31.12.2018.	-	-	-	-
	31.12.2017.	-	-	-	-
Pārdošanai turētie aktīvi (26.pielikums)	31.12.2018.	11,343	-	-	-
	31.12.2017.	12,935	-	-	-
Saistības pret vispārējām valdībām	31.12.2018.	-	-	-	7,171
	31.12.2017.	-	-	-	9,686
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts (29. pielikums)*	31.12.2018.	-	102,045	-	23,422
	31.12.2017.	-	87,267	-	10,362
Saistības, kas tieši saistītas ar pārdošanai turētiem aktīviem	31.12.2018.	-	-	-	-
	31.12.2017.	2,000	-	-	-
Pārējās saistības	31.12.2018.	-	-	-	-
	31.12.2017.	-	-	-	-
Nekontrolējoša līdz dalība	31.12.2018.	-	-	-	-
	31.12.2017.	-	-	-	-
Ārpusbilances saistības riska kapitāla fondiem (26. pielikums)	31.12.2018.	-	-	43,952	-
	31.12.2017.	-	-	27,020	-

* Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts tika koriģēts par iepriekšējo periodu. Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktu.

Sabiedrības darījumu ar saistītām personām atlikumi, ieskaitot ārpusbilances finansiālās saistības, uz 2018. gada 31. decembri un 2017. gada 31. decembri:

		Būtiskas ietekmes persona, tūkst. EUR	Darījumi ar akcionāriem, tūkst. EUR	Asociētie uzņēmumi, tūkst. EUR	Citi uzņēmumi, kas pieder Altum akcionāriem, tūkst. EUR	Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā, tūkst. EUR
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētos uzņēmumos (18. pielikums)	31.12.2018.	-	-	50,239	-	-
	31.12.2017.	-	-	53,292	-	-
	31.12.2017.	-	-	(140)	-	-
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā (20. pielikums)	31.12.2018.	-	-	-	-	1,492
	31.12.2017.	-	-	-	-	-
Saistības pret vispārējām valdībām	31.12.2018.	-	-	-	7,171	-
	31.12.2017.	-	-	-	9,685	-
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts (29. pielikums)*	31.12.2018.	-	103,537	-	23,422	-
	31.12.2017.	-	90,126	-	10,362	-
Ārpusbilances finanšu saistības riska kapitāla fondiem (26. pielikums)	31.12.2018.	-	-	43,952	-	-
	31.12.2017.	-	-	27,020	†	-

* Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts tika koriģēts par iepriekšējo periodu. Detalizēto informāciju skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktu.

39 Darījumi ar saistītām personām (turpinājums)

Turpmāk ir Informācija par Koncerna struktūru:

Nosaukums	Juridiskā adrese	Ieguldījuma % kapitālā	Klasifikācija
<i>Ieguldījumi asociētos uzņēmumos</i>			
KS Otrais Eko Fonds	Dārza 2, Rīga, LV-1007	33	asociētais uzņēmums
KS Baltcap Latvia Venture Capital Fund	Jaunmoku iela 34, Rīga, Latvija, LV-1046	67	asociētais uzņēmums
KS Imprimatur Capital Technology Venture Fund	Elizabetes iela 85a-18, Rīga, Latvija, LV-1050	67	asociētais uzņēmums
KS Imprimatur Capital Seed Fund	Elizabetes iela 85a-18, Rīga, Latvija, LV-1050	100	asociētais uzņēmums
KS ZGI-3	Daugavgrīvas iela 21, Rīga, Latvija, LV-1048	95	asociētais uzņēmums
KS FlyCap investment Fund	Matrožu iela 15A, Rīga, Latvija, LV-1048	95	asociētais uzņēmums
KS Expansion Capital fund	Krišjāņa Barona iela 32-7, Rīga, Latvija, LV-1011	95	asociētais uzņēmums
Baltic Innovation Fund	European Investment Fund, 37B, avenue J.F. Kennedy, L-2968 Luxembourg	20	asociētais uzņēmums
KS Overkill Ventures Fund I	Dzirnavu iela 105, Rīgas, Latvija, LV-1011	100	meitas uzņēmums
KS Overkill Ventures Fund II	Dzirnavu iela 105, Rīgas, Latvija, LV-1011	80	asociētais uzņēmums
KS Buildit Latvia Seed Fund	Sporta iela 2, Rīga, Latvija, LV-1013	80	asociētais uzņēmums
KS Buildit Latvia Pre-Seed Fund	Sporta iela 2, Rīga, Latvija, LV-1013	100	meitas uzņēmums
KS Commercialization Reactor Pre-seed Fund	Brīvības gatve 300-9, Rīga, Latvija	100	meitas uzņēmums
KS Commercialization Reactor Seed Fund	Brīvības gatve 300-9, Rīga, Latvija	80	asociētais uzņēmums
KS ZGI-4	Daugavgrīvas iela 21, Rīga, Latvija, LV-1048	60	asociētais uzņēmums
KS INEC 1	Krišjāņa Barona iela 32-7, Rīga, Latvijas, LV-1011	75	meitas uzņēmums
KS INEC 2	Krišjāņa Barona iela 32-7, Rīga, Latvijas, LV-1011	90	meitas uzņēmums
KS Imprimatur Seed Fund 2*	Elizabetes iela 85A - 18, Rīga, Latvija, LV-1050	90	meitas uzņēmums
KS Imprimatur Venture Fund 2*	Elizabetes iela 85A - 18, Rīga, Latvija, LV-1050	75	meitas uzņēmums
<i>Alternatīvie ieguldījumu fondi, kuru Sabiedrība kontrolē</i>			
Hipo Latvia Real Estate Fund I	Elizabetes iela 41/43, Rīga, Latvija, LV-1010	100	
Hipo Latvia Real Estate Fund II	Elizabetes iela 41/43, Rīga, Latvija, LV-1010	100	

* Ņemot vērā, ka līgumā noteiktajā termiņā fonda pārvaldniekam SIA AIFP Imprimatur Capital Fund Management neizdevās piesaistīt kapitālu līgumā noteiktajā apmērā, komandītsabiedrības biedri vienbalsīgi nolēma izbeigt KS AIF Imprimatur Seed Fund 2 un KS AIF Imprimatur Venture Fund 2 darbību un uzsākt sabiedrību likvidācijas procesu. Šobrīd pieteikumi par likvidācijas uzsākšanu ir iesniegti UR un informācija nosūtīta arī FKTK. Abās institūcijās pieteikumi atrodas izskatīšanas procesā un lēmumi vēl nav pieņemti.

Iepriekš minēta klasifikācija riska kapitāla fondiem kā *meitās uzņēmums* vai *asociētais uzņēmums* ir tikai un vienīgi finanšu uzskaites mērķiem.

40 Segmentu informācija

Koncerna vadība uzskata, ka Koncerna darbību var organizēt četros segmentos, balstoties uz šādām uzņēmējdarbības aktivitātēm: aizdevumu pakalpojums, garantiju pakalpojums, riska kapitāla fondu pakalpojums un pārējie pakalpojumi.

Koncerns definē savus darbības segmentus, pamatojoties uz Koncerna klientiem piedāvātajiem finanšu produktiem.

Izmantojot iekšējos ziņojumus, tiek sagatavota informācija par darbības segmentu.

Par darbības segmentiem tiek ziņots tādā pašā veidā, kādā tiek sagatavoti iekšējie ziņojumi galvenajai lēmējinstīcijai. Galvenā lēmējinstīcija ir vai nu darbinieks vai darbinieku grupa, kas piešķir resursus un izvērtē uzņēmuma darbības segmentu sniegumu. Sabiedrības Valde ir galvenā lēmējinstīcija.

Koncerns nesniedz detalizētu informāciju par darījuma veidu, jo visi darījumi ir ārēji.

Koncerna darbības segmentu analīze no 2018. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim:

	Aizdevumu pakalpojums, tūkst. EUR	Garantiju pakalpojums, tūkst. EUR	Riska kapitāla fondu pakalpojums, tūkst. EUR	Pārējie pakalpojumi, tūkst. EUR	Kopā, tūkst. EUR
Neto procentu ieņēmumi	9,715	1,167	46	243	11,171
Neto komisijas naudas ieņēmumi	73	182	43	85	383
Peļņa no parāda vērtspapīriem un ārvalstu valūtas darījumiem (Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā	36	73	4	9	122
Peļņas daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	(1,348)	-	(1,348)
Peļņas daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	257	-	257
Peļņa, no kuras atskaitīti zaudējumi no saistībām patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	201	46	(63)	769	953
Citi ieņēmumi	627	145	(196)	2,403	2,979
Peļņa no pārdošanai turēto aktīvu pārvērtēšanas	-	-	-	408	408
Pamatarbības peļņa / (zaudējumi)	10,652	1,613	(1,257)	3,917	14,925
Personāla izmaksas	(3,832)	(1,348)	(280)	(1,908)	(7,368)
Administratīvās izmaksas	(1,855)	(640)	(161)	(861)	(3,517)
Nemateriālo aktīvu un pamatīdzekļu nolietojums	(326)	(136)	(21)	(137)	(620)
Neto uzkrājumi vērtības samazinājumam	(665)	2,569	-	(1,232)	672
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	-	-	-	-
Kopā segmenta peļņa/(zaudējumi)	3,974	2,058	(1,719)	(221)	4,092
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētos uzņēmumos	-	-	50,239	-	50,239
Pamatīdzekļu, nemateriālo aktīvu un ieguldījumu īpašumu iegāde	830	292	61	412	1,595
Kopā segmenta aktīvi	277,554	100,213	54,402	63,770	495,939
Kopā segmenta saistības	158,045	55,012	25,901	35,391	274,349

Pārējie pakalpojumi ietver Zemes fonda darījumus, Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programmas klientu centru sniegtos pakalpojumus, Sociālās uzņēmējdarbības programmas dotācijas, ar parādu piedziņas procesā pārņemtajiem aktīviem saistītos darījumus, jaunu valsts atbalsta programmu izstrādi, kā arī darījumus, kas nav saistīti ar valsts atbalsta programmām.

40 Segmentu informācija (turpinājums)

Koncerna darbības segmentu analīze no 2017. gada 1. janvāra līdz 2017. gada 31. decembrim:

	Aizdevumu pakalpojums, tūkst. EUR	Garantiju pakalpojums, tūkst. EUR	Riska kapitāla fondu pakalpojums, tūkst. EUR	Pārējie pakalpojumi, tūkst. EUR	Kopā, tūkst. EUR
Neto procentu ieņēmumi	9,671	1,399	96	208	11,374
Neto komisijas naudas ieņēmumi	449	(24)	(191)	(6)	228
(Zaudējumi) no parāda vērtspapīriem un ārvalstu valūtas darījumiem	(97)	(83)	(10)	(1)	(191)
Peļņas daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā	-	-	1,672	-	1,672
Peļņas daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētā uzņēmumā patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	910	-	910
Citi ieņēmumi	1,623	454	636	5,078	7,791
Pamatdarbības peļņa	11,646	1,746	3,113	5,279	21,784
Personāla izmaksas	(3,653)	(1,203)	(241)	(1,425)	(6,522)
Administratīvās izmaksas	(2,849)	(275)	(140)	(746)	(4,010)
Nemateriālo aktīvu un pamatīdzekļu nolietojums	(344)	(40)	(7)	(26)	(417)
Neto uzkrājumi vērtības samazinājumam	(2,390)	2,318	-	(1,929)	(2,001)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	(43)	(45)	(17)	(20)	(125)
Kopā segmenta peļņa	2,367	2,501	2,708	1,133	8,709
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētos uzņēmumos *	-	-	53,292	-	53,292
Pamatīdzekļu, nemateriālo aktīvu un ieguldījumu īpašumu iegāde	786	234	49	273	1,342
Kopā segmenta aktīvi *	286,204	82,305	59,564	25,595	453,668
Kopā segmenta saistības *	176,196	31,014	14,073	9,537	230,820

* Pozīcijas tika koriģētas iepriekšējā periodā. Detalizēto informāciju skatīt 2.pielikuma 19.piezīmes (iv), punktā.

41 Maksimālā pakļautība kredītriskam

Kredītrisks ir risks, ka Koncerna/Sabiedrības klients vai sadarbības partneris nespēs vai atteiksies pildīt saistības pret Koncernu/Sabiedrību pilnā apmērā un noteiktajā termiņā.

Nākamā tabula atspoguļo bilances un ārpusbilances posteņu pakļautību kredītriskam (neskaitot pieejamās ķīlas vai cita veida nodrošinājumu):

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017. (koriģēts)	31.12.2018.	31.12.2017. (koriģēts)
Finanšu stāvokļa pārskata aktīvi, kas pakļauti kredītriskam				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	137,026	109,594	136,646	109,594
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos – ieguldījumu vērtspapīri	50,389	61,760	50,389	61,760
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:				
Ieguldījumu vērtspapīri	467	443	467	443
Kredīti	197,755	192,147	197,473	192,147
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	50,239	53,152	50,239	53,152
Pārējie aktīvi	24,300	3,886	24,300	3,886
Kopā	460,176	420,982	459,514	420,982

41 Maksimālā pakļautība kredīriskam (turpinājums)

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Ārpusbilances posteņi, kas pakļauti kredīriskam				
Iespējamās saistības (36)	236,895	182,376	236,895	182,376
Finansiālās saistības (36)	87,189	35,808	87,189	35,808
Kopā	324,084	218,184	324,084	218,184

Uz 2018. gada 31. decembri daļa Koncerna/Sabiedrības aktīvu 76,402 tūkst. eiro apmērā bija iekļāti. Detalizēta informācija par Sabiedrības noslēgtajiem aizdevuma līgumiem uz 2018. gada 31. decembri norādīta turpmāk.

2015. gada 16. jūnijā tika pārjaunota komercķīla, kas izriet no aizdevuma līguma Nr.A/1/F12/296 un tā grozījumiem, kas ir noslēgti starp Koncernu/Sabiedrību un LR Finanšu ministriju. Komercķīla attiecas uz Koncerna/Sabiedrības izsniegtajiem aizdevumiem saskaņā ar Ministru kabineta 2012.gada 29.maija noteikumiem Nr.381 "Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai", kā arī lietu kopības nākamās sastāvdaļas. Nodrošinājuma prasījuma summa ir 38,215 tūkst. eiro (2017: 32,201 tūkst. eiro) (28. pielikums).

Uz 2018. gada 31. decembri Koncerna/Sabiedrības saistību kopsumma, kas tiek uzskatīta par lietu kopību par labu Finanšu ministrijai, bija 38,205 tūkst. eiro (2017: 46,933 tūkst. eiro). Finanšu ministrijas garantija 38,187 tūkst. eiro apmērā tika izsniegta, lai nostiprinātu aizdevumu, kuru Koncerns/Sabiedrība bija saņēmusi no EIB (27. pielikums).

Detalizēta informācija par komercķīlām, kas izriet no parakstītajiem aizdevumu līgumiem, kuru pieejamais finansējums nav ticis izmantots 2018. gada 31. decembrī:

Balstoties uz 2016. gada 24. novembra aizdevuma līgumu Nr. A1/1/F16/474 starp Koncernu/Sabiedrību un LR Valsts kasi, 2016. gada 24. novembrī noslēgts komercķīlas līgums. Komercķīla attiecas uz finansējumu, ko Koncerns/Sabiedrība saņēmusi no Valsts kases aizdevuma veidā un kas izlietots aizdevumiem, kas izsniegti Ministru kabineta 2016. gada 15.jūlija noteikumu Nr. 469 "Noteikumi par paralēlajiem aizdevumiem saimnieciskās darbības veicējiem konkurētspējas uzlabošanai" noteiktajā kārtībā. Nodrošinātā prasījuma maksimālā summa ir 24,000 tūkst. eiro. Komercķīlas sastāvs - prasījuma tiesības un to nākamās sastāvdaļas, kas izriet no iepriekšminētajiem Koncerna/Sabiedrības izsniegtajiem aizdevumiem. 2018.gada laikā Koncerns/Sabiedrība Valsts kases aizdevuma apguvi nebija uzsākusi.

2016. gada 29. decembrī noslēgts komercķīlas līgums, kas izriet no 2015. gada 18. decembra aizdevuma līguma Nr. A1/1/15/698, kas noslēgts starp Koncernu/Sabiedrību un LR Valsts kasi, komercķīla attiecas uz finansējumu, ko Koncerns/Sabiedrība saņēmusi no Valsts kases aizdevuma veidā un kas izlietots aizdevumiem, kas izsniegti Ministru kabineta 2009. gada 15. septembra noteikumu Nr. 1065 "Noteikumi par aizdevumiem sīko (mikro), mazo un vidējo saimnieciskās darbības veicēju un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību attīstības veicināšanai" noteiktajā kārtībā, kā arī no 2016.gada 26.septembra aizdevuma līguma Nr.A1/1/16/395, kas noslēgts starp Sabiedrību un LR Valsts kasi, komercķīla attiecas uz finansējumu, ko Sabiedrība saņēmusi no Valsts kases aizdevuma veidā un kas izlietots aizdevumiem, kas izsniegti Ministru kabineta 2016. gada 31.maija noteikumu Nr. 328 "Noteikumi par mikroaizdevumiem un starta aizdevumiem" noteiktajā kārtībā. Nodrošinātā prasījuma maksimālā summa ir 39,600 tūkst. eiro. 2018. gada beigās Koncerns/Sabiedrība Valsts kases aizdevuma apguvi nebija uzsākusi.

2017. gada 30. oktobrī tika noslēgts Aizdevuma līgums ar Eiropas Padomes Attīstības banku (CEB), kura ietvaros Koncernam/Sabiedrībai ir iespēja aizņemt finansējumu 50 milj. eiro apmērā Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanas programmas īstenošanai. Tomēr līdz 2018.gada 31.decembrim Koncerns/Sabiedrība vēl nebija izmantojusi CEB piešķirto finansējumu, jo Koncerna/Grupās aizdevumu daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanas projektu īstenošanai var izmantot gadījumos, ja komercbankas atsaka finansēt projektu. Esošās ekonomikas apstākļos šādi gadījumi ir bijuši ļoti reti (2017. gadā 4 aizdevumi 0.6 milj. eiro vērtībā, 2018. gadā – 0.51 milj. eiro). Šī Aizdevuma līguma ietvaros Koncerns/Sabiedrība finansējumu var pieprasīt tad, ja Koncernam/Sabiedrībai ir pārliecība par projektu pieteikumiem kopsummā par vismaz 12.5 milj. eiro, jo saskaņā ar Aizdevuma līguma nosacījumiem minimālā aizdevuma daļas izmaksas summa ir 12.5 milj. eiro. Pirmās aizdevuma daļas apguves termiņš ir līdz 2019. gada 30. septembrim. Tā kā par labu saistībām, kas izriet no šī Aizdevuma līguma, nav reģistrēts nodrošinājums, tas ir līdzvērtīgs (pari passu princips) attiecībā pret citiem nenodrošinātiem aizdevuma līgumiem ar tāda paša ranga Koncerna/Sabiedrības kreditoriem.

Darījumi ar atvasinātiem finanšu instrumentiem, kas bija spēkā uz 2018. gada 31. decembri, bija noslēgti, lai samazinātu ārvalstu valūtu kursu svārstību ietekmi uz bilances pozīciju vērtību.

Kredīti galvenokārt segti ar nekustamā īpašuma nodrošinājumu, retāk arī ar cita veida aktīviem vai komercķīlu. Noteikti aizdevumi, kas izsniegti kredītēšanas pasākumu ietvaros, ir daļēji segti ar valsts atbalsta programmu galvojumu. Nosakot aizdevumu vērtības samazinājuma apmēru, tiek ņemta vērā paredzamā naudas plūsma no nodrošinājuma seguma. Kredītu kvalitāti raksturojošā informācija atspoguļota 19. pielikumā.

42 Aktīvu un saistību patiesās vērtības

Vadība uzskata, ka to aktīvu un saistību patiesā vērtība, kas Koncerna bilancē netiek novērtēti to patiesajā vērtībā, atšķiras no šo finanšu aktīvu un saistību uzskaites vērtības un tiem aktīviem un saistībām, kas uzrādīti patiesajā vērtībā, šādi:

	31.12.2018.		31.12.2017. (korigēts)	
	Uzskaites vērtība, tūkst. eiro	Patiesā vērtība, tūkst. eiro	Uzskaites vērtība, tūkst. eiro	Patiesā vērtība, tūkst. eiro
Aktīvi				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	137,026	137,007	109,594	109,594
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	1,160	1,160	142	142
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	50,389	50,389	61,760	61,760
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:				
Ieguldījumu vērtspapīri	467	1,148	443	1,208
Privātpersonas		23,485		21,635
Juridiskās personas		174,270		170,512
Kredīti	197,755	196,401	192,147	191,296
Pārdošanai pieejamie aktīvi	11,343	11,343	12,935	12,935
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos (ieguldījumi BIF)	10,988	10,988	8,394	8,394
Ieguldījuma tipašumi	14,794	14,794	10,808	10,808
Pārējie aktīvi	24,300	24,300	3,886	3,886
Kopā aktīvi	448,222	447,530	400,109	400,023
Saistības				
Saistības pret kredītiestādēm	38,245	38,245	46,933	46,933
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	2	2	-	-
Saistības pret vispārējām valdībām	48,110	47,370	43,609	42,103
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	29,943	29,943	19,852	19,852
Saistības, kas ir tieši saistītas ar pārdošanai turētiem aktīviem	-	-	2,000	2,000
Atbalsta programmu finansējums	126,959	126,959	93,661	93,661
Kopā saistības	243,259	242,519	206,055	204,549

Informācija par Koncerna aktīvu un pasīvu patieso vērtību uz 2017. gada 31. decembri ir precizēta, ņemot vērā grāmatvedības politikas izmaiņas ieguldījumiem riska kapitāla fondos. Detalizētu informāciju skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktā.

42 Aktīvu un saistību patiesās vērtības (turpinājums)

Vadība uzskata, ka to aktīvu un saistību patiesā vērtība, kas Sabiedrības bilanci netiek novērtēti to patiesajā vērtībā, atšķiras no šo finanšu aktīvu un saistību uzskaites vērtības un tiem aktīviem un saistībām, kas uzrādīti patiesajā vērtībā, šādi:

	31.12.2018.		31.12.2017. (korģēts)	
	Uzskaites vērtība, tūkst. eiro	Patiesā vērtība, tūkst. eiro	Uzskaites vērtība, tūkst. eiro	Patiesā vērtība, tūkst. eiro
Aktīvi				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	136,646	136,627	109,594	109,594
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	-	-	142	142
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	50,389	50,389	61,760	61,760
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:				
Ieguldījumu vērtspapīri	467	1,148	443	1,208
Privātpersonas	23,451	23,353	21,635	21,597
Juridiskās personas	174,022	172,766	170,512	169,699
Kredīti	197,473	196,119	192,147	191,296
Pārdošanai pieejamie aktīvi	11,343	11,343	10,565	10,565
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos (ieguldījumi BIF)	10,988	10,988	8,394	8,394
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	1,492	1,492	-	-
Ieguldījuma īpašumi	14,794	14,794	10,808	10,808
Pārējie aktīvi	24,300	24,300	3,886	3,886
Kopā aktīvi	447,892	447,200	397,739	397,653
Saistības				
Saistības pret kredītiestādēm	38,245	38,245	46,933	46,933
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	2	2	-	-
Saistības pret vispārējām valdībām	48,110	47,370	43,609	42,103
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	29,943	29,943	19,852	19,852
Atbalsta programmu finansējums	126,959	126,959	96,520	96,520
Kopā saistības	243,259	242,519	206,914	205,408

Informācija par Sabiedrības aktīvu un pasīvu patieso vērtību uz 2017. gada 31. decembri ir precizēta, ņemot vērā grāmatvedības politikas izmaiņas ieguldījumiem riska kapitāla fondos. Detalizētu informāciju skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktā.

Aktīvi

Vērtspapīru patiesā vērtība tiek aplēsta, ja iespējams, pamatojoties uz kotētām tirgus cenām. Pārējiem vērtspapīriem patiesās vērtības noteikšanai vadība veikusi diskontētās naudas plūsmas analīzi, naudas plūsmas prognozēšanā izmantojot pieņēmumus un uz novērtēšanas brīdi pieejamo aktuālāko tirgus informāciju. Kredītu, kuru likmes ir fiksētas fiksētos termiņos, patiesās vērtības noteikšanai vadība veikusi diskontētās naudas plūsmas analīzi, savukārt kredītiem, kuru pamata procentu likmes piesaistītas mainīgajām tirgus procentu likmēm, Koncerns/Sabiedrība ir pieņēmusi, ka šādu kredītu uzskaites vērtība atbilst to patiesajai vērtībai.

Saistības

Amortizētajās izmaksās uzskaitīto finanšu saistību, piemēram, saistību pret kredītiestādēm, patiesā vērtība aplēsta, izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi, kurā izmantotas gada beigās līdzīgiem produktiem piemērotas procentu likmes. Finanšu saistību (piemēram, saistības pret kredītiestādēm), kas dzēšamas uz pieprasījumu vai kurām piemērota mainīga procentu likme, patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Atbalsta programmas finansējuma vērtība ir norādīta patiesajā vērtībā. Lai gan šīs saistības ir bezprocentu vai procentu likme atšķiras no vidējās tirgus likmes, tām ir papildu līdzdalība peļņā vai zaudējumos, kas saistīta ar aktīviem, kuros Koncerns/Sabiedrība ir ieguldījusi šos resursus. Tātad patiesās vērtības uzskaitē nozīmē, ka visas aktīvu vērtības izmaiņas, kurās tiek ieguldīts šis finansējums, piemēram, kredītriska izmaiņas, riska kapitāla fondu patiesās vērtības izmaiņas, kā arī riska kapitāla fondu pārvaldības maksas, nekavējoties tiek atspoguļotas saistību vērtībā. Detalizētu informāciju skatīt 2. pielikuma 17. piezīmes (ii).punktā un 26. pielikumā.

42 Aktīvu un saistību patiesās vērtības (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna finanšu aktīvu un saistību, kas tiek gan vērtēti, gan atspoguļoti patiesajā vērtībā, hierarhijas līmeņus uz 2018. gada 31. decembri:

	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā
Aktīvi, novērtēti patiesā vērtībā:				
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	-	-	1,160	1,160
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	36,344	14,045	-	50,389
Pārdošanai pieejamie aktīvi	-	-	11,343	11,343
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos (ieguldījumi BIF)	-	-	10,988	10,988
Ieguldījuma īpašumi	-	-	14,794	14,794
Aktīvi, kuru patiesā vērtība ir norādīta:				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	132,026	-	4,981	137,007
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:				
Ieguldījumu vērtspapīri	-	1,148	-	1,148
Kredīti	-	-	196,401	196,401
Pārējie aktīvi	-	-	24,300	24,300
Kopā aktīvi	168,370	15,193	263,967	447,530
Saistības, novērtētas patiesā vērtībā:				
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos – atvasinātie līgumi	-	2	-	2
Saistības, kas ir tieši saistītas ar pārdošanai turētiem aktīviem	-	-	-	-
Atbalsta programmu finansējums	-	-	126,959	126,959
Saistības, kuru patiesā vērtība ir norādīta:				
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	38,245	38,245
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	47,370	47,370
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	-	-	29,943	29,943
Kopā saistības	-	2	242,517	242,519

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna finanšu aktīvu un saistību, kas tiek gan vērtēti, gan atspoguļoti patiesajā vērtībā, hierarhijas līmeņus uz 2017. gada 31. decembri:

	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā
Aktīvi, novērtēti patiesā vērtībā:				
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	37,723	24,037	-	61,760
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	-	142	-	142
Pārdošanai pieejamie aktīvi	-	-	10,565	10,565
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos (ieguldījumi BIF)	-	-	8,394	8,394
Ieguldījuma īpašumi	-	-	10,808	10,808
Aktīvi, kuru patiesā vērtība ir norādīta:				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	100,594	-	9,000	109,594
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:				
Ieguldījumu vērtspapīri	-	1,208	-	1,208
Kredīti	-	-	191,296	191,296
Pārējie aktīvi	-	-	3,886	3,886
Kopā aktīvi	138,317	25,387	233,949	397,653
Saistības, novērtētas patiesā vērtībā:				
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos – atvasinātie līgumi	-	-	-	-
Saistības, kuru patiesā vērtība ir norādīta:				
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	46,933	46,933
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	42,103	42,103
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	-	-	19,852	19,852
Atbalsta programmu finansējums	-	-	96,520	96,520
Kopā saistības	-	-	205,408	205,408

42 Aktīvu un saistību patiesās vērtības (turpinājums)

Informācija par Koncerna aktīvu un pasīvu patieso vērtību uz 2017. gada 31. decembri ir precizēta, ņemot vērā grāmatvedības politikas izmaiņas ieguldījumiem riska kapitāla fondos. Detalizētu informāciju skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktā.

Nākamā tabula atspoguļo Sabiedrības finanšu aktīvu un saistību, kas tiek gan vērtēti, gan atspoguļoti patiesajā vērtībā, hierarhijas līmeņus uz 2018. gada 31. decembri:

	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā
Aktīvi, novērtēti patiesā vērtībā:				
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	-	-	-	-
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	36,344	14,045	-	50,389
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos (ieguldījumi BIF)	-	-	10,988	10,988
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	-	-	1,492	1,492
Pārdošanai pieejamie aktīvi	-	-	14,794	14,794
Ieguldījuma īpašumi	-	-	11,343	11,343
Aktīvi, kuru patiesā vērtība ir norādīta:				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	131,646	-	4,981	136,627
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:				
Ieguldījumu vērtspapīri	-	1148	-	1,148
Kredīti	-	-	196,119	196,119
Pārējie aktīvi	-	-	24,300	24,300
Kopā aktīvi	167,990	15,193	264,017	447,200
Saistības, novērtētas patiesā vērtībā:				
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos – atvasinātie līgumi	-	2	-	2
Atbalsta programmu finansējums	-	-	126,959	126,959
Saistības, kuru patiesā vērtība ir norādīta:				
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	38,245	38,245
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	47,370	47,370
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	-	-	29,943	29,943
Kopā saistības	-	2	242,517	242,519

Nākamā tabula atspoguļo Sabiedrības finanšu aktīvu un saistību, kas tiek gan vērtēti, gan atspoguļoti patiesajā vērtībā, hierarhijas līmeņus uz 2017. gada 31. decembri:

	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā
Aktīvi, novērtēti patiesā vērtībā:				
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	37,723	24,037	-	61,760
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	-	142	-	142
Pārdošanai pieejamie aktīvi	-	-	10,565	10,565
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos (ieguldījumi BIF)	-	-	8,394	8,394
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	-	-	-	-
Ieguldījuma īpašumi	-	-	10,808	10,808
Aktīvi, kuru patiesā vērtība ir norādīta:				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	100,594	-	9,000	109,594
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:				
Ieguldījumu vērtspapīri	-	1,208	-	1,208
Kredīti	-	-	191,296	191,296
Pārējie aktīvi	-	-	3,886	3,886
Kopā aktīvi	138,317	25,387	233,949	397,653
Saistības, novērtētas patiesā vērtībā:				
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos – atvasinātie līgumi	-	-	-	-
Saistības, kuru patiesā vērtība ir norādīta:				
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	46,933	46,933
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	42,103	42,103
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	-	-	19,852	19,852
Atbalsta programmu finansējums	-	-	96,520	96,520
Kopā saistības	-	-	205,408	205,408

42 Aktīvu un saistību patiesās vērtības (turpinājums)

Informācija par Koncerna aktīvu un pasīvu patieso vērtību uz 2017. gada 31. decembri ir precizēta, ņemot vērā grāmatvedības politikas izmaiņas ieguldījumiem riska kapitāla fondos. Detalizētu informāciju skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktā.

Finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības hierarhija

Koncerns/Sabiedrība klasificē patiesās vērtības novērtējumus, izmantojot patiesās vērtības hierarhiju, kas atspoguļo novērtēšanā izmantoto datu nozīmīgumu. Koncerna/Sabiedrības patiesās vērtības hierarhijai ir 3 līmeņi:

- *pirmajā līmenī* iekļauj Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi, kā arī biržā kotētos finanšu instrumentus, kam pastāv aktīvs tirgus, ja to patiesās vērtības noteikšanā Koncerns/Sabiedrība izmanto nekorģētās kotētās tirgus cenas, kuras iegūtas no biržas vai uzticamām informācijas sistēmām;
- *otrajā līmenī* iekļauj ārpus biržas tirgotos finanšu instrumentus un finanšu instrumentus, kuriem nav aktīvā tirgus vai aktīvais tirgus tiek zaudēts, un kuru patiesās vērtības noteikšanā būtisku daļu sastāda tirgū novērojami dati (piem., līdzīgu instrumentu, etalona finanšu instrumentu, kredītriska apdrošināšanas darījumu likmes u.c.);
- *trešajā līmenī* iekļauj finanšu instrumentus, kuru patiesās vērtības novērtēšanā izmantoti tirgū novērojami dati, kuriem jāveic nozīmīga korekcija, pamatojot to ar tirgū nenovērojamiem datiem, un finanšu instrumentus, kuru patiesās vērtības novērtēšanā būtisku daļu sastāda aktīvā tirgū nenovērojami dati, kas balstās uz Koncerna/Sabiedrības pieņēmumiem un aplēsēm, kas ticami ļauj novērtēt finanšu instrumenta vērtību.

Parāda vērtspapīri

Parāda vērtspapīri tiek novērtēti, pamatojoties uz kotētajām cenām vai vērtēšanas metodēm, kurās izmantoti gan tirgū novērojami, gan nenovērojami dati, kā arī šo abu datu kombinācija. Lielākā daļa ieguldījumu parāda vērtspapīros, kas uzskaitīti patiesajā vērtībā, ir ieguldījumi Latvijas valsts parāda vērtspapīros, kuriem ir kotētas cenas, taču kuri netiek tirgoti aktīvā tirgū. Vadība ir aplēsusi, ka var pamatot pieņemt, ka kotētā cena atbilst šo vērtspapīru patiesajai vērtībai, atsaucoties uz līdzīga riska ieguldījumu ienesīgumu.

Atvasinātie līgumi

Atvasinātie līgumi, kas novērtēti, piemērojot vērtēšanas metodes, kuru ietvaros tiek izmantoti novērojami tirgus dati, galvenokārt ir valūtas mijmaiņas līgumi un ārpusbiržas nākotnes valūtas maiņas līgumi. Visbiežāk piemērotās vērtēšanas metodes ir diskontētās naudas plūsmas aprēķins, kurā izmantotie dati ietver ārvalstu valūtas maiņas kursu darījuma dienā (spot likmi) un nākotnes valūtas līgumos piemērotās likmes, kā arī procentu likmju liknes.

Ieguldījumi riska kapitāla fondos

Koncerns/Sabiedrība ir veikuši vairākus kapitāla ieguldījumus riska kapitāla fondos.

Koncerna un Sabiedrības ieguldījumus riska kapitāla fondos pielīdzina vai pie *asociētajiem uzņēmumiem vai pie līdzdalībām meitas uzņēmumu pamatkapitālā*. Asociētais uzņēmums ir tāds uzņēmums, kurā Koncernam / Sabiedrībai ir būtiska ietekme, bet nav kontroles. Būtiska ietekme tiek definēta kā spēja ietekmēt ieguldījumu saņēmēja finanšu un darbības politikas lēmumus. Meitas uzņēmums ir tāds uzņēmums, kuru Koncerns/Sabiedrība kontrolē.

Lai novērtētu ieguldījumus riska kapitāla fondos, izņemot ieguldījumus *Baltic Innovation Fund*, Koncerna un Sabiedrības līmenī tiek izmantota pašu kapitāla metode.

Ieguldījumi *Baltic Innovation Fund* tiek vērtēti pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Detalizētu informāciju par ieguldījumu riska kapitāla fondos metodes maiņu skatīt 2. pielikuma 19. piezīmē.

Ieguldījumu īpašumi

Koncerna/Sabiedrības ieguldījumu īpašuma patiesā vērtība tiek noteikta, pamatojoties uz neatkarīgu vērtētāju novērtējumiem, kuriem ir atzīta un atbilstoša profesionālā kvalifikācija un kuriem nesen ir bijusi pieredze novērtēšanā līdzīgās vietās un līdzīgā nekustamā īpašuma kategorijā.

Ieguldījumu novērtēšana īpašumā notiek pēc patiesās vērtības, izmantojot vienu vai vairākas no šīm trim metodēm:

- (a) salīdzinošo darījumu metode;
- (b) naudas plūsmas un ienākumu kapitalizācijas metode;
- (c) izmaksu metode.

Novērtējuma metode tiek izvēlēta atbilstoši objekta raksturam un iegādes mērķim.

Ieguldījumu īpašums ir lauksaimniecības zeme, kuras vidējā pārdošanas cena par hektāru ir 2,5 tūkst. euro.

Pārdošanai turēti aktīvi

Ilgtērmiņa ieguldījumi vai atsavināšanas grupas, kas klasificētas kā turētas pārdošanai, tiek novērtētas zemākajā no uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Ilgtērmiņa ieguldījumi un atsavināšanas grupas tiek klasificētas kā turētas pārdošanai, ja to uzskaites vērtība tiks atgūta, veicot pārdošanas darījumu, nevis ilgstošas lietošanas rezultātā. Šis nosacījums tiks uzskatīts par izpildītu tikai tadā gadījumā, ja pārdošanas darījuma varbūtība ir liela, un attiecīgais aktīvs vai atsavināšanas grupa ir pieejama tūlītējai pārdošanai to pašreizējā stāvoklī. Jābūt vadības lēmumam pārdot attiecīgo aktīvu, turklāt pārdošanas darījumam jātiek atzītam par pabeigtu viena gada laikā no klasifikācijas datuma.

Pārdošanai turēto aktīvu patiesā vērtība ir balstīta uz ieguldījumu īpašumu pārdošanas cenu.

43 Likviditātes risks

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūru, kas iekļauj pozīciju Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi un leguldījumu vērtspapīri atlikumus, uz 2018. gada 31. decembri. Summas ir uzrādītas, balstoties uz sagaidāmo nākotnes naudas plūsmu, kas ir atkarīga no maksājumu grafikiem, un iekļauj procentus, bet 44. pielikumā atspoguļotais aktīvu un pasīvu sadalījums pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, parāda saistību un aktīvu faktisko atlikumu termiņstruktūru:

	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Virš 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Prasības pret citām kredītiestādēm	8,831	26,700	3,143	38,674
Prasības pret vispārējām valdībām	191	764	51,406	52,361
Emitētie parāda vērtspapīri	390	21,950	10,130	32,470
Atbalsta programmu finansējums	-	-	126,959	126,959
Pārējās saistības	-	-	2,706	2,706
Kopā finanšu saistības	9,412	49,414	194,344	253,170
Ārpusbilance un iespējamās saistības	281,126	38,000	4,958	324,084
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	290,538*	87,414	199,302	577,254
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	137,026	-	-	137,026
leguldījumu vērtspapīri	1,696	38,839	10,321	50,856
Likvīdie aktīvi	138,722	38,839	10,321	187,882

* Saskaņā ar 7.SGS "Finanšu instrumenti: Atspoguļošana" prasībām lielākā daļa no Koncerna izsniegto garantiju portfeļa ir klasificēta termiņā "Līdz 1 gadam", tādejādi "Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības" būtiski pārsniedz Likvīdos aktīvus ar termiņu "Līdz 1 gadam". Līdzšinējā pieredze par garantiju kompensāciju pieprasījumiem rāda, ka pieprasīto garantiju kompensāciju apjoms šajā termiņā ir būtiski zemāks nekā termiņstruktūras analizē norādītais uzņemto saistību apjoms. Tā rezultātā Koncerna likviditāte nav pasliktinājusies.

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūru uz 2017. gada 31. decembri:

	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Virš 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Prasības pret citām kredītiestādēm	8,857	32,376	6,309	47,542
Prasības pret vispārējām valdībām	163	612	44,869	45,644
Emitētie parāda vērtspapīri	260	1,300	20,260	21,820
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts*	-	-	97,629	97,629
Pārējās saistības	-	-	3,764	3,764
Kopā finanšu saistības	9,280	34,288	172,831	216,399
Ārpusbilance un iespējamās saistības	197,722	16,247	4,215	218,184
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	207,002**	50,535	177,046	434,583
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	109,594	-	-	109,594
leguldījumu vērtspapīri	38	51,426	10,739	62,203
Likvīdie aktīvi	109,632	51,426	10,739	171,797

* Pozīcija *Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts* tika precizēta par iepriekšējo periodu. Detalizēto informāciju skatīt 2.pielikuma 19. piezīmes (iv). punktā

** Saskaņā ar 7.SGS "Finanšu instrumenti: Atspoguļošana" prasībām lielākā daļa no Koncerna izsniegto garantiju portfeļa ir klasificēta termiņā "Līdz 1 gadam", tādejādi "Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības" būtiski pārsniedz Likvīdos aktīvus ar termiņu "Līdz 1 gadam". Līdzšinējā pieredze par garantiju kompensāciju pieprasījumiem rāda, ka pieprasīto garantiju kompensāciju apjoms šajā termiņā ir būtiski zemāks nekā termiņstruktūras analizē norādītais uzņemto saistību apjoms. Tā rezultātā Koncerna likviditāte nav pasliktinājusies.

43 Likviditātes risks (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Sabiedrības finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūru uz 2018. gada 31. decembri:

	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Virš 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Prasības pret citām kredītiestādēm	8,831	26,700	3,143	38,674
Prasības pret vispārējām valdībām	191	764	51,406	52,361
Emitētie parāda vērtspapīri	390	21,950	10,130	32,470
Atbalsta programmu finansējums	-	-	126,959	126,959
Pārējās saistības	-	-	2,643	2,643
Kopā finanšu saistības	9,412	49,414	194,281	253,107
Ārpusbilance un iespējamās saistības	281,126	38,000	4,958	324,084
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	290,538*	87,414	199,239	577,191
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	136,646	-	-	136,646
Ieguldījumu vērtspapīri	1,696	38,839	10,321	50,856
Likvīdie aktīvi	138,342	38,839	10,321	187,502

* Saskaņā ar 7.SGS "Finanšu instrumenti: Atspoguļošana" prasībām lielākā daļa no Sabiedrības izsniegto garantiju portfeļa ir klasificēta termiņā "Līdz 1 gadam", tādejādi "Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības" būtiski pārsniedz Likvīdos aktīvus ar termiņu "Līdz 1 gadam". Līdzšinējā pieredze par garantiju kompensāciju pieprasījumiem rāda, ka pieprasīto garantiju kompensāciju apjoms šajā termiņā ir būtiski zemāks nekā termiņstruktūras analīzē norādītais uzņemto saistību apjoms. Tā rezultātā Koncerna likviditāte nav pasliktinājusies.

Nākamā tabula atspoguļo Sabiedrības finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūru uz 2017. gada 31. decembri:

	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Virš 5 gadi un bez termiņa	Kopā koriģēts
Prasības pret citām kredītiestādēm	8,857	32,376	6,309	47,542
Prasības pret vispārējām valdībām	163	612	44,869	45,644
Emitētie parāda vērtspapīri	260	1,300	20,260	21,820
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts *	-	-	100,488	100,488
Pārējās saistības	-	-	3,488	3,488
Kopā finanšu saistības	9,280	34,288	175,414	218,982
Ārpusbilance un iespējamās saistības	197,722	16,247	4,215	218,184
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	207,002**	50,535	179,629	437,166
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	109,594	-	-	109,594
Ieguldījumu vērtspapīri	38	51,426	10,738	62,202
Likvīdie aktīvi	109,632	51,426	10,738	171,796

* Pozīcija *Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts* tika precizēta par iepriekšējo periodu. Detalizēto informāciju skatīt 2.pielikuma 19. piezīmes (iv). punktā.

** Saskaņā ar 7.SGS "Finanšu instrumenti: Atspoguļošana" prasībām lielākā daļa no Sabiedrības izsniegto garantiju portfeļa ir klasificēta termiņā "Līdz 1 gadam", tādejādi "Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības" būtiski pārsniedz Likvīdos aktīvus ar termiņu "Līdz 1 gadam". Līdzšinējā pieredze par garantiju kompensāciju pieprasījumiem rāda, ka pieprasīto garantiju kompensāciju apjoms šajā termiņā ir būtiski zemāks nekā termiņstruktūras analīzē norādītais uzņemto saistību apjoms. Tā rezultātā Koncerna likviditāte nav pasliktinājusies.

44 Aktīvu un saistību sadalījums pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa

Nākamā tabula apkopo aktīvu un pasīvu sadalījumu pēc to atmaksas laika atbilstoši līguma termiņa beigām. Attiecībā uz klientiem izsniegtajiem aizdevumiem, Koncerns izmanto to pašu sagaidāmo atmaksu disciplīnas bāzi, kas tiek izmantota efektīvās procentu likmes prognozēšanai. Ieguldījumi vērtspapīros atspoguļo ar līgumu noteiktās kuponu amortizācijas.

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna aktīvu un saistību sadalījumu uz 2018. gada 31. decembri pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām.

	Līdz 1 mēnesim	1 - 3 mēneši	3 - 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	123,824	8,202	-	5,000	-	-	137,026
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	-	-	-	-	-	1,160	1,160
Ieguldījumu vērtspapīri	96	1,270	71	260	38,866	10,293	50,856
Kreditori	10,224	8,387	7,779	18,886	85,664	66,815	197,755
Pārdošanai turētie aktīvi	11,343	-	-	-	-	-	11,343
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	746	-	-	-	38,505	10,988	50,239
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	158	-	-	1,703	211	-	2,072
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	-	12,747	2,047	14,794
Pamatlīdzekļi	-	-	-	-	-	4,228	4,228
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	1,347	1,347
Pārējie aktīvi	1,241	-	-	652	23,226	-	25,119
Kopā aktīvi	147,632	17,859	7,850	26,501	199,219	96,878	495,939
Saistības							
Saistības pret kredītiestādēm	-	4,398	-	4,333	26,389	3,125	38,245
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos – atvasinātie līgumi	2	-	-	-	-	-	2
Saistības pret vispārējām valdībām	-	1	-	-	-	48,109	48,110
Emitētie parāda vērtspapīri	109	-	-	-	-	29,834	29,943
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	970	185	228	253	789	586	3,011
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts	34,052	-	206	-	11,883	80,818	126,959
Saistības, kas ir tieši saistītas ar pārdošanai turētiem aktīviem	-	-	-	-	-	-	-
Uzkrājumi	25,103	-	-	270	-	-	25,373
Uzņēmumu ienākumu nodoklis	-	-	-	-	-	-	-
Pārējās saistības	2,706	-	-	-	-	-	2,706
Kopā saistības	62,942	4,584	434	4,856	39,061	162,472	274,349
Neto likviditāte	84,690	13,275	7,416	21,645	160,158	(65,594)	221,590

44 Aktīvu un saistību sadalījums pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna aktīvu un saistību sadalījumu uz 2017. gada 31. decembrī pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām.

	Līdz 1 mēnesim	1 - 3 mēneši	3 - 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	100,597	-	-	8,997	-	-	109,594
Ieguldījumu vērtspapīri	-	-	-	38	51,426	10,739	62,203
Kredītori	9,708	11,789	10,152	19,765	-	140,733	192,147
Atvasinātie līgumi	-	142	-	-	-	-	142
Pārdošanai turētie aktīvi	-	-	-	12,935	-	-	12,935
Ieguldījumi riska kapitāla fondos *	-	796	-	-	43,962	8,394	53,152
Nākamā periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	655	1,581	3	3	9	5	2,256
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	234	8,142	2,432	10,808
Pamatīdzekļi	-	-	-	-	-	3,828	3,828
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	771	771
Pārmaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	-	-	-	-	-	-
Pārējie aktīvi	271	-	139	-	1,966	3,456	5,832
Kopā aktīvi	111,231	14,308	10,294	41,972	105,505	170,358	453,668
Saistības							
Saistības pret kredītiestādēm	-	4,399	-	4,340	31,944	6,250	46,933
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	-	-	5,000	38,609	43,609
Emitētie parāda vērtspapīri	-	-	-	53	-	19,799	19,852
Nākamā periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	48	87	451	425	135	1,231	2,377
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts *	9,795	-	-	8,290	20,798	58746	97,629
Saistības, kas ir tieši saistītas ar pārdošanai turētiem aktīviem	-	-	-	2,000	-	-	2,000
Uzkrājumi	843	757	66	259	4 199	8,407	14,531
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	125	-	-	-	-	-	125
Pārējās saistības	2,962	-	53	319	-	430	3,764
Kopā saistības	13,773	5,243	570	15,686	62,076	133,472	230,820
Neto likviditāte	97,458	9,065	9,724	26,286	43,429	36,886	222,848

* Pozīcijas *Ieguldījumi riska kapitāla fondos* un *Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts* tika precizētas par iepriekšējo periodu (skat. 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktu).

44 Aktīvu un saistību sadalījums pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Sabiedrības aktīvu un saistību sadalījumu uz 2018. gada 31. decembri pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām.

	Līdz 1 mēnesim	1 -3 mēneši	3 - 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	123,444	8,202	-	5,000	-	-	136,646
Ieguldījumu vērtspapīri	96	1,270	71	260	38,866	10,293	50,856
Kreditori	10,224	8,387	7,779	18,886	85,664	66,533	197,473
Atvasinātie līgumi	-	-	-	-	-	-	-
Pārdošanai turētie aktīvi	11,343	-	-	-	-	-	11,343
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	746	-	-	-	38,505	10,988	50,239
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	-	-	-	-	-	1,492	1,492
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	158	-	-	1,703	211	-	2,072
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	-	12,747	2,047	14,794
Pamatlīdzekļi	-	-	-	-	-	4,228	4,228
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	1,347	1,347
Pārējie aktīvi	1,241	-	-	652	23,226	-	25,119
Kopā aktīvi	147 252	17,859	7,850	26,501	199,219	96,928	495,609
Saistības							
Saistības pret kredītiestādēm	-	4,398	-	4,333	26,389	3,125	38,245
Atvasinātie līgumi	2	-	-	-	-	-	2
Saistības pret vispārējām valdībām	-	1	-	-	-	48,109	48,110
Emītētie parāda vērtspapīri	109	-	-	-	-	29,834	29,943
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	970	185	228	253	789	586	3,011
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts	34,052	-	206	-	11,883	80,818	126,959
Uzkrājumi	25,103	-	-	270	-	-	25,373
Uzņēmumu ienākumu nodoklis	-	-	-	-	-	-	-
Pārējās saistības	2,643	-	-	-	-	-	2,643
Kopā saistības	62,879	4,584	434	4,856	39,061	162,472	274,286
Neto likviditāte	84,373	13,275	7,416	21,645	160,158	(65,544)	221,323

44 Aktīvu un saistību sadalījums pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Sabiedrības aktīvu un saistību sadalījumu uz 2017. gada 31. decembri pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām.

	Līdz 1 mēnesim	1 -3 mēneši	3 - 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	100,597	-	-	8,997	-	-	109,594
Ieguldījumu vērtspapīri	-	-	-	38	51,426	10,739	62,203
Kreditori	9,708	11,789	10,152	19,765	-	140,733	192,147
Atvasinātie līgumi	-	142	-	-	-	-	142
Ieguldījumi riska kapitāla fondos *	-	796	-	-	43 962	8 394	53 152
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	655	1 581	3	3	9	5	2,256
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	234	8,142	2,432	10,808
Pamatlīdzekļi	-	-	-	-	-	3 828	3 828
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	771	771
Pārmaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	-	-	-	-	-	-
Pārējie aktīvi	271	-	139	-	1,966	3,456	5,832
Pārdošanai turētie aktīvi	-	-	-	10,565	-	-	10,565
Kopā aktīvi	111,231	14,308	10,294	39,602	105,505	170,358	451,298
Saistības							
Saistības pret kredītiestādēm	-	4,399	-	4,340	31,944	6,250	46,933
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	-	-	5,000	38,609	43,609
Emitētie parāda vērtspapīri	-	-	-	53	-	19,799	19,852
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	48	87	451	425	135	1,231	2,377
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts*	9,625	-	-	1,904	29,392	59 567	100 488
Uzkrājumi	843	757	66	259	4 199	8,407	14,531
Uzņēmumu ienākumu nodoklis	125	-	-	-	-	-	125
Pārējās saistības	2,962	-	53	42	-	431	3,488
Kopā saistības	13,603	5,243	570	7,023	70,670	134,294	231,403
Neto likviditāte	97,628	9,065	9,724	32,579	34,835	36,064	219,895

* Pozīcijas *Ieguldījumi riska kapitāla fondos* un *Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts* tika precizētas par iepriekšējo periodu (skat. 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktu).

45 Valūtu analīze

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna 2018. gada 31. decembra aktīvus, saistības, pašu kapitālu un rezerves, kā arī ārpusbilances posteņus pa valūtām:

	EUR	USD	Citu valstu valūtās	Kopā
Aktīvi				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	137,012	14	-	137,026
Ieguldījumu vērtspapīri	48,931	1,925	-	50,856
Kreditori	197,457	298	-	197,755
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	1,160	-	-	1,160
Ieguldījumi rīska kapitāla fondos	50,239	-	-	50,239
Nākamā perioda izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	2,072	-	-	2,072
Pārdošanai turētie aktīvi	11,343	-	-	11,343
Ieguldījumu īpašumi	14,794	-	-	14,794
Pamatīdzekļi	4,228	-	-	4,228
Nemateriālie aktīvi	1,347	-	-	1,347
Pārējie aktīvi	25,118	1	-	25,119
Kopā aktīvi	493,701	2,238	-	495,939
Pasīvi un pašu kapitāls				
Saistības pret kredītiestādēm	38,245	-	-	38,245
Atvasinātie līgumi	2	-	-	2
Saistības pret vispārējām valdībām	48,110	-	-	48,110
Emitētie parāda vērtspapīri	29,943	-	-	29,943
Nākamā perioda ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	3,008	3	-	3,011
Atbalsta programmu finansējums	126,959	-	-	126,959
Valsts atbalsts	-	-	-	-
Uzkrājumi	25,373	-	-	25,373
Pārējās saistības	2,706	-	-	2,706
Saistības, kas ir tieši saistītas ar pārdošanai turētiem aktīviem	-	-	-	-
Kapitāls un rezerves	221,590	-	-	221,590
Kopā pasīvi un pašu kapitāls	495,936	3	-	495,939
Nākotnes valūtas līgumi (saistības)	(1,511)	1,509	-	(2)
Valūtas pozīcija	(2,235)	2,237	-	2

45 Valūtu analīze (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna aktīvus, saistības, pašu kapitālu un rezerves, kā arī ārpusbilances posteņus pa valūtām uz 2017. gada 31. decembri:

	EUR	USD	Citu valstu valūtās	Kopā koriģēts
Aktīvi				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	109,329	265	-	109,594
Ieguldījumu vērtspapīri	51,443	10,760	-	62,203
Kredītori	191,800	347	-	192,147
Atvasinātie līgumi	-	142	-	142
Ieguldījumi riska kapitāla fondos*	53,152	-	-	53,152
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	2,253	3	-	2,256
Ieguldījumu īpašumi	10,808	-	-	10,808
Pamatīdzekļi	3,828	-	-	3,828
Nemateriālie aktīvi	771	-	-	771
Pārmaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	-	-	-
Pārējie aktīvi	5,832	-	-	5,832
Pārdošanai turētie aktīvi	12,935	-	-	12,935
Kopā aktīvi	442,151	11,517	-	453,668
Pasīvi un pašu kapitāls				
Saistības pret kredītiestādēm	46,933	-	-	46,933
Saistības pret vispārējām valdībām	43,609	-	-	43,609
Emitētie parāda vērtspapīri	19,852	-	-	19,852
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	2,375	2	-	2,377
Atbalsta programmu finansējums *	93,661	-	-	93,661
Valsts atbalsts	3,968	-	-	3,968
Uzkrājumi	14,424	107	-	14,531
Uzņēmumu ienākumu nodoklis	125	-	-	125
Pārējās saistības	3,764	-	-	3,764
Saistības, kas ir tieši saistītas ar pārdošanai turētiem aktīviem	2,000	-	-	2,000
Kapitāls un rezerves*	221,857	991	-	222,848
Kopā pasīvi un pašu kapitāls	452,568	1,100	-	453,668
Nākotnes valūtas līgumi (saistības)	1,089	(947)	-	142
Valūtas pozīcija	(9,328)	9,470	-	142

* Pozīcijas *Ieguldījumi riska kapitāla fondos*, *Atbalsta programmu finansējums* un *Kapitāls un rezerves* tika precizētas par iepriekšējo periodu (skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktu).

45 Valūtu analīze (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Sabiedrības aktīvus, saistības, pašu kapitālu un rezerves, kā arī ārpusbilances posteņus pa valūtām uz 2018. gada 31. decembri:

	EUR	USD	Citu valstu valūtās	Kopā
Aktīvi				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	136,632	14	-	136,646
Ieguldījumu vērtspapīri	48,931	1,925	-	50,856
Kreditori	197,175	298	-	197,473
Atvasinātie līgumi	-	-	-	-
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	50,239	-	-	50,239
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	1,492	-	-	1,492
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	2,072	-	-	2,072
Pārdošanai turētie aktīvi	11,343	-	-	11,343
Ieguldījumu īpašumi	14,794	-	-	14,794
Pamatlīdzekļi	4,228	-	-	4,228
Nemateriālie aktīvi	1,347	-	-	1,347
Pārējie aktīvi	25,118	1	-	25,119
Kopā aktīvi	493,371	2,238	-	495,609
Pasīvi un pašu kapitāls				
Saistības pret kredītiestādēm	38,245	-	-	38,245
Atvasinātie līgumi	2	-	-	2
Saistības pret vispārējām valdībām	48,110	-	-	48,110
Emitētie parāda vērtspapīri	29,943	-	-	29,943
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	3,008	3	-	3,011
Uzkrājumi	25,373	-	-	25,373
Atbalsta programmu finansējums	126,959	-	-	126,959
Pārējās saistības	2,643	-	-	2,643
Kapitāls un rezerves	221,323	-	-	221,323
Kopā pasīvi un pašu kapitāls	495,606	3	-	495,609
Nākotnes valūtas līgumi (saistības)	(1,511)	1,509	-	(2)
Valūtas pozīcija	(2,235)	2,237	-	2

45 Valūtu analīze (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Sabiedrības aktīvus, saistības, pašu kapitālu un rezerves, kā arī ārpusbilances posteņus pa valūtām uz 2017. gada 31. decembri:

	EUR	USD	Citu valstu valūtās	Kopā koriģēts
Aktīvi				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	109,329	265	-	109,594
Ieguldījumu vērtspapīri	51,443	10,760	-	62,203
Kredītori	191,800	347	-	192,147
Atvasinātie līgumi	-	142	-	142
Ieguldījumi riska kapitāla fondos*	53,152			53,152
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	2,253	3	-	2,256
Ieguldījumu īpašumi	10,808	-	-	10,808
Pamatīdzekļi	3,828	-	-	3,828
Nemateriālie aktīvi	771	-	-	771
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	-	-	-	-
Pārmaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	-	-	-
Pārējie aktīvi	5,832	-	-	5,832
Pārdošanai turētie aktīvi	10,565	-	-	10,565
Kopā aktīvi	439,781	11,517	-	451,298
Pasīvi un pašu kapitāls				
Saistības pret kredītiestādēm	46,933	-	-	46,933
Atvasinātie līgumi	43,609	-	-	43,609
Saistības pret vispārējām valdībām	19,852	-	-	19,852
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	2,375	2	-	2,377
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts*	100,488	-	-	10,0488
Uzkrājumi	14,424	107	-	14,531
Uzņēmumu ienākumu nodoklis	125	-	-	125
Pārējās saistības	3,488	-	-	3,488
Kapitāls un rezerves*	218,904	991	-	219,895
Kopā pasīvi un pašu kapitāls	450,198	1,100	0	451,298
Nākotnes valūtas līgumi (saistības)	1,089	(947)	-	142
Valūtas pozīcija	(9,328)	9,470	-	142

* Pozīcijas *Ieguldījumi riska kapitāla fondos*, *Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts* un *Kapitāls un rezerves* tika precizētas par iepriekšējo periodu (skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktu).

46 Nākotnes minimālās nomas maksas

Nākamā tabula atspoguļo minimālos telpu nomas maksas izdevumus nākotnē (pastāv arī citi nomas maksājumi, taču tie ir salīdzinoši nenozīmīgi):

	Koncerns	Sabiedrība
2019. gadā	117	117
2020. gadā	107	107
2021. gadā	106	106
2022. gadā	106	106
2023. gadā	67	67
Kopā piecu gadu laikā	503	503
2024. gadā un vēlāk	57	57

47 Finanšu aktīvu un pasīvu analīze pēc klasifikācijas principiem

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna aktīvus un saistības uz 2018. gada 31. decembri pēc to novērtēšanas principiem:

	Finanšu aktīvi/ saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos	Finanšu aktīvi/ saistības amortizētajā iegādes vērtībā	Pašu kapitāla metode	Bilances vērtība kopā
Aktīvi					
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	-	-	137,026	-	137,026
Meitasuzņēmumu ieguldījumi uzņēmumu akcijās	1,160	-	-	-	1,160
Ieguldījumu vērtspapīri	-	50,389	467	-	50,856
Kredīti	-	-	197,755	-	197,755
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	-	-	-	50 239	50 239
Pārējie finanšu aktīvi	26,137	-	27,191	-	53,328
Kopā finanšu aktīvi	27,297	50,389	362,439	50,239	490,364
Nefinanšu aktīvi	-	-	5,575	-	5,575
Kopā aktīvi	27,297	50,389	368,014	50,239	495,939
Pasīvi					
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	38,245	-	38,245
Atvasinātie līgumi	2	-	-	-	2
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	48,110	-	48,110
Emitētie parāda vērtspapīri	-	-	29,943	-	29,943
Saistības, kas ir tieši saistītas ar pārdošanai turētiem aktīviem	-	-	-	-	-
Atbalsta programmu finansējums	126,959	-	-	-	126,959
Valsts atbalsts	-	-	-	-	-
Uzņēmumu ienākumu nodoklis	-	-	-	-	-
Pārējās finanšu saistības	-	-	31,090	-	31,090
Kopā finanšu saistības	126,961	-	147,388	-	274,349
Nefinanšu saistības	-	-	221,590	-	221,590
Kopā pasīvi	126,961	-	368,978	-	495,939

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna aktīvus un saistības uz 2017. gada 31. decembri pēc to novērtēšanas principiem:

	Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu aktīvi un saistības	Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	Amortizētā iegādes vērtība	Pašu kapitāla metode	Bilances vērtība kopā
Aktīvi					
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	-	-	109,594	-	109,594
Ieguldījumu vērtspapīri	-	61,760	443	-	62,203
Kredīti	-	-	192,147	-	192,147
Atvasinātie līgumi	142	-	-	-	142
Ieguldījumi riska kapitāla fondos*	-	-	-	53,152	53,152
Pārējie finanšu aktīvi	-	12,935	18,896	-	31,831
Kopā finanšu aktīvi	142	74,695	321,080	53,152	449,069
Nefinanšu aktīvi	-	-	4,599	-	4,599
Kopā aktīvi	142	74,695	325,679	51,170	453,668
Pasīvi					
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	46,933	-	46,933
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	43,609	-	43,609
Emitētie parāda vērtspapīri	-	-	19,852	-	19,852
Atbalsta programmu finansējums*	-	-	93,661	-	93,661
Valsts atbalsts	-	-	3,968	-	3,968
Uzņēmumu ienākumu nodoklis	-	-	125	-	125
Pārējās finanšu saistības	-	-	20,672	-	20,672
Saistības, kas ir tieši saistītas ar pārdošanai turētiem aktīviem	-	-	2,000	-	2,000
Kopā finanšu saistības	-	-	230,820	-	230,820
Nefinanšu saistības	-	-	222,848	-	222,848
Kopā pasīvi	-	-	453,668	-	453,668

* Pozīcijas *Ieguldījumi riska kapitāla fondos*, *Atbalsta programmu finansējums* un *Nefinanšu saistības* tika koriģētas par iepriekšējo periodu (skat. 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktu).

47 Finanšu aktīvu un pasīvu analīze pēc klasifikācijas principiem (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Sabiedrības aktīvus un saistības uz 2018. gada 31. decembri pēc to novērtēšanas principiem:

	Finanšu aktīvi/ saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos	Finanšu aktīvi/ saistības amortizētajā iegādes vērtībā	Pašu kapitāla metode	Bilances vērtība kopā
Aktīvi					
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	-	-	136,646	-	136,646
Ieguldījumu vērtspapīri	-	50,389	467	-	50,856
Kredīti	-	-	197,473	-	197,473
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	-	-	-	50,239	50,239
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	1,492	-	-	-	1,492
Pārējie finanšu aktīvi	26,137	-	27,191	-	53,328
Kopā finanšu aktīvi	27,629	50,389	361,777	50,239	490,034
Nefinanšu aktīvi	-	-	5,575	-	5,575
Kopā aktīvi	27,629	50,389	367,352	50,239	495,609
Pasīvi					
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	38,245	-	38,245
Atvasinātie līgumi	2	-	-	-	2
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	48,110	-	48,110
Emiētjie parāda vērtspapīri	-	-	29,943	-	29,943
Atbalsta programmu finansējums	126,959	-	-	-	126,959
Valsts atbalsts	-	-	-	-	-
Uzņēmumu ienākumu nodoklis	-	-	-	-	-
Pārējās finanšu saistības	-	-	31,027	-	31,027
Kopā finanšu saistības	126,961	-	147,325	-	274,286
Nefinanšu saistības	-	-	221,323	-	221,323
Kopā pasīvi	126,961	-	368,648	-	495,609

Nākamā tabula atspoguļo Sabiedrības aktīvus un saistības uz 2017. gada 31. decembri pēc to novērtēšanas principiem:

	Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu aktīvi un saistības	Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	Amortizētā iegādes vērtība	Iegādes vērtībā	Bilances vērtība kopā (korģēts)
Aktīvi					
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	-	-	109,594	-	109,594
Ieguldījumu vērtspapīri	-	61 760	443	-	62,203
Kredīti	-	-	192,147	-	192,147
Atvasinātie līgumi	142	-	-	-	142
Ieguldījumi riska kapitāla fondos*	-	-	-	53,152	53,152
Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā	-	-	-	-	-
Pārējie finanšu aktīvi	-	10,565	18,896	-	29,461
Kopā finanšu aktīvi	142	72,325	321,080	53,152	446,699
Nefinanšu aktīvi	-	-	4,599	-	4,599
Kopā aktīvi	142	72,325	325,679	53,152	451,298
Pasīvi					
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	46,933	-	46,933
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	43,609	-	43,609
Emiētjie parāda vērtspapīri	-	-	19,852	-	19,852
Atbalsta programmu finansējums *	-	-	96,520	-	96,520
Valsts atbalsts *	-	-	3,968	-	3,968
Uzņēmumu ienākumu nodoklis	-	-	125	-	125
Pārējās finanšu saistības	-	-	20,396	-	20,396
Kopā finanšu saistības	-	-	231,403	-	231,403
Nefinanšu saistības	-	-	219,895	-	219,895
Kopā pasīvi	-	-	451,298	-	451,298

* Pozīcijas *Ieguldījumi riska kapitāla fondos*, *Atbalsta programmu finansējums* un *Nefinanšu saistības* tika korģētas par iepriekšējo periodu (skatīt 2. pielikuma 19. piezīmes (iv). punktu).

48 Kapitāla pārvaldība

Kapitāla pārvaldība ir tālredzīga un saskaņota ar ilgtermiņa biznesa plāniem un makroekonomisko vidi. To novērtē ikgadējā budžeta plānošanas procesā.

Kapitāla pārvaldība nodrošina, ka Koncerns un Sabiedrība izmanto kapitālu Ministru kabineta apstiprināto valsts atbalsta programmu īstenošanai. Kapitāla plānošana ietver risku ietekmes uz kapitālu novērtēšanu, pilnā plānotajā apjomā īstenojot visas apstiprinātās atfīstības programmas. Saskaņā ar Atfīstības finanšu institūcijas likumu, Sabiedrība pirms katras programmas apstiprināšanas Ministru kabinetā novērtē programmas ietekmi, riskus un sagaidāmos zaudējumus, finansiālos rezultātus un programmas īstenošanas izmaksas.

Lai kapitāla valdības ietvaros novērtētu, ka pašu kapitāla lielums ir atbilstošs no darbības apjoma izrietošajiem riskiem, Koncernā tiek aprēķināts kapitāla pietiekamību raksturojošs rādītājs, Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) pret Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA). Rādītāja skaidrojums un izmaiņu dinamika pa periodiem pieejama sadaļā Citi pielikumi Koncerna pārskatam "Galvenie finanšu un darbības rādītāji".

49 NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Laika periodā kopš gada pārskata pēdējās dienas līdz šī ziņojuma parakstīšanai nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu Koncerna /Sabiedrības finansiālo stāvokli.

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

AS Attīstības finanšu institūcija ALTUM akcionāram

Ziņojums par atsevišķajiem un konsolidētajiem finanšu pārskatiem

Mūsu atzinums

Mūsaprāt, pievienotajā gada pārskatā ietvertie atsevišķie un konsolidētie finanšu pārskati, kas atspoguļoti no 11. līdz 102. lappusei, sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par AS Attīstības finanšu institūcija ALTUM (“Sabiedrība”) un tās meitas sabiedrību (“Koncerns”) atsevišķo un konsolidēto finanšu stāvokli 2018. gada 31. decembrī un par to atsevišķajiem un konsolidētajiem darbības finanšu rezultātiem un atsevišķajām un konsolidētajām naudas plūsmām par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Mūsu atzinums atbilst mūsu 2019. gada 29. marta papildus ziņojumam Revīzijas komitejai.

Ko mēs esam revidējuši

Sabiedrības atsevišķie finanšu pārskati un Koncerna konsolidētie finanšu pārskati (kopā saukti “finanšu pārskati”) ietver:

- atsevišķo un konsolidēto finanšu stāvokļa pārskatu 2018. gada 31. decembrī,
- atsevišķo un konsolidēto visaptverošo ienākumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- atsevišķo un konsolidēto kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- atsevišķo un konsolidēto naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, kā arī
- atsevišķo un konsolidēto finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgus grāmatvedības uzskaites principus.

Atzinuma pamatojums

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidenta atbildība par atsevišķo un konsolidēto finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekošu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Neatkarība

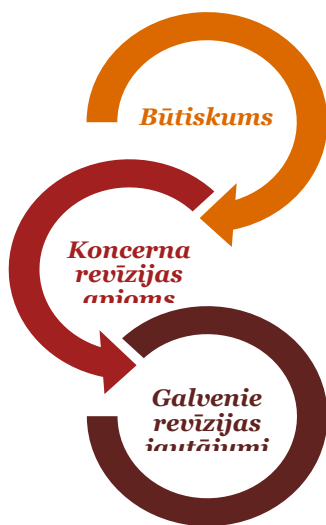
Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības un no Koncerna saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām ētikas prasībām, kas ir spēkā attiecībā uz mūsu veikto atsevišķo un konsolidēto finanšu pārskatu revīziju Latvijas Republikā. Mēs esam izpildījuši mūsu citus SGĒSP kodeksā noteiktos ētikas pienākumus un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautās ētikas prasības.

Balstoties uz mūsu zināšanām un pārlicību, mēs paziņojam, ka ar revīziju nesaistītie pakalpojumi, kurus mēs esam snieguši Sabiedrībai un Koncernam un ar to saistītajiem uzņēmumiem, ir saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem likumiem un citiem normatīvajiem aktiem un ka mēs neesam snieguši ar revīziju nesaistītos pakalpojumus, kas ir aizliegti saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likuma 37.6 pantu.

Laika periodā no 2018. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim Sabiedrībai un Koncernam sniegtie ar revīziju nesaistītie pakalpojumi ir uzrādīti atsevišķo un konsolidēto finanšu pārskatu 11. pielikumā.

Mūsu revīzijas pieeja

Pārskats

- Kopējais būtiskums Sabiedrības revīzijā: EUR 5,000 tūkstoši.
- Kopējais būtiskums Koncerna revīzijā: EUR 5,000 tūkstoši.
- Mēs veicām Sabiedrības atsevišķo finanšu pārskatu revīziju.
- Mēs veicām noteiktas revīzijas procedūras attiecībā uz meitas un asociētajām sabiedrībām piederošajiem aktīviem.
- Mūsu revīzijas procedūras ietvēra aptuveni 99% no Koncerna ieņēmumiem un 98% no Koncerna kopējiem aktīviem.
- Kredītu un garantiju vērtības samazinājums.
- Saņemtā finansējuma novērtēšana patiesajā vērtībā.
- Riska kapitāla fondu vērtības noteikšana.

Plānojot mūsu revīzijas procedūras mēs noteicām būtiskuma līmeni un izvērtējām atsevišķajiem un konsolidētajiem finanšu pārskatiem piemītošos būtiskas neatbilstības riskus. Jo īpaši mēs izvērtējām, vai vadība ir veikusi subjektīvus pieņēmumus, piemēram, attiecībā uz nozīmīgām grāmatvedības aplēsēm, kas ietver pieņēmumus un nenoteiktību attiecībā un nākotnes notikumiem. Tāpat kā citās mūsu veiktajās revīzijās, mēs izvērtējām vadības iekšējo kontroļu pārkāpšanas risku, tajā skaitā, vai ir pierādījumi par neobjektivitāti, kas norāda uz krāpšanas izraisītu būtiskas neatbilstības risku.

Būtiskums

Revīzijas apjoms ir atkarīgs no būtiskuma piemērošanas. Revīzija tiek plānota ar mērķi iegūt pietiekamu pārlicību par to, ka finanšu pārskati nesatur būtiskas neatbilstības. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā. Tās tiek uzskatītas par būtiskām, ja atsevišķi vai kopā tās varētu ietekmēt lietotāju ekonomisko lēmumu pieņemšanu, kas balstīti uz finanšu pārskatiem.

Balstoties uz mūsu profesionālo spriedumu, mēs noteicām konkrētus būtiskuma sliekšņus, tajā skaitā kopējo Sabiedrības un Koncerna būtiskuma apmēru, kas piemērojams atsevišķajiem un konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā un ir atspoguļots zemāk esošajā tabulā. Tas, kopā ar kvalitatīvajiem apsvērumiem, palīdzēja mums noteikt revīzijas apjomu un revīzijas

procedūru veidu, veikšanas laiku un apmēru, kā arī izvērtēt gan individuālo, gan apkopoto neatbilstību ietekmi uz finanšu pārskatiem kopumā.

Kopējais Sabiedrības un Koncerna revīzijas būtiskuma apmērs	Kopējais būtiskums Sabiedrības un Koncerna revīzijai ir noteikts EUR 5,000 tūkstošu apmērā.
Kā mēs to noteicām	1% no kopējiem aktīviem
Pamatojums būtiskuma kritēriju piemērošanai	Mēs izvēlējamies kopējos aktīvus, jo, mūsaprāt, šis ir kritērijs, pēc kura finanšu pārskatu lietotāji parasti vērtē Sabiedrības un Koncerna darbības rezultātus, un tas ir vispārpieņemts pamatojums būtiskuma noteikšanai. Mēs izvēlējamies 1%, kas iekļaujas kvantitatīvo robežlielumu skalā būtiskuma noteikšanai, ko piemēro uzņēmumiem šajā nozarē.

Mēs vienojamies ar Revīzijas komiteju, ka mēs tai ziņosim par mūsu revīzijas gaitā konstatētajām neatbilstībām, kas pārsniedz EUR 250 tūkstošus, kā arī par mazāka apmēra neatbilstībām, ja par tām, mūsaprāt, būtu jāziņo kvalitatīvu iemeslu dēļ.

Galvenie revīzijas jautājumi

Galvenie revīzijas jautājumi ir tie jautājumi, kuri saskaņā ar mūsu profesionālo vērtējumu mūsu šī pārskata perioda finanšu pārskatu revīzijā bija visbūtiskākie. Šie jautājumi tika risināti mūsu finanšu pārskatu revīzijas kopējā kontekstā, kā arī, veidojot mūsu revīzijas atzinumu. Mēs nesniedzam atsevišķu atzinumu par šiem jautājumiem.

Galvenais revīzijas jautājums

Kādas revīzijas procedūras mēs veicām attiecībā uz galveno revīzijas jautājumu

Kredītu un garantiju vērtības samazinājums

Skatīt attiecīgi 2.(16), 12., 19. un 30. finanšu pārskatu pielikumus 31. – 34., 51., 57. – 60. un 70. – 73. lappusēs.

Mēs vērsām uzmanību šai jomai, jo vadība sākot ar 2018. gadu piemēro 9. SFPS “Finanšu instrumenti” un ir ieviesusi sagaidāmo kredītauzdējumu (SKZ) modeli izsniegtajiem kredītiem un finanšu garantijām. Vadība veic sarežģītus un subjektīvus spriedumus aplēšot SKZ.

Galvenās SKZ aprēķina modeļa iezīmes ietver kredītu klasifikāciju 3 pakāpēs, kredītriska parametru izvērtēšanu un nākotnes informācijas piemērošanu.

Sabiedrība un Koncerns nosaka kredītauzdējumu apmēru kredītiem, izmantojot SKZ modeļa veikto aprēķinu un ņemot vērā kredīta bilances vērtību saistību nepildīšanas brīdī, saistību nepildīšanas iestāšanās varbūtību, citus zināmos riska faktoros, kas ietekmē katra aizņēmēja pakāpi, kā arī ņemot vērā sagaidāmās naudas plūsmas no kredīta atmaksas vai ķīlas pārdošanas (zaudējumu apmērs), kā arī korekcijas sagaidāmajos

Mēs izvērtējam vai Sabiedrības un Koncerna uzskaites politikas attiecībā uz SKZ izsniegtajiem kredītiem un garantijām atbilst 9. SFPS, izvērtējot katru būtisko modeļa komponenti gan kredītiem, gan garantijām: bilances vērtību saistību nepildīšanas brīdī, saistību nepildīšanas iestāšanās varbūtību un saistību nepildīšanas zaudējumus, maksātspējas un būtiska kredītriska pieauguma definīcijas, kā arī makroekonomisko scenāriju pielietošanu.

Mēs veicām detalizētas pārbaudes procedūras, lai pārliecinātos par kredītu un garantiju informācijas ticamību, pārbaudot līgumu datumus, ķīlu vērtību un veidus, pakāpes piešķiršanu, tai skaitā vecuma struktūru un saistības pildošo/ saistības nepildošo kredītu un garantiju statusa piešķiršanu un citus pamata datus, kuri tika izmantoti SKZ aprēķinu rīkā

Galvenais revīzijas jautājums

kredītzaudējumos nākotnes makroekonomisko scenāriju izmaiņu ietekmē.

Visiem kredītiem 1. un 2. pakāpē, kā arī nenozīmīgiem kredītiem 3. pakāpē sagaidāmos kredītzaudējumus aprēķina piemērojot SKZ modeli. Savukārt nozīmīgiem kredītiem 3. pakāpē tiek papildus piemērots eksperta kredītvērtējums, nosakot, vai modeļa aprēķinātajiem SKZ ir jāveic korekcijas.

2018. gada 1. janvārī 9. SFPS piemērošanas rezultātā Sabiedrības un Koncerna pašu kapitāls samazinājās par EUR 1,667 tūkstošiem dēļ papildus atzītā vērtības samazinājuma kredītiem un garantijām. Sabiedrības un Koncerna neto ieņēmumi no sagaidāmajiem kredītzaudējumiem 2018. gadā bija EUR 672 tūkstoši (skat. finanšu pārskata 12. pielikumu).

Kādas revīzijas procedūras mēs veicām attiecībā uz galveno revīzijas jautājumu

2018. gada 1. janvārī un 2018. gada 31. decembrī.

Mēs veicām arī detalizētas pārbaudes attiecībā uz makroekonomiskajiem faktoriem, kurus izmanto SKZ aprēķina rīki.

Papildus uz izlases pamata mēs veicām detalizētus pārrēķinus modeļa sniegtajiem aprēķiniem, lai pārliecinātos, ka SKZ tiek pareizi aprēķināti un atbilst mūsu sagaidāmajam rezultātam.

Uz izlases pamata mēs pārbaudījām arī SKZ korekcijas, kuras tika veiktas balstoties uz eksperta kredītvērtējumu un kas tiek veidotas 3. pakāpē esošajiem kredītiem un garantijām. Mēs veicām šo korekciju pamatotības izvērtējumu, izvērtējot arī korekciju aprēķinos lietotās ķīlu vērtības.

Saņemtā finansējuma vērtēšana patiesajā vērtībā

Skatīt attiecīgi 2.(16) un 29. finanšu pārskatu pielikumus 31. – 34. un 67. – 69. lappusēs.

Sabiedrība un Koncerns saņem finansējumu ilgtermiņa aizņēmumu formā, lai nodrošinātu kredītu un garantiju izsniegšanu, kā arī ieguldījumu veikšanu riska kapitāla fondos.

Pārskata gadā, 9.SFPS ieviešanas ietekmē, Sabiedrība un Koncerns mainīja savu grāmatvedības politiku šo saistību vērtēšanai. Tā kā šīs saistības satur iegultos atvasinātos instrumentus, tās turpmāk tiks vērtētas patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Mēs pārbaudījām parakstītos saistību līgumus uz izlases pamata izvēlētu programmu finansējumam, kā arī principus, kuri piemēroti šo saistību patiesās vērtības noteikšanā.

Mēs guvām izpratni un izvērtējām vai Sabiedrības un Koncerna grāmatvedības politikas maiņa atbilst 9.SFPS prasībām un vai tā veikta saskaņā ar SFPS prasībām.

Mēs ieguvām un pārbaudījām Sabiedrības un Koncerna saistību patiesās vērtības aprēķinus. Uz izlases pamata izvēlētām programmām mēs izvērtējām to pamatā esošos pieņēmumus, piemērotās diskonta likmes un plānotās atdeves rādītājus.

Jebkādas būtiskas novirzes tika skaidrotas ar vadību.

Saistību patiesās vērtības noteikšana pirmo reizi tika veikta 2018. gadā, līdz ar to tā bija nozīmīga mūsu revīzijas sastāvdaļa, ņemot vērā kopējo saistību apmēru 2018. gada 31. decembrī EUR 126,959 tūkstošu apmērā.

Riska kapitāla fondu vērtības noteikšana

Skatīt attiecīgi 2.(16), 2.(19)., 18. un 20. finanšu pārskatu pielikumus 31. – 34., 36. – 40., 54. – 56. un 61. lappusēs.

Sabiedrībai un Koncernam ir būtiska līdzdalība riska kapitāla fondos (RKF). Atkarībā no tā, vai Sabiedrībai ir kontrole vai būtiska ietekme pār

Mēs izvērtējām Sabiedrības un Koncerna piemērotās grāmatvedības politikas un pārliecinājāmies, ka ieguldījumi RKF tiek pareizi klasificēti kā asociētās vai meitas sabiedrības.

Galvenais revīzijas jautājums

RKF, tos klasificē kā meitas sabiedrības vai asociētās sabiedrības.

Meitas sabiedrības atsevišķajos finanšu pāršatos tiek vērtētas pēc to patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā, savukārt konsolidētajos finanšu pāršatos tās tiek pilnībā konsolidētas.

Asociētās sabiedrības gan atsevišķajos, gan konsolidētajos finanšu pāršatos tiek vērtētas pēc pašu kapitāla metodes, izņemot Baltic Innovation Fund (BIF), kuru gan atsevišķajos, gan konsolidētajos finanšu pāršatos vērtē pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā.

RKF vērtēšana pēc pašu kapitāla metodes un BIF vērtēšana tiek veikta, izmantojot šo asociēto sabiedrību veikto ieguldījumu patiesās vērtības.

Ieguldījumi RKF ir nozīmīgi gan atsevišķajiem, gan konsolidētajiem finanšu pāršatiem, turklāt aprēķinos izdarīto pieņēmumu izmaiņas var izraisīt būtiskas aplēsto neto aktīvu vērtības izmaiņas, tādējādi ietekmējot RKF vērtību. Līdz ar to mēs uzskatījām RKF vērtēšanu par revīzijai nozīmīgu jautājumu.

Kādas revīzijas procedūras mēs veicām attiecībā uz galveno revīzijas jautājumu

Mēs ieguvām Sabiedrības un Koncerna vadības veikto RKF ieguldījumu patiesās vērtības aprēķinu, kā arī RKF neto aktīvu vērtības aprēķinu un pilnu RKF veikto ieguldījumu sarakstu. Uz izlases pamata, mēs pārbaudījām detalizētus ieguldījumu patiesās vērtības aprēķinus un konkrēto fondu neto aktīvu vērtību aprēķinus.

Mēs satikāmies ar Sabiedrības un Koncerna atbildīgajām personām, kas veic RKF pamatā esošo ieguldījumu snieguma izvērtējumu, ar mērķi izprast šo ieguldījumu finansiālo sniegumu un prognozes par to pārdošanas vērtībām, kuras tiek uzskatītas par pamatā esošo ieguldījumu patiesās vērtības indikatoriem. Mēs izvērtējām arī ieguldījumu vērtēšanas metodoloģiju.

Mēs izskatījām līgumu reģistru un uz izlases pamata pārbaudījām jaunus RKF veiktos ieguldījumus. Mēs izvērtējām arī informāciju, kas ietverta ieguldījuma veikšanas brīdī sagatavotajos dokumentos.

Kā mēs noteicām Koncerna revīzijas apjomu

Mēs noteicām revīzijas apjomu, lai iegūtu pietiekamus revīzijas pierādījumus mūsu revidenta ziņojuma sniegšanai par konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā. Nosakot revīzijas apjomu, mēs ņēmām vērā Koncerna struktūru, grāmatvedības uzskaites procesus un kontroles, un nozari, kurā Koncerns darbojas.

Mēs neesam Sabiedrības meitas un asociēto sabiedrību revidenti, tomēr revīzijas laikā mēs veicām noteiktas revīzijas procedūras attiecībā uz meitas un asociētajām sabiedrībām piederošajiem aktīviem. Mūsu revīzijas procedūras aptvēra aptuveni 99% no Koncerna ieņēmumiem un 98% no Koncerna kopējiem aktīviem.

Ziņošana par citu informāciju, tai skaitā par Vadības ziņojumu

Sabiedrības vadība ir atbildīga par citu informāciju. Cita informācija, kuru mēs esam saņēmuši pirms šī revidenta ziņojuma datuma, ietver:

- Vadības ziņojumu (iekļaujot Nefinanšu paziņojumu), kas sniegts pievienotajā gada pārskatā no 3. līdz 8. lappusei;
- Paziņojumu par vadības atbildību, kas sniegts pievienotā gada pārskata 9. lappusē; un
- Paziņojumu par korporatīvo pārvaldību, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā no 116. līdz 119. lappusei,

bet neietver finanšu pārskatus un mūsu revidenta ziņojumu par tiem.

Mūsu atzinums par atsevišķajiem un konsolidētajiem finanšu pārskatiem neattiecas uz gada pārskatā ietvertu citu informāciju, tai skaitā Vadības ziņojumu (iekļaujot Nefinanšu paziņojumu), Paziņojumu par vadības atbildību un Paziņojumu par korporatīvo pārvaldību.

Saistībā ar atsevišķo un konsolidēto finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar augstāk norādīto citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no atsevišķo un konsolidēto finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Attiecībā uz Vadības ziņojumu (iekļaujot Nefinanšu paziņojumu) mēs arī veicām procedūras atbilstoši Revīzijas pakalpojumu likuma prasībām. Šīs procedūras ietver izvērtējumu par to, vai Vadības ziņojums (iekļaujot Nefinanšu paziņojumu) ir sagatavots saskaņā ar attiecīgo likumdošanu.

Papildus, saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumu, attiecībā uz Paziņojumu par korporatīvo pārvaldību, mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Paziņojumā par korporatīvo atbildību ir sniegta informācija saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.¹ panta pirmās daļas 3., 4., 6., 8. un 9. punktā, kā arī 56.² panta otrās daļas 5. punktā noteiktajām prasībām un vai tajā ir iekļauta 56.² panta otrās daļas 1., 2., 3., 4., 7. un 8. punktā noteiktā informācija.

Pamatojoties uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt, visos būtiskajos aspektos:

- Vadības ziņojumā (iekļaujot Nefinanšu paziņojumu) un Paziņojumā par vadības atbildību par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatiem, un
- Vadības ziņojums (iekļaujot Nefinanšu paziņojumu) ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām, un

- Paziņojumā par korporatīvo pārvaldību ir sniegta informācija, saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.¹ panta pirmās daļas 3., 4., 6., 8. un 9. punktā, kā arī 56.² panta otrās daļas 5. punktā noteiktajām prasībām, un ir iekļauta 56.² panta otrās daļas 1., 2., 3., 4., 7., un 8. punktā noteiktā informācija.

Turklāt, saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumu, attiecībā uz Nefinanšu paziņojumu, mūsu pienākums ir ziņot par to, vai Sabiedrība ir sagatavojusi Nefinanšu paziņojumu un vai Nefinanšu paziņojums ir iekļauts vadības ziņojumā, vai sagatavots kā gada pārskata atsevišķa sastāvdaļa.

Mēs ziņojam, ka Sabiedrība ir sagatavojusi Nefinanšu paziņojumu, un tas ir iekļauts Vadības ziņojumā.

Papildus tam, ņemot vērā revīzijas laikā gūtās zināšanas un izpratni par Sabiedrību un Koncernu un to darbības vidi, mums ir pienākums ziņot, ja mēs esam konstatējuši būtiskas neatbilstības Vadības ziņojumā (iekļaujot Nefinanšu paziņojumu) un Paziņojumā par vadības atbildību, ko mēs esam saņēmuši pirms šī revidenta ziņojuma datuma. Mūsu uzmanības lokā nav nonācis nekas, par ko šai sakarā būtu jāziņo.

Vadības un personu, kurām uzticēta pārvaldība, atbildība par atsevišķajiem un konsolidētajiem finanšu pārskatiem

Vadība ir atbildīga par šo atsevišķo un konsolidēto finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, sagatavošanu un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu atsevišķo un konsolidēto finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Sagatavojot atsevišķos un konsolidētos finanšu pārskatus, vadības pienākums ir izvērtēt Sabiedrības un Koncerna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības atbilstoši skaidrot apstākļus saistībā ar Sabiedrības un Koncerna spēju turpināt darbību un piemērot darbības turpināšanas principu, ja vien vadība neplāno likvidēt Sabiedrību vai Koncernu, vai pārtraukt tā darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas Sabiedrības vai Koncerna likvidēšanai vai darbības pārtraukšanai.

Personas, kurām uzticēta pārvaldība, ir atbildīgas par Sabiedrības un Koncerna finanšu pārskatu sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par atsevišķo un konsolidēto finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārlicību par to, ka atsevišķie un konsolidētie finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un izsniegt revidenta ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārlicība ir augsta līmeņa pārlicība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti paredzēt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem atsevišķajiem un konsolidētajiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- Identificējam un izvērtējam riskus, ka atsevišķajos un konsolidētajos finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas krāpšanas rezultātā radušās būtiskas neatbilstības, ir augstāks, nekā kļūdu izraisītām

būtiskām neatbilstībām, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, nepatiesi uzrādītu informāciju vai iekšējās kontroles pārkāpumus.

- Iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības vai Koncerna iekšējās kontroles efektivitāti.
- Izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību.
- Izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Sabiedrības un Koncerna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidenta ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz atsevišķajos un konsolidētajos finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidenta ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Sabiedrība vai Koncerns savu darbību var pārtraukt.
- Izvērtējam vispārēju atsevišķo un konsolidēto finanšu pārskatu izklāstu, struktūru un saturu, ieskaitot pielikumā atklāto informāciju, un to, vai atsevišķie un konsolidētie finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.
- Iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Koncernā iekļauto sabiedrību finanšu informāciju vai uzņēmējdarbību ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidētajiem finanšu pārskatiem. Mēs esam atbildīgi par Koncerna revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs joprojām esam pilnībā atbildīgi par mūsu revīzijas atzinumu.

Mēs ziņojam personām, kurām uzticēta pārvaldība, tostarp par plānoto revīzijas apjomu un laiku un par svarīgiem revīzijas novērojumiem, ieskaitot būtiskus iekšējās kontroles trūkumus, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

Personām, kurām uzticēta pārvaldība, mēs sniedzam paziņojumu par to, ka mēs esam izpildījuši saistošās ētikas prasības attiecībā uz neatkarību, kā arī sniedzam informāciju par visām attiecībām un citiem apstākļiem, kurus varētu pamatoti uzskatīt par tādiem, kas varētu ietekmēt mūsu neatkarību, un, ja nepieciešams, par pasākumiem šādas ietekmes ierobežošanai.

No visiem jautājumiem, par kuriem esam ziņojuši personām, kurām uzticēta pārvaldība, nosakām tos jautājumus, kurus uzskatām par visbūtiskākajiem atsevišķo un konsolidēto finanšu pārskatu revīzijai šajā pārskata periodā un kas tādēļ uzskatāmi par galvenajiem revīzijas jautājumiem. Mēs izklāstām šos jautājumus revidenta ziņojumā, izņemot, ja tiesību aktos liegts publiskot šādu informāciju, kā arī izņemot tos ļoti retos gadījumus, kad uzskatām, ka attiecīgais jautājums nav uzrādāms mūsu ziņojumā, jo ir pamatoti paredzams, ka sabiedrības interešu ieguvums no šādas informācijas publiskošanas neatsvērtu tās izpaušanas dēļ radušās negatīvās sekas.

Ziņojums par citām normatīvo aktu prasībām

Iecelšana

Mēs pirmo reizi tikām iecelti par Sabiedrības un Koncerna revidentiem 2018. gada 25. aprīlī. Šis ir pirmais gads, kad esam bijuši iecelti par revidentiem.

PricewaterhouseCoopers SIA
Zvērinātu revidentu komercsabiedrība
Licence Nr. 5

Ilandra Lejiņa
Valdes locekle

Terēze Labzova-Ceicāne
Atbildīgā zvērinātā revidente
Sertifikāts Nr. 184

Rīga, Latvija
2019. gada 29. martā

CITI PIELIKUMI KONCERNA PĀRSKATAM

Galvenie finanšu un darbības rādītāji	113
Rādītāju definīcijas	114
Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2018.gadā	116-119

CITI PIELIKUMI KONCERNA PĀRSKATAM

GALVENIE FINANŠU UN DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

	2017.gads (korģēts*)	2016.gads (korģēts*)	2015.gads (korģēts*)	2018.gads (revidēts)	2017.gads (korģēts*)
Galvenie finanšu dati					
Neto procentu un komisijas naudas ieņēmumi (EUR, tūkst.)	11,602*	11,024	16,419	11,554	11,602*
Peļņa pārskata periodā (EUR, tūkst.)	8,709*	2,170	4,924	4,092	8,709*
Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA)	50.3%*	88.4%	55.8%	77.1%	50.3%*
Darbinieku skaits	230	242	282	222	230
Kopā aktīvi (EUR, tūkst.)	453,668*	443,400*	406,918	495,939	453,668*
Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) / Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA)**	35.1%*	36.5%*	37.3%	31.7%	35.1%*
Kapitāls un rezerves (EUR, tūkst.)	222,848*	210,406*	199,610	221,590	222,848*
Riska segums, kopā: (EUR, tūkst.)	67,593*	66,508*	41,021	77,815	67,593*
Riska seguma rezerve	62,651*	63,636*	40,662	85,276	62,651*
Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem	-4,753	-4,323	-1,276	-19,268	-4,753
Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais rezerves kapitāls)	9,695	7,195	1,635	11,807	9,695
Likviditātes rādītājs 180 dienām***	482%*	449%	352%	227%	482%*
Finanšu instrumenti (bruto vērtībā)					
Portfelis (EUR, tūkst.) (pa finanšu instrumentiem)					
Kredīti	207,585	217,429	218,562	217,131	207,585
Garantijas	182,376	147,175	131,120	236,895	182,376
Riska kapitāla fondi	62,299*****	64,785*****	44,378*****	59,698	62,299*****
Kopā	452,260*****	429,389*****	394,060*****	513,724	452,260*****
Līgumu skaits	14,402	11,449	8,901	18,280	14,402
Piešķirtie apjomi (EUR, tūkst.) (pa finanšu instrumentiem)					
Kredīti	51,869	59,465	52,329	66,443****	51,869
Garantijas	68,615	56,109	50,065	88,765	68,615
Riska kapitāla fondi	2,638	21,356	18,798	4,149	2,638
Kopā	123,122	136,929	121,192	159,357	123,122
Līgumu skaits	4,697	4,461	2,819	5,464	4,697
Piesaisītā privātā finansējuma sviras koeficients	185%	162%	104%	162%	185%

* Uzskaites politikas maiņas attiecībā uz ieguldījumiem riska kapitāla fondos un SFPS nr. 9 ieviešanas dēļ, kas skar publiskā finansējuma riska seguma uzskaiti, atbilstoši korģējot, ir mainīti arī salīdzinošie rādītāji par 2017., 2016. un 2015. gadu.

** KPA ņemot vērā ārpusbilancē uzskaitīto garantiju apjomu.

***Likviditātes rādītāja aprēķinā ņemta vērā līdzšinējā pieredze un vadības aplēse par sagaidāmajiem garantiju pieprasījumu apmēriem un termiņiem.

**** Izsniegtie aizdevumi.

***** Riska kapitāla fondi uzrādīti to bruto vērtībā.

Rādītāju definīcijas

<i>Neto procenti un komisijas naudas ieņēmumi</i>	Neto procentu un komisijas naudas ieņēmumus veido sekojoši Ienākuma pārskata posteņi: Neto procentu ieņēmumi un Tīrie komisijas ieņēmumi. Rādītājs atspoguļo ALTUM Koncerna pamatdarbības Ienākumus.
<i>Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA)</i>	Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA) tiek aprēķināta, Personāla izmaksu, Administratīvo izdevumu un Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojuma izdevumu summu dalot ar Pamatdarbības Ienākumiem pirms pamatdarbības izdevumiem, kas atspoguļoti Ienākumu pārskatā. IIA ir pamatdarbības efektivitātes rādītājs.
<i>Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR)/Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA)</i>	Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) tiek aprēķināts no Kopā kapitāls atskaitot Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi. Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA) iekļauj ALTUM Koncerna kopējos aktīvus, pieskaitot ārpusbilancē uzskaitīto garantiju apjomu, ņemot vērā uzkrājumus garantijām, no kura atņemti Nākamā perioda izdevumi, Uzkrātie ieņēmumi, Pamatlīdzekļi, Nemateriālie aktīvi, Pārējie aktīvi un Pārdošanai pieejamie aktīvi. Abu rādītāju (KBPR, KPA) aprēķinā izmantotie posteņi atspoguļoti ALTUM Koncerna Finanšu pārskatos: Pārskatā par finanšu stāvokli un Kapitāla uz rezervju izmaiņu pārskatā, pielikumos – Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības un Uzkrājumi. KBPR/KPA tiek izmantots, lai novērtētu Koncerna kapitāla pietiekamību.
<i>Riska segums, kopā</i>	Riska segums, kopā ir tīrais finansējums, kas pieejams ALTUM ieviesto atbalsta programmu sagaidāmo kredītzaudējumu segumam. Riska segums, kopā ir Riska seguma rezervju un Portfeļa zaudējumu rezervju (speciālais rezerves kapitāls) kopsumma, no kuras atskaitīta Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem. Sagaidāmie zaudējumi tiek aplēsti pirms attiecīgās atbalsta programmas ieviešanas un daļa no publiskā finansējuma, kas tiek saņemta attiecīgās atbalsta programmas ietvaros sagaidāmo kredītriska zaudējumu segumam, tiek novirzīta vai nu "Portfeļa zaudējumu rezervē", kas ir Koncerna speciālais rezerves kapitāls, vai uzskaitīta atsevišķi kā uzkrājumi riska segumam "Riska seguma rezervē" saistībās. Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais rezerves kapitāls) ir atspoguļots ALTUM Koncerna Finanšu pārskatu pielikumā Rezerves, savukārt Riska seguma rezerve ir atspoguļota ALTUM Koncerna Finanšu pārskatu pielikumā Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts. Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem ir Riska seguma rezerves apjoms, kas allocēts un izmantots uzkrājumiem aizdevumu portfeļa vērtības samazinājumam un uzkrājumiem garantijām, un tā attiecīgi atspoguļota ALTUM Koncerna Finanšu pārskatu pielikumos "Kredīti" un "Uzkrājumi". Riska segums, kopā ir pamatrādītājs, novērtējot riska segumu ALTUM ieviestajās atbalsta programmās, kā arī vērtējot Koncerna ilgtermiņa finanšu stabilitāti.
<i>Likviditātes rādītājs 180 dienām</i>	Likviditātes rādītājs 180 dienām tiek aprēķināts, Prasību pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi ar termiņu līdz 1 mēnesim un Ieguldījumu vērtspapīru – pieejami pārdošanai summu dalot ar Kopējo saistību ar maksājuma termiņu līdz 6 mēnešiem un Kopējo finansiālo saistību ar maksājuma termiņu līdz 6 mēnešiem (ārpusbilances posteņi) summu. Likviditātes rādītāja 180 dienas aprēķinam nepieciešamie dati ir atspoguļoti ALTUM Koncerna Finanšu pārskata pielikumos: Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības un Aktīvu un saistību sadalījums pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa. Likviditātes rādītājs 180 dienas atspoguļo ALTUM Koncerna spēju ievērot savas saistības noteiktā termiņā ar pašreiz pieejamiem likvidajiem aktīviem.
<i>Piesaistītā privātā finansējuma sviras koeficients</i>	Piesaistītā privātā finansējuma sviras koeficients parāda projektā papildus ALTUM finansējumam ieguldītā privātā finansējuma apjomu. Sviras koeficients tiek noteikts, ņemot vērā finansējumu, kuru papildus ALTUM finansējumam ir ieguldījis privātais līdzfinansētājs un projekta īstenotājs, kas vidēji aizdevumiem ir līdz pat 50 procentiem, garantijām un riska kapitālam līdz pat 70 procentiem (izņemot mājokļu aizdevumu garantijas programmas pirmajai iemaksai, kur šis koeficients ir 795 procenti).
<i>Darbinieku skaits</i>	Vidējais darbinieku skaits periodā, neiekļaujot Padomes un Revīzijas komitejas locekļus.
<i>Riska kapitāla fondi</i>	Riska kapitāla fondi ir uzrādīti to bruto vērtībā.

KORIĢĒTIE GALVENIE FINANŠU UN DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

	2017.gads (audītēts)	2017.gads (koriģēts*)	2016.gads (audītēts)	2016.gads (koriģēts*)	2015.gads (audītēts)	2015.gads (koriģēts*)
Galvenie finanšu dati						
Neto procentu un komisijas naudas ieņēmumi (EUR, tūkst.)	11,374	11,602*	11,024	11,024	16,419	16,419
Peļņa pārskata periodā (EUR, tūkst.)	6,945	8,709*	2,170	2,170	4,924	4,924
Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA)	54.7%	50.3%*	88.4%	88.4%	55.8%	55.8%
Darbinieku skaits	230	230	242	242	282	282
Kopā aktīvi (EUR, tūkst.)	451,686	453,668*	443,126	443,400*	406,918	406,918
Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) / Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA)**	35.6%	35.1%*	35.2%	36.5%*	37.3%	37.3%
Kapitāls un rezerves (EUR, tūkst.)	222,486	222,848*	210,094	210,406*	199,610	199,610
Riska segums, kopā: (EUR, tūkst.)	65,002	67,593*	67,705	66,508*	41,021	41,021
Riska seguma rezerve	60,060	62,651*	64,833	63,636*	40,662	40,662
Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem	-4,753	-4,753	-4,323	-4,323	-1,276	-1,276
Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais rezerves kapitāls)	9,695	9,695	7,195	7,195	1,635	1,635
Likviditātes rādītājs 180 dienām***	507%	482%*	449%	449%	352%	352%
Finanšu instrumenti (bruto vērtībā)						
Portfelis (EUR, tūkst.) (pa finanšu instrumentiem)						
Kredīti	207,585	207,585	217,429	217,429	218,562	218,562
Garantijas	182,376	182,376	147,175	147,175	131,120	131,120
Riska kapitāla fondi	51,310	62,299****	58,541	64,785****	39,929	44,378****
Kopā	441,271	452,260****	423,145	429,389****	389,611	394,060****

* Uzskaites politikas maiņas attiecībā uz ieguldījumiem riska kapitāla fondos un SFPS nr. 9 ieviešanas dēļ, kas skar publiskā finansējuma riska seguma uzskaiti, atbilstoši koriģējot, ir mainīti arī salīdzinošie rādītāji par 2017., 2016. un 2015. gadu.

** KPA ņemot vērā ārpusbilancē uzskaitīto garantiju apjomu.

***Likviditātes rādītāja aprēķinā ņemta vērā līdzšinējā pieredze un vadības aplēse par sagaidāmajiem garantiju pieprasījumu apmēriem un termiņiem.

**** Riska kapitāla fondi uzrādīti to bruto vērtībā.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2018.gadā

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk tekstā – Altum), vienotais reģistrācijas Nr. 50103744891, Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2018. gadā sagatavots atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.2 panta trešās daļas prasībām.

Altum Koncerna (Altum un konsolidācijas grupas sastāvā iekļauto sabiedrību kopuma, turpmāk tekstā "Koncerns") mātes uzņēmums Altum ir valsts kapitālsabiedrība, kas ar finanšu instrumentiem – aizdevumiem, garantijām, ieguldījumiem riska kapitāla fondos – nodrošina uzņēmumiem un mājsaimniecībām finanšu pieejamību jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā svarīgas un atbalstāmas, bet kurās pietrūkst privātā sektora finansējuma, tādejādi attīstot tautsaimniecību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanos.

Informācija par Altum vadību, kas ir arī Koncerna vadība, Altum kapitāla daļu turētāju pārstāvjiem, Altum revīzijas komiteju un Altum administratīvo struktūru ir pieejama Altum interneta mājas lapā www.altum.lv, sadaļas „PAR ALTUM” apakšsadaļā “Vadība un struktūra”.

Informācija par Altum iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas galvenajiem elementiem, kurus piemēro finanšu pārskatu sagatavošanā

Iekšējā kontrole

Iekšējās kontroles sistēmas mērķis ir nodrošināt pamatotu un pietiekamu pārliecību, ka Altum un Koncerna aktīvi ir nodrošināti pret zaudējumiem un nesankcionētu valdīšanu un lietošanu, darbības riski tiek pastāvīgi apzināti, uzraudzīti un pārvaldīti, kapitāla apmērs ir pietiekams Altum un Koncerna darbībai piemītošo, apzināto risku segšanai, darījumi notiek saskaņā ar Altum un Koncerna noteikto kārtību, Altum un Koncerns darbojas saprātīgi, piesardzīgi un efektīvi, ievērojot likumu un citu normatīvo aktu prasības, kā arī, ka Altum un Koncerna pārvaldē konstatētie trūkumi tiek savlaicīgi novērsti.

Altum un Koncerna vadība ir atbildīga par visaptverošas iekšējās kontroles sistēmas izveidošanu, tās efektīvas darbības nodrošināšanu. Attiecībā uz finanšu pārskatu sagatavošanu un finanšu pārskatos paustās informācijas patiesumu, objektivitāti, saprotamību un pilnīgumu, šī atbildība tiek īstenota izraugoties piemērotus uzskaites principus, kuri ir aprakstīti iekšējos normatīvos dokumentos.

Altum un Koncernā iekšējās kontroles sistēmas uzraudzību, tās pietiekamības un efektivitātes novērtēšanu veic iekšējā audita daļa, kura ir neatkarīga, pakļauta Altum Padomei un tās vadītājs iecelts ar Altum akcionāru sapulces lēmumu. Akcionāru sapulce ik gadu apstiprina iekšējā audita gada darbības plānu, par kuru iekšējā audita daļa atskaitās Padomei. Padome veic uzraudzību tam, kā Valde nodrošina iekšējās kontroles sistēmas izveidi un nodrošina tās efektīvu darbību. Iekšējā audita daļas sagatavotie ziņojumi par iekšējā audita pārbaudītajiem rezultātiem un vadības un kontroles sistēmas darbību tiek iesniegti Padomei. Iekšējā audita daļa vismaz reizi gadā sagatavo un iesniedz Akcionāru sapulcei pārskatu par veiktajām pārbaudēm, galvenajām atklātajām problēmām, novērtējot iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un izsakot viedokli par veicamajiem pasākumiem iekšējās kontroles sistēmas darbības uzlabošanai. Saskaņā ar Akcionāru lēmumu, Altum un Koncernā ir izveidota Revīzijas komiteja, kura, cita starpā, uzrauga iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitāti, ciktāl tā attiecas uz finanšu pārskatu un Koncerna finanšu pārskatu ticamības un objektivitātes nodrošināšanu. Revīzijas komiteja atbilstoši Finanšu Instrumentu Tirgus likuma prasībām uzrauga Altum un Koncerna finanšu pārskatu sagatavošanas procesu un veic citus tai normatīvajos aktos noteiktos pienākumus. Iekšējā audita daļa savus pienākumus veic atbilstoši piemērojamajiem normatīvajiem aktiem, vadoties pēc iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskajiem standartiem, Altum un Koncerna iekšējiem normatīvajiem aktiem.

Altum un Koncernā ir izstrādāta „Grāmatvedības politika” un “Aktīvu novērtēšanas un uzkrājumu veidošanas noteikumi”, kuru mērķis ir noteikt darījumu, faktu, notikumu un finanšu pārskata posteņu uzskaites, novērtēšanas un atspoguļošanas principus, metodes un noteikumus. Altum un Koncerna vadība noteikusi finanšu uzskaites principus, kas nodrošina, ka finanšu pārskati sniedz informāciju, kas ir ticama un nodevīga finanšu pārskatu lietotājiem lēmumu pieņemšanai. Piemērotā Grāmatvedības politika un Aktīvu novērtēšanas un uzkrājumu veidošanas noteikumi nodrošina, ka Altum un Koncerna finanšu pārskatos paustā informācija ir patiesa, salīdzināma, savlaicīga, nozīmīga, saprotama, atbilstīga un pilnīga. Altum un Koncernā ir izstrādāti iekšējie normatīvie dokumenti, kas nosaka finanšu pārskatu sagatavošanas kārtību.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2018.gadā (turpinājums)

Risku pārvaldība

Altum un Koncernā risku pārvaldībai ir izveidota risku vadības sistēma, ņemot vērā Altum un Koncerna lielumu, struktūru un darbības specifiku, kā arī ņemot vērā ierobežotās iespējas vadīt atsevišķus riskus. Altum un Koncerns īsteno tās darbību ietekmējošo risku pārvaldīšanu atbilstoši Altum un Koncernā apstiprinātajiem risku vadības iekšējiem normatīvajiem dokumentiem, kas apraksta un nosaka līdzekļu kopumu, kādi tiek izmantoti tās darbībai piemītošo risku vadībai.

Risku pārvaldībā tiek ievēroti šādi galvenie principi:

- pārvaldība ir ikdienas funkciju sastāvdaļa;
- Altum un Koncernā nosaka un novērtē iespējamus riskus pirms jaunu produktu vai pakalpojumu ieviešanas;
- uzņemas riskus, Altum un Koncerns saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tās darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus;
- Altum un Koncerns neiesaistās darījumos, neveic darbības u.tml., kas rada riskus, kuri apdraud to darbības stabilitāti, vai arī kas ievērojami var kaitēt to reputācijai.

Risku pārvaldībai Altum un Koncerns pielieto dažādas risku analīzes metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus.

Informācija par konsolidācijā iesaistīto komercsabiedrību riska pārvaldības sistēmas galvenajiem elementiem, kurus piemēro konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanā, ir sniegta AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" Koncerna un atsevišķais finanšu pārskats par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī.

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" Koncerna un atsevišķais finanšu pārskats par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, ir publiski pieejams Altum telpās Doma laukumā 4, Rīgā un elektroniskā veidā – interneta mājas lapā www.altum.lv, sadaļas „INVESTORIEM” apakšsadaļā “FINANŠU INFORMĀCIJA” un sadaļas “PAR ALTUM” apakšsadaļā “FINANŠU INFORMĀCIJA”.

Neatkarīga revīzija

Altum un Koncerna gada finanšu pārskatiem tiek veikta neatkarīga revīzija, kuras ietvaros neatkarīgi revidenti sniedz atzinumu par to, vai, viņuprāt, Altum un Koncerna finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Altum un Koncerna finanšu stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem. Par Altum un Koncerna finanšu pārskatu revidentu 2018.-2019. gadam ir apstiprināta SIA "PricewaterhouseCoopers". Revidenta izvēle tika veikta Publisko iepirkumu likumā noteiktajā kārtībā. Veicot revidenta atlasi, tika izvērtēti šādi kvalifikācijas kritēriji:

- iepriekšējo 3 (trīs) gadu laikā ir pieredze vismaz 3 (trīs) veiktām revīzijām kredītiestāžu un/vai apdrošināšanas sabiedrību gada pārskatiem;

- ir licence zvērinātu revidentu pakalpojumu sniegšanai;

- atbildīgajam revidentam ir Latvijas zvērinātu revidentu asociācijas izsniegts zvērināta revidenta sertifikāts.

Revidenta izvēlei tika piemēroti šādi kritēriji:

- zemākā cena;

- līguma izpildē tiek iesaistīts Starptautisko finanšu pārskatu standartu eksperts.

Atalgojuma politika

Altum publisko informāciju par atalgojuma politikas principiem, šī informācija kā arī ALTUM profesionālās ētikas galvenie pamatprincipi ir pieejami www.altum.lv, sadaļas „PAR ALTUM” apakšsadaļā “Personāls/Vakances”.

Korporatīvā sociālā atbildība

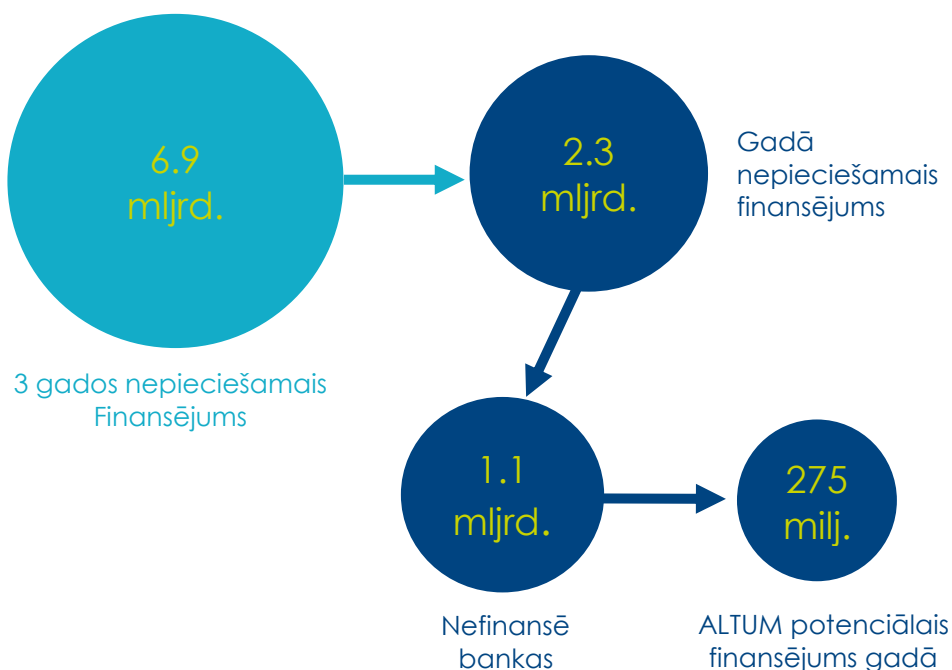
Altum savā ikdienas darbībā, īstenojot valsts uzticētās funkcijas tautsaimniecības attīstības veicināšanai, kā arī uzņemas brīvprātīgu atbildību par savu ietekmi uz sabiedrību un vidi, rīkojas atbilstoši organizācijas stratēģijai un vērtībām (Komanda, Izcilība, Atbildība).

Altum ar atbalsta finanšu instrumentiem veicina tautsaimniecības attīstību valsts noteiktās, svarīgās jomās un sekmē privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu. Altum ir ilgtermiņa redzējums finanšu resursu piesaistei ar mērķi nodrošināt resursus tautsaimniecībai svarīgu uzņēmējdarbības projektu finansēšanai.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2018.gadā (turpinājums)

Pēc 2018. gadā veiktā pētījuma rezultātiem Altum potenciālā finansējuma apmērs Latvijas uzņēmumiem, labojot pastāvošās tirgus nepilnības, ir 275 milj. eiro gadā.

Latvijas uzņēmumiem nepieciešamais finansējuma apmērs, EUR*

*Altum sadarbībā ar Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centru SKDS veiktā pētījuma dati, <https://www.altum.lv/lv/jaunumi/altum-gatava-butiiski-palielinat-valsts-atbalsta-finansejumu-uznemumiem>.

Altum fokusējas uz ilgtspējīgu attīstību un inovatīviem risinājumiem finanšu stabilitātes nodrošināšanai.

Altum ir identificējusi un īsteno ciešu sadarbību ar organizācijas ieinteresētajām pusēm, apzinoties Altum īpašo lomu tautsaimniecībā, kā arī ieinteresēto pušu vajadzības un risinot tās. Veidojot attiecības ar iesaistītajām pusēm Altum organizē un iesaistās konsultācijās, veido partnerības, rīko informatīvus un izglītojošus pasākumus.

Fokusējoties uz uzņēmējdarbības atbalstu, Altum neveic ziedojumus, bet mērķtiecīgi sadarbojas un finansiāli atbalsta uzņēmējdarbību veicinošas aktivitātes. Veicinot zinātnes un uzņēmējdarbības sadarbību, jauniešu iesaisti zinātniskajos pētījumos, pētniecības kvalitāti un inovatīvu ideju komercializāciju, Altum sadarbojas ar Latvijas augstskolām.

Īstenojot valsts atbalsta programmas, Altum mazo un vidējo uzņēmēju segmentā veicina energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas ieviešanas pasākumus, tādējādi sniedzot ieguldījumu ietekmes uz vidi mazināšanā un zaļās domāšanas popularizēšanā.

2017. gada oktobrī Altum veica pārvedamu parāda vērtspapīru obligāciju emisiju programmas veidā, to iegrāmatošanu Latvijas Centrālajā depozitārijā un kotācijas uzsākšanu *Nasdaq Riga* par kopējo apjomu nominālvērtībā 20 milj. eiro, kļūstot par pirmo Centrālās un Austrumeiropas nacionālo valstu attīstības institūciju, kas izlaidusi zaļās obligācijas. Lai nodrošinātu investoriem pārliecību, ka zaļo obligāciju finansējumu Altum ieguldīs videi draudzīgos projektos un nodrošinās noteiktu vides mērķu sasniegšanu, CICERO (Starptautiskais klimata un vides izpētes centrs/ Center for International Climate and Environmental Research, Oslo) sniedza neatkarīgu atzinumu par Altum Zaļo obligāciju ietvaru. CICERO atzina, ka no obligāciju emisijas iegūto līdzekļu finanšu pārvaldība un atskaidrēšanās sistēma atbilst augstiem standartiem. Piesaistītais finansējums no zaļo obligāciju emisijas tiek izmantots ilgtspējīgu uzņēmējdarbības projektu finansēšanai energoefektivitātes, enerģijas ieguves no atjaunojamiem energoresursiem, "zaļo" ēku un ilgtspējīga transporta jomās, tostarp energoservisa kompānijām (ESKO), kas darbojas uzņēmumu apkalpošanas sektorā šajās jomās.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2018.gadā (turpinājums)

Ar mērķi uzlabot darbinieku tiesisko un sociālo stāvokli Altum un radīt pozitīvu darba vidi, lai, ievērojot taisnīguma, savstarpējās uzticēšanās, saprašanās un atklātības principu, sasniegtu Altum mērķus, Altum ir noslēgts Darba koplīgums.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2018.gadā ir publiski pieejams Altum telpās Doma laukumā 4, Rīgā un elektroniskā veidā – interneta mājas lapā www.altum.lv, sadaļas „INVESTORIEM” apakšsadaļā “FINANŠU INFORMĀCIJA”.

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

2019.gada 29.martā.